

ਅਭਿ

ਨਾਮ

ਅਮਰ

ਨਾਮ

੬੭:

တောင်တွင်းဆရာတော်

အသျှင်ဥက္ကဋ္ဌ

ရေးသား ပြုစုသော

အနတ္တ ရှောင်ခြင်း

KYAW WAI PHYDE AUNG .
PRIVATE LIBRARY

ဝဆမ္ဘိန္ဒြိယ အုပ်စု (၅၀၀၀)

၁၃၂၄ ခု၊ ဒီဇင်ဘာလ

ရန်ကုန်မြို့ အမှတ် ၁၊ ဆင်းဒဂုံလမ်း၊ ရှုမဝ ပုံနှိပ်စက်တွင်
ရိုက်နှိပ်၍ ဒေးဒဲမြို့ ကွင်းကျောင်းတိုက်ဆရာတော်
အသျှင် ဥဇ္ဇောတိက ဆရာတော်က တာဝန်ခံ ထုတ်ဝေသည်။

ဒေးဒဲမြို့၊ ကွင်းကျောင်း ဆရာတော် အသျှင် ဥဇ္ဇောတိက
ဆရာတော်ရေး - ကေးဦး

နိဒါန်း

ကျွန်ုပ်တို့သည် အစဉ်အလာကို အစဉ်တစိုက်ကြီး လက်ခံ
ခဲ့ကြ၏။ ထိုအစဉ်အလာတို့ကို ဝေဖန်သုံးသပ်၍ လက်ခံကြ
ခြင်းကား မဟုတ်ကြချေ။ အစဉ်အလာဖြစ်နေ၍ အစဉ်အလာ
အတိုင်းသာလျှင် လက်ခံခဲ့ကြခြင်းသာ ဖြစ်ချေသည်။

အစဉ်အလာ ဆိုသည်ကား နှစ်ကာလ ကြာညောင်း၍
အလွန်ဟောင်းလှသော သဘောများဖြစ်၏။ ၎င်းတို့သည်
မှန်သည် မှားသည် ဆိုသော ပြဿနာနှင့် လုံးဝ အဆက်
အသွယ်မရှိ၊ မသက်ဆိုင်သလိုဖြစ်နေလေသည်။

ကျွန်ုပ်တို့သည် တောင်တိုင်း ဆရာတော် အသျှင်ဥက္ကဋ္ဌ
ရေးသားသော အယူအဆများကို တွေ့လာရသော အခါ၊
ထိုထိုအစဉ်အလာ သဘောတရားများအပေါ်၌ စဉ်းစားစရာ

တော့တောစရာများ ခိုနေသည်ဟု သဘောပေါက် လာချေသည်။

သို့ဖြစ်ရာ ကျွန်ုပ်တို့သည် ဤနေရာမှ စခန်းထောက်၍ နောက်ရင်း အချိန်ကာလ အခါသမယသို့ ခေတ္တမျှပြန်လည် လှမ်းပျော်လိုက်ကြဦးစို့။

လောဘ-ဒေါသ-မောဟ တရားသုံးခု ကြီးစိုး လွှမ်းမိုး လာသော ဤလောကီနယ်၌ သတ္တဝါမှန်လျှင် အများဆုံး အရသည် မိမိတို့အသီးသီး၏ ကိုယ်ရေးတိုက်တာကို အခြေခံသော အတွေးအခေါ်များကိုသာ အစဉ်တစိုက် မြှော်မုန်းတောင်တ ကြိုးပမ်းခဲ့ကြကုန်၏။ နှစ်ကာလ အခွန်ချည်ကြာသောအခါ ဤကိုယ်ရေးမြော် လေ့စရိုက်ကြီးသည် အသဲခိုက်ဆောင် အမြစ်တွယ်ခါ အစဉ်အလာကြီးတရပ် ဖြစ်လာခဲ့ချေပြီ။

လူသားမှန်လျှင် အနုစား အန္တမှအစ ရွှင်ဘုရင်အဆုံး တမြဲ လုံးသော လူသားလောက အစုအဝေးကြီး၌ အများစု သို့မဟုတ် အများဆုံး အစုကြီးသည် ဤအစဉ်အလာ တည်းဟူသော ညွှန်ဆိုငြိမ်းကြီးကိုပင် အရင်းခံမရှိစွာထားကာ ပြင်းထန်သော အစဉ်ပါဝါန်ကြီးများကို တောထအောင် လက်ခံကြရာမှ သဘောကျ ကျေနပ်ကုန်ကြလေသည်။

ထိုသည့် ကိုယ်ရေးကိုယ်တာအစွဲ အစဉ်အလာကို ယခု ပစ္စုပ္ပန်တဘဝ၌သာ တင်းတိမ် ရောင်ရဲနိုင်ခြင်း ပရှိကြသေး။ သူတို့၏ လိုအပ်ဆန္ဒ အာသာဇမ်းမှုကို အခြေခံ၍ ထိုအစဉ်အလာကို ကွက်ကွက် ကွင်းကွင်း သဘောပေါက်ကြလေ

သော ဆရာအချို့သည် ဤမှာဘက်တဘဝနှင့် တင်းတိမ် နိုင်ခြင်း မရှိကြသေးသော အစဉ်အလာ သမားတို့အတွက် သင်္ချိုင်းတဘက် ဟိုမှာဘက်ဘဝတွေအထိ လိုက်ပါကောင်းစားရေးဆိုသော လမ်းစဉ် ကျင့်ဝတ်များကို ပုံပြင်အဝဝ-ဝတ္ထုကြောင်းအပုံဖြင့် အစွဲဓာတ် ကုန် လောကီအောင် မူအမျိုးမျိုးဖြင့် ချမှတ်လုပ်ကြံ ဟောပြောကြလေတော့၏။ ဤကစ၍ ယုံကြည်ချက်ကြီးအမျိုးမျိုး ပေါက်ပွားပေါ်ပေါက်လာလေရာ၊ ဘာသာဟူသော သဘောဖြင့် ကိုယ်ရေး ကိုယ်တာ သမားအားလုံးက လက်ခံ ကျင့်သုံးကြချေတော့သည်။ ထိုကျင့်ဝတ်တရားတို့ကို သတ်မှတ်ချထားသူတို့ကား အခြားမဟုတ်၊ ရှေးခေတ်ဘာသာရေး ခေါင်းဆောင် ကြီး ကိုပင် တည်း။

သို့ဖြစ်ရာ ယင်းပုဂ္ဂိုလ်အသီးသီး ဘာသာခေါင်းဆောင်ကြီးတို့ ချမှတ်သော လမ်းစဉ်နိဿိသည့် အားလုံးတို့၏ အနှစ်သာရ ဌာပနာ သည်လည်း ထိုသည့်ကိုယ်ရေးကိုယ်တာမြော် မှန်းချက်ကလေးသာလျှင် သူတို့ဒေသနာအဖြစ် ပါရှိချေသည်။

မှန်လှ၏... လူသား၏ အစဉ်အလာ မြှော်မှန်းချက်ကလည်း ကိုယ်ရေးကိုယ်တာ ဘာသာရေး ခေါင်းဆောင်တို့၏ ချမှတ်ညွှန်ကြားပေးသော ဒေသနာတို့ကလည်း ယင်းကိုယ်ရေးကိုယ်တာကိုလျှင် အခြေခံထားသော တရားတို့ချည်းသာ ဖြစ်ကြချေရာ၊ ဤပုဒ်ထဲမှ ဤပုဒ်ထဲလျှင်ဖြစ်သော ကိုယ်ရေးကိုယ်တာအစွဲနယ်ကြီးသည် တနေ့တခြား ပြန့်ပွား ညှပ်ကားခဲ့လေပြီ။ အာဖိကပ္ပကအခါခံတဲ့ ဤကိုယ်ရေးကိုယ်တာဝါဒ

အစွဲကြီးတည်းဟူသော အမှောင်ထုကြီးသည် ဤလောက သမိုင်း တလျှောက်လုံးမျှ အံ့့မှိုင်းဖုံးအုပ် လာခဲ့သည်မှာ သိဒ္ဓတ္ထ ခေတ်သို့တိုင်အောင် တောက်လျှောက်ကြီး မှောင်ခဲ့ ပေတော့သည်။

ဆိုသင့်စွာ... အနေအစား သဏ္ဌာန် အမျိုးမျိုးစွာ ဘယ်သို့ ခြားစေကာမူ၊ ဤကိုယ်ရေးစွဲခွဲမှုကား- ကပ္ပာလူသားတရပ် လုံးသည် နယ်မရွေး၊ အမျိုးမရွေး၊ အရွယ်မရွေး၊ အဆင့် အတန်းမရွေး၊ ကန်ကွက်သမရှိ- တသံထည်း၊ တညီထည်း လက်ခံအတည်ပြုထားကြကုန်သည်။

သိဒ္ဓတ္ထသည် ဤသည့်ကိုယ်ရေးကိုယ်တာ အစဉ်အလာစွဲ ဆိုင်ရာဖြစ်သော ပစ္စက္ခနှင့် တမလွန်ကိုသာ အတွင်းဒလစပ် မပြတ်အောင် ရှေ့ရှုလမ်းညွှန်ထားသော ကျင့်ဝတ်ဒေသနာ အပြာဖြာ တို့သည် ကေနီ မဆုံးသော ဆင်းရဲမှုကြီး သာပါ တကားဟု ရိပ်စားဆင်ခြင် ထင်မြင်မိပေသည်။ ဤမှစ၍ ထိုမျှ ဆင်းရဲမှောင်မဲမဲ ခရီးတလျှောက်သို့ မဆုံးနိုင်အောင် လျှောက်ရမည့်လမ်းစဉ်ကို တွန်းလှန်ရုံးကန်၍၊ ဆင်းရဲပြတ်မှု ပြုတ်မှု ဖြစ်သော တရားသစ်ကို ရွာကြံကြိုးပမ်းရန် ပြော မှန်းတောင့်တ မိပေသည်။ ယင်းသို့တောင့်တ ပြီးသည်နှင့် အမျှ၊ ဘုရားလောင်းသိဒ္ဓတ္ထသည် ဤဓမ္မဉာဉ်တိုင် မည်သူ မျှ မဟုတ်နိုင်သော အာဇာနည်ဌာသတ္တိ အတွင်း အထိပ်၏ ကြိုးပမ်းမှုဖြင့် မဂ္ဂင်မှ သစ္စာသို့ ပေါက်ထွက် တွေ့မြင်ကာ ဂေါတမ ဗုဒ္ဓ ဘုရားရှင် အဖြစ်သို့ ရောက်ရှိတော် မူခဲ့ရချေ သည်။

ဤတွင်ကာလ သမယတွင်မှ သတ္တဝါ အနန္တတို့သည် အမှောင်အမဲ အတ္တစွဲ ကိုယ်ရေးကိုယ်တာ ဝဲခြာဆန့်ကျင်ရာ တောက်လျှောက်ကြီး အထင်မှား၍ အရပ်အနားမရှိ ကျင် လည်မဆုံး ဒုက္ခတုံး၊ ဒုက္ခခဲအစစ် အပြစ်ကြီး ဖြစ်နေပါက လားဟူ၍ တွေ့မြင်တော်မူလေရာ၊ ယင်းသည့် အတ္တသည် ကေနီအားဖြင့် ဤလောက၌ အသေအချာ ရေရာသောအယူ မဟုတ်၊ ထိုသည့်အတ္တနှင့် ပြောင်ပြောင် ဆန်ကျင်သော (န-အတ္တ) အနတ္တ ကိုယ်စိုးကိုယ်ပိုင် မရှိဟူသော တရားသည် သာ ကေနီအမှန်တရား အဖြစ် အထင်အရှား ခိုင်နေချေပြီ တကား-ဟု ဗုဒ္ဓဘုရားရှင် တွေ့မြင်တော်မူလေတော့သည်။

ဤသည့်နောက်ပိုင်း၌ ဗုဒ္ဓသည် ကိုယ်တော်တိုင် တွေ့မြင် သိရှိတော်မူသော အနတ္တကိုအခြေခံသော တရားဓမ္မခံအရပ် ရပ်ကို လေးဆယ့်ငါးဝါ မပြတ် ဒလစစ် ဟောဖော်ညွှန်ပြ တော်မူလေတော့ရာ၊ ဗုဒ္ဓ၏ အနန္တဒေသနာ အလင်းရောင် သည် ထိုသည့် တောက် လျှောက် အမှောင် အတ္တနယ်ကို ခွင်းကာ ထွန်းလင်းတောက်ပ အလင်းရ၍ လာခဲ့ပေသည်။

သို့ရာတွင် အတန်တန်သော အစွဲဥပါဒါန် သည်လည်း ပုဏ္ဏကကဿပ၊ မဂ္ဂလိဂေါသာလမတိုင်မီ၊ ရှေးအတိတေကာ လ အခါသမယမှ ဗြဟ္မကဝေဒနယ်ဝင် အတ္တကိုတီထွင်ခဲ့ကြတဲ့ ဒေသနာအစဉ် အဆက်ဆက်ဖြင့် ထိုအတ္တမှိုင်းကြီးမိခဲ့သော အချိန်ပေါင်းမှာ အလွန်ကြာညောင်း နှစ်ပေါင်း သောင်း မကတိုင် နှင်ခဲ့ချေပြီဖြစ်သည်။

သို့မျှလောက် စုတက်အောင် စွဲချက်ပြင်းထန် နေပြီ ဖြစ်သော အယူအစွဲ အတ္တဒိဋ္ဌိတို့၏ နယ်လွှဲ၌ ဗုဒ္ဓဘုရားရှင်၏ မူဝါဒ်တော်အစစ် တရားအနှစ် အနတ္တဒေသနာမှာ ထိုမျှ ထူပြော ပိတ်ဝံ့နေသော အမှောင်တောကြီး၏ အကာအဆီး ခလုပိကန်သင်းဖြစ်သော အတ္တဒိဋ္ဌိတို့၏ အတိုက်အခိုက်ကို ခလုပိမပြတ် ခုခံတုန်းလွန်၍နေခဲ့ရချေသည်။

သို့ကလို့နှင့်ပင် ဗုဒ္ဓမြတ်ဘုရား၏ မရပ်မနား ဟောကြားတော်မူရသော ဒေသနာ၏ အချိန်အခါ(၄၅)ဝါသည် မကြာခင် ပြီးဆုံးခြင်းသို့ ရောက်ခဲ့ရချေသည်။

ဗုဒ္ဓဘုရားရှင်သည် မဟာသက္ကရာဇ် (၁၄၈) ခုနှစ်အဝင် ကဆုန်လပြည့်နေ့၌ ပရိနိဗ္ဗာန်ဝိတော်မူခဲ့၏။ ထိုသည့် (၄၅) ဝါ နှစ်အခါကား- ကပ်ကပ္ပာအစ မဟာသမဏ ခေတ်မပန္နက်ချ၍စခဲ့သော၊ နှစ်ပေါင်း အသင်္ချေနှင့် မယှဉ်ပလေနိုင်အောင် တိုတောင်းလှပေရာ၊ သမုဗ္ဗရာထကန် ခဏတက်သည့် ရေလှုပ်ပမာ တခဏသာတည်း ဆိုသကဲ့သို့ လွန်စွာမကြာလှသော အချိန်သာလျှင်ဖြစ်ပေသည်။

ဤသည့်နောက်ပိုင်းခေတ်၌မူ ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ အနတ္တဒေသနာမှာ အတ္တတို့၏ အားကောင်းလှသော ရေအဟုန်ဝိဇ္ဇာဆန့်ကျင်ဘက်၌သာ ပြဿနာအမျိုးမျိုး အခက်အခဲ အဖုံဖုံတို့နှင့် အစဉ်မပြတ် ရင်ဆိုင်၍သာ နေခဲ့ရသည်မှာ ယခုတိုင် ဖြစ်ခဲ့သည်။

သို့ကလောက်မျှ ထူပိန်းအားကြီး ကာဆီးပိတ်ဖုံး လုံးလုံး ကြီးမောင်းမတတ် ထူကပ်နေသော အတ္တဒိဋ္ဌိတို့၏ ခေတ်ကြီး

အတွင်းဝယ ယခု တောင်တွင်းကြီးဆရာတော် အသျှင်ဥက္ကဋ္ဌသည် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ အနတ္တဒေသနာ အစစ် တရားအနှစ်ကို ရင်ဝယ်ပိုက်၍ စိုက်စိုက်ကြီး ထွက်ခါလာလေပြီ။

ဗိုလ်ရယ်ပဲ့ အသွယ်သွယ်နှင့်၍ သူတံ ငါဘဲ အထင်တွေလဲ့ ကာ ဥပ၊ဒါနိရုပ် သက္ကာန်တွေကို အဟုတ် အမှန်တွေဟု ထင်မှား မြင်မှား ခေခန်း သွားနေ ကြသော ဤလူ့လောက ဇာတ်ရံ၏ လက်သည်အရင်းခံ ဇာတ်ဆရာကား.... မဟာဘူတသာလျှင်တည်း။

ရုပ်ဘဲ နာမ်ဘဲနှင့် ငြင်းခုံပဲ့တွေလည်း ဆည်မခံရှိနေသော ယခုခေတ်အခါတွင် ဆရာတော် အသျှင်ဥက္ကဋ္ဌသည် ရုပ်နမ် ဓမ္မသင်္ခါရတို့၏ အပေဌမ မဟာဘူတတို့ ဖြစ်ပေါ်ပွဲကို ရှင်းလင်းပြတ်သားစွာ ဗုဒ္ဓနည်း-သိပ္ပံနည်းတို့နှင့် ဖော်ပြရေးသား၍ထားပေသည်။

မရှိတာကို အရှိမှတ်၍ သက်ဝင် ယုံကြည် နေကြ သော အမှောင်ထုထဲက အမှောင်တရား အတ္တစုံ လက်ကိုင်ထားသူ တို့က သက္ကာယကြီးတစ်သားနှင့် နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုရ ပါလို့၏ ဟူသော အသံတွေနှင့် ကြက်ကြက်ညံအောင် ဆူတောင်းနေကြ သည်ကိုလည်း အတန်တန် တွေ့နေကြပြန်ရသည်။

သို့မျှလောက် အယူအစွဲတခြား- ဆုတောင်းတခြား လဲ့မှားအချော် မတော်မတည့် ဖြစ်ချင်စရာဖြစ်နေသည့် ဤခေတ်ကြီးဝယ် အနတ္တရောင်ခြည်သည် ဤလောကအား အမှောင်

မသိအောင် အလင်းပြသော မီးရှူးတန်ဆောင်သဖွယ် ထွန်းလင်း တောက်ပြောင်ပေလိမ့်မည်ဟု မြော်လင့်ရသည်။

သတ္တလောကရှိ အဇ္ဈတ္တိကမဟာဘုတ် ၄- ပါးကိုအခြေခံသော ဥပါဒါန်ရုပ်ဖြစ်သည့် မျက်စိ၊ နား၊ လျှာ၊ ကိုယ်၊ နှလုံးသားဟူသော အာယတန ၆-ပါးနှင့် သင်္ခါရလောက-ဩကာသလောကရှိ ဗဟိဒ္ဓမဟာဘုတ်-၄ ပါးတို့ကို အခြေခံသော အဆင်း၊ အနံ့၊ အသံ၊ အရသာ၊ အတွေ့၊ အတွေးဟူသော အာရုံ ၆ပါး(ဝါ)အချို့အချဉ်၊ အစပ်၊ အစန့်၊ အင်၊ အခါးဟု ဆိုအပ်သော ရသာ ၆- ပါးတို့၏ အတိုက်သဘော၊ အခံသဘော၊ အပေးသဘော၊ အယူသဘော၊ အသွင်းသဘော၊ အထုတ်သဘောအရ ပုံထုတ်ပုံပြောင်းမှု အဆက်မပြတ်သည့် ဘဝစက်ရဟပ်သည် မည်ကဲ့သို့ ကျင်လည်နေထိုင်သည်ကို သိနားလည်လိုသူ သူတော်မီ များသည် လေးလေး စားစား လေ့လာကြည့်ရှု နိုင်ကြပါစေ ကုန်သတည်း။

ဥဇ္ဇောတိက
ဒေးဒရဲ

အနတ္တ ရောင်ခြည်

ဒုတိယ မိဂဒါဝုန်တရား

ရှေးဦးသွင်ပြင်

မဟာသက္ကရာဇ် ၁၀၃-ခုနှစ်၊ ဗုဒ္ဓဘုရားရှင်ခေတ်။

အချိန်

ဝါဆိုလဆုတ်မကွ ၅-ရက်နေ့ ညဉ့်ဦးယာမ။

ဌာန

ဗာရာဏသီမြို့နှင့် လေးမိုင်ကွာရှိ၊ ယခုအခါ “ဆာရနတ်” ဟူ၍ ထင်လျှားတဲ့ မိဂဒါဝုန်တော။

ဓမ္မဗေဒက

ဝေါဟာရနည်းစာ ဗုဒ္ဓဘွဲ့ခံ ရှင်တော်ဘုရား။

အစားအနပ်ပရိသတ်

- ၁။ အရှင် ကောဏ္ဍည
- ၂။ အရှင် ဝဗ္ဗ
- ၃။ အရှင် ဘဒ္ဒိယ
- ၄။ အရှင် မဟာနာမ
- ၅။ အရှင် အာသမ္ဘိ

အနုပညာတရား

ပထမ မိဂဒါန်ဝန်တရားဖြစ်တဲ့ ဓမ္မစကြာကို စတင် လှည့်တော်မူသော နေရာ၌ပင်- ဗုဒ္ဓသည် အရှေ့သို့ မျက်နှာမူလျက်၊ ပဉ္စဝဂ္ဂါဒေါ် ငါးဦးသော ရဟန်းတို့သည် ဗုဒ္ဓတရားရှင်ဘက်သို့ ဦးညွတ်ခါ ရိုသေစွာ ထိုင်ကြကုန်လျက်....

ပတ်ဝန်းကျင်

ညဉ့်အချိန် ကြက်စားတဲ့ တောခွေးများတို့သည် အတော်လှမ်းလှမ်း၌ ရွှင်လန်းကြည်နူးစွာ၊ ဘာသာဘာဝ တေးဂီတကို ရင်ကြွေးသီဆိုကြလျက်၊ လျင်မြန်ဖျတ်လတ်သော ခြေဖိုတဲ့ တောသမင် ကလေးတို့သည် သက်သက်လက်လက် ယိုးဒရားသိုင်းကွက်နင်းကာ အပျင်းပြေကြကုန်လျက်၊ မှောင်ပိုသော ညဉ့်ကာလ၏တံဆိပ်- ဖြူပေးသော ယုန်သူငယ်တို့သည် တိုရန်ဒီတူးနှင့် မြူးကြကုန်လျက်၊ မြင့်မားလှတဲ့ မည်းနက်သော သစ်ပင်ခြောက်၏ မည်းနက်သော သစ်ကိုင်းပေါ်တွင် နားနေသော မည်းနက်သော ဇီးကွက်မောင်နှံတို့သည် မည်းနက်သော မှောင်ရိပ်တွင်း၌ မျက်နှာချင်း ဆိုင်နေကြသော ဗုဒ္ဓနှင့်

ဓမ္မစကြာ

ပဉ္စဝဂ္ဂီတို့ကို မမှီတ်မသန်သော မျက်လုံးအစုံတို့ဖြင့် စကျာအာရုံပြုကြကုန်လျက်၊ တနေကုန် တနေခန်း၊ သစ်ခေါင်းနန်းမှာ ပင်ပင်ပန်းပန်း၊ စံမြန်းနေရသော လင်းနီ အများတို့သည် ရင်းတို့၏ ကပ္ပာရန်သူ ကျီးကန်းများ အိပ်တန်းဝင်သည်နှင့် တပြိုင်နက် သစ်ခေါင်းတွင်းမှ ရွှင်မြူးစွာထွက်ခွာ ပျံသန်းကြကုန်လျက် အကိုင်း၊ အခက်၊ အလက်၊ အရွက် ဝေသာလွန်စွာကြီးထွား “အင်မတန် မြင့်မားတဲ့ အင်ကျင်းပင်၏ ခေါင်ဖျား၌ အနားယူလျက်ရှိသော တောလှိုက်ကလေးသည် “မှိုက်ပတ် ထုတ်လိုက်” မြည်တွန်ကာ မိဂဒါန်ဝန်တောအတွင်းမှ ညဉ့်အန္တရာယ်များကို ရှင်းလျက်၊ လင်းဝက်ခေါ်တဲ့ ညဉ့်ငှက်ကြီးတို့သည် လေယုန်စီးကာ ပျံဝဲတာဖြင့် ညဉ့်အခါ၏ ဆိတ်ငြိမ်မှုကို တိုက်စစ်ဆင်ကြကုန်လျက် ညဉ့်အချိန်ကြက်စားတဲ့ တောသားတိရစ္ဆာန်နှင့် ကျေးငှက် အားလုံးတို့သည် လဆုတ် (၅) ရက်နေ ညဉ့်အချိန်အတွက် ပေါ်ထွက်လာမည့် ညဉ့်ကာလ၏ အကောင်းဆုံးရတနာ ယုန်စကြာ၏ ပေဝင်းတဲ့ အလင်းရောင်ကို မျှော်ကြကုန်လျက် တရုတခါ အတန်အဝေးဝေးမှ တောခွေးတို့၏ မြူးပျော်သံ ညဉ့်ငှက်ကြီးများ၏ ပြင်းထန်သော တောင်ဟုန်သံ ချုံ နွယ် ပိတ်ပေါင်းများ၌ အိပ်တန်းခိုလျက် နေကြကုန်သော ငှက်ကလေးတို့၏ တစ်စုံတစ်ရာသံ၊ ဝါဆိုလ၊ လေ၊ ကြမ်း၏ အပြင်းအထန် ချေရမ်းခြင်းကိုခံရသော တောစိုးသစ်ပင်ကြီးများ၏ မြည်ဟည်းသံမှတစ်ပါး အခြားဘာသံမျှမကြားရဘဲ တစ်နက် တိတ်ဆိတ်လျက် ဝါဆိုလ၏ ညဉ့်ဦးယာဝ်တောင်လေသည် နေ့လည်

နေ့ခင်းမှ ကြွင်းကျန်ရစ်ခဲ့သော အပူခတ် အနွေးရှိန်တို့ကို ထိုးစစ်ဆင်ကာ မောင်းနှင် ထုတ်လျက် တခါတခါသော် ပြင်းထန် ကြမ်းတမ်းလှစွာသော မိုးဦးစ တောင်လေသည် အရွှေ့လောကခတ် ဥဒ္ဓါးစွန်းမှ ပေါ်ထွန်း ထွက်ပြုလာ ပည့် လှမ်း၏လမ်းကို ဖုံးလွှမ်းပိတ်ဆို့နေကြတဲ့ တိမ်မတိမ် ပုပ် တို့ကို အလျင်အမြန် တိုက်ထုတ် ဖယ်ရှင်းလျက်၊ အရွှေ့ လောကခတ်အစွန်းမှ ထွန်းတက် ပေါ်ထွက်လာမည့် ညဉ့် ကာလ၏ သရုပ်ဆောင်းပြစ်သော လှမ်းစန္ဒာ ယုန်သော် တာ၏ ရွှေတော်ပြေး ရောင်ခြည်တို့သည် ညဉ့်ကာလ၏ ရန်သူဖြစ်သော အမှောင်ခပင်းကို တဖြည်းဖြည်းခြင်း ဖြိုခင်းလျက် အမှောင်ထု၏ အားပြုရာအစစ် မဟာမိတ်ကြီး ဖြစ်သော မိုးသားတိမ်လိပ်တို့သည် ပြင်းထန်စွာ တိုက်ခတ် လျက်နေသော လေဟန်ကိုစီးကာ ရှောင်ဖယ်၍ သွားကြ ကုန်လျက်၊ ပူနွေးနွေး အိုက်စပ်စပ်ဒဏ်ကို အလွှားအလိပ်ခံစား နေရသော လူသားထု တစ်ခုလုံးသည် အပူမဟုတ်-အအေး မဟုတ်ပါဝင်သော လှမ်း၏ အရောင်ကိုမျှော်လျက် ပဉ္စဝဂ္ဂိ ဘွဲ့ထူးချီးအပ်သော ရဟန်းငါးပါး တို့လည်း ဗုဒ္ဓဘုရားရှင်၏ နှုတ်တော်မှ ထွက်ပေါ်လာမည့်အမြဲတေခတ် သန္တတတ် အမြဲ တမ်းကိန်းဝပ်သော တရားရောင်ကို တောင်တပျော်မှန်းလျက်။

တရားနာတို့၏ အရည်အခြင်း

ဤဒုတိယ မိဂဒါဝုန်တရားပွဲ၌ တရားနာပရိသတ် ဖြစ်ကြ ကုန်သော ပဉ္စဝဂ္ဂိငါးဦး တို့ကား နယ်နယ်ရရ ပုဂ္ဂိုလ်များ မဟုတ်ကြတော့ချေ။ ၎င်းတို့သည် မိဂဒါဝုန် တရားဖြစ်

တဲ့ ဓမ္မစကြာကို ကောင်းစွာ နာယူပြီး၍ တိကျမှန်ကန်စွာ သဘောပေါက်ပြီး ဖြစ်ကြရာ ၎င်းတို့အားလုံးပင် ဓမ္မစကြာ သို့တဲ့ အမြင်မှန်ပေါက်လျက် အလင်းသို့ရောက်သူများ ဖြစ်ခဲ့ ကြကုန်ပြီ။ ယင်းသို့ အမှောင်နယ်ကို လွန်မြောက်၍ အလင်း သို့ ရောက်ကြသောအခါ “အရှင်မြတ်ဘုရား...တပည့်တော် များသည် အရှင်မြတ်၏အထံ၌ ရဟန်းအဖြစ်ကို ရယူလိုကြ ပါကုန်၏”ဟူ၍ ထိုငါးဦးသောရဟန်းတို့က လျှောက်ထား ကြလေပြီ။

ထိုအခါ ဗုဒ္ဓဘုရားရှင်က “ရဟန်းတို့၊ လာကြကုန်လော့၊ အမှန်တရားကို ကောင်းစွာ ဟောကြားအပ်ပြီ။ ဆင်းရဲ အား လုံး တိတိကျကျ ကုန်ဆုံးရှန် အလိုငှာ မြတ်သောအကျင့်ကို ကျင့်ကြကုန်လော့”ဟု မိန့်တော်မူပြီးလျှင် “ဒေဝိဘိက္ခု ခေါ်တော်မူလေပြီ။ ယင်းသို့ ခေါ်တော်မူခြင်းဖြင့် ၎င်းတို့ ငါးဦးလုံး ဥပသမ္ပဒတစ်ရဟန်းအဖြစ်သို့ ရောက်ခဲ့ကြလေပြီ။ သူတို့သည် ဗုဒ္ဓ၏ ဓမ္မစကြာကို ကြားနာရခြင်းကြောင့် အမြင်မှန် ပေါက်ခဲ့ကြသည်ကား မှန်၏။ သို့ရာတွင် ၎င်းတို့၏ အတ္တစွဲကား မစင်သေးချေ။ သူတို့သည် ထိုခေတ် ထိုသမယက အတ္တဝါဒ ဦးစီးသော ဘာသာဝါဒ အယူအဆ နယ်ပယ်၌ ချူတိချူချာ သေနာနနယ်၊ သေးငယ်သော ပုဂ္ဂိုလ်များ မဟုတ်ခဲ့ပေချေ။ စင်စစ်မှာ ဗုဒ္ဓဗဟုဝိ အတိတေ ကာလက မှီခိုင်ပြီးသော ဝေဒ၊ ဝေဒင်္ဂ၊ ဥပ နိဿာဒ စသော ကျမ်းကြီး ကျမ်းခိုင်တို့၌ အကြွေးဝင်သော အတ္တ(ဝါ) ဝိညာဏ်(ဝါ)အဆိုင်ရာ အယူအဆ အားလုံးတို့ကို ထိုးလိုပေ၊ ရေလိုနှောက်နိုင်လောက်

အောင် ပြောင်ပြောင် မြောက်မြောက် သတ္တိ ထောက် သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့သာ ဖြစ်ခဲ့ကြကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ဗုဒ္ဓသည် ၎င်းတို့၌ ခိုင်မာစွဲမြဲလှသော အတ္တအငုတ်ကိုဆွဲ၍ နှုတ်တော်မူရန် အလိုငှာ အနတ္တလက္ခဏာသတ်ဟူ၍ ကပ္ပာစာပေဝင်၌ ထင်လျားသော ဤဒုတိယ မိဂဒါဝါဒ် တရားကို ဝါဆိုလပြည့်ကျော် ၅-ရက်နေ့၌ ဆက်လက်၍ ဟောကြားရပြန်လေသည်။ ထိုသို့ ဟောကြားအပ်သော အနတ္တလက္ခဏာတရားတော် အဆုံးသို့ ထောက်သည်နှင့် တပြိုင်နက်လည်းပင် ၎င်းတို့၏အတ္တအစွဲပြုကွဲ၍ သွားလေသည်။ ထိုအခါ ၎င်းတို့ ငါးဦးလုံးပင် ကိလေသာ အာသဝတို့ တစမကြုံ၊ အရင်းအမြစ်က တူးလွန်ပယ်ခွာ ပြီး၍ ရဟန္တာအဖြစ်သို့ ချောချော မောမော ဆိုက်ထောက် ကြပေသတည်း။

ရှုပ ဝောက်ပြန်မှု

ရှုပ်ဘိက္ခဝေ အနတ္တာ၊ ရှုပဉ္စဟိဒံ ဘိက္ခဝေ အတ္တာ အတဝိဿ၊ နယိဒံ ရှုပ် အာဗာဓာယ သံဝတ္ထေယျ၊ လဗ္ဘေတစ ရှုပေ၊ ဧဝေရှုပ်ဟောတု ဧဝေရှုပ်မာအဟောသီတိ၊ ယသ္မာစ ခေါဘိက္ခဝေ ရှုပ်အနတ္တာ၊ တသ္မာရှုပ် အာဗာဓာယ သံဝတ္ထတိ၊ နစလဗ္ဘတိ ရှုပေ-ဧဝေ ရှုပ်ဟောတု၊ ဧဝေရှုပ် မာ အဟောသီတိ။

မြန်မာပြန်

ရဟန်းတို့။ ။ဖောက်ပြန်တတ်သော ရုပ် တရား သည် အတ္တ မဟုတ်ချေ။ အကယ်တစေ-ရုပ်တရားသာ အတ္တ ဟုတ်

ခဲ့ပေချေသော်၊ ထိုရုပ်တရားသည် နာကျင်မှုနှင့် တွဲလျက် မနေပေရာ၊ ငါ၏ရုပ်သည် ဒီလိုသာ ဖြစ်ပါစေ- ဟိုလိုတော့ မဖြစ်ပါစေနှင့်ဟူ၍၊ ရုပ်ကိုအမိန့်ပေးလို့ ရနိုင်ပေရာ၏။ သို့ရာတွင် အိုရဟန်းတို့၊ ရုပ်တရားကား အတ္တမဟုတ်ပေချေ။ ယင်းသို့ မဟုတ်ခြင်းကြောင့်လည်း၊ ရုပ်သည် နာ ကျင် မှု နှင့် တွဲလျက်နေရချေသည်။ ငါ၏ ရုပ်သည် ဒီလိုသာဖြစ်ပါစေ- ဟိုလိုတော့ မဖြစ်ပါစေနှင့်ဟူ၍၊ ရုပ်ကို အမိန့်ပေးလို့ မရနိုင်ချေ။

ဝေဒနာ-ခံစားမှု

ဝေဒနာဘိက္ခဝေအနတ္တာ၊ ဝေဒနာစဟိဒံ ဘိက္ခဝေ အတ္တာ အတဝိဿ၊ နယိဒံ ဝေဒနာ-အာဗာဓာယ သံဝတ္ထေယျ၊ လဗ္ဘေတစ၊ ဝေဒနာယ-ဧဝေ ဝေဒနာဟောတု-ဧဝေ ဝေဒနာ မာအဟောသီတိ၊ ယသ္မာစ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဝေဒနာအနတ္တာ တသ္မာ ဝေဒနာ အာ ဗာ ဓာ ယ သံဝတ္ထတိ၊ နစ လဗ္ဘတိ ဝေဒနာယ ဧဝေ ဝေ ဒနာ ဟောတု ဧဝေ ဝေ ဒနာ မာအဟောသီတိ။

မြန်မာပြန်

ရဟန်းတို့။ ။ခံစားမှုဆိုတဲ့ ဝေဒနာသည်၊ အတ္တမဟုတ်ချေ။ အကယ်တစေ၊ ဝေဒနာသာ အတ္တ ဟုတ်ခဲ့ပေချေသော်၊ ထို ဝေဒနာသည်၊ နာ ကျင် မှု နှင့် တွဲလျက် မနေပေရာ၊ ငါ၏ ဝေဒနာသည် ဒီလိုသာ ဖြစ်ပါစေ-ဟိုလိုတော့ မဖြစ်ပါစေနှင့်ဟူ၍လည်း ဝေဒနာကို အမိန့်ပေးလို့ ရနိုင် ပေရာ၏။

သို့ရာတွင် ရဟန်းတို့- ဝေဒနာကား-အတ္တမဟုတ်ပေချေ။ ယင်းသို့ မဟုတ်ခြင်းကြောင့်၊ ဝေဒနာသည် နာကျင်မှုနှင့် တွဲလျက် နေရချေသည်။ ငါ၏ ဝေဒနာသည် ဒီလိုသာ ဖြစ်ပါစေ-ဟိုလိုတော့ မဖြစ်ပါစေနှင့်ဟူ၍ ဝေဒနာကို အမိန့်ပေးလို့ မရ နိုင်ချေ။

သညာ-မှတ်သားမှု

သညာ ဘိက္ခဝေအနတ္တာ၊ သညာစယိဒံ ဘိက္ခဝေအတ္တာ အဘဝိဿ၊ နယိဒံ သညာ အာဗာဓာယ သံဝတ္ထေယျ၊ လဗ္ဘေထစ သညာယ ဝေမေ သညာ ဟောတု၊ ဝေမေ သညာ မာအဟောသိတိ၊ ယသ္မာစ ခေါ ဘိက္ခဝေ-သညာ အနတ္တာ တသ္မာသညာ အာဗာဓာယ သံဝတ္ထတိ၊ နစ လဗ္ဘတိ သညာယ ဝေမေ သညာဟောတု-ဝေမေ သညာ မာ အဟောသိတိ။

ပြန်မာပြန်

ရဟန်းတို့။ ။သညာဆိုတဲ့ မှတ်သားမှုသည် အတ္တမဟုတ်ချေ။ အကယ်တစေ၊ သညာသာ အတ္တ ဟုတ်ခဲ့ပေသော်၊ သညာသည် နာကျင်မှုနှင့်တွဲလျက် မနေပေရာ၊ ငါ၏သညာသည် ဒီလိုသာဖြစ်ပါစေ၊ ဟိုလိုတော့ မဖြစ်ပါစေနှင့် ဟူ၍လည်း၊ သညာကို အမိန့်ပေးနိုင်ရာ၏။ သို့ရာတွင် ရဟန်းတို့-သညာကား အတ္တမဟုတ်ပေချေ။ ယင်းသို့ မဟုတ်ခြင်းကြောင့် သညာသည် နာကျင်မှုနှင့် တွဲလျက် နေရချေသည်။ ငါ၏ သညာသည် ဒီလိုသာ ဖြစ်ပါစေ- ဟိုလိုတော့ မဖြစ်ပါစေနှင့် ဟူ၍ သညာကို အမိန့်ပေးလို့ မရနိုင်ချေ။

သင်္ခါရ ပုံထုတ်မှု

သင်္ခါရ အနတ္တာ သင်္ခါရစ ဟိဒံ ဘိက္ခဝေ အတ္တာ အဘဝိဿ၊ နယိဒံ သင်္ခါရ အာဗာဓာယ သံဝတ္ထေယျ၊ လဗ္ဘေထစ သင်္ခါရေတု ဝေမေသင်္ခါရ ဟောန္တု၊ ဝေမေ သင်္ခါရ မာအဟောသိတိ၊ ယသ္မာစ ခေါ ဘိက္ခဝေ သင်္ခါရ အနတ္တာ တသ္မာသင်္ခါရ အာဗာဓာယ သံဝတ္ထန္တိ၊ နစ လဗ္ဘတိ သင်္ခါရေသု ဝေမေ သင်္ခါရ ဟောန္တု၊ ဝေမေ သင်္ခါရ မာအဟောသိတိ။

ပြန်မာပြန်

ရဟန်းတို့။ ။ပုံထုတ်မှုဆိုတဲ့ သင်္ခါရတို့သည် အတ္တမဟုတ်ကြချေ။ အကယ်တစေ သင်္ခါရတို့သာ အတ္တဟုတ်ခဲ့ကြပေသော်၊ သင်္ခါရတို့သည် နာကျင်မှုနှင့်တွဲလျက် မနေပေရာ ငါ၏ သင်္ခါရတို့သည် ဒီလိုသာ ဖြစ်ကြပါစေ၊ ဟိုလိုတော့ မဖြစ်ကြပါစေနှင့် ဟူ၍လည်း၊ သင်္ခါရတို့ကို အမိန့်ပေးနိုင်ပေရာ၏။ သို့ရာတွင် ရဟန်းတို့၊ သင်္ခါရတို့ကား အတ္တမဟုတ်ကြချေ။ ယင်းသို့ မဟုတ်ကြခြင်းကြောင့်၊ သင်္ခါရ တို့သည် နာကျင်မှုနှင့် တွဲလျက်နေကြချေသည်။ ငါ၏သင်္ခါရတို့သည် ဒီလိုသာ ဖြစ်ကြပါစေ- ဟိုလိုတော့ မဖြစ်ကြပါစေနှင့် ဟူ၍ သင်္ခါရတို့ကို အမိန့်ပေးလို့ မရနိုင်ချေ။

ဝိညာဏ-သိမှု

ဝိညာဏံ အနတ္တာ ဝိညာဏသ္မ ဟိဒံ ဘိက္ခဝေ အတ္တာ အဘဝိဿ၊ နယိဒံ ဝိညာဏ အာဗာဓာယ သံဝတ္ထေယျ၊

လက္ခဏာ ဝိညာဏေ ဝေပေ ဝိညာဏံ ဟောတု၊ ဝေပေ ဝိညာဏံ မာအဟောသိတိ၊ ယသ္မာ ခေါ ဘိက္ခဝေ ဝိညာဏံ အနတ္တာ တဿာဝိညာဏံ အာမာဓာယ သံဝတ္တတိ၊ နစ လဗ္ဘာတိ ဝိညာဏေ ဝေပေ ဝိညာဏံ ဟောတု၊ ဝေပေဝိညာဏံ မာ အဟောသိတိ။

မြန်မာပြန်

ရဟန်းတို့။ ။ သိမှုဆိုတဲ့ ဝိညာဉ်သည် အတ္တမဟုတ်ချေ။ အကယ်တစေ ဝိညာဉ်သာ အတ္တ ဟုတ်ခဲ့ ပချေသော်၊ ထိုဝိညာဉ်သည် နာကျင်မှုနှင့် တွဲလျက် မနေပေရာ၊ ငါ၏ ဝိညာဉ်သည် ဒီလိုသာ ဖြစ်ပါစေ၊ ဟိုလိုတော့ မဖြစ်ပါစေ နှင့် ဟူ၍လည်း ဝိညာဉ်ကို အမိန့်ပေးနိုင်ရာ၏။ သို့ရာတွင် ရဟန်းတို့၊ ဝိညာဉ်ကား အတ္တ မဟုတ်ပချေ။ ယင်းသို့မဟုတ် ခြင်းကြောင့်လည်း၊ ဝိညာဉ်သည် နာကျင်မှုနှင့် တွဲလျက် မနေချေသည်။ ငါ၏ဝိညာဉ်သည် ဒီလိုသာဖြစ်ပါစေ၊ ဟိုလို တော့ မဖြစ်ပါစေနှင့်ဟူ၍၊ ဝိညာဉ်ကို အမိန့် မပေးနိုင်ချေ။

ရုပ်တရား

တံကိံ မညတ ဘိက္ခဝေ၊ ချပ်နိစ္စံ ဝါ၊ အနိစ္စံ ဝါတိ အနိစ္စံ ဘန္တေ၊ ယံပနာနိစ္စံ တံ ဒုက္ခံ ဝါ၊ သုခံ ဝါတိ ဒုက္ခံ ဘန္တေ၊ ယံပနာနိစ္စံ ဒုက္ခံ ဝိပရိနာမဓမ္မံ၊ ကလ္လံ နုတံ သမနုပဿိတု၊ ဧတံမမ သေဝာဟမသ္မိ၊ သေဝာမေအတ္တာတိ နောဟေတံ ဘန္တေ။

မြန်မာပြန်

မေး။ ဘယ်နှယ်လဲ ရဟန်းတို့၊ ရုပ်တရားသည် မြသလော၊

(ဝါ) မမြသလော။

ဖြေ။ မမြပါ အရှင်မြတ်ဘုရား။

မေး။ အဲဒီမမြတဲ့ ရုပ်တရားဟာ ဆင်းရဲလော၊ (ဝါ)

ချမ်းသာလော။

ဖြေ။ ဆင်းရဲပါ အရှင်မြတ်ဘုရား။

မေး။ ဒါဖြစ်ရှင် အဲဒီ မမြတဲ့ ဆင်းရဲတဲ့ ဖောက်လဲ ဖောက်ပြန် ဖြစ်တတ်တဲ့ ရုပ်တရားကို ငါ့ဟာဘဲ ငါဘဲ၊ ငါ၏ အတ္တဘဲလို့ ရှုနေလျှင် သင့်လျော် နိုင် ပါမည်လော။

ဖြေ။ မသင့်လျော်နိုင်တော့ပါ၊ အရှင်မြတ်ဘုရား။

ဝေဒနာတရား

တံကိံ မညတ ဘိက္ခဝေ ဝေဒနာနိစ္စံ ဝါ၊ အနိစ္စံ ဝါတိ အနိစ္စံ ဘန္တေ၊ ယံပနာနိစ္စံ တံ ဒုက္ခံ ဝါ၊ သုခံ ဝါတိ ဒုက္ခံ ဘန္တေ၊ ယံပနာနိစ္စံ ဒုက္ခံ ဝိပရိနာမဓမ္မံ၊ ကလ္လံ နုတံ သမနုပဿိတု၊ ဧတံ မမ သေဝာဟမသ္မိ၊ သေဝာမေအတ္တာတိ၊ နောဟေတံ ဘန္တေ။

မြန်မာပြန်

မေး။ ဘယ်နှယ်လဲ ရဟန်းတို့၊ ဝေဒနာသည် မြသလော၊

(ဝါ) မမြသလော။

ဖြေ။ မမြပါ အရှင်မြတ်ဘုရား။

မေး။ အဲဒီမမြတ် ဝေဒနာတရားဟာ ချမ်းသာလော။
(ဝါ) ဆင်းရဲလော။

ဖြေ။ ဆင်းရဲပါ အရှင်မြတ်ဘုရား။

မေး။ ဒါဖြင့်ရင် အဲဒီမမြတ် ဆင်းရဲတဲ့ ဖောက် လွှဲ
ဖောက်ပြန် ဖြစ်တတ်တဲ့ ဝေဒနာကို ငါ့ဟာဘဲ၊
ငါ့ဘဲ၊ ငါ၏အတ္တဘဲလို့ ရှုနေလျှင် သင့်လျော်နိုင်
ပါမည်လော။

ဖြေ။ မသင့်လျော်နိုင်တော့ပါ။ အရှင်မြတ်ဘုရား။

သညာတရား

တံကိမညထ ဘိက္ခဝေ သညာနိစ္စံ ဝါ အနိစ္စံ ဝါတိ အနိစ္စံ
ဘန္တေ၊ ယံပနာ နိစ္စံတံ ခုက္ခံ ဝါ သုခံ ဝါတိ ခုက္ခံ ဘန္တေ၊
ယံပနာနိစ္စံ ခုက္ခံ ဝိပရိနာမဓမ္မံ၊ ကလ္လံနုတံ သမနုပဿိတုံ၊
တေမမ၊ သောဟမသ္မိ သောမေ အတ္တာတိ နောဟေတံ
ဘန္တေ။

မြန်မာပြန်

မေး။ ဘယ်နှယ်လဲ ရဟန်းတို့။ သညာသည် မြဲသလော။
(ဝါ) မမြဲသလော။

ဖြေ။ မမြဲပါ အရှင်မြတ်ဘုရား။

မေး။ အဲဒီမမြတ် သညာဟာ ဆင်းရဲလော၊ (ဝါ) ချမ်း
သာလော။

ဖြေ။ ဆင်းရဲပါ အရှင်မြတ်ဘုရား။

မေး။ ဒါဖြင့်ရင် အဲဒီမမြတ် ဆင်းရဲတဲ့ ဖောက်လွှဲ
ဖောက်ပြန်ဖြစ်တတ်တဲ့ သညာကို ငါ့ဟာဘဲ၊ ငါ့ဘဲ၊
ငါ၏အတ္တဘဲလို့ ရှုနေလျှင် သင့်လျော်နိုင်ပါမည်
လော။

ဖြေ။ မသင့်လျော်နိုင်တော့ပါ။ အရှင်မြတ်ဘုရား။

သင်္ခါရတရား

တံကိမညထ ဘိက္ခဝေ၊ သင်္ခါရ နိစ္စံ ဝါ အနိစ္စံ ဝါတိ
အနိစ္စံ ဘန္တေ၊ ယေပနာနိစ္စံ၊ ခုက္ခံ ဝါတေ သုခံ ဝါတိ၊
ခုက္ခံ ဘန္တေ၊ ယေပနာနိစ္စံ၊ ခုက္ခံ ဝိပရိနာမဓမ္မံ၊ ကလ္လံ
နုတေ သပနုပဿိတုံ၊ တေမမ၊ သောဟမသ္မိ၊ သောမေ
အတ္တာတိ နောဟေတံ ဘန္တေ။

မြန်မာပြန်

မေး။ ဘယ်နှယ်လဲ ရဟန်းတို့၊ သင်္ခါရတို့သည် မြဲကုန်
သလော၊ (ဝါ) မမြဲကုန်သလော။

ဖြေ။ မမြဲကုန်ပါ အရှင်မြတ်ဘုရား။

မေး။ အဲဒီမမြတ် သင်္ခါရတွေဟာ ဆင်းရဲတွေ လော၊
(ဝါ) ချမ်းသာတွေလော။

ဖြေ။ ဆင်းရဲတွေပါ အရှင်မြတ်ဘုရား။

မေး။ ဒါဖြင့်ရင် အဲဒီ မမြတ် ဆင်းရဲတဲ့ ဖောက်လွှဲ
ဖောက်ပြန်ဖြစ်တတ်တဲ့ သင်္ခါရတွေကို ငါ့ဟာဘဲ၊

ငါ့ဘဲ-ငါ၏အတ္တဘဲလို့ ဂ္ဂုနေလျှင် သင့်လျော်နိုင်ပါ
မည်လော။

ဖြေ။ မသင့်လျော်နိုင်တော့ပါ-အရှင်မြတ်ဘုရား။

ဝိညာဉ်တရား

တံကို မညထဘိက္ခဝေ၊ ဝိညာဏ် နိစ္စံ ဝါ အနိစ္စံ ဝါတိ၊
အနိစ္စံ ဘန္တေ၊ ယံပနာနိစ္စံ တံ ဒုက္ခံ ဝါ သုခံ ဝါတိ ဒုက္ခံ ဘန္တေ၊
ယံပနာနိစ္စံ၊ ဒုက္ခံ ဝိပရိနာမဓမ္မေ၊ ကလ္လိနုတံ သမနုပဿိတုံ၊
ဧကံမမ-သေသာဟမသ္မိ၊ သေသာမေ အတ္တာတိ နောဟေတံ
ဘန္တေ။

မြန်မာပြန်

မေး။ ဘယ်နှယ်လဲရဟန်းတို့၊ ဝိညာဉ်သည် မြဲသလော၊
(ဝါ) မမြဲသလော။

ဖြေ။ မမြဲပါ အရှင်မြတ်ဘုရား။

မေး။ အဲဒီမမြဲတဲ့ ဝိညာဉ်ဟာ ဆင်းရဲလော (ဝါ)
ချမ်းသာလော။

ဖြေ။ ဆင်းရဲပါ အရှင်မြတ်ဘုရား။

မေး။ ဒါဖြင့်ရင် အဲဒီမမြဲတဲ့ ဆင်းရဲတဲ့ ဖောက်လဲ့
ဖောက်ပြန် ဖြစ်တတ်တဲ့ ဝိညာဉ်ကို ငါ့ဟာဘဲ၊
ငါ့ဘဲ၊ ငါ၏အတ္တဘဲလို့ ဂ္ဂုနေလျှင် သင့်လျော်နိုင်
ပါမည်လော။

ဖြေ။ မသင့်လျော်နိုင်တော့ပါ အရှင်မြတ်ဘုရား။

သမ္မဟ ရှုပုံ

တဿာတိယ ဘိက္ခဝေ၊ ယံကိဉ္စုံ ရှုပုံ လ-ယာကာစိဝေဒနာ
လ-ယာကာစိသညာ လ-ယေကေစိ သင်္ခါရာ လ-ယံကိဉ္စုံ
ဝိညာဏ်၊ အတိတာ နာဂတ ပစ္စုပ္ပန္နံ၊ အတ္တတ္ထံ ဝါ ဗဟိဒ္ဓာ ဝါ၊
ဩဋ္ဌာရိတံ ဝါ သုခမံ ဝါ၊ ဟိန် ဝါ၊ ဗဟိတံ ဝါ၊ ဒုရေဝါ သန္တိ
ကေဝါ သဗ္ဗံ ဝိညာဏ်၊ နေတံမမ နေသော ဟမသ္မိ၊ နမေ
သော အတ္တာတိ ဝေမေတံ ယထာဘူတံ သမ္မဟညာယ
ဒဠဗ္ဗံ။

မြန်မာပြန်

ရဟန်းတို့။ ။ အဲဒါလို ဖြစ်နေခြင်းကြောင့် အတိတ်
အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်ဆိုတဲ့ ကာလသုံးပါး၌ ဖြစ်သော အတွင်း
၌ (ဝါ) အပ၌ ဖြစ်သော ကြမ်းတမ်းသော (ဝါ) နူးညံ့သော
ယုတ်သော (ဝါ) မြတ်သော အနီး၌ (ဝါ) အဝေး၌ တည်သော
အလုံးစုံသော ရုပ်တရားတို့သည် လ...အလုံးစုံသော ဝေဒနာ
သည် လ...အလုံးစုံသော သညာသည် လ...အလုံးစုံသော
သင်္ခါရတို့သည် လ...အလုံးစုံသော ဝိညာဉ်သည် ငါ့ပိုင်ပစ္စည်း
မဟုတ်။ ငါလဲမဟုတ်။ ငါ၏အတ္တလဲ မဟုတ်ဟူ၍ ယုတ်တိုင်း
မွန်စွာ တိမတ်သောပညာဖြင့် ရှုမှတ်ရာ၏။

ယုချကျီး

ဝေပဿ ဘိက္ခဝေ၊ သုဘဝါ အဝိယသာဝကော၊ ရူပသ္မိပိ
နိဗ္ဗိန္နတိ၊ ဝေဒနာယပိ နိဗ္ဗိန္နတိ၊ သညာယပိ နိဗ္ဗိန္နတိ၊ သင်္ခါ

ရေသုပ္ပံ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ဝိညာဏသုပ္ပံ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ ဝိရာဂါ ဝိမုတ္တတိ၊ ဝိမုတ္တသ္မိံ ဝိမုတ္တမ္ပိတံ ဉာဏ်ဟေတိ၊ နိကာဇာတိ၊ ဝုသိတံ ဗြဟ္မရေယံ၊ ကတံ ကရဏိယံ၊ နာပရံ ဣတ္ထတ္ထာယာတိ ဟောနာတိ။

မြန်မာပြန်

ရဟန်းတို့။ ။ ဤသို့ ဉာဏ်အမြင် ပေါက်ခဲ့သော်... အကြားအမြင်နှင့် ပြည့်စုံသော ဣန္ဒြိယတို့ တပည့်တော်သည် ရုပ်၌၎င်း၊ ဝေဒနာ၌၎င်း၊ သညာ၌၎င်း၊ သင်္ခါရ၌၌၎င်း၊ ဝိညာဉ်၌၎င်း ငြီးငွေ့၍ လာလေတော့၏။ ငြီးငွေ့သော်— အစေးကွာလေတော့၏။ အစေးကွာသော်— လွတ်၍သွားလေတော့၏။ လွတ်ပြီးသော်— လွတ်မှန်းကို သိ လေ တော့ ၏။ ထိုအခါ သူသည် ဇာတိဆိုတဲ့ အပြစ်သဘော ကုန်ပြီဟူ၍၎င်း၊ ဣန္ဒြိယသော အကျင့်မြတ်ကို ကျင့်သုံးပြီးပြီဟူ၍၎င်း၊ နောက်ထပ်တဖန် ဘဝဇာတ်ခင်းရန် လမ်းမရှိပြီ ဟူ၍၎င်း တိကျပြတ်သားစွာ သိမြင်လေတော့၏။

ဤတွင်၌—မူရင်းဗုဒ္ဓ ဟောတော်မူခဲ့သော အနတ္တလက္ခဏသုတ်သည် မြန်မာပြန်နှင့်တကွ အပြီး အဆုံးသို့ ရောက်ပြီ။

အတ္တနှင့်အနတ္တ

အနတ္တရောင်ခြည် ဟူ၍ နာမပညတ် ကင်ပွန်း တပ် ခါဖော်ပြအပ်သော ဤ အနတ္တလက္ခဏသုတ်ကား ဗုဒ္ဓ၏ ဒုတိယမိဂဒါဇုန်တရားတော်ဖြစ်ခဲ့ပြီ။ ပထမ မိဂဒါဇုန် တရားတော်

• စုစုပေါင်း

ဟူ၍ ကပ္ပာသမိုင်းစဉ်၌ ထင်လျှားသော ဓမ္မဏ္ဏေ ပဏ္ဏနသုတ်တွင် ဗုဒ္ဓသည် လှုပ်ရှားမယိုင် ခန့်ခိုင်သော ဓမ္မပန္နက်ဖြင့် ဓမ္မဗိမာန်တည်ဆောက်ခဲ့လေပြီ။ ဤအနတ္တလက္ခဏသုတ်၌ကား ဗုဒ္ဓသည် အနတ္တဝါဒကို တိတိကျကျ ပြတ်ပြတ်သားသား ဖော်ထုတ်၍ ဟောကြားခဲ့လေပြီ။ ဗုဒ္ဓသည် ဓမ္မဗိမာန်ကို တည်ဆောက်ပြီးလျှင် ပြီးခြင်း အဘယ်ကြောင့် အနတ္တဝါဒကို အရေးတကြီး ဖွင့်ပြထုတ်ဖော် ကျေညာတော်မူခဲ့လေသနည်း။

မမှန်လော။ သို့ရာတွင် လူကြိုက် အများဆုံး ဖြစ်သော အတ္တဝါဒ အမှောင်ထုကား ကြီးမားဖွဲ့ထားလှရာ ကပ္ပာကြီးတခုလုံးကို အမြဲတစေ ထုပိန်းစွာ ဖုံးလွှမ်းလျက် နေချေပြီ။ ဗုဒ္ဓဘွဲ့ခံ ပုဂ္ဂိုလ်ထူးကြီးများ ပွင့်ထွန်းပေါ်ပေါက်ရာ ဖြစ်တဲ့ ဗုဒ္ဓခေတ်များ အတွင်း၌သာလျှင် အနတ္တဝါဒ၏ အလင်းရောင်ကို ကြိုးကြားကြိုးကြား တွေ့မြင်နိုင်ကြလေသည်။ အနတ္တဝါဒကား ၎င်း၏ စူးရှ ပြောင်လက်သော အလင်းရောင်ကို ၎င်းကိုယ်တိုင် ဆောင်လျက် အမြဲတမ်း ပြောင်ပြောင်လက်လက် အရောင်ထွက်နေတဲ့ ပဒါးရှင်လုံးနှင့် တူသည်။ ထို့ကြောင့် ဗုဒ္ဓသည် မိမိ တည်ဆောက်ထားတဲ့ ဓမ္မ ဗိမာန်အတွင်းသို့ အတ္တတည်းဟူသော အမှောင်ခါတ် ချဉ်းကပ်၍ ဝင်ရောက်မည့် အရေးကို ဟန့်တားနိုင်ရန် အလို ရှာ အနတ္တပဒါးရှင်ကို အဆောတလျှင် ၎င်းဓမ္မဗိမာန်၏ မဟိတင် တပ်ဆင်တော်မူခဲ့ရလေပြီ။ သို့ဖြစ်ရာ ဗုဒ္ဓ၏ အနတ္တဝါဒကို တိကျပြတ်သားစွာ နားလည်သဘောပေါက်ရန်ကား ဗုဒ္ဓဝါဒီတိုင်း

မဆိုးပေဘဲ ပြည့်စုံလုံခြုံမည့် ပထမအရေးအကြီးဆုံး အရည်အခြင်းတစ်ရပ် ဖြစ်၍နေချေသည်။

အနတ္တကား အတ္တဝါဒနှင့် ပဋိပက္ခ ဖြစ်သည်။ (၁၇) ဆန့်ကျင်ဘက် ဝါဒဖြစ်သည်။ အတ္တကား ကပ္ပာဒိ တာသာ အများတို့၏ အယူအဆဖြစ်၏။ ထို့ပြင် လောကီနယ်သား ပုဂ္ဂိုလ်တို့အများတို့ တအားကြီးပြီးမပျင်းနိုင်မဆုံးနိုင်အောင်နှစ်သက်နေတဲ့ ဝါဒတစ်ရပ်လည်း ဖြစ်နေသည်။ သို့ရာတွင် ဗုဒ္ဓသည် ထိုကပ္ပာဒိကြိုက် အတ္တဟူသောပုဒ်တွင် “န” ဆိုတဲ့ ပဋိသေဓပုဒ် ကလေးကို ဆက်ထည့်တပ်ဆင်၍ ပေးလိုက်ခြင်းဖြင့် ကပ္ပာဒိကြီး တခုလုံးကို ဆပ်ဆပ်ခါးတန်ဟည်း၍သွားစေခဲ့လေပြီ။ ဆိုလိုရင်းမှာ ကပ္ပာဒိလူတစ်ရပ်လုံးက ယူယူပိုက်တွေး အလေးအမြတ် ယုံကြည်နေတဲ့ အတ္တဆိုတာ မဟုတ်ပဲ၊ မရှိပဲဟူ၍ ပြင်းပြင်းထန်ထန် ငြင်းဆန်လိုက်တဲ့သဘောပင် ဖြစ်သည်။ ဒီတော့ကား အတ္တဆိုတာ ဘာလဲဟူသော အဓိကပြဿနာကြီး ပေါ်ထွက်၍ လာသည်။ ထို့ကြောင့် ထိုအတ္တ၏ အဓိပ္ပာယ်သရုပ်ကို ရှင်းလင်းတိကျစွာ ဖော်ထုတ်ရပေမည်။

အတ္တဆိုတာလဲ

အတ္တဝါဒဆိုင်ရာ အဘိဓမ္မာဆရာ အများတို့၏ အယူအဆ အနုမာနအားဖြင့် (၁) အနာဒိ(ဝါ) အာမထင်သော (၂) အနန္တ (ဝါ) အဆုံးမပြင်သော (၃) နိစ္စ (ဝါ) မြသော (၄) ဓူဝ(ဝါ) ခိုင်သော (၅) သဿတ (ဝါ) ပိုးတမျိုးတည်းတည်နေသော (၆) အဝိနာသိ (ဝါ) ပျက်စီးခြင်းကင်းသော

(၇) သဗ္ဗဗျာပီ (ဝါ) အရာအားလုံး၌ ပျံ့နှံ့၍ တည်သော (၈) သယံဝသီ(ဝါ) မိမိ၏အလိုအတိုင်း ဖြစ်သော သဘာဝကို အတ္တဟူ၍ ခေါ်သည်။ ယနေ့ ကပ္ပာဒိတွင် ထင်လျှားတည်ရှိနေသော အတ္တဝါဒ ဟူသမျှသည် အထက်၌ ဖော်ထုတ်၍ ပြအပ်သော ဂုဏ်အင်္ဂါရှစ်ပါးလုံးနှင့်သော်၎င်း၊ သို့မဟုတ် ၎င်းအနက် အချို့အဝက်နှင့်သော်၎င်း ပြည့်စုံရုံမဖြစ်သည်။ အတ္တမပါဘဲ ယုံကြည်စရာ ဘာသာစာရပ် တည်ထောင်ရန်ပင် မလွယ်ကူလှတစွာ ယူ ဆိုလိုသည်။

ထို့ကြောင့် အတ္တ၏အနက်သဘောကို အကျယ်ဖွင့်ပြရာ ဖြစ်သော “ဘဂဝဂ္ဂိတာ” ကျမ်းမှ အောက်ပါ ဂါထာတို့ကို ထုတ်နှုတ်၍ ဖော်ပြအပ်ပေသည်။ ၎င်းကျမ်းကား ဟိန္ဒူလူမျိုးတို့၏ (၈) ခုမြောက် အဝတာရ ဖြစ်သော ကရစ်သျှတ ဘုရားက အဇ္ဇန မင်းသားသို့ ဟောကြားအပ်သော တရားများ၏တည်ရာ ဖြစ်သည်။

န-ဇာယတေ မိယတေဝါ ကုဒါဝိပိ၊
နာ-ယံဘူတာ တဝိတာ ဝါနဘူယော၊
အဇော နိစ္စော သဿတော-ယံပုထကော၊
နဟညတေ ဟညမာနေ သရီရေ။

မြန်မာနိဿယ

အယံ ဤအတ္တသည် ကုဒါဝိပိ တရံ တဆစ်မျှ လည်းနဇာယတေ ပဋိသန္ဓေ တည်နေ ပွားမြင်ခြင်းမရှိ၊ (ဝါ) ထို့မှ

တပါး၊ နမိယတေ-သေလဲမသေ(၀၁) ထို့ပြင် အယုံကြည်အတ္တသည် ဘုတော့ဖြစ်ပြီး၍။ ဘုယော၊တဖန်။ ဘဝိတာ ဖြစ်ဦးမည့် အရာမဟုတ်ချေ။ ကသွာ-အ တယ် ကြောင့် နည်း၊ အ ယုံ ကြံအတ္တသည်။ အဘော၊ ပဋိသန္ဓေ တည်နေခြင်းဆိုတဲ့ အဖြစ် သဘောမရှိ၊ နိစ္စော၊မြဲ၏။ သဿတော၊ တမျိုးတည်း တည်နေ၏။ ပုရာဏော အမြဲတစေ အဟောင်းချည့် ဖြစ်၍နေ၏။ သရီရေ၊ ကိုယ်ကာယသည်။ ဟညမာနေ၊ သေ၍သွားသော်လဲ အယုံ၊ ကြံအတ္တသည် နဟညတေ၊ မသေ။

ဆိုလိုရင်းမှာ အတ္တသည် အပြစ်နှင့်အပျက် ဟူသော စက်ကွင်းမှ ကင်းရှင်းလွန်မြောက်နေတဲ့ သဘာဝဖြစ်၏ဟူ၍၎င်း၊ ဘယ်နေရာအခါမှ ပြောင်းလဲခြင်း၊ ဖောက်ပြန် ခြင်း မရှိဘဲ အမြဲသာဝစဉ် သွင်ပြင်တမျိုးတည်း တပုံတည်း တည်ရှိနေတဲ့ သဘောတရား ဖြစ်၏ဟူ၍၎င်း ဆိုလိုသည်။ ရုပ်တရားနှင့် နာမ်တရားတို့သည် မွေးခြင်း သေခြင်း (၀၁) ဖြစ်ခြင်း၊ ပျက်ခြင်းဆိုတဲ့ စက်ရဟတ်တွင် မပြတ်တစေ အမြဲတမ်းလည်၍ နေကြကုန်၏။ သို့ရာတွင် အတ္တကား ထိုသည့်ရုပ်နာမ် ဓမ္မအစုံတွင် အကြီးမဝင်သော (၀၁)ရုပ်နှင့်နာမ်မှ သီးခြားတည်နေတဲ့ သဘာဝဖြစ်ရာ သက်ရှိသတ္တဝါ၏ ကိုယ်ကာယ ပျက်ပြိုပြုန်းပြီး သေဆုံး၍ သွားစေကာ “မသေ”သဘာဝ၌ အမြဲ တည်နေသတည်း။

အနိပ္ပာယ်ကား ယခုလက်ရှိ ခန္ဓာ ကိုယ် အဟောင်းကို စွန့်ပစ်၍ အသစ်ဖြစ်သော ကိုယ်ကာယကို ယူခြင်းပင်တည်း။ ထို့ကြောင့် ကရစ်သျှတ ဘုရားသည် တဂဝဂ္ဂိတာ ကျမ်းတွင်

အောက်၌ ကိုးကားဖော်ပြထားသော ဂါထာဖြင့် ၎င်း၏ သရုပ်ကို ဖော်ခဲ့လေပြီ။

ဂတ္တာနိ ဗိက္ခာနိ ယထာဝိဟာယ၊
နဝါနိ ဂဏာတိ နဇ္ဈေပရာနိ၊
တထာသရီရာနိ ဝိဟာယဗိက္ခ၊
နုပျာနိ သယာတိ နဝါနိ ဒေဟိ။

မြန်မာနိသျှပြန်

နဇ္ဈေ၊ လသတ္တဝါသည် ဗိက္ခာနိ ဟောင်းနှမ်းကုန်သော ဂတ္တာနိ အဝတ်တန်ဆာတို့ကို ဝိဟာယ စွန့်ပစ်၍၊ အပရာနိ တပါးကုန်သော နဝါနိ အဝတ်တန်ဆာ အသစ် တို့ကို ဂဏာတိယထာ ယူလေ ဝတ်လေသကဲ့သို့ တထာထို့ နည်းတူစွာ ဒေဟိ၊အတ္တသည် ဗိက္ခာနိ၊ ဟောင်းနှမ်းကုန်သော သရီရာနိ၊ ကိုယ်ကာယတို့ကို ဝိဟာယ၊ ပယ်စွန့်၍အညာနိတပါးကုန်သော နဝါနိ အသစ်ဖြစ်သော ကိုယ်ကာယတို့ကို သယာတိ ရယူလေသတည်း။

အကြင်အခါ လူသားသည် ခန္ဓာပျက်ကြွေ သေခြင်းသို့ ရောက်၏။ ထိုအခါ ၎င်း၏ ခန္ဓာကိုယ်အတွင်း၌ ယာယီ သဘောအားဖြင့် တည်းခို၍နေသော အတ္တသည် အဟောင်း ဖြစ်တဲ့ ခန္ဓာကိုယ်ကို စွန့်ပစ်ပြီးလျှင် အသစ်ဖြစ်သော ကိုယ် ခန္ဓာတခုကိုယူရန် ထွက်ခွာ၍သွားပြ ဖြစ်သည်။ မြေသတ္တဝါများ အရေလဲသကဲ့သို့ပင်တည်း။ အသက်ရှင်လျက် တည်

နေ့စဉ် အတောအတွင်း၌ နေ့စဉ်အချိန်ရသမျှ လူသားကိုယ်တိုင် ကိုယ်နှုတ်၊စိတ်တို့ဖြင့် ပြုလုပ်ကျူးလွန်ခဲ့သော ကောင်းမှုနှင့် မကောင်းမှုတို့၏ အကျိုးအပြစ်ကို အတ္တကပင် ဖိုင်ခံ၍ယူဆောင် သွားလေသည် ဟူ၏။

လောကလမ်းသဖွယ် ဝိညာဉ်တယ်ဆိုတဲ့ ရှေးသူဟောင်း တို့၏ စကားလည်း ဤအတ္တ၏ သဘောကိုပင် ညွှန်ပြခဲ့လေ သည်။ လောကလမ်းကောင်ကလေးများသည် ရွှေ့ကို အတွယ် အမှီရမှ (၁၂) ရွှေ့ခြေကုတ်ရမှ လက်ရှိ အမှီအတွယ်ကို စွန့် လွှတ်တတ်တဲ့ သဘာဝအတိုင်းပင် အတ္တသည်လည်း အသစ် ဖြစ်သော ဘဝအမှီအတွယ်ကို မရသေးသမျှ ကာလပတ်လုံး လက်ရှိ အမှီအတွယ်ဖြစ်တဲ့ ကိုယ်ကာယကို စွန့်လွှတ်လေ့ မရှိ ချေတဲ့။

အကြင်အခါ၌ ထိုမြဲသော ပုံတမျိုးတည်း တည်ရှိသော အတ္တသည် အသစ်ဖြစ်သော ဘဝခြေကုတ် (၁၂) မှီတွယ်ရာ ကို ရရှိအံ့။ ထိုအခါ ၎င်းသည်လက်ရှိဖြစ်သော ခန္ဓာဟောင်းကို စွန့်ပစ်၍ ထွက်ခွာသွားမြဲဖြစ်သည်။ထိုအခါ လူသတ္တဝါ သေ သွားသည်ဟူ၍ ဆိုရိုးပြုကြကုန်သည်။

ပုဂ္ဂလိက အတ္တ ဘုံဘဝ ပိဏ္ဏ

ယင်းသို့အားဖြင့် မြဲသောအတ္တ (၁၂) ယခုဘဝ၌ ပြုသမျှ သော ကုသလနှင့် အကုသလဟု ဆိုအပ်တဲ့ ကောင်းမှု ဆိုးမှု တို့၏ အကျိုးအပြစ် အပေ့အနှစ်ကို ခံယူခါ ထွက်သွားသော အတ္တကိုတကယ်၌ အဟုတ်၌ အနေအားဖြင့်ယုံကြည်မှု အပြစ်

တယ်၍ ပင်စည်ကြီး ထွားကျိုင်း၍ လာခဲ့လေသည်။ ထိုအခါ ထိုသည်ပင်စည်မှ (၁) ဘုံဘဝဟူသော အယူအဆနှင့် (၂) ဝိဇ္ဇာ ပေးခြင်းဆိုတဲ့ ကိုင်းတက်ကြီးနှစ်ခု ထိုးထွက်၍လာခဲ့လေ သည်။ အဘယ်ကြောင့်နည်း။

မြဲသောအတ္တသည် သံသရာ၏ခရီးသည်ဖြစ်သည် ဟူသော အနုမာနကို လက်ခံလိုက်သည်နှင့် တပြိုင်နက် ထို ခရီးသည် အတ္တ၏ လှည့်လည်သွားလာရာ လမ်းခရီး၌ ၎င်းတည်းခိုရန် (၁၂) ရပ်နားရန် အလို့ငှာ ဘုံဌာနများကို နည်းများ မဆို လို၍ လာလေသည်။ ဝေဒန္တဝါဒဟု ဆိုအပ်သော ဗြဟ္မစာ အယူအဆအားဖြင့် အသီးသီး ဖြစ်သော ပုဂ္ဂလိက အတ္တသည် မူရင်းပင်မဖြစ်သော ထာဝရ ထည်ရှိ သော ပရမတ္ထမ၏ အစိတ်အပိုင်းမျှသာ ဖြစ်၏။ ၎င်းသည် အတည် မကျ ဘဝသံသရာတဝှမ်းမှာ ထာဝစဉ် ကြင်လည်ပြေးလွှား၍ နေရသည်။ ယင်းသို့ မရပ်မနား သံသရာ ရဟတ်ချားတွင် လှည့်လည်နေရစဉ် ၎င်းသည် ထိုထိုဌာနများသို့ ခေတ္တ ခိုဝင်၍ နားနေနိုင်အည်။ ထိုသို့ နားနေရင်းပင် ၎င်းသည် မိမိကိုယ်တိုင်၏ ဖြစ်ကြည်လင်ရေး၊ သန့်ရှင်းရေး၊ စင်ကြယ် ရေး၊ တိုးတက်ပွင့်လင်းရေးတို့အတွက် ပါရမီ ဖြည့်ရလေသည်။ (၁၂) သင်တန်းတက်ရလေသည်။ (၁၂) လေ့ကျင့်ရလေ သည်။ အသီးအသီးသော အတ္တတိုင်း၏ အဓိကဖြစ်သော မြော်မှန်းချက်မှာ ၎င်းကို မွေး၍ ထုတ်လိုက်သော ၎င်း၏ မိခင်ရင်းအစစ်ဖြစ်ကြီးဖြစ်သော ပရမတ္ထမနှင့် တပန်ပြန်လည် ၍ ပူးပေါင်းမိရန်သာ ဖြစ်သောကြောင့်တည်း။ ယင်းသို့

ပြန်လည်ပေးပေါင်းမိခြင်း(၀၁) ပြန်ပေါင်း ထုတ်မိခြင်းကိုပင် ဗြဟ္မကဏ္ဍဝါဒဆိုင်ရာ၌ သံသရာ၏ အဆုံးဘဝ၏နိဂုံး ဟူ၍ ခေါ်ဆိုသမုတ်ကြလေသည်။

နိပါတ်(၂) ဖြစ်တဲ့ ပိဏ္ဏပေးခြင်းကား မြဲသောဓာတ္တနှင့် တိုဌာနဟူသော အယူအဆ (၀၁) အနုမာန၌ အခြေစိုက်သော လုပ်ငန်းစဉ်ဖြစ်သည်။ ၎င်းကား အခြားမဟုတ်။ အသက်မသေသေးဘဲ လူတို့ပြည်၌ ကျန်ရစ်ခဲ့သော ဆွေရင်း မျိုးချာ လူသတ္တဝါတို့က လက်ရှိကိုယ်ခန္ဓာဟောင်းနွမ်း ဆွေးမြေ့၍ ၎င်းကို စွန့်ပစ်ပြီးလျှင် အသစ်ဖြစ်သော ခန္ဓာကိုယ်ကို ယူရန် ပြောင်းရွှေ့သွားသူကို ရည်မှန်း၍ ပြုလုပ်သော ဆွမ်းသွတ်မှုပင် ဖြစ်သည်။ မှန်လှ၏။ လက်ရှိကိုယ်ကာယ ယူကစီး၍ သွားသောအခါ ၎င်းအတ္တသည် တိုပျက်စီးတဲ့ခန္ဓာကိုယ်မှ ထွက်ခွာသွားရပြန်။ ယင်းသို့ ထွက်ခွာသွားပြီးနောက် အသစ်ဖြစ်သော ဘဝတခု၌ အပ္ပိအတွယ် မရသေးသော အချိန်ကာလသည် ၎င်းအတ္တအတွက် အခက်ခဲဆုံး(၀၁)အဆင်းရဲဆုံး ဘဝသစ်တခုတွင် ခြေကုတ်မရသေးသဖြင့် မိမိ၌ပါလာသော “ကမ်” ချိကွာဆိုကို လည်း သုံးစွဲခြင်း မပြုနိုင်သေးတဲ့ အချိန်ဖြစ်သည်တဲ့။

ထိုကဲ့သို့သော အချိန်မျိုးတွင် အသက်မသေ ဤမှာဘက်အဝ၌ ကျန်နေရစ်သော မိ-ပ-ညီ အကို မောင်နှမ စသော ဆွေမျိုးညာတကာတို့၏ အကူအညီ အထောက်အပံ့ကိုအလိုဆုံး အချိန်ဖြစ်သည်တဲ့။

သို့ဖြစ်သောကြောင့် ပိဏ္ဏပေးခြင်း (၀၁) အတည် မကျစေလွန် ဘဝသို့ ကူးပြောင်း သွားလေ သူ့ ကို ရည်မှန်း၍

ဆွမ်းသွတ်ခြင်းဆိုတဲ့ လုပ်ငန်းသည် ဟိန္ဒူဘာသာဝင် သားသမီးစသောကျန်ရစ်သူတို့အတွက် မပျက်မကွက် ဆက်ဆက်ဆောင်ရွက်ရမည့်ကိစ္စတရပ် ဖြစ်နေချေသည်။ သက်ပျောက်၊ မြေကျ၊ ရက်လည်၊ လ၊လည်၊ နှစ်လည်၊ သွမ်းသွတ်ပွဲဟူ၍ သတ်မှတ်ကြကုန်ပြီးလျှင် ဟိန္ဒူဘာသာဝင်တို့သည် ထို ဆွမ်းသွတ်မှုကို မသေမချင်းအမြဲတစေ ထာဝစဉ် လုပ်၍နေရမည့် လုပ်ငန်းတရပ်အဖြစ်သို့ ရောက်အောင် ချဲ့ထွင်၍ အပွန်းတင်ထားခဲ့ကြလေပြီ။

ဘုရားမပွင့်မီ အတိတေကာလ

ဗုဒ္ဓဘုရားရှင် မပွင့်ပေါ်မီ ခေတ်အတွင်း၌ ဟိန္ဒူဗြဟ္မကဝါဒကြီး၍ တိုးတက်မှုကို သုံးပိုင်းခွဲခြား၍ ကြည့်နိုင်သည်။ ၎င်းသုံးပိုင်းတွင် ပထမပိုင်းကား သဘာဝနှင့် ဆိုင်သည်။ ၎င်းအပိုင်း၌ တိဗ္ဗိပါဝါ လွန်စွာကြီးမားလှတဲ့ သဘာဝဓမ္မနှင့် ဆက်စပ်ခြင်း မကင်းသော နတ်များ (၀၁) မီးနတ်၊ ရေနတ်၊ လေနတ်၊ မြေနတ် စသည်တို့ကို အဓိအသေ ပြုကြကုန်၏။ (၀၁) အမြတ်တနိုး ဝိသိုးကြကုန်၏။ ဤနတ်များ၏ နောက်ဆွယ်၌ နိရာကာရ (၀၁) အခြင်းအရာမှ ဖြစ်သော ကပ္ပာဒနိဆင်းရှင်၏ တိဗ္ဗိပါဝါကို ပိုနိုးမှေးမှေးသာ အတွေးဖြင့် ဆင်ခြင်၍ ရှုမြင်ခဲ့ကြလေသည်။ ဤအဆင့်တွင် ပုဂ္ဂလိကဖြစ်သော အတ္တဝါဒကား အခိုင်အမာတည်ဆောက်ပြီးဖြစ်ခဲ့ပြီ။

သို့ရာတွင် ၎င်း၏ အကြောင်းရင်းနှင့် သက်ဆိုင်သော အတွေးအခေါ် အယူအဆကား ကြည်လင် ပြတ်သားစွာ

မပေါ်လွင်ခဲ့သေးချေ။ ဒါပေမယ့်လို့ အနာဂတ် ကာလနှင့် ပတ်သက်သော အတွေးအခေါ်များ ရင့်ကျက်ပြီးလာခြင်းကြောင့် (၁) ဒုက္ခတိ (၂) သုဂတိ (၃) ၎င်းနှစ်ခုတို့၏အကြား၌ တည်ရှိသော စပ်ကြားနယ်မြေဟူ၍ ဌာနသုံးခု ပေါ်ပေါက်၍ လာလေသည်။ ဒုက္ခတိသို့၎င်း၊ သို့မဟုတ် သုဂတိ ဘုံနန်း အထက်စခန်းသို့၎င်း၊ မရောက်သေးမီကာလ စပ်ကြား နယ်မြေ၌ ရှိနေသေးသော အတ္တကလေးအတွက်သာ ဆွမ်းသွတ် ဝိဇ္ဇာပေးခြင်း၊ အမျှအတမ်း ပေးဝေခြင်း ပြုလုပ်နိုင်သည်။ ယခုပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌ ရရှိနေသော ကိုယ်ခန္ဓာကို စွန့်ပစ်ထွက်ခွာ၍ သွားကြကုန်သော အတ္တတို့သည် ဤစပ်ကြား နယ်မြေ၌ အထောက် အကူ တစုံတခုမျှ မရရှိဘဲ လှည့်လည်၍ နေကြရကုန်၏။ ထိုသို့အားထားရာမဲ့ ကျင်လည် နေကြကုန်သော အတ္တများ ဆင်းရဲပင်ပန်းခြင်း မဖြစ်စေရန် အလိုငှာ အသက်မသေ ကျန်ရစ်ခဲ့သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့က ဆွမ်းသွတ်ကြရ ကုန်၏ဟူ၍ ယူဆယုံကြည်ကြသည်။

ဤသို့သော အတွေးအခေါ် အယူအဆများ တဖြည်းဖြည်း ရင့်ကျက်တိုးတက်၍ လာသောအခါ မိမိနှင့်ဆက်ကိုးကွယ်မှုတမျိုး တိုး၍လာပြန်သည်။ ၎င်းကို တစ္ဆေကြီး ကိုးကွယ်မှုဟူ၍ တရပ်စသော အခေါ်နိုင်ငံတို့၌ ခေါ်ဆိုကြသည်။

ပဌမပိုင်း

တရံတခါ ထိုအတ္တသည် အိမ်၏ အနီးအနား ပတ်ဝန်းကျင်ရှိ သစ်ပင်တခုကို တွယ်ကပ်မှီခို၍နေသည်။ သို့မဟုတ်

အနာဂတ်

အိမ်အတွင်းရှိ တိရစ္ဆာန် တကောင်ကောင်ကို အထူးအားဖြင့် ယိနွှုက ပြေကိုကပ်တွယ်မှီခို၍ နေရသည်ဟု ယုံကြည်ကြကုန်၏။ ထိုသို့သောယုံကြည်မှုများကြောင့် သစ် ပင် ရှိ ခိုးပူဇော်မှု၊ မြွေနဂါး ကိုးကွယ်မှုများ ပေါ်ပေါက် ထွန်းကားလာခဲ့လေသည်။ ယင်းသို့အားဖြင့် သေသွားသူ၏ ပြင်းထန်သော ဥပဒါန်အစွဲကြောင့် မိမိနေထိုင်ခဲ့ရာ အိမ်ဂေဟာ၏ အနီးအနား ပတ်ဝန်းကျင်ဌာနများ၌ တရုတခုသော အပိုအတွယ်ကို ရရှိ၍နေသော အတ္တကို ထို သည်စပ် ကြား နယ်မြေမှ လျင်မြန်စွာ ကျယ်ထွက် လွတ်မြောက်၍ အခြေတကျ ဘဝတခုသို့ ရောက်သွားစေရန် ပဓာန ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် ဇီဝဗေဒပေးခြင်း (၁) ဆွမ်းသွတ်ခြင်းကို ပြုလုပ် ဆောင်ရွက်ရသည်ဟူသော အယူအစွဲတို့ ဖြစ်လာချေပြီ။

ဒုတိယပိုင်း

ဒုတိယပိုင်းကား ဘဝကူး ပြဿနာနှင့် ဆက်ဆိုင်သည်။ ဤအဆင့်တွင် အတ္တ၏ မူလဇာစ်မြစ် (၁) အကြောင်းရင်းနှင့် ပတ်သက်၍ မှန်တိမှန်ဝါး၊ ပိုးတိုးဝါးတားအခြေ၌ ရှိနေသော အတွေးအခေါ် များသည် ရင့်ကျက်တိုးတက်၍ လာကြကုန်ပြီးလျှင် အာဒိကပ္ပ၊ ကပ္ပကမ္မာဦးအစ၌ မြဲ ဟော မင်း ကြီး သည် အတ္တတွေ အမြောက်အများကို ဖန်ဆင်းခဲ့သည်။ ထိုအတ္တတို့သည် ဘဝတခုမှ အခြားတခုသို့၎င်း၊ ခေတ်တခုမှ အခြားခေတ်တခုသို့၎င်း၊ ဆင်းရဲနှင့် ချမ်းသာကို ခံစားလျက် လှည့်လည် ပြေးသွားနေကြရကုန်၏။ ကုသိုလ် ကောင်းမှုများမှာ နောက်ဆုံးတွင် ၎င်းအတ္တသည် အမြင့် ဆုံး ကောင်းကင်

တန်ခိုးသို့ ရောက်၍ အနန္တ သုခချမ်းသာကို ခံစား ပြီးလျှင် အနန္တ ကာလ တိုင် အောင် သော် လည်း နေ ဂုဏ် မည်။ သို့မဟုတ် မူလပန်ဆင်းရှင်ဖြစ်သော ဗြဟ္မာမင်းကြီးနှင့် သော်လည်း ပြန်ပေါင်း ထုတ်ရပေလိမ့်မည်ဟူသော ယုံကြည် စွဲလမ်းချက် ပေါ်လာသည်။

တတိယပိုင်း

တတိယပိုင်းမှာ ဟိန္ဒူဗြဟ္မာဏတို့၏ ဝေဒန္တဝါဒနှင့် သက်ဆိုင်သည်။ ဤအဆင့်သို့ ရောက်တဲ့ အခါ တွင် ကပ္ပာ၏ ပန်ဆင်းရှင်ဖြစ်သော “ပရမေဋ္ဌရ” ခေါ်တဲ့ ဗြဟ္မာသည် အခြင်းအရာရှိသော (ဝါ)အကောင် အထည် ရုပ် ခြပ် နှင့် တကွသော “သာကာရ”အခြေအနေမှ အခြင်းအရာ ဆိုက်သွင်းသော (ဝါ)အကောင်အထည် ရုပ်ခြပ် ကင်းကွာသော “နိဇ္ဈကာရ” အခြေအနေသို့ ပြောင်းလဲ၍ သွားလေသည်။ ဤသို့ ပြောင်းလဲ၍သွားခြင်းကြောင့် သင်္ခါရ လောကကြီးနှင့်တကွ အတ္တတို့သည် သဏ္ဌာန်ခြပ်ပါသော ရုပ်ပစ္စည်းတွေ မဟုတ်ကြတော့ဘဲ နိဇ္ဈကာရ (ဝါ) ရုပ်ခြပ်မပါသော ဗြဟ္မာ (ဝါ) အဓ္မပ အနုမာနအဖြစ်သို့ ရောက်ရှိ၍ သွားကြလေကုန်ပြီတဲ့။ နောက်ဆုံးတွင် “သွာဟိဗြဟ္မောသမိ” ငါသည် ဗြဟ္မာဖြစ်၏ ဆိုတဲ့ အလွန်တင် လျားသော ဝေဒန္တ နိယာမ်ကိုပင် တီထွင်ခဲ့ကြကုန်၏။ အဓိပ္ပါယ်ကား ဤကပ္ပာ လောကကြီးနှင့်တကွ၊ ၎င်းအတွင်းရှိ သက်ရှိသက်မဲ့ သတ္တဝါအားလုံးနှင့် အများဆုံးအရာသည် ဗြဟ္မာဖြစ်၏ ဆိုလိုသည်။ ၎င်းကား ဟိန္ဒူအယူ၌ အတိုးအတက်ဆုံး- (ဝါ) လူကြိုက်များဆုံး

အဋ္ဌိတ္တဝါဒဖြစ်သည်။ ဤဝေဒန္တအဘိဓမ္မာ၏ အလိုအားဖြင့် ငါသည် ဗြဟ္မာဖြစ်၏။ ငါ၏ ပတ်ဝန်းကျင်ရှိ သတ္တဝါ အားလုံးနှင့် အရာအားလုံးသည်လည်း ဗြဟ္မာဖြစ်၏။ ထို့ပြင် ငါနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်ကွဲပြားနေမူလ ဗြဟ္မာ၏ လမ်းစဉ်ကြောင့် ဖြစ်သည်ဟူ၍ ယူဆ ဟောပြောနေကြကုန်၏။

(ဤကား ဟိန္ဒူဗြဟ္မာဏဝါဒကြီးက ဟောပြတဲ့ အတ္တဝါဒ အမြက်မျှဖြစ်သည်။ အကျယ်ကို သိလိုမှ ကျွန်ုပ်တို့ ရေးသားတဲ့ ကပ္ပပြဿနာကို ကြည့်ရှုလေ့လာကြကုန်ရ၏။)

ဗုဒ္ဓစေတီဖွား။ အဘိဓမ္မာနှင့် အယူဝါဒများ

ဓမ္မစက်ကို လက်မှန်မဆူ၊ စတင်၍ လှည့်သော အချိန်၌ ဗုဒ္ဓအရှင်ကိုယ်တိုင် ရင်ဆိုင်ခဲ့ရသော အမျိုးမျိုးအစားစား များပြားလှသော ဘာသာအယူဝါဒများကား များလှစွာ သည်။ အဘိဓမ္မာသဘာဝတို့ကို သေချာ ၇,၈ တိကျသော နားလည်မှုကို မရရှိခဲ့လျှင် ဗုဒ္ဓ၏ ဓမ္မစက်ကြောင့် လောကနှင့် လောကသား အားလုံးတို့သည် အဓက်ဖက်၌ တီးတက်ခဲ့သလော။ သို့မဟုတ် ဆုတ်ယုတ်ခဲ့သလောဆိုတဲ့ ပြဿနာကို ဆုံးဖြတ်ရန်မှာ မုချကေန် မဖြစ်နိုင်တဲ့ ကိစ္စတစ်ခုပဲ ဖြစ်ချေသည်။ ဂေါတမဗုဒ္ဓသည် ဟိန္ဒူအယူဝါဒရှိသော မိ-ဖ မျိုးရိုးမှ ပေါက်ဖွားလာပြီးလျှင် ထိုဝါဒ၏ လောင်းရိပ်နှိပ်ပင် ကြိုးထွားခြင်းသို့ ရောက်ခဲ့ရသည်။ ဗုဒ္ဓဘွဲ့ထူးကို ခံယူပြီးတဲ့ နောက်ပိုင်း၌ မိရိုးဖလာ ထိုဝါဒကြီးကိုပင် အပြင်းအထန်

တော်လှန်တော်မူခဲ့ရသည်။ ထို့ကြောင့် ခရစ်သက္ကရာဇ်
 ၁၈၀၀-ခုနှစ်က အိန္ဒိယနိုင်ငံကို ကြီးစိုး
 လွှမ်းမိုးခဲ့သော ဟိန္ဒူဗြဟ္မဏဝါဒ၏ အခြေအနေကို သေချာစွာ
 ပြန်လည်ဆုံးသပ်ရန် အရေးကြီးလေသည်။

ရိပ်မိစ ဖြူကြပြီ

အရှေ့တိုင်းဆိုင်ရာ ပညာအက်တိုက်ကြီးကား အရှေ့
 တိုင်းသား၊ အနောက်တိုင်းသား ခေတ်ပေါ်ပညာရှင် အမျိုး
 မျိုးတို့ရဲ့ ကြီးမားသော လူလွှဲစွမ်းပကားတို့ကြောင့် ယခု
 အခါ၌ တဖြည်းဖြည်း တစတစ ဟင်းလင်းပွင့်လင်း အခြေ
 အနေသို့ ဖောက်ခဲ့လေပြီ။ ထို့နောက် အရှေ့တိုင်းဆိုင်ရာ
 အတွေးအခေါ် ပညာများပါဝင်တဲ့ ကျမ်းစာ အများတို့ကို
 ဂျာမနီ၊ ပြင်သစ်၊ အင်္ဂလိပ် စသော ခေတ်သုံးဘာသာများသို့
 ပြန်ဆိုခဲ့ကြလေပြီ။

ထိုထို ဘာသာပြန် ကျမ်းစာတို့၏ အကူအညီဖြင့် အရှေ့
 တိုင်းဆိုင်ရာ ဘာသာအယူဝါဒများကို ဥပဒေပနှင့် အခြား
 တိုက်သား ပညာရှင်အများတို့ သေချာစွာ လေ့လာခွင့်ကို
 ရရှိခဲ့ကြလေပြီ။ ထို့ပြင် ထိုကဲ့သို့သော ပုဂ္ဂိုလ်များကို အရှေ့
 တိုင်းဆိုင်ရာ ပညာရှင်များဟူ၍ ကပ္ပာက ကပ်ပန်းတပ်ပြီး
 အသိအမှတ်ပြုခဲ့လေပြီ။ သို့ရာတွင် ထိုအရှေ့တိုင်း ပညာရှင်
 အမည်ခံ အများသော ပုဂ္ဂိုလ်တို့မှာ ၎င်းတို့ယုံကြည်ရင်း ဖြစ်
 သော မူလဘာသာစွဲ ချိုးယူမှုများ ဖြစ်ကြရာ၊ ဥပပါဒ်
 ကင်းစင်သူများဟူ၍ မဖြစ်နိုင်ကြချေ။

ထို့ကြောင့် ယင်းဥပပါဒ်စုံတို့သည် အခြားတပါးသော
 လူမျိုးတို့၏ ကျမ်းစာနှင့် ဘာသာတရားကို စစ်ဆေး ဝေဖန်
 ကြရာ၌ တော်တိပ်ဖြောင့်မှန်တဲ့ လမ်းစဉ်မှ တိမ်းစောင်းသွေဖည်၍
 မသွားရအောင် ထိန်သိမ်းရန် အင်အား ချို့တဲ့လျက် နေကြ
 သည်ကို မကြာခဏ တွေ့မြင်ရချေသည်။ ထိုမျှမက သူတို့
 ဘာသာပြန်ဆိုကြတဲ့ ချွေးသက္ကဋ္ဌနှင့် ပါဠိစာပေတို့၌ အကြီး
 စင်၍ သူတို့နှင့်မျက်နှာချင်းဆိုင် တွေ့မြင်နေရတဲ့ အမှန်တရား
 တို့၏ ပွန်မြတ်လှသော အရာသားကို ခံစားခြင်းငှာလည်း မစွမ်း
 နိုင်ကြချေ။

တော်တိပ်ဖြောင့်မတ်သော ဝေဖန်မှုသည် အမှန်တရားကို
 ဖော်ထုတ်ရာ၌ ပမာန် သော့ချက် ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင်
 ထိုသို့ဝေဖန်လိုသူသည် ချွေးဦးစွာ မိမိ၏ “ငါစွဲ”ကို အရင်း
 အငုတ်မကြံ့ရအောင် ပယ်နှုတ်ပြီးသူဖြစ်ရမည်။ သို့မှသာလျှင်
 သူ၏ဝေဖန်ချက်သည် တော်-တိ-ဖြောင့်မှန်ခြင်းနှင့် ပြည့်စုံပေ
 လိမ့်မည်။ ဥပမာ-ပါမောက္ခ မွန်နီယာ ဝီလျံ ချေးတဲ
 ဗုဒ္ဓဝါဒ အမည်ရှိသောကျမ်းကို ကြည့်ရှုရာ၏။ ထိုကျမ်းစာ၌
 သူသည် ဗုဒ္ဓဝါဒနှင့် ခရစ္စယံ ဘာသာတို့အား နှိုင်းယှဉ်၍
 ခြားနားချက်တို့ကို တခမ်းတနား ဖော်ပြခဲ့သည်။ သို့ရာတွင်
 သူသည် ဗုဒ္ဓဝါဒက ခရစ္စယံဘာသာထက် နှစ်ပေါင်း(၆၀၀)
 ခန့် အသက်ကြီးနေတဲ့ အချက်ကို မေ့လျော့ပြီးလျှင် ဗြဟ္မဏ
 ဆန်သော ဗုဒ္ဓဝါဒဆိုင်ရာ၌ အပြစ်တွေကိုချည့် မြင်နေသူ
 ဖြစ်သည်။ ဗုဒ္ဓဝါဒကား ရက်ရက်စက်စက် မှားယွင်းတဲ့အယူ
 ဖြစ်ရမည်ဟု သူကဆိုခဲ့၏။ သို့သော်လဲ-ယခု အလင်းရောင်

ခေတ်ပွား အရွှေတိုင်း၊ အနောက်တိုင်း ပညာရှင်တို့ကား ဗြဟ္မစာအုပ်တို့ ကလိခဲသဖြင့် ချိန်၍နေသော ဗုဒ္ဓဘာသာကို ရိပ်စားမိကြပြီဖြစ်ရာ၊ ထိုမျှပြင်းထန်သော တယူသန်အယူအဆနှင့် အဆိုစကားတို့ကို နားပိတ်၍ ပျက်စိမိတ်ရမည့်စာရင်းသို့ သွင်းလိုက်ကြလေပြီ။

ဗုဒ္ဓသည် ပထမ မိဂဒါဝန်တရားဟူ၍ ကျော်ကြား ထင်လျှားသော ဓမ္မစကြာကို လှည့်လှံသောအချိန်မှ အပြေ၍ ကပ္ပာမောင်ထုကို မြို့ခွင်း၍၊ အလင်းကိုဆောင်နိုင်ရန် အလိုငှာ ကျိုးကြောင်းဆင်ခြင်မှုဆိုတဲ့ ဝိမသ ဝိစာရဏ မီးရှူးတိုက်ကို ထွန်းညှိလိုက်လေပြီ။

ဝိမသ-ဝိစာရဏ ခေတီ စဉ်းစား ဝေဖန်မှုကား အမှန်တရားကို ဖော်ထုတ်ရာ၌ ပဓာနလက်ကိုင် ထားရမည့် လက်နက်တစ်ခုဖြစ်ခြင်းကြောင့် ၎င်းကို တင်းပြည့်ကျပ်ပြည့် အသုံးပြုကြရန် ဗုဒ္ဓက ကပ္ပာသို့ ညွှန်ကြားခဲ့သည်။ သို့သော်တစေ ဗုဒ္ဓ၏ မှတ်ကျောက်ဖြစ်တဲ့ ဤစဉ်းစား ဝေဖန်မှုကို တိကျမှန်ကန်စွာ အဘယ်မျှ အသုံးပြုကြပြီနည်း။ အဘယ်မျှ ကပ္ပာ၏ အယူအဆနှင့် အတွေးအခေါ်များ တိုးတက် ကြီးထွားခဲ့သနည်း။ ထို့ပြင် ဝိမသ ဝိစာရဏ အမေတ္တစွဲတဲ့ မူရင်းဗုဒ္ဓဝါဒသည်ပင် ခေတ်အဆက်ဆက် ပေါ်ထွက်လာတဲ့ အဘိဓမ္မာများ၏ အတိုက်အခံခံရမှုကို မည်မျှထိ ကြုံကြုံခိုင်ခိုင် အောင်မြင်စွာ ခံရပိုင်ခဲ့သနည်း။ ဤအချက်တို့ကား အနတ္တဆိုင်ရာ ဒေသနာကို ဖော်ထုတ်ရာ၌ တဆက်တည်း ဝေဖန်ရမည့် ပြဿနာများ ဖြစ်ချေသည်။ သို့ရာတွင် လောလောဆယ်

အနေအားဖြင့် ဗုဒ္ဓဝါဒမျိုးစေ့ ကျောက်၍ ပေါက်ပွားခဲ့သော မြေကို စတင်စစ်ဆေး ဝေဖန်ခြင်းဖြင့်ပင် လုံလောက်ပေလိမ့်မည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့ ယုံကြည်ရပေသည်။

ဝေဒကျမ်းကြီးတွေ အဆို

ဗုဒ္ဓရှင်တော်ဘုရား ထင်ရှား ပေါ်ထွန်းခဲ့ရာ ကာလဒေသနှင့်တကွ၊ ၎င်းတို့ ခေတ်စားခဲ့သော အယူအဆများ-အတွေးအခေါ်များကို စစ်ဆေး ကြည့်ရှုကြပါစို့။ ဘုရား မပွင့်မီ ရှေးပဝေသဏီကာလက ဝေဒကျမ်းကြီးများသည် ယနေ့ကပ္ပာ၌ အသက်-သိက္ခာ-ဝါအားဖြင့် အကြီးဆုံး ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ရှေးအကျဆုံး ဘာသာရေးကျမ်းစာများ ဖြစ်ကြောင်းကို လူတိုင်းက မမြင်းမဆန် ဝန်ခံကြလေပြီ။ ကပ္ပာပညာရှင်တို့၏ အဘော်အရဆိုလျှင် ထိုကျမ်းစာတို့သည် ဒုရစ်သက္ကရာဇ် မပေါ်မီ နှစ်ပေါင်း (၁၅၀၀) အတွင်းကာလ၌ ယခုလက်ရှိပုံစံအတိုင်း တည်ရှိပြီးဖြစ်သည်။

ထို့ပြင် ထိုကျမ်းစာများ၌ ရှေးကျလှသော ခေတ်ဟောင်းက အဖြစ် အပျက်များပါ ပါဝင်နေသော အချက်ကိုလည်း ငြင်းချက် မထုတ်ကြတော့ချေ။ ဝေဒ-ကျမ်းများ၌ ပါရှိသော မန္တရဇေတ်သည် ယခုကျန်ရှိဆုံး ပါဠိပိဋကတ်၊ သို့မဟုတ် ဓမ္မဟောင်းကျမ်း၊ သို့မဟုတ် ကွန်ပျူရပ်၊ သို့မဟုတ် အခြားအလားတူ ရှေးကျသော မူကွဲပေါက်များ၏ ရွှေ့ပြေး၊ (ဝါ) ခေတ်ပြိုင်၊ (ဝါ) စင်ပြိုင် ဖြစ်လာသည် ဟူသော အချက်ကို အရှေ့တိုင်းဆိုင်ရာ ပညာရှင်အာလုံးကပင် လက်ခံ အတည်ပြုခဲ့ကြလေပြီ။ ထိုသည့်ပညာရှင်တို့တွင် အထင်လျားဆုံး တဦး

ဖြစ်တဲ့ ပါမောက္ခ မတ်(စ်)မူလာက မူဥပဒ်ချွန် ကျမ်းများသည် ခရစ်မပေါ်မီ နှစ်ပေါင်း (၁၀၀၀) မှာ ထွန်းကားခဲ့သော မန္တရဇာတ်နှင့် စင်ပြိုင်ဖြစ်ခဲ့သည်ဟု ဆိုခဲ့လေပြီ။ ၎င်းကျမ်းတို့၌ အကြီးဝင်သော အတွေးအခေါ် အယူအဆများသည် မည်သည့်တိုင်းပြည်၊ မည်သည့် ခေတ်၌မဆို - အံ့ဩဘွယ်ရာ အကောင်းဆုံးဖြစ်တဲ့ လူသား၏ အတွေးအခေါ်အဘိဓမ္မာစာရင်းတွင် အပါအဝင် ဖြစ်နေခဲ့သည်။ ထို့ပြင် ရှာမဂီလူမျိုး အဘိဓမ္မာဆရာကြီး ရွှေပင်ဟောဝါကမ္မ သင်ကြားဆု-လေ့လာသူတို့၏ စိတ်ဓာတ်ကို တဖျတ်ဖျတ် ဆွဲဆောင်လှုပ်ရှားတက်ကြွစေရာ၌၎င်း၊ နှစ်သက်၍လန်း စိတ်ပန်း ပွင့်စေရာ၌၎င်း၊ ဥပနိသျှစ်ကျမ်းများကဲ့သို့ စွမ်းဆောင်နိုင်သော စာပေကား ကပ္ပာမြေပြင်၌ မရှိသလောက်ပင် ဖြစ်ပါသည်။ ၎င်းကျမ်းစာများသည် ကျွန်ုပ် အသက်ရှင် ကာလ၌ အမတေဖြစ်ခဲ့သလို၊ ယေဘုယျအားဖြင့် ကျွန်ုပ်၏ အမတေဖြစ်ပါလိမ့်မည်"ဟု ရေးသား ပေးပြခဲ့လေပြီ။

ဥပနိသျှစ်ကျမ်းစုလာ ဒေသနာများ

ထိုသည့် ဥပနိသျှစ်ကျမ်းတို့၏ အရေအတွက်မှာ (၂၀၀) မျှရှိခဲ့ရာ၊ ၎င်းတို့တွင် အဆက်ဆက်သော ရှေးရှေးပဝေသကီ ခေတ်တလျှောက် ဟိန္ဒူတို့၏ ယုံကြည် ကိုးကွယ်မှု၊ ဝုဇော်ပသမှု၊ ခွတ်ဖတ်သရဏ္ဍယ်မှု၊ စီးဖြန်းပွားများမှုစသော ဘာသာရေး ဆိုင်ရာ ပရိယာယ် အမျိုးမျိုးတို့နှင့်တကွ၊ ၎င်းတို့၏ အတွေးအခေါ်ဆိုင်ရာ အဘိဓမ္မာသဘောတရားများ ပါဝင်ခဲ့လေသည်။ သို့ရာတွင် ထိုမျှရှေးကျသော ပဝေသကီခေတ်၌

၎င်းတို့၏ ကွဲပြား ခြားနားမှုလည်း၊ ယနေ့ ခေတ်လောက်ထင်ထင်ရှားရှား ပြတ်သားခြင်း မရှိသေးပေ။ ထို့ကြောင့် အနက်အဓိပ္ပာယ်မှာ သမုဒ်ပင်လယ်ကဲ့သို့ အပြောကျယ်လှသော ဓမ္မများဟူသော ပုဒ်တရားတည်းဖြင့် သဘောတရားအားလုံးကို သိမ်းကျုံးဖော်ထုတ်ခဲ့လေသည်။

၎င်းတို့သည် ဘာသာရေးနှင့် ပတ်သက်ရာ၌ပင် ဝိမသဝိစာဂုဏ်ဆိုတဲ့ စစ်ဆေးမှု၊ ဝေဖန်မှုကို ခွင့်ပြုခဲ့ကြကုန်၏။ အားပေးခဲ့ကြကုန်၏။ အလေးပြုခဲ့ကြကုန်၏။ သို့ဖြင့်တစေ - ဝေဖန်စစ်ဆေးမှု လက်လှမ်းမမီနိုင်အောင် အားလုံးတို့ထက် ပိုမိုမြင့်မားသော (ဝါ) ကပ္ပာရှိ အမြင့်ဆုံး အရာဟူသမျှတို့ထက် ပိုမိုမြင့်မားသော အထက်အာကာသ တခုဆိုသို့၎င်း၊ အယူအဆ၏ အလင်းရောင် ထွန်းပြောင်ပဝင်းစေလျက် ထားလေသည်။ လူသား၏ ကိုယ်ကာယအတွင်း၌ ထွန်းလင်းတောက်ပနေသော အရောင်လဲ ၎င်းပင်ဖြစ်ခဲ့သည်ဟူ၍ ဥပနိသျှစ်ကျမ်းတို့၌ ဆိုခဲ့သည် မဟုတ်တုံလော။

အနန္တသဘာဝအတ္တ

ဥပနိသျှစ်ကျမ်းတို့၌ အလာရှိသော ဤအဆိုစကားကို အခြေခံပြုလုပ်ပြီးလျှင် (၁) ထာဝရဘုရားနှင့် (၂) အတ္တဆိုတဲ့ တရားတို့သည် မုချကေန် အမှန်တည်ရှိသည်ဟူသော အယူဝါဒကို တည်ဆောက်ခဲ့ကြလေပြီ။ ၎င်းတို့သည် အဆုံးမရှိဆိုတဲ့ အနန္တသဘာဝကို ဖော်ထုတ် ဖွင့်ပြရာ၌ အနန္တသဘာဝသည် အောက်အရပ်၌၎င်း၊ အထက်အရပ်၌၎င်း၊

အနောက်အရပ်၌၎င်း၊ အရှေ့အရပ်၌၎င်း၊ လက်ဝဲအရပ်၌၎င်း၊ လက်ကျာအရပ်၌၎င်း မုချအားဖြင့် တည်ရှိသည်ဟု အဆိုပြုကြကုန်၏။ ထိုသို့ ဖော်ပြအပ်သော အနန္တသဘာဝကား၊ အာလံ ဟူသော ပြဿနာကို နောက်တဆင့်၌ ဖော်ထုတ်ကြကုန်၏။ ဤဆင့်သို့ ရောက်တဲ့အခါ ၎င်းဥပနိသျှစ်ကျမ်းတို့သည် အတ္တအား ဝိညာဉ်ဟူ၍ အနန္တသဘာဝအဖြစ်ဖြင့် အဓိပ္ပာယ်သရုပ် ဖော်ထုတ်ခဲ့ကြလေပြီ။

ထိုအခါ ငါသည် အောက်၌ရှိသည်၊ ငါသည် အထက်၌ရှိသည်၊ ငါသည် နောက်၌ရှိသည်၊ ငါသည် ရှေ့၌ရှိသည်၊ ငါသည် လက်ဝဲ၌ရှိသည်၊ ငါသည် လက်ကျာ၌ရှိသည်၊ ငါသည် ဤအရာအားလုံးဖြစ်သည်ဟူ၍ ရှင်းလင်းချက်များ ထုတ်ခဲ့ကြကုန်၏။ တဖန် ၎င်းအနန္တသဘာဝကို ဝိညာဉ်အဖြစ်ဖြင့် အသိအမှတ်ပြုကြကုန်ပြီးလျှင် ဝိညာဉ်သည် အောက်၌၎င်း၊ အထက်၌၎င်း၊ နောက်၌၎င်း၊ ရှေ့၌၎င်း၊ လက်ဝဲ၌၎င်း၊ လက်ကျာ၌၎င်းရှိ၏။ ဤအရာအားလုံးသည် ဝိညာဉ်ဖြစ်၏ဟူ၍ ဆက်လက်ပြီး ရှင်းလင်းချက် ထုတ်ပြန်ကုန်သည်။ ဤအချက်ကို ကွက်ကွက်ကွင်းကွင်း ရှင်းရှင်းလင်းလင်း အသိဉာဏ်ဆောင်၍ သဘောပေါက် နားလည်သော ပုဂ္ဂိုလ်အတွက် အသက်လို့ ခေါ်တဲ့ ဝိညာဉ်သည်၎င်း၊ အာသာဆိုတဲ့ မြှော်လင့်ချက်သည်၎င်း၊ အမှတ်ရခြင်း၊ အောက်မေ့ခြင်းဆိုတဲ့ သတိသည်၎င်း အားလုံး အတ္တမှ ထွက်လာကြလေသည်။ ထို့အတူ အာကာသနှင့်တကွ မြေ၊ ရေ၊ မီးတို့ပေါ်ခြင်း၊ ငုတ်ခြင်း၊ အစား၊ အစာတံခိုးပါဝါ၊ နားလည်မှု၊ ထင်ဟတ်မှု၊ စဉ်းစားမှု၊

တွေးတောမှု၊ အလိုဆန္ဒ အမည်နာမပညတ်များစေ အားလုံးသောမန္တရ၊ တန္တရများပါ အတ္တမှ ပေါက်ဖွားလာသည်။ အတ္တသာလျှင် ဤအရာအားလုံး၏ မိခင်ဖြစ်သည်ဟု အမြင်ဉာဏ်ပေါက်လေတော့၏။

“အပြစ်ဒေါသဟူသမျှတို့မှ အပြုထာဝရ ကင်းစင်သော အိန္ဒာ၊ သေဘေ၊ ပူဆွေး၊ လောက၊ ဗျာပါဒတို့မှ လွတ်သော ဆာလောင် မှတ်သိတ်ခြင်းမှ ကင်းသော၊ အလိုရှိသင့်တဲ့ အရာမှတစ်ပါး၊ အခြား ဘာကိုမျှ အလို မရှိသော၊ စဉ်းစားတွေးတောအပ်တဲ့ အရာမှတစ်ပါး၊ အခြားမည်သည့် အရာကိုမျှ စဉ်းစားခြင်း မရှိသော၊ အမြဲတစေ ကျွန်ုပ်တို့ တောင့်တ ချာဖွေ နေရမည့် အရာ ဖြစ်သော၊ နောက် ဆုံး ၌ ကျွန်ုပ်တို့ အားလုံး ပြတ်ပြတ် သားသား နားလည် အောင် ကြိုးစားရမည့် အရာဖြစ်သော ယင်း “အတ္တ” ကို အကြင်အခါ၌ ရှာဖွေတွေ့ရှိ၍ နားလည်၏။ ထိုအခါ ထိုသတ္တဝါမှာ သူ၏ အလိုဆန္ဒဟူသမျှတို့ လုံးဝပြည့်စုံလေတော့၏” ဟူသည်။

ထိုနောက်တဖန် အောက်ပါ ဥပနိသျှစ်ကျမ်း၏ အဆိုကို အာရုံပြုပါဦး။ ဤကပ္ပာဒလောက၌ ရှိသမျှအရာ အားလုံးတို့သည် အမြဲတစေလှုပ်ရှားပြေးလျှိုး၍ နေကြစေကာ၊ ထိုအရာအားလုံးသည် အတ္တ၏ အတွင်း၌ ငုတ်လျက်နေမြဲ ဖြစ်ချေသည် (အဓိပ္ပာယ်မှာ အတ္တ၏ နယ်နိမိတ်အတွင်းမှာသာ ကြင်လည်ကြက်စားသည်။ ၎င်းနယ်နိမိတ်ကို မကျော်ဟု ဆိုလိုသည်) အသင့်တို့သည် အကြင်အခါ၌ လှုပ်ရှား ပြေးသွားနေသော အရာအားလုံးကို ‘အတ္တဟု သိ၏။ ထိုအခါ သင်တို့သည်

သုခစစ် ချမ်းသာမှုန်ကို ကေနိရရှိကြပေလိမ့်မည်။ ထိုအတ္တသည် စိတ်ကူးထက်ပင် ပိုမိုလျှင်မြန်သော အဟုန်နှင့် ပြည့်စုံလေသည်။ ၎င်းအတ္တသည် ငါးပါးသော ပဉ္စပသာဒရုပ်တို့၏ နယ်နိမိတ်ကို အမြဲတစေ ကျော်လွန်၍နေ၏။ ၎င်းသည် အမြဲတစေ ငြိမ်သက်၍ နေစေကာ၊ ပြေး လွှား နေ သော သတ္တဝါတို့ကို မှီအောင်လိုက်နိုင်သည်။ ၎င်းသည် အဝေးကြီး၌ တည်ရှိနေသည်ဟု ထင်မှတ်စေကာ၊ အမြဲတစေ-အနီး၌ ကပ်လျက်နေသည်။ ၎င်းသည် အမြဲမသွေ လှုပ်ရှား၍ နေတဲ့ အပြင်၊ ထာဝရအားဖြင့် ငြိမ်သက်၍လည်း နေတတ်သည်။ ၎င်းအတ္တသည် ဤအရာအားလုံး၏ အမြင်ဘက်၌ ၎င်း၊ အတွင်း၌ ၎င်း တည်လျက်ရှိ၏။ အကြင်သူသည် သတ္တဝါအားလုံးကို အတ္တ၌ ၎င်း၊ သို့မဟုတ် အတ္တကို သတ္တဝါ အားလုံး၌ ၎င်း မြင်၏။ ထိုသူသည် အတ္တနှင့် အစဉ်အမြဲ ဘယ်အခါမှမခွဲဘဲ တသားတည်းတည်ရှိလေတော့၏။ ဤလေးနက်လှသော သဘာဝကို ကျကျနန သိနားလည်သောအခါ အရာ အားလုံးသည် အတ္တ (ဝါ) အတ္တ သည်ပင် အရာအားလုံး ဖြစ်၍လာလေသည်။ ထိုသို့သော အဆင့်သို့ရောက်ခဲ့လျှင် ထိုသူအတွက်ပူရော၊ ဆွေး၊ရာ၊ မအေး၊စရာနှင့် တကွ ကြောင့်ကြ စိုးရိမ်ညှိုးညိုနံဘွယ်ရာ အပြာပြာတို့သည် အသယံမှာလျှင် ရှိနိုင်တော့ မည်နည်း။ ယင်းသို့ဖြစ်ရာ... ဥပနိလျှိုရ် ကျမ်းတို့၌ ပါရှိသော အဘိဓမ္မာ၏ ပစာနဖြစ်သော ရည်စူးချက်မှာ သက္ကာယဟု ခေါ်ဆိုအပ်သော ပုဂ္ဂလိက အတ္တနှင့် တရံတခါ ထာဝရတရားအဆင့်သို့ ရောက်အောင် မြင့်တက်

သွားတဲ့ ပရမတ္ထမတို့ ပြန်ပေါင်း ထုပ်မိရေးကို ဖန်တီးရန်ပင် ဖြစ်ကြောင်း ထင်လျှားသည်။

ဥပနိသျှစ် ကျမ်းတို့သည် အမြဲတေဟု မှတ်ယူကြသော အရည်က၏ အစိတ်အပိုင်းများ ဖြစ်ကြသောကြောင့် ဝေဒကျမ်းစာရင်းတွင် ထည့်သွင်းရေးတွက်နိုင်တဲ့ မုက္ခပါတ်များ ဖြစ်ကြကုန်၏။ ၎င်း ကျမ်းစာ တို့ကား လူသား၏ လက်ရာများမဟုတ်ဟူ၍ အယူရှိကြကုန်၏။ ၎င်းကျမ်းစာတို့၏ အရေအတွက်ကား (၂၀၀) နီးပါးမျှရှိခဲ့ရာ၊ ၎င်းတို့တွင် အချင်းချင်း အယူအဆ မတူမျှကြကုန်။ တကျမ်းနှင့်တကျမ်း ပြောဆိုပြောဆို ကြီးဆန့်ကျင်ဘက် ဖြစ်ကုန်သော ဟောပြောချက် ဒေသနာများကိုလည်း တွေ့ရှိရပြန်လေသည်။ ဤသို့ကော အဘယ်အကြောင်းကြောင့် ဖြစ်ရလေသနည်း။ အကြင် အခါ၌ အမှတ်မထင်အားဖြင့် သစ်လင်သော အတွေးအခေါ် အယူအဆတခု မီးရှူးသန့်ဝင် ဖွားမြင်၍လာ၏။ ထိုအခါ ထိုဝါဒသစ်ကို ခိုင်မြဲ တည်တံ့စေရန်အတွက်၊ ၎င်းကို အကျိုးပြုထောက်ခံတဲ့ ဥပနိသျှစ်ကျမ်းစာစောင်ကို ရေးသားပြီးလျှင် ရှေးကရှိနှင့်ပြီးဖြစ်သော ဥပနိသျှစ်ကျမ်းစာရင်းသို့ တွင်တွင် ကြီး သွတ်သွင်းလိုက်ကြလေသည်။ ထိုသို့သော အကြောင်းကြောင့် အယူအဆမညီမျှမှုများ၊ အချင်းချင်း ဆန့်ကျင်သော ပဋိပက္ခမှုများ ဖြစ်ပွားပေါ် ပေါက်ခဲ့ရခြင်းဖြစ်သည်။

အကြောင်းနှင့် အကျိုး ရှုပ်ထွေး

၄ ပရမတ္ထမ-ခေါ် ထာဝရ တရားနှင့် သက်ဆိုင်ရာ အသိ

ဥာဏ်ပညာကား၊ သိမ်မွေ့ နက်နဲလှစွာ၏။ နူးညံ့ခက်ခဲလှစွာ
၏။ သို့ဖြစ်ရာ အဝတာရုခေါ် ထာဝရတရား၏ ကိုယ်စား
လှယ်တော် ကယ်တင်ရှင်မပါဘဲ (၁၇) ထို ကယ်တင်ရှင်၏
အကူအညီကို မရရှိဘဲနှင့် ထိုအသိဥာဏ်ပညာကို မရနိုင်ဟူ၍
ဥပနိသျှစ်ကျမ်းတရား ဆိုသည်။

ထို့ပြင် ထိုသည့် ပရမတ္ထမကို အစဉ်အလာအားဖြင့်၎င်း၊
အသိဥာဏ်ပညာအားဖြင့်၎င်း၊ မုက္ခပါတ်တော်၏ အကူအညီ
ဖြင့်၎င်း တွေ့မြင် သိရှိ ခြင်းငှာ မစွမ်းနိုင်ချေ။ စင်စစ်မှာ
ပရမတ္ထမ ကိုယ်တိုင်က ရွေးချယ်၍ အသက် သွင်းပေး လိုက်
သော (၁၇) ပရမတ္ထမ ကိုယ်တိုင်က ၎င်း၏ မှီရာ တည်ရာ
အဖြစ်ဖြင့် ရွေးချယ်လိုက်သော ကိုယ်ကာယ တင်းတင်းရီရီသို့
ထမန်းတော်က သာလျှင် ၎င်းကို သိမြင်နိုင်သည်ဟု ကထာ
ဥပနိသျှစ်ကျမ်းက ဆိုပြန်သည်။

သွေတဆုတ်စကြ ဥပနိသျှစ်၌ကား ပရမတ္ထမကို အရိပ်
အရောင်၊ သို့မဟုတ် မာယာသက်သက်အဖြစ်သို့ လျှောချ၍
ထားခဲ့သည်။ ပ ရ မတ္ထ မ သည် အကြောင်း ဖြစ်သလော၊
သဝိညာဏက နှင့် အဝိညာဏကဆိုတဲ့ သက်ရှိ- သက်မဲ့
အားလုံး၌ ဘယ်ကပေါက်ပွား၍ လာကြကုန်သနည်း။ မည်
သည့်အရာကို အမှီပြု၍ ကျွန်ုပ်တို့အသက်ရှင်၍ နေကြကုန်
သနည်း။ ကျွန်ုပ်တို့သည် အဘယ်အရပ်သို့ သွားကြကုန်မည်
နည်း။ ဘယ်သူ၏ အမိန့်အရ ကျွန်ုပ်တို့ ချမ်းသာ ဆင်းရဲကို
ခံစား၍နေကြကုန်သနည်း။ ကာလဆိုတဲ့ အချိန်သည် အကျိုး
လော၊ သို့မဟုတ်- အကြောင်းလော။ သဘာဝသည်-

သို့မဟုတ် ဥပဒေသည် (၁၇) ကံကြမ္မာသည် အကြောင်း
လော၊ သို့မဟုတ် အကျိုးလော။ အရာအားလုံးတို့၏ အခြေခံ
အကြောင်းရင်းအဖြစ်ဖြင့် ဘာကိုရွေးချယ်သနည်း။ သီးသန့်
အတ္တတစ်စုံရှိရမည်လော။ ထိုသီးသန့် အတ္တမှာ ချမ်းသာနှင့်
ဆင်းရဲကို ဖြစ်စေနိုင်တဲ့ တံခါးပါဝါ အပြည့်အစုံရှိသလော။

ဤသို့အားဖြင့် ပရမတ္ထမနှင့် ပတ်သက်ရာ၌ ပြဿနာ
ပေါင်း သောင်းခြောက်ထောင် ပေါ်ပေါက်၍ လာခဲ့သည်။
သို့ရာတွင် ထင်လျားပြတ်သား၍ အကျိုးအကြောင်း ကိုက်
ညီသော အဖြေကို ဥပနိသျှစ်ကျမ်းတို့က မပေးနိုင်ခဲ့ကြချေ။

ဆတ်တံနှင့် အဆတ်တံ

ဗာဝမိကျအစရှိသော အချို့ဥပနိသျှစ်ကျမ်းတို့၌ ထာဝရ
ဘုရားကို ပုလ္လင် (၁၇) အမှီအမြစ်ဖြင့် ရှုမှတ်၍ သာကာရ
ဖြစ်သည်။ (၁၇) အကောင်အထည်ဖြစ်ရှိသည်ဟု ဖော်ပြကြ
ကုန်၏။ တိုက်တီရိယစသော ဥပနိသျှစ်တို့ကမူ ထာဝရ ဘုရား
ကို နုပလ္လင် (၁၇) အမှီမဟုတ်-အပ၊မဟုတ်၊ အမြစ်မြစ်ပြော
ဆိုကြကုန်၍၊ နိဗ္ဗာနာရ (၁၇) အခြင်းအရာ ရပ်ခြပ်ပုံ ဖြစ်
သည်။ (၁၇) အကောင်အထည်မရှိ၊ တံခါးပါဝါ သက်သက်
သာဖြစ်သည်ဟု ပွင့်ဆိုကြကုန်၏။ အချို့သော ဥပနိသျှစ်
ကျမ်းတို့၌ ၎င်းထာဝရဘုရားကို “ဆတ်တံ” အဖြစ် သဘော
သက်သက်မျှသာဟု ဖော်ထုတ်၍၊ အခြား ဥပနိသျှစ် ကျမ်း
တို့၌ကား၊ ၎င်း၏ ပဋိသေခဖြစ်သော “အဆတ်တံ” ဟူသော
ဝေါဟာရဖြင့် ခေါ်ဆိုခဲ့ကြပေသည်။

ဝေဒန္တအဘိဓမ္မာ

ထို့နောက် ဤကပ္ပာ လောကကြီးကို ဖန်ဆင်းပုံ အခြင်းအရာနှင့်ပတ်သက်၍ကား ဥပနိသျှဒ်ကျမ်းတို့သည် အမျိုးမျိုး အစားစား ကွဲပြားကုန်သည်။ ထာဝရဘုရားရှိသည် ဆိုတဲ့ ဝါဒကို၎င်း၊ ထာဝရဘုရားမရှိဆိုတဲ့ ဝါဒကို၎င်း၊ ကပ္ပာလောကတွင် အာမူမရှိဆိုတဲ့ ဗလာဝါဒကို၎င်း၊ မြင်မြင် သမျှ သက်ရှိ သက်မဲ့-အရာ အာလုံး တို့သည် နတ်ဘုရား များ ဖြစ်နိုင်သည်ဆိုတဲ့ ဝါဒကို၎င်း၊ ထိုထိုဝါဒ နှစ်ခု-သုံးခု စသည့် ပေါင်းစပ်ထားတဲ့ အယူဝါဒကို၎င်း၊ သို့မဟုတ် အာလုံးကုန် ဧရာနော ပေါင်းစပ်ထားတဲ့ ဝါဒကို၎င်း၊ ထို ကျမ်းတို့သည် ထောက်ခံ အားပေးကြကုန်၏။ အမှန်မှာ များစွာသော ဥပနိသျှဒ်ကျမ်း တို့၏အနက်မှ တကျမ်းကျမ်း သည် မည်သည့်ဘာသာ- မည်သည့်အတွေးအခေါ် အဘိဓမ္မာကိုမဆို ထောက်ခံလျက် အစဉ်ရှိနေမည်သာ ဖြစ်ချေသည်။ အချုပ်အားဖြင့် ထိုကျမ်းတို့၏ ထောက်ခံမှု-အားပေးမှုကိုမရတဲ့ ဘာသာအယူဝါဒနှင့် အတွေးအခေါ် ဆိုင်ရာ အဘိဓမ္မာဟူ၍ ဤလောကတွင် မရှိဟု ဆိုလိုသည်။

ဒါပေမယ့်လို့ အချင်းချင်းပေါင်းစပ်ရန် တာဝုတ္တမဂ္ဂနိုင်လောက်အောင် ကြီးမားသော ကွဲပြားခြားနားချက်တို့သည် ရှေးအဘိဓမ္မာ အရာကြီးတို့၏ စိတ်ကို အနှောင့်အယှက်ပေးစွမ်းနိုင်ဟန် မရှိခဲ့ချေ။ ၎င်းတို့၏ အယူအဆ အားဖြင့် ထိုသို့သော ကွဲပြားခြားနား ချက်တို့သည် အယူအဆကွဲပြားမှုကို အခြေခံမပြုကြကုန်ဘဲ၊ ဒေသ-ဌာန ကွဲပြားမှုကြောင့်သာ ဖြစ်

ပေါ်လာကြကုန်၏ဟူ၍ မှတ်ယူ ထားကြကုန်သည်။ အယူအဆဆိုင်ရာ ဂိုဏ်းဂဏထို့ကား (၁၁၈၀) ကျော်မျှ ကွဲပြား၍ လာခဲ့ကြပြီးလျှင် ဂိုဏ်း အသီးသီးတို့မှာ ဥပနိသျှဒ်ကျမ်း အစောင်တဖွဲ့စီ ရှိခြင်းကြောင့်၊ ဂိုဏ်းအရေ အတွက် များသလောက် ဥပနိသျှဒ်ကျမ်း အရေအတွက်လဲ ခို့ပေလိမ့်မည်ဟု အခိုင်အမာ ဆိုနိုင်လေသည်။

ထို့ကြောင့် ၎င်းကျမ်းများသည် ခေတ်တူ-ကာလတူ ပေါ်ပေါက် ခဲ့ကြခြင်း မဟုတ်ကြောင်း ထင်းလျှား ပြန်လေသည်။ ထိုသည့် ဥပနိသျှဒ်ကျမ်း အသီးသီးတို့၌ ပါဝင်သော အဘိဓမ္မာ သဘောတရား အားလုံးကို စုပေါင်းပြီးလျှင် ဝေဒန္တအဘိဓမ္မာဟူ၍ ကပ္ပာသမိုင်းစင်၌ ထင်လျှားခဲ့လေပြီ။

ရှေးအဘိဓမ္မာပေါင်းချုပ်မှ ကောက်နှုတ်ချက်

ယင်းသို့ ဝေဒန္တ အဘိဓမ္မာ ထွန်းကားတဲ့ အချိန်ကား လူသား၏အတွေးအခေါ် တိုးတက်ရေးလမ်းစဉ်၌ သမိုင်းဝင် အစဦး ခေတ်တခုဖြစ်ခဲ့လေပြီ။ ၎င်းခေတ်၌ လူသား၏အတွေးအခေါ်ဆိုတဲ့ စိတ်ကူးသည် အလွတ်လပ်ဆုံး ကျွန်မြူးခွင့်ကို ရရှိခဲ့လေပြီ။ စိတ်ကူးနယ်ပယ်ကိုလည်း ယဉ်ခါးသလောက် ယဉ်ခါး အကျယ်ပြန့်ဆုံး တိုးခဲ့လေပြီ။ ဤအချက်နှင့် ပတ်သက်ရာ၌ ဟိန္ဒူဘာသာသည် ကပ္ပာသမိုင်းစင်တွင် အကျယ်ပြန့်ဆုံး သဘောတရားရေး အပြည့်အဝ အထားဆုံး အယူအဆတခုဖြစ်ခဲ့၍၊ အခြားကပ္ပာ ဘာသာများတွင် ဝင်ရောက် စွက်ဖက်ခွင့်ကို ရယူနိုင်ခဲ့လေပြီ။

ထိုသည့် ဟိန္ဒူဘာသာကား ဝေဒကျမ်းကြီးတို့၌ ဖော်ထုတ်ခဲ့သော ယဇ်ပူဇော်မှုဖြင့် စတင်၍ အသက်ဝင်ခဲ့လေသည်။ ယင်းသို့ နတ်ဘုရားတို့ကို မှန်ကန်သော ယဇ်ပူဇော်မှုဖြင့် လူသားနှင့်ဆိုင်၍ လူသားလိုလားအပ်သော စည်းစိမ်ချမ်းသာ ကြက်သရေမဂ်လာအဖြစ်ဖြစ်ကို ရရှိနိုင်သည်ဟူ၍၎င်း၊ ဤဘဝမှ သေကြွေ၍ တမလွန်လောကသို့ပြောင်း သွားရသော အခါ၌လည်း ယမလောက၌ ခုကွခံ၍ - နတ်လောကတွင် ကျေနပ်ပျော်ရွှင်ဘွယ် ကောင်းသော သုခချမ်းသာကို ရရှိလိမ့်မည်ဟူ၍၎င်း ဟိန္ဒူတို့က ယုံကြည်ခဲ့ကြကုန်၏။ ၎င်းကား ယဇ်ပူဇော်မှုကိုပင် ဘာသာ-ဟု ခေါ်သောရှေးခေတ်ဖြစ်ခဲ့ပြီ။ ခုတိယခေတ်၏ အဆင့်သို့ ရောက်တဲ့အခါမှာ တိကျသော ပုဂ္ဂလိက အတ္တနှင့် ပရမတ္ထမတို့၏ ပြန်လည်ပူးပေါင်းမိရေးသည် ပဓာနမျှော်မှန်းချက် ဖြစ်လာလေသည်။ ဤအဆင့်သို့ ရောက်သောအခါ ယဇ်ပူဇော်သော မဂ်လာအခမ်းအနားများနှင့် တကွသော မန္တရ-တန္တရ လုပ်ငန်းတို့သည်လည်း အကျိုးမရ၊ နိရုတ္တက လုပ်ငန်းများ အဖြစ်သို့ ဆိုက်ရောက်၍ သွားကြပြန်လေပြီ။ စစ်ဆေးဝေဖန်မှုဖြင့် ရရှိအပ်သော အသိဉာဏ်ပညာသည် အားလုံးအလေး၊ အရေးအကြီးဆုံး ဖြစ်၍လာလေပြီ။ ဝေဒကျမ်းကြီး လေးကျမ်းတို့တွင် ရှေးအကျဆုံးဖြစ်တဲ့ ရိဂ်ဝေဒကျမ်းသည် ပရဂျာတိခေါ်တဲ့ ကပ္ပဗုဒ္ဓဆင်းရှင် ထာဝရဘုရားနှင့် ပုဂ္ဂလိကတို့လူ့ အမေတေသဘောတရားတို့ကို အသိအမှတ်ပြုလိုက်လေပြီ။

တဖန်၊ ဤသို့သော ရိဂ်ဝေဒ ကျမ်းပါ အယူ အဆများ

သည် ဥပနိသျှစ် ကျမ်းများ ခေတ်စား လာသော အချိန်၌ တိုးတက်ကြီးထွား၍ လာကြကုန်ပြီးလျှင် အတ္တမ(ဝါ)ဝိညာဉ်နှင့် ဗြဟ္မာ (ဝါ) ကပ္ပာ တခုလုံးကို ပျံ့နှံ့၍ တည်ရှိသော ပရမတ္ထမဟူသော အမည်နာမများဖြင့် ထင်လျှား၍ လာကြပြန်ကုန်၏။ ထို့ပြင် ဗြဟ္မာနှင့် အတ္တမဟူသော ပုဒ်များကို ဝေဒကျမ်းကြီးတို့၌ တွေ့ကားတွေ့ကြရပါကုန်၏။

သို့ရာတွင် ၎င်းကျမ်း၌ပါရှိသော ဗြဟ္မာဟူသောပုဒ်သည် ဆုတောင်းမေတ္တာ ပြုခြင်းဆိုတဲ့ အနက်မတပါး၊ အခြားအနက်အဓိပ္ပာယ်ကို မဟောခဲ့ချေ။ ထို့ပြင် အတ္တမဟူသော ပုဒ်မူကား ရိဂ်ဝေဒကျမ်း၏ အလိုအားဖြင့် “လေ” ဟူသော အနက်ကို ဆောင်သည်။ ဥဒါဟုခေါ်အနေဖြင့် “လေ” ကား ဝရုဏ၏ အတ္တမ ဖြစ်သည်ဟူသော စကားကို အထောက်အထား ပြုရာ၏။

ထိုမှတစ်ပါး ဥပနိသျှစ် ကျမ်းများစွာတို့၌မူကား အတ္တမဟူသောပုဒ်၏ ပိုမိုကျယ်ပြန့်သော၊ ပိုမိုသစ်ဆန်းသော အနက်အဓိပ္ပာယ်များကို ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် ပွင့်ပြခဲ့ကြလေပြီ။ “အတ္တမသည် သတ္တဝါတို့၌ ခြေသည်း လက်သည်းများတိုင်အောင် တက်ယ်လုံးပျံ့နှံ့၍ တည်နေ၏။ ဓားအိမ်၌ သွင်းတားအပ်သော ဓားကဲ့သို့ ၎င်းကို ပယ်သမျှ မတွေ့မမြင်နိုင်ဖြစ်သည်။ အကြောင်းမူကား ၎င်းသည် အပြည့်အစုံ ဘယ်အခါမှ မပေါ်ပေါက်သောကြောင့်တည်း။ ချွေထုတ်ပြုလုပ်သောအခါ ၎င်းကို အသက်ဟုခေါ်သည်။ စကားပြောဆိုတဲ့အခါမှာ ၎င်းကို အသံဟုခေါ်သည်။ ကြားတဲ့အခါမှာ နား

ဟူ၍၎င်း၊ တွေးတော စဉ်းစားတဲ့အခါမှာ စိတ် (၀၁) မှ
ဟူ၍၎င်း ထင်လျှားသည်။ စင်စစ်ကေန့် အမှန်ဆိုရလျှင်
ဤသို့အပ်ခဲ့ပြီးသော ကိုယ်အင်္ဂါ အစိတ်အပိုင်းများသည်
အတ္တမ၏ စီးတော်ယာဉ်များသာလျှင် ဖြစ်ကြကုန်၏ (၀၁)
အသုံးတော်ခံ ကျေးကျွန်များသာ ဖြစ်ကြကုန်၏။

ထို့ကြောင့် ဤကိုယ်အင်္ဂါ အစိတ်အပိုင်း တခုခုကို
အကြောင်းမဲ့ ရိုသေမြတ်နိုး ရိုခိုးပူဇော်သူသည် မှန်ကန်သော
အသိဉာဏ်မှ ကင်းမဲ့သူဖြစ်၏။ အမှန်မှာ ထိုကိုယ်အင်္ဂါ အစိတ်
အပိုင်း အသီးသီးကို အတ္တမအဖြစ်ဖြင့်သာ မြတ်နိုးရိုသေသွား
လိုသည်။”ဟူ၍ဗြဟ္မဒွါရဉာဏဥပနိရှစ် ကျမ်း၌ဖွင့်ဆိုခဲ့လေပြီ။

အပေါင်းဝါဒ

ရှေးကျသော ဥပနိရှစ်ကျမ်းတို့၌ ဤကပ္ပာလောကကား
ပန်ဆင်းရှင်ဖြစ်သော ဗြဟ္မာ၏ တံခိုးအာနုဘော်ကြောင့် ထင်
လျှားပေါ်လွင်၍ လာရသောကြောင့် အမှန်အားဖြင့်ဆိုလျှင်
၎င်းဗြဟ္မာ၏ မာယာမျှသာ ဖြစ်သည်ဟု ဖော်ပြကြကုန်၏။
တဖန်တို့... နှောင်းခေတ်ပေါ် ဥပနိရှစ် ကျမ်းများ၏ လက်
ထက်သို့ ရောက်သောအခါ အားလုံးသော အယူ အဆ
အနုမာနများကို “တကွမသိ” (၀၁) “ထိုဟာသင်ဖြစ်သည်”
ဟူသော အလွန်ထင်လျှားကျော်ကြားတဲ့ ကြွေးကြော်သံဖြင့်
စုပေါင်း၍ စည်းခဲ့လေပြီ။ ၎င်း၏အဓိပ္ပာယ်မှာ ပရမတ္ထနှင့်
ပုဂ္ဂလိက အတ္တမတို့ကား အတူတူပင်ဖြစ်သည်ဟု ဆိုလိုသည်။
“ကပ္ပာကြီးတခုလုံးကား ထိုဟာ၏ အစုအပေါင်း မျှသာ

ဖြစ်၏။ ထိုဟာကားအစစ်ဖြစ်၏။ အမှန်ဖြစ်၏။ ထိုဟာကား
အတ္တမ (၀၁) ဝိညာဉ်ဖြစ်၏။ ထိုဟာကား သင်ဖြစ်၏” ဟု
ဆန္ဒောဂျဥပနိရှစ်ကျမ်း၌ ဖော်ထုတ်ဖွင့်ပြခဲ့သည်။ ဤနေရာ
ဤအတွေးသည် ကွန်မြူနစ်ဝါဒ၏ခွေပြေးဆံဆံ ဖြစ်ခဲ့ပြန်သည်။

ယာဇ္ဇနဝါကျ ဆရာကြီးသည် တောထွက်ခါးအချိန်၌
သူ၏ ကြင်ယာတော် မေတ္တရေယံအား အောက်ပါ အတိုင်း
ရှင်းလင်းပြတ်သားစွာ ဟောကြားခဲ့လေပြီ။ “ရေထဲသို့ ပစ်ချ
လိုက်သော ဆားခဲသည် အရည်ပျော်၍ သွားမြဲဖြစ်ရာ ၎င်းကို
မူလပစ်ချလိုက်သော ဆားအတိုင်းပြန်၍ မရယူနိုင်တော့ပြီ။
သို့ရာတွင် ရေ ပူကား နေသောအရသာကိုဆောင်၍ သွားပေ
လိမ့်မည်။ ရေမှ ဆားဘဝသို့ တပြစ်ကူးပြောင်း လာခဲ့သော
ဝတ္ထုပစ္စည်း ချေ၌ပင် ၎င်း၏အသွင်သဏ္ဌာန် ပျောက်ကွယ်ခြင်း
သို့ ရောက်ရပြန်သကဲ့သို့ပင် ပရမတ္ထမှ ဖြစ်ပွားပေါ်ပေါက်
လာသော အတ္တမသည် ပရမတ္ထမတွင် ပြန်လည်ပူးပေါင်းမိခြင်း
ဖြင့် ၎င်း၏သွင်ပြင်သဏ္ဌာန်အားလုံး ပျောက်ပျက် ကွယ်ဆုံး
ခြင်းသို့ ရောက်မိပြန်သည်။ ထို့ပြင် သတ္တဝါများသေပြီးသည်၏
နောက်အဖို့၌ ဝိဉာဏဓာတ် သီးခြားမရှိတော့ပြီဟူ၍ ဗြဟ္မဒွါ-
ရဉာဏ ဥပနိရှစ်ကျမ်း၌ ဆိုသည်။

၎င်း ဥပနိရှစ်ကျမ်း၏ နောက်ပိုင်းသို့ ရောက်တဲ့ အခါမှာ
အောက်ပါအချက်ကို ဖော်ပြပြန်သည်။ “ပင်ကုသတ္တဝါသည်
မိမိ၏ကိုယ်ကာကိုမှ ဆွဲနှုတ်ထုတ်ယူအပ်သော ပိုးမြှင်ကလေး
ကိုအမှီပြုကာ ဟိုဟိုဒီဒီ လှည့်လည် သွားလာ သကဲ့သို့၎င်း၊
အစွန်ပြင်းပြ ကြီးကျယ်လှသော မီးတောက် မီးလျှံ မီးပုံအတွင်း

မှ မီးပွင့် မီးပေါက်ကလေးတွေ ဖြာ၍ ထွက်နေသကဲ့သို့၎င်း၊ ထို့အတူသာလျှင် အားလုံးသော ကပ္ပာလောကနှင့်တကွသက်ရှိ သက်မဲ့ အရာအားလုံးတို့ကား ပရမတ္ထမဟုတ်ဘဲ ဖြာထွက်လာသော အရာတို့သာ ဖြစ်ကြကုန်၏။ တနည်းအားဖြင့် ဆိုရလျှင် ဥပနိ ချွန်ကျမ်းတို့၌ အကြုံးဝင်သော အယူအဆအရ ခိုင်မာ၍ အရာ အားလုံးမှာ နတ်ဘုရားတွေဖြစ်သည်ဟူသော ဝါဒဖြစ်သည်။ ဇီဝဟူသော အသက်သည် မူလပဌမ၌ ဗြဟ္မာမှ ထွက်လာပြီး လျှင် နောက်ဆုံးတွင် မူလထွက်လာရာဖြစ်တဲ့ ဗြဟ္မာဆီသို့ပင် ပြန်လည်သွားကာ ပူးပေါင်းလေ့ရှိသည်။ ပင်လယ်ရေပြင်မှ ရေခိုးရေငွေ့တို့သည် မိုးသားတိမ်လိပ် အဖြစ်ဖြင့် ရေပြင်မှ အထက်သို့ တက်လာသည်။ တဖန် မိုးရေပေါက် အဖြစ်ဖြင့် ပြန်၍ ကျလာပြီးလျှင် မြစ်နှင့်ချောင်းတို့မှ စီးဆင်း၍ ပင်လယ် ရေနှင့် ပြန်လည် ပူးပေါင်းမိလေ သကဲ့သို့ပင် အတ္တသည် ပရမတ္ထမဟုတ်ဘဲ ထွက်လာပြီးလျှင် အဆုံး၌ ဆိုသည့် ပရမတ္ထမသို့ပင် ပြန်ဝင်၍ ပူးပေါင်းမြဲ ဟူလေသည်။

အဘိတ္တခေါ်တခုဝါဒ

ဤကပ္ပာလောကအတွင်း၌ နှစ်ခုပရှိ၊ တခုထည်းသာရှိ၏။ ယင်းသို့ ရှိတယ်ဆိုတဲ့တခုကား အခြားမဟုတ်၊ “ပရမေဋ္ဌရ” မည်သော တာဝရဘုရားပင်တည်း ဟူ၏။ ဤသို့ ဟူဆသော အဘိတ္တဝါဒအရ ပရမတ္ထသည် စကြာဝဠာ ကပ္ပာလောက တခုလုံးကို ပျံ့နှံ့၍ တည်၏။ လူသားနှင့်တကွ အားလုံးသော သတ္တဝါတို့၏ ဝိညာဉ်ခေါ် အတ္တသည်၎င်း၊ ဤ ကပ္ပာလောကရှိ

အရာအားလုံးသည်၎င်း၊ ပရမတ္ထမပါဝင်ဘဲ ဆေးဝက်ဘို့သာ ဖြစ် ကြကုန်၏။ ဤသို့သော အယူဝါဒကို အခြေတည်၍ အဓိပ္ပာယ် ပြီး လျှင် အတ္တဘဝကူးဝါဒနှင့်ကမ္မဝါဒများ ထိုးထွက်ကြီးထွား၍ လာခဲ့ကြကုန်သည်။ ဤသို့သောဝါဒနှစ်ခုလုံးကို ရှေးအကျဆုံး ဖြစ်တဲ့ ဥပနိချွန်ကျမ်းများတွင် ကျွန်ုပ်တို့ တွေ့မြင်နိုင်သည်။

အားလုံးသော ဥပနိချွန်ကျမ်းတို့သည် ထိုဝါဒနှစ်ခုလုံး ကို ရည်ညွှန်းခဲ့ကြ၏။ သို့မဟုတ် ၎င်းတို့၏ အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို အနည်းနှင့်အများ အကျယ်ဖွင့်ဆို၍ ထားခဲ့ကြကုန်၏။ ဆူနောကျ ဥပနိချွန်ကျမ်း၌ ဝိညာဉ်(ဝါ) အတ္တဘဝကူးပုံကို အောက်၌ ဖော်ပြထားတဲ့အတိုင်း အကျယ်တဝင့် ဖွင့်ဆိုခဲ့လေသည်။

“အဓိဝမ်းတုင်း၌ ကိုးလကျော် အယ်လခန့် ကိန်းအောင်း ၍ နေခဲ့ပြီးနောက် ဤသတ္တဝါ ကလေးသည် အပြင် ကပ္ပာ လောယအတွင်းသို့ သက်ဆင်းခဲ့လေသည်။ ယင်းသို့ မွေးဖွား လာပြီးနောက် ၎င်းသည် နှစ်-လ-တိုရှည် အချိန်ကာလ နှစ် ပရိစ္ဆေဒ မည်တဲ့ ဤလူတို့ပြည်၌ ကည်နေခဲ့လေပြီ။ နောက်ဆုံး၌ သတ္တမ္ပါးစေ ဟုဆိုအပ်သော အတ္တကလေးသည် ဤကိယ်ကာယ မှ ထွက်ခွာသွားခဲ့၏။ ထိုအခါ ထိုသတ္တဝါ၏ သားခြင်း မိတ် ဆွေတို့သည် လူသေကို ထုံးစံအတိုင်း မီးတင်၍သော်လည်း ရှိ၊ ကြကုန်၏။ သို့မဟုတ် မြေတွင်းတူး၍သော်လည်း မြှုပ်လိုက် ကြကုန်၏။ ဤသို့မွေးချီ သေချီ ဘဝသံသရာ၌ စက်လည်ပြီး နောက် အဆုံးသို့ရောက်တဲ့အချိန်မှာ ၎င်းသည် ပရမတ္ထနှင့် ပြန် ပေါင်းထုတ်၍ သွားလေတော့သည်” ဟူလို။

ဝေဒန္တအဘိဓမ္မာတွင် နှစ်ခုရှိသည်ဆိုတဲ့ ဘိတ္တဝါဒကို ဖွင့်

ထုတ် ဖော်ပြခဲ့တော့ ပစာနဖြစ်သော ဥပနိသျှစ်ကျမ်းတို့၌ မူကား “ကမ္မဝါဒနှင့် ဘဝကူးဝါဒ” များကိုဆက်၍ ထည့်သွင်း ဖြင်းဖြင့် ၎င်းကို စင်ကြယ်သော အဋ္ဌိတ္တဝါဒအဖြစ်သို့ ရောက် အောင် ကြံဆောင် ဖန်တီးခဲ့ကြလေပြီ။ ဥပနိသျှစ်ကျမ်းများ၌ လူသား၏လုပ်ရပ်အားလုံးကို အိပ်မက်နှင့်အတူတူပင်ဟူ၍ ဥပမာ ဆောင်ခဲ့ကြကုန်၏။ လူသား အိပ်ပျော်လျက်နေစဉ် အတွင်း၌ မြင်မက်သော အိပ်မက်ကား တကယ် ဖြစ်ရပ်နှင့် ခြားနား လှချေ။ သို့ရာတွင် အိပ်ပျော်နေသူ နိုးလာသည်နှင့် တပြိုင်နက် အိပ်မက်တွင် တွေ့မြင်ရသော ထိုအရာအားလုံးတို့သည် လုံးလုံး ကွယ်ပျောက်၍ သွားမြဲဖြစ်ကြကုန်၏။

အထင်ဝါဒ

အစစ်အမှန် တည်ရှိသည်ဟု၎င်း၊ ဖြစ်ပျက်နေသည်ဟု၎င်း၊ ထင်မြင်မှတ်ယူအပ်သော ဤကပ္ပာလောကရှိ သတ္တဝါသမိုရ အားလုံးတို့သည် လူသား၏ ဝိညာဏဓာတ်ကို အမှီသဟဲပြုလျက် နေကြကုန်၏။ ဝိညာဉ်ချုပ်ငြိမ်း၍ သွားတဲ့အခါမှာ မည်သည့် အရာမျှ ကျန်ရှိနေပါသေးသနည်း။

တရံရောတခါက ဟိန္ဒူ ပဏ္ဍိတ် ဆရာ ဆံကရ သည် ဤအထင်ဝါဒကို ယုံယုံ ကြည်ကြည် ဟောပြောစေကာ နောက်ပိုင်းကာလသို့ ရောက်သော အခါ၌မူ ၎င်းဝါဒကို ငြင်းပယ်၍ ဝေဒန္တ၏ အယူဝါဒဘက်သို့ ကူးပြောင်း၍ သွား ခဲ့လေပြီ။ ဆရာဆံကရ၏ အလိုအားဖြင့် သညာကို အိပ်မက် နှင့်အတူတူပင် ဖြစ်သည်ဟု ဂ္ဂမှတ်ရမည်။ အိပ်မက် မြင်မက်

စဉ်အတွင်း၌ ကျွန်ုပ်တို့၏ မနောဒူတရမှာ ထင်လာ မြင်လာ သော အနုမာနများသည် အပြင် ဗဟိဒ္ဓ၌ အခြေခံ အရာ ဝတ္ထုမရှိစေကာ ကတ္တားနှင့် ကံအသွင်ဖြင့် ပေါ်လွင်၍ လာကြကုန်၏။ ထို့ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့ နိုး၍နေစဉ် အတွင်း၌ ကျွန်ုပ်တို့၏ စိတ်မှာ ထင်လာ မြင်လာသော အနုမာနများ သည်လည်း အပြင်ပဉ္စရှိသော ဗဟိဒ္ဓရုပ်ပစ္စည်းတို့ကို အမှီမပြု ကြကုန်ဟူ၍ ကျွန်ုပ်တို့ ဆုံးဖြတ်နိုင်ပေသည်။ အကြောင်း မူကား၊ ၎င်းတို့သည် စိတ်၌သာ ထင်လာ-ဟတ်လာတဲ့ အနုမာနများဖြစ်သောကြောင့် ဖြစ်သည်။ ဗဟိဒ္ဓရုပ်ပစ္စည်း မရှိသောအခါ၌ အနုမာနတွေ ကွဲပြားနေပုံကို အဘယ်သို့ မှတ်ယူရမည်နည်းဟူ၍ မေးခဲ့လျှင်၊ ရွေးချွေဖြစ်သော အနု မာနများမှ ကျန်ရစ်ခဲ့သော အမှတ်လက္ခဏာတို့ဖြင့် ထိုသို့ သော အမျိုးအစား ကွဲပြားပုံမျိုး ဖြစ်ပေါ်လာသည်ဟူသော အဖြေကို ပေးရလိမ့်မည်ဟူ၍ ဆရာဆံကရက ဆိုသည်။

အပြေတပျိုး

ဤအဆိုကို ဝေဒန္တ အဘိဓမ္မာ ဆရာတို့က အောက်ပါ အတိုင်း ဖြေရှင်းခဲ့ကြကုန်၏။ “ဗဟိဒ္ဓ ရုပ်ပစ္စည်းများ မတည်ရှိ ဟူသော အချက်ကို လုံးဝ လက်မခံနိုင်ပါ။ အဘယ်ကြောင့် နည်း။ ကျွန်ုပ်တို့သည် မရှိဘူးဆိုတဲ့ ထိုဗဟိဒ္ဓရုပ်ပစ္စည်း တို့ကို အပြုထာဝစဉ် တွေ့ထိ၊ သိမြင် နေကြရသောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ သညာဖြင့် ဂ္ဂမှတ်တဲ့ အရာတိုင်းမှာ- တိုင်းပဲဖြစ်စေ- သို့မဟုတ် နံရံပဲဖြစ်စေ- သို့မဟုတ် ဝတ်ထည်

ပြုစင်ပုံဖြစ်စေ- သို့မဟုတ် တစ်စုံတစ်ရာ အမှတ်မထင်သော အရာ
 ဝတ္ထုပင်ဖြစ်စေ- ကျွန်ုပ်တို့၏ အနုပညာနှင့် ကိုက်ညီဆီလျော်တဲ့
 ဗဟိုဗွေ ရုပ်ပစ္စည်း ရှိနေသည်ကို ကျွန်ုပ်တို့ သိရှိပြီးဖြစ်၍
 နေလေသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ တွေ့ထိ-သိရှိသော အရာကား၊
 လုံးဝမတည်ရှိတဲ့ဟာဟူ၍ ဘယ်နည်းနှင့်မျှ မဟုတ်နိုင်ချေ။
 ဗဟိုဗွေပစ္စည်းနှင့် အတွင်းအဓိပ္ပာယ် ပညာဓရုပ်များ ထိခိုက်
 တိုက်ဆုံခြင်းဖြင့် ဗဟိုဗွေရုပ်ပစ္စည်းများ တည်ရှိခြင်းကို သိရှိ
 နိုင်ပါသည်။ သို့ပါလျက် ဗဟိုဗွေရုပ်ပစ္စည်းများ တည်ရှိမှုကို
 မဟုတ်နိုင်ပါဟု ကံတိုင်ကံမ၊ ပြောဆိုနေသူ တယောက်၏
 ကောင်းကို ကျွန်ုပ်တို့သည် အရေးတခုအနေဖြင့် အလေးပြု
 သင်ပါသေးသလော။ သို့ရာတွင် မည်သည့်အရာဝတ္ထုကိုမျှ
 မသိ၊ မမြင်ပါဟု ကံတိုင်ကံမ၊ သူမပြောဆိုပါ။ စင်စစ်မှာ
 ဝိညာဏ ကိစ္စတစ်ခုသော အရာမှတစ်ပါး၊ အခြား မည်သည့်
 အရာဝတ္ထုကိုမျှ သူမသိပါဟူ၍ ပြောလာခဲ့လျှင် မည်သို့မဆို
 လူ၏ သဘောကျအတိုင်း ပြောဆိုနိုင်နှင့် ရှိပါသည်။ ဒါပေ
 မယ့်လို့ သူ၏ကောင်းကို အခိုင်အမာ ထောက်ခံမည့် ယုတ္တိသာကေ
 ဘာမျှမရှိ ဖြစ်နေလိမ့်မည်ဟူ၍ ကျွန်ုပ်တို့ ချေဆိုနိုင်ပါသည်။
 ဗဟိုဗွေ အရာ ဝတ္ထု သည် ဝိညာဏ ဓာတ် နှင့် ခွဲလျက်
 သီးသန့် တည်ရှိ၏ ဟူသော အဆိုကောင်းကိုမျှ၊ ဝိညာဏ
 ဓာတ်၏ မူလသဘာဝတွင် အခြေပြုလျက် မချအားဖြင့်
 လက်ခံနိုင်ပါသည်။ တိုင်၊ သို့မဟုတ် နံရံကို တွေ့မြင်သောအခါ
 မည်သူမျှ သူသညာသဘောကိုသာလျှင် သိနေသည်မဟုတ်
 ချေ။ သို့ရာတွင် လူသားအားလုံးတို့ကမူ၊ ထိုသည့် တိုင်များ

နံရံများကို သူတို့၏ သညာရဲ့ အာရုံပြုရာ ဝတ္ထုပစ္စည်းများ
 အဖြစ်ဖြင့် သိရှိ နေကုန်ပါသည်။ လူသားအားလုံးတို့ရဲ့
 ဝိညာဏဓာတ်ကား ဤသဘောပင် ဖြစ်၏ ဟူသော အဆိုကို
 ဗဟိုဗွေပစ္စည်းများ၏ အရှိသဘာဝအား ပြင်းဆိုကြကုန်သော
 သူတို့ကပင် ပြင်းချက် မခိုင်ခဲ့ကြပါ။ အရှိ ထင်မှတ်ရသည်ဟု
 ပြောဆိုတဲ့အခါမှာ အရှိသဘာဝကို ထောက်ခံလျက်နေသော
 အချက်ဖြင့် ထင်လျားပါသည်။ အဘယ် အကြောင်းကြောင့်
 နည်းဟူမူကား၊ သူတို့သည် အတွင်းကျကျ သဘောအားဖြင့်
 ဗဟိုဗွေကပ္ပာလောက၏ အရှိသဘာဝကို လက်မခံ ကြလျှင်
 “အမြင်ပသဘောလို့” ဆိုတဲ့ စကားလုံးတို့ကို အဘယ်ပုံ သုံးစွဲ
 နိုင်မည်နည်း။ “မောင်တသည် အမြဲမ၏သားဖြစ်သည်” ဟု
 သော စကားကို မည်သူမျှ အသုံးအနှုံးပြု၍ ပြောဆိုလိမ့်မည်
 မဟုတ်ချေ။ ကျွန်ုပ်တို့၏ ဝိညာဏ ဓာတ်၌ ထင်မြင်လာတဲ့
 အတိုင်း အမှန်ကို လက်ခံရမည်ဆိုလျှင် ကျွန်ုပ်တို့၌ ထင်မြင်လာ
 သော သညာ၏အာရုံကား “အမြင်ပသဘောလို့” မဟုတ်ဘဲ
 အမြင်ပ အရာဝတ္ထုဖြစ်သည်ဟူသောအချက်ကို ကွက်ကွက်ကွင်း
 ကွင်း ကျွန်ုပ်တို့ လက်ခံရချေမည်။ သို့ရာတွင် သညာ၏အာရုံကား
 ဗဟိုဗွေရုပ်ပစ္စည်း တခု ဟူ၍သာ ဆုံးဖြတ်ကြပါသည်။ အဘယ်
 ကြောင့်ဆိုသော် ဗဟိုဗွေရုပ်ပစ္စည်းတို့သည် သဘာဝ ဖြစ်သော
 ကြောင့်ဟူပေ။ အကြောင်းမူကား ဘာဝနှင့် အဘာဝ သဘော
 ဆိုဒါ တိကျမှန်ကန်သော အသိဉာဏ်ဖြင့် ဆောင်ရွက်မှုနှင့်
 မဆောင်ရွက်မှုတွင် အခြေခံ၍ ဆုံးဖြတ်ရမည်ကိုစွဲ ဖြစ်သော
 ကြောင့်ပင်တည်း။

ထို့ပြင်လည်း မှန်ကန်သော အသိဉာဏ်ဖြင့် ဆောင်ရွက်မှုနှင့် မဆောင်ရွက်မှုတို့ဟာ တစ်ကြိမ်အာရုံပြုပြီးဖြစ်သော ဘာဝနှင့် အဘာဝ(ဝါ) အရိနှင့် မရှိသဘောတရားတို့ကို အမှီပြု၍ ဖြစ်တွန်းလာရသည့် သဘာဝများ မဟုတ်ပါပေ။

အကြင်အမှတ်မထင် တစုံတခုသော အရာကို သညာဖြင့် သော်ဝင်း (ဝါ)အခြား တနည်းနည်းဖြင့်သော်ဝင်း ဂ္ဂမှတ်၍ ထား၏။ ၎င်းကား ဘာဝသဘောတရားပင်တည်း။ ယင်းသို့ ဂ္ဂမှတ်၍မထားနိုင်တဲ့အရာမှာ အဘာဝပင်။

တဖန် အာရုံ၌ဖြစ်သော အရာများနှင့်တူညီတဲ့ပုံသဏ္ဌာန်ကို ဆောင်သော အာရမ္မဏိက အနုမာနသည် ထင်လျှား ရှိတဲ့ အချက်ကို အကြောင်းခံ၍ အာရုံ၏ အဘာဝသဘော ပေါ်လွင်ထင်လျှား၍ လာသည် မဟုတ်ပါ။ အကြောင်းမူကား အာရုံတရားများသာ အကယ်၍ မရှိခဲ့ပါလျှင် အနုမာန များသည် အာရုံသဘာဝတို့၏ ရုပ်လုံးအဖြစ်သို့ ထင်လျှား ပေါ်လွင်၍ မလာနိုင်ပါ။ ထိုအာရုံသဘာဝတို့ကို ဗဟိဒ္ဓရုပ်ပစ္စည်း အဖြစ်ဖြင့် ကော်မတ်ယူရသောကြောင့်ပင်။ ထို့ပြင် အသိဝိညာဉ်၌ ကိန်းအောင်းကြကုန်သော အနုမာနနှင့်အာဝဏ္ဏများ ကွဲပြားခြားနားခြင်းကြောင့် ၎င်းသဘောတရားနှစ်ခု အတူတူတဟု မဆိုမူ၍ အာရုံတရားတွင် အာရမ္မဏိက အနုမာန ပါဝင်သည်ဟု သောအချက်ကို ခိုင်မြဲစေရန်သာလျှင် ဗဟိဒ္ဓရုပ်ပစ္စည်းတို့နှင့် အနုမာနတို့၏ ကွဲပြား (ဝါ)တပြိုင်နက်ဖြစ်တဲ့ သဘောကို စဉ်းစားဝေဖန်ရခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ထို့ပြင်လည်း ကျွန်ုပ်တို့သည် ပထမ၌ စိုးကိုဝင်း၊စုတိယ၌ အဝတ်စုံ တခုကိုဝင်း သိသောအခါ ဝိညာဉ်သည် ထိုကြိယာနှစ်ခုတွင် အတူတူပင် ဖြစ်သည်။ ကွဲပြားသော အချက်မှာ ဝိညာဉ်၏ ထူးခြား၍ သီးသန့်ဖြစ်သော ဂုဏ်ပင်တည်း။ဥပမာ ကျွန်ုပ်တို့သည် ပထမ၌ ပြုသောနွားမကို ဖြစ်သည်။ စုတိယ၌ မည်းသော နွားမကို ဖြစ်သည်ဆိုရာ၌ အပြုနှင့်အမည်း ကွဲပြားမှုကြောင့် သညာ၏ ကွဲပြားမှုဖြစ်ပေါ်၍ လာရစေကာမူ ပင်ရင်း ဖြစ်သော နွားမ၏လက္ခဏာကား တခုတည်း တမျိုးတည်းပင် ဖြစ်သကဲ့သို့တည်း။ ကွဲပြားနေသောအချက်နှစ်ခု(ဝါ)သုံးခုကို အမြဲတစေတုံ့လျက် ကွဲပြား၍နေသော အချက်ဖြင့် ခိုင်လုံစေတင် အပြန်အလှန် သက်သေပြနိုင်၏။ ထို့ကြောင့် 'အာဝဏ္ဏ'နှင့် အနုမာနကိုမှာ ခြားနားသော သဘော ရှိကြ၏။ ထို့ပြင် အနုမာနကို အရိသဘာဝအဖြစ်ဖြင့် လက်ခံနိုင်လျှင် ဗဟိဒ္ဓရုပ်ပစ္စည်းတို့ကိုလည်း အရိသဘော အဖြစ်ဖြင့် လက်ခံနိုင်ကြပါကုန်၏ဟူ၍ မုချဝန်ခံရပေမည်။

တဖန် အနုမာနသည် တွန်းညှိ၍ထားသောမီးကို အစွဲပြုကာ တောက်ပသော အရောင် ဖြစ်ပေါ်၍ နေစေကာ ဗဟိဒ္ဓအာရုံပစ္စည်းကား ထိုသို့မဟုတ်သောကြောင့် အနုမာနကိုသာလျှင် အရိသဘာဝအဖြစ်ဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့ သိနိုင်သည်ဟူ၍ ဆိုလာငြားအံ့။ အနုမာနသည် အလိုအလျောက် တောက်ပ ဝင်းပြောင်သော အရောင်ကို ဆောင်၏ ဆိုတဲ့ အနက်အဓိပ္ပာယ်သည့်အတိုင်း စကားလုံးကို သုံးစွဲသလိုဖြစ်လိမ့်မည်။ သို့ပါလျက်နှင့် အသင် စောဒကပုဂ္ဂိုလ်တို့သည် ရုပ်ပစ္စည်းများနှင့်မတူ၊ ကွဲပြား ခြား

နားသော အနုပညာဖြင့် ဗဟိုဌာနများကို သိနိုင်သည်ဆိုတဲ့ ယုတ္တိသာက အပြည့်အဝရှိသော ယုတ္တိချက် ထင်မြင်ချက်ကို လက်ခံရန် ငြင်းဆို၍နေကြကုန်သည်။ အေး...အလွန်ထူးခြားတဲ့ အဘိဓမ္မာဉာဏ်အမြင်ကြီးပေတကား။

ကပ္ပိလ အဘိဓမ္မာအလို

ဤသို့စသည်ဖြင့် လာရှိသော ဥပနိသျှင်ကျမ်းတို့၌ 'ပါဝင်သော အာရုံနှင့် အာရမ္မဏ်က အတူဖြစ်သည်ဟူသော ဧကပ္ပာဒဝါဒကို ကပ္ပိလဆရာက အပြင်းအထန် တိုက်ခိုက်ပြန်လေသည်။ ၎င်းကား အခြားမဟုတ်၊ ဆံ့သုအဘိဓမ္မာကို စတင် တည်ထောင်သူ ဖြစ်သည်။ ယုတ္တိသာက ဌာနကြီးနှင့် စစ်ဆေးဝေဖန်မှုကို အလေးပြုသော ပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်သည်။ ဗုဒ္ဓ၏ တခေတ်သို့ မတိုင်မီက သူ၏ အဘိဓမ္မာတို့ကို ဟောပြောခဲ့ကြလေသည်။

သူ၏ အကြောင်းအရာ အတ္ထုပ္ပတ္တိကိုနောက်ပေ၍ ဥပနိသျှင်ကျမ်းများ၌ တွေ့ရ၏။ ဗုဒ္ဓဝါဒီ စာရေးဆရာ တို့သည်လည်း ကပ္ပိလ၏ အကြောင်းကို အမြဲတမ်းမျှသာလျှင် ထုတ်ဖော်ခဲ့သည်ကို တွေ့ရ၏။

သို့ရာတွင် မဟာအာရတ ကျမ်း၌မူကား သူ့အား ရည်ညွှန်းဖော်ပြထားသည်ကို ကြိမ်နိုးများစွာ တွေ့ရှိရလေသည်။

ကပ္ပိလဆရာကြီး၏ အဘိဓမ္မာကား မဟာအာရတ ကျမ်း၌ ရေးသား ဖော်ပြတဲ့ အတိုင်း ဆိုရင် ရုပ်ထု ဆင်းထု ကိုးကွယ်မှု၊ ရှိခိုးပူဇော်မှု တို့ကို ရက်ရက် စက်စက် တိုတ်ဖျက်ဝေဖန်တဲ့ ဝါဒဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် အကြောင်းယုတ္တိ ရှိမရှိ

ကို စိစစ်တဲ့ဝါဒလည်း ဖြစ်သည်။ ကပ္ပိလဆရာသည် ဧဝန္တဝါဒီများ ဟောပြောလေ့ရှိတဲ့ ဘဝဒုက္ခများကို ထောက်ပြပြီးလျှင် ကိုယ်ကိုယ် ညည်းပန်းမှုနှင့် ယဇ်ပူဇော်မှုများကို အပြင်းအထန် ဝေဖန်တိုက်ဖျက်ခဲ့လေပြီ။ ၎င်းကပ္ပိလဆရာ၏ အယူဝါဒကား အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်သည်။

လက်တွေ့ သာကေသည် အတွေးနှင့် မကွဲပတ်တော် နှစ်ရပ်လုံး၏ အခြေခံဖြစ်သည်။ တခါတရံသော်... မကွဲပတ်သည် လက်တွေ့နှင့် ဆန့်ကျင်ဖက်ဖြစ်နေတတ်သည်။ အတွေး၏ တန်ဖိုးကား များစွာ မကြီးမားလှချေ။ အကြောင်းအရာကား ဘာဘဲဖြစ်၍နေနေ အတွေးသက်သက်နှင့် မဝေဖန်ပါနှင့်။ ဤခန္ဓာကိုယ်မှတစ်ပါး၊ သီးခြားသက်သက် ဗုဒ္ဓလိက အတ္တဟု သမုတ်အပ်သောအရာ ဘာမျှမရှိပါ။ ညောင်စေ့၌ ညောင်ပင်၊ ညောင်ကိုင်း၊ ညောင်တက်၊ ညောင်ရွက်၊ ညောင်ပွင့်၊ ညောင်သီး၊ ညောင်မြစ်၊ ညောင်ခေါက် စသည်တို့ကို ဖြစ်ပေါ်စေနိုင်တဲ့ သတ္တိ ကိန်းအောင်းလျက် ပါရှိသကဲ့သို့၊ ထိုအတူပင် လူ၏ ပဓာနမျိုးစေ့မှာ ကိုယ်ခန္ဓာဆိုင်ရာ အင်္ဂါအစိတ်အပိုင်း အပြည့်အစုံနှင့်တကွ စိတ်-ဝိညာဉ်-အသိ-ဉာဏ်ပညာ စသော အခြား အရည်အခြင်းတို့ကို မွေးထုတ်ပေးနိုင်တဲ့ သတ္တိများ သဘာဝအားဖြင့် ကိန်းဝပ်လျက်ရှိသည်။ သစ်သားအစ နှစ်ခုကို မရပ်မနား တလပေအားဖြင့် ပွတ်တိုက်မှုသည် မီးကို ဖြစ်ပေါ်လာစေသကဲ့သို့ပင်၊ ခုတ်ကာသချင်း ထိခိုက်မှုသည် စိတ်နှင့်တကွ ရှုမှတ်ခြင်း၊ တွေးတောခြင်း စသော စိတ်၏ ဂုဏ်အင်္ဂါများကို ဖြစ်ပွား ပေါ်ပေါက်၍

လာစေတတ်လေသည်။ ဤသို့သော နည်းဖြင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော စိတ်သည် ငါးပါးသော ပညာရပ်တို့ကို ချုပ်ကိုင်တတ်သည်။ ဥပမာဆောင်ရလျှင် သံတို သံစလေးများကို သံလိုက်ဘတ်က ချုပ်ကိုင်ထားသကဲ့သို့ပင်တည်း။

အဝိဇ္ဇာနှင့် လောဘ စသည်တို့ကြောင့် တဖန် ပဋိသန္ဓေတည်နေမှုဖြစ်ရသည်ဟု အချို့ဆရာတို့က ဆိုကြကုန်၏။ ၎င်းတို့၏ ဆယူဆဆရာအားဖြင့် အဝိဇ္ဇာသည် မြေနှင့်တူ၏။ ကံတရားတို့သည် ထိုမြေ၌ စိုက်ပျိုးတဲ့ မျိုးစေ့နှင့်တူကြကုန်၏။ လောဘသည် ထိုမျိုးစေ့ကို ပေါက်ပွားစေတတ်သော ရေနှင့်တူ၏။ ဤနည်းဖြင့် သူတို့သည် တဖန် ပဋိသန္ဓေနေမှုဆိုတဲ့ ပြဿနာကို ဖြေရှင်းကြကုန်၏။ အဝိဇ္ဇာသည် သစ်စေ့၏ အတွင်း၌ ဝိဇ္ဇာတိ ကိန်းဝပ်၍ ထည်နေသကဲ့သို့ပင်။ အလွန်တရာ လျှို့ဝှက် နက်နဲသော နည်းဖြင့် သတ္တဝါတိုင်းတွင် ငပ်လျက် (ဝါ) ကိန်းဝပ်လျက် ရှိသည်ဟူ၍ ၎င်းတို့က ယူဆကြကုန်၏။ သဘာဝအားဖြင့် သေမျိုးဖြစ်သော ရုပ်ကာယစာရသည် ပျက်စီးခြင်းသို့ ရောက်သွားသောအခါ ထိုရုပ်တရား၌ ကိန်းဝပ်လျက်ရှိသော မျိုးစေ့မှ အခြားသော ရုပ်ကာယစာရ ချက်ခြင်းပေါက်ဖွားလာပြီ ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် အသိဉာဏ်ပညာ ထည်းဟူသော မီးဖြင့် ကပ်မြှုပ်ကိုင်လိုက်သောအခါ ထိုမျိုးစေ့သည် မျိုးသျှဉ်းခြင်းသို့ ရောက်သွားပြီ ဖြစ်သောကြောင့် တဖန် ပေါက်ဖွားခြင်းငှာ ပစ္စုပ္ပန်ခိုင်တော့ချေ။ ထိုအခါ သတ္တဝါသည် ပိမုတ္တိဆိုတဲ့ လွတ်လပ်

ခြင်းသို့ လက်ငင်းရောက်၍ သွားလေတော့၏ဟူ၍ သူတို့ယူဆကြကုန်၏။ ထိုသို့သော ယူဆချက်လည်း မမှန်ချေ။ အကြောင်းကား ယင်းသို့တဖန် ပဋိသန္ဓေတည်နေ ပွားမြင်လာသော သတ္တဝါသည် သဘာဝအားဖြင့်၎င်း၊ ဘဝအားဖြင့်၎င်း၊ အဝကိုဖြစ်စေတတ်တဲ့ ကောင်းမှု မကောင်းမှုဟု ဆိုအပ်သော အကြောင်းတရားအားဖြင့်၎င်း၊ မကုက္ကုပ္ပား ခြားနားသော သဘောကို ဆောင်ခဲ့လျှင် လွန်ပြီးသော အတိတ်ကာလက သတ္တဝါနှင့်အတူတူပင် ဖြစ်သည်ဟု အဘယ်ကြောင့် ယူဆနိုင်ပါသနည်း ဟူ၍ စောဒကတက်ဖွယ် ရှိသောကြောင့်တည်း။ အမှန်မှာ တစုံတယောက်သော သတ္တဝါ၏ ဘဝ ဖြစ်စဉ်သည် အချင်းချင်း ဆက်စပ်လျက် နေသော သံကွင်းဆက်တစုဟုတ်ဟူ၍ ကွေးတောယူဆရန်ဖြစ်သည်။ တဖန်တုံ-တဖန် ပဋိသန္ဓေတည်နေပြီးနောက် မွေးဖွားလာသော သတ္တဝါသည် လွန်ခဲ့သောအတိတ်ဘဝက သတ္တဝါနှင့်မတူ၊ ကွဲပြား တကယ်ဘဲ ခြားနားသည်ဟုဆိုလျှင် ဒါန သီလ စသည်တို့ကို ကျင့်သုံးခြင်း၊ အတတ်ပညာ ဆည်းပူးခြင်း စသည်တို့ကြောင့် ထိုသတ္တဝါမှာ မည်သို့ အကျိုးထူးမည်နည်းဟူ၍ မေးမြန်းသွယ်ရာ ရှိလာပြန်သည်။ အကြောင်းကား တဦးတယောက်က ပြုလုပ်ကျူးလွန်ထားသော ကောင်းမှုနှင့် မကောင်းမှုတို့၏အကျိုးကို အခြား သဘာဝတရား အခြားဖြစ်သတို့က ခံရမည်။ (ဝါ) စံရမည်ဆိုတဲ့သဘောသို့ သက်ရောက်၍ သွားသောကြောင့်တည်း။ “ဒီဘဝ ဒီကိုယ်ခံ၊ ဟိုဘဝ ဟိုကိုယ်ခံ”ဆိုတဲ့ လူပြိုနိုးဝါဒကို အလေးအနက် ထောက်ခံရာ ကျသွားလိမ့်မည် စသည်

ဖြင့် အင်္ဂလိပ်ဘာသာပြန် မဟာဘာဝဂဏ္ဍိယံ စာမျက်နှာ ၃၂၂-၃၂၃ ထို့၌ ပရိယတ်ဆာဒတ္တက ဖော်ပြခဲ့လေသည်။

တဖန် ပဋိသန္ဓေ တည်နေ ဖွားမြင်ခြင်း ပြန်ရရှိအပ်သော သီးသန့် ဝိညာဉ်သည် လွန်ပြီးသော အတိတ်ဘဝက ဝိညာဉ် နှင့်မတူ ကွဲပြားခြားနားသည်ဆိုရာတွင် ထိုသီးသန့်ဝိညာဉ် ဖြစ် ပေါ်လာပုံကို ပြေခွင်းပုံကား ယုတ္တိမဇာန် မဟန်လှချေ။

ဝိညာဉ်ကား ရုပ်ကာယမပျက်စီးမီအတွင်း တည်ရှိ၍ နေ စေကာ မပြသောသဘောရှိခြင်းကြောင့် နိစ္စထာဝရ တည်သည် ဟူသောဝါဒနှင့် ပြောင်မြောက်ကြီး ဆန့်ကျင်သည်။ အဆုံး ရှိတဲ့ သဘာဝတခုကို ၎င်းအဆုံးသို့ ရောက်ပြီးနောက်၌ ပေါ် ပေါက်လာလတ် သော ဒုတိယဝိညာဉ် ပေါ် ပေါက်လာရေး အတွက် “အကြောင်း”ဖြစ်သည်ဟူ၍ အကယ်၍ကား ယူဆခဲ့ ငြားအံ့။ ထိုသို့ဖြစ်လျှင် ကြီးမားလေးလံလှသော တင်းပုတ်ကြီး နှင့် ဖိုက်နှက်ခြင်းကြောင့် ရွပ်ကာယ ကြေပျက်စီး၍ သေ ခြင်းသို့ ရောက်သွားသူတယောက်သည် ဥဿာဓာတ် ကုန်ခန်းနေ သော ထိရုပ်ကာယဖြင့် ဒုတိယဖြစ်သော ရုပ်ကာယကို တည် ဆောက်လိုမည် ဆိုသကဲ့သို့ ဖြစ်၍နေပေလိမ့်မည်။

ထို့ပြင် နိစ္စ-ထာဝရဖြစ်၍အပြုတစေတည်နေသော အတ္တ သည် ရှိ၏ဟု ယူဆ၍ ၎င်းအတ္တသည်ပင် ဝိညာဉ်အသိ-ပညာ စသော ဂုဏ်တို့၏ တည်ထုဖြစ်၏ဟု ဆိုငြားအံ့။ ထိုအဆိုလည်း စောဒကတက်၍ အပြင်းအထန် ဝေဖန်ကန့်ကွက်ခြင်းနှင့် ရင်ဆိုင် ရပေလိမ့်မည်။ အကြောင်းမူကား- ထိုသို့ဖြစ်ခဲ့လျှင် ဤကပ္ပာ လောက၌ ထုံးစံမလေ့အတိုင်း ပြုလုပ်ဆောင်ရွက် နေကြသော

လုပ်ငန်းအားလုံးတို့သည် အထူးအားဖြင့် လွှတ်နှိုးပေးကမ်းမှုနှင့် ဘာသာရေးလုပ်ငန်းများသည် အဓိပ္ပာယ်ဆိတ်သုဉ်းသော လုပ် ရပ်တွေဖြစ်၍ကုန်ပေလိမ့်မည်။ ဤသို့သော လုပ်ငန်းများနှင့် ပတ်သက်၍ ထုတ်ပြန်ထားသော ဝေဒကျမ်းလာ အမိန့်များနှင့် တကွ ကပ္ပာလောကရှိ လူသားတို့၏ လုပ်ရပ်အားလုံးပင် ထင်း ကလားတုံးအဖြစ်သို့ ရောက်ရှိမည်။ နောက်ဆုံးတွင် အတ္တနှင့် စိတ်ဝိညာဉ် အဆက်ပြတ်ခဲ့လျှင် ကောင်းမှုကုသိုလ်နှင့် ဝေဒ ကျမ်းလာ မင်္ဂလာတို့ကို ဆောင်ရွက် လုပ်ကိုင်ခြင်းကြောင့် ရရှိ ခံစားရလတ် သော အကျိုးတရားကို ခံစားမည့်သူမရှိ ကင်းပ နေပေလိမ့်မည် ဖြစ်သောကြောင့်တည်း။ ကပ္ပိလဆရာသည် သက်ရှိ သက်မဲ့ဖြစ်သော ကပ္ပာ၏ ပန်ဆင်းရှင် ထာဝရဘုရား သင်္ဃေဓိသည်ဆိုတဲ့ ဝါဒကိုငြင်းဆိုခဲ့သည့်အပြင် ထိုသည့်ထာဝရ ဘုရားရှိသည်ဟူသော အယူဝါဒကို ထောက်ခံတဲ့ သက်သေ သာဓက ခိုင်ခိုင်လုံလုံလဲ မရှိဟူ၍လည်း မိန့်ဆိုခဲ့သည်။

၎င်းပြင် ထိုမျှ တန်ခိုးပိုင် ဩဇာအာဏာ ကြီးမားလှသော ထာဝရဘုရားသင်္ဃေဓိသည် ဤစကြာဝဠာ ကပ္ပာလောကကြီးကို ဖန်ဆင်းပြီးလျှင် ၎င်းကို သူကိယ်တော်တိုင်ပင် အစစအားလုံး နေသားတကျဖြစ်အောင် စီမံအုပ်ချုပ်နေသည်ဆိုသော ယုံကြည် ချက်လည်း အမှောက်မှောက် အမှားမှား ကိုးယို ကားယား ခဲ့ဝေချွဲတား၍ မညီမမျှ ခံစားနေရသော ကပ္ပာ လူသားတို့၏ ဖြစ်ရပ်တို့ကို အမြဲ နေ့စဉ် တွေ့မြင်နေရခြင်းကြောင့် ပေါ့ပျက် ပျက်ဝါဒဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားသည်ဟု ဆရာကပ္ပိလက ထောက် ပြခဲ့သည်။

ထို့ပြင် ဖြောင့်မှန်ကောင်းမြတ်သော ထာဝရ ဘုရားသခင်
 ဟာ တကယ်ကေန် ခိုမှီးမှန်ပါဘိ။ ထိုသို့သော ကပ္ပာဖြစ်ရပ်
 များကို မျက်နှာသာပေး အေးအေးကြည့်မနေတန်ဆာဖြစ်သည်။
 ထို့ကြောင့် ထာဝရဘုရားသခင်ရှိသည်ဆိုတဲ့ ဝါဒကို ဝိမသ
 ဝိစာရဏနယ်တွင်းမှ ချက်ခြင်း နှင်ထုတ်၍ ပစ်ချိမ့်မည်။ ဒါလို
 နှင်ထုတ်၍ ပစ်လိုက်လျှင် ဘာတွေများ ကျန်ရှိနေရဦး မည်
 နည်း။ ဤကပ္ပာလောက၏ တည်ရှိနေမှုကို ဘယ်ပုံ ဝေဖန်မည်
 နည်း။ ကပ္ပိလကား ထင်လျှားရှိတဲ့ သဘာဝမှ တင်ထင်လျှား
 လျှားမရှိတဲ့ သဘာဝသို့ရောက်အောင် စဉ်းစားဝေဖန်သော
 အနုပာနကို အသုံးပြုသူဖြစ်ခဲ့သည်။ သူ၏ အယူအဆ အားဖြင့်
 ကပ္ပာသည် မူချဆတ်ဆတ်၊ ပရမတ်အားဖြင့်တကယ်ရှိ၊ အဟုတ်
 ရှိ၊ ရှိနေသော အရာဖြစ်၏။ အကြောင်းမူကား ၎င်းသည်
 ခြောက်ခုရ၏ အာရုံဖြစ်သောကြောင့်တည်း။ ယပွာသည် နိစ္စ
 ထာဝရသဘောအားဖြင့် အမြဲတည်သောအရာဖြစ်၏။ ရှေးကလဲ
 ဖြစ်ခဲ့ပြီ၊ ယခုလည်း ဖြစ်နေဆဲဖြစ်သည်။ (ဝါ) ကပ္ပာ၏ ဥပဒေသ
 တို့ အားလျော်စွာ တိုးတက်ဖြစ်ပျက်နေဆဲ ဖြစ်သည်။ ကပ္ပာ
 အစမှစ၍ခြင်းကြောင့် ၎င်း၏ အဆုံးလည်း ရှိလိမ့်မည် မဟုတ်
 ချေ။ ဆင့်တိုးပြောင်းလဲမှု၊ ဖြစ်မှု၊ ပျက်မှု ဟူသော ဝေဖန်
 လည်ပြီးလျှင် နောက်ဆုံး၌ ကပ္ပာသည် မူလဘတ်ဓာတ်အတွင်း
 သို့ ပြန်လည်သက်ဆင်း၍ ပူးပေါင်းသွားပေလိမ့်မည်။ သို့ရာတွင်
 မူလဘတ်ဓာတ်သည် ဤအဆင့်သုံးမျိုးဖြင့် သဘာဝအတိုင်း
 လည်၍ နေစဉ်အခါမှာ အတ္တဆိုတဲ့ ဝိညာဉ်ဟာ ဘာဖြစ်၍ နေ
 သနည်း။

အတ္တ(ဝါ) ဝိညာဉ်သည် လှုပ်ရှားခြင်းကင်းသော ပျံ့ကြည့်
 သမား သက်သက် အဖြစ်ဖြင့်သာ တည်ရှိ၏ ဟူ၍ ကပ္ပိလ
 ဆရာကြီးက ယူဆသည်။ ဧရာဝတီ ဂင်္ဂါစသော မြစ်ကြီးတို့မှ
 စီးဆင်း၍လာကြသော ရေတို့သည် ပင်လယ်သမုဒ္ဒရာအတွင်း
 သို့ ရောက်တဲ့ အခါမှာ ဧရာဝတီနှင့်ဂင်္ဂါရေဟူသော နာမည်
 ကောင်းတို့ကို စွန့်ပစ်ကြကုန်ပြီးလျှင် ဆားငန်ရေဆိုတဲ့ တမျိုး
 ထည်းသော နာမည်တစ်ခုကိုသာလျှင် ဆောင်၍သွားသကဲ့သို့ ထို
 အတူပင် သတ္တဝါနှင့်အနန္တတို့မှာ အသီးသီးရှိကြတဲ့ အသီး
 သီးသော အတ္တတို့သည် နောက်ဆုံးတွင် အနန္တ ဝိညာဉ်နှင့်
 ပြန်လည် ပူးပေါင်းမိကြကုန်၍၊ တခုတည်းသော ပရမတ္ထမ
 အဖြစ်သို့ ရောက်သွားလေသည်ဟု ကပ္ပိလ ဆရာက ယူဆ
 တားသည်။

ဗုဒ္ဓ၏ အနတ္တဒေသနာ

လိဂုံးချုပ်ကြစို့..... ဝေဒန္တ အဘိဓမ္မာ၏ အဆိုအားဖြင့်
 လူသား၏ အဓိကရည်မှန်းချက်ကား၊ လူသားအသီးသီးမှာ
 ရှိသော ပုဂ္ဂလိက အတ္တများသည် တဆင့်ပြီးတဆင့် မြင့်တက်
 လာကြခါ ရင့်ကျက်၍လာကြပြီးလျှင် နောက်ဆုံးတွင် ပရမတ္ထမ
 ဆိုတဲ့ ထာဝရဘုရားသခင်နှင့် ပြန်လည် ပေါင်းစည်းမိရန်
 ဖြစ်သည်။

ဆံချအဘိဓမ္မာ၏ အဆိုအားဖြင့်မူကား- ရုပ်နာမ်မေ့တို၏
 အစုအပေါင်းဖြစ်သော ဤကိုယ်ကာယမှ မြဲသော (ဝါ)
 မပျက်အရှည်တည်သော အတ္တကို ခွဲထုတ်ရန် ဖြစ်သည်။

သို့ဖြစ်ရာ အတ္တနှင့် အနတ္တ တည်းဟူသော ဤနှစ်မျိုးတို့ ကား ကပ္ပာဒ္ဒံ သင်္ခယျာသော အဘိဓမ္မာဆရာကြီးတို့၏ ဥာဏ် ကုန်ယက်များ ဖြန့်ထွက်ကုန်ပြီးသို့ရာ မဟာ စားကျက်ကြီး များ ဖြစ်ကြကုန်၏ဟု ဆိုလျှင် မှားယွင်းနိုင်မည် မဟုတ်ချေ။

မှန်လှ၏။ ဤကပ္ပာလောက၌ ပေါ်ပေါက် ထွန်းကား ၍ လူကြိုက်များသော ဘာသာ တရားတို့သည်၊ ထိုသည့် အတ္တနှင့် အတ္တနုဘိတုံ အဘိဓမ္မာ နှစ်မျိုးတို့တွင် တမျိုးမျိုး၌ အခြေစိုက်ဝါ ဖြစ်ထွန်းလာမြဲ ဖြစ်ကြကုန်၏။ အတ္တနှင့် အနတ္တဆိုင်ရာ ဆွေးနွေးဝေဖန်ချက်မှ ကင်းခဲ့သော် အလျဉ်း ပင် ဘာသာတရား ဖြစ်ထွန်းပေါက်ပွား၍ တိုးတက်ကြီးပွား သော အခြေအနေသို့ မဆိုက်ရောက်နိုင်ဟု ဆိုလိုသည်။

ယခုအခါ ကျွန်ုပ်တို့ မြန်မာဘာသာသို့ ပြန်ဆို၍ တင်ပြ အပ်သော အနတ္တလက္ခဏသတ္တန်အရ ဗုဒ္ဓသည် ဓူဝံ၊ ဝေဒနာ၊ သညာ၊ သင်္ခါရ၊ ဝိညာဉ်ဆိုတဲ့ ခန္ဓာငါးပါးတို့ကား အတ္တ မဟုတ်၊ (ဝါ) အနတ္တဟူ၍၊ ပြတ်ပြတ်သားသား ဟောကြား တော်မူခဲ့သည်။ သို့ရာတွင် ထိုသည့် အတ္တဆိုတဲ့ သဘာဝကား ရှိသလော၊ (ဝါ) မရှိသလော ဟူသော ပြဿနာနှင့် ပတ်သက် ရာ၌ ဗုဒ္ဓ၏အလိုကို အောက်တွင် ကိုးကား၍ ပေါ်ပြထား သော ဒိဃနိကာယ် ပေါ်ပေါက်သုတ်လာ-ပေါ် ပွ ပါ ခ န် အမေးနှင့် ဗုဒ္ဓ၏အဖြေတို့ကို ကြည့်ရှုခြင်းဖြင့် ထင်လင်းစွာ တွေ့မြင်နိုင်ကြပေလိမ့်မည်။

ပေါ်ပွပါဒ။ ။အရှင်ဘုရား- လောကသည် မြတ်ပါသလော၊ (လောကသည် မြစ်လော) ဤအယူသည်မှန်၍၊ တပါးသော အယူသည် မှားပါသလော။

ဗုဒ္ဓ။ ။ပေါ်ပွပါဒ- လောကသည် မြစ် ဆိုသော ဤ (အယူ) သည်မှန်၍၊ တပါးသော (အယူ) သည် မှား၏ဟူသော ဤအရာကို မဖြေကြား။

ပေါ်ပွပါဒ။ ။အရှင်ဘုရား- လောကသည် မြေပါသလော၊ (လောကသည် မမြေဆိုသော) ဤ (အယူ) သည်သာလျှင် မှန်၍ တပါးသော (အယူ) သည် မှားပါသလော။

ဗုဒ္ဓ။ ။ပေါ်ပွပါဒ-လောကသည် မမြေဆိုသော ဤ (အယူ) သည်သာလျှင် မှန်၍ တပါးသော (အယူ) သည် မှား၏ဟူသော ဤအရာကိုလည်း ငါမဖြေကြား။

ပေါ်ပွပါဒ။ ။အရှင်ဘုရား- လောကသည် အဆုံး ရှိပါ သလော၊ ။ပ။ လောကသည် အဆုံး မရှိပါ သလော၊ ထို(ကိုယ်)သည်ပင်အသက်၊ ထိုအသက် သည် ပင်ကိုယ်ပါလော။ အသက်သည် တခြား၊ ကိုယ်သည် တခြား ပါလော။ (တထာ ကတ)သည် (ဝါ) အရဟန္တ ပုဂ္ဂိုလ်သည် သေ ပြီးသည့်နောက်၌ ရှိပါသလော၊ (တထာကတ) ဝါ-အရဟန္တပုဂ္ဂိုလ်သည် သေပြီးသည့်နောက်၌ မရှိပါသလော။ ၎င်းသည် သေပြီးသည့်နောက်၌

ရှိလည်းရှိ၊ မရှိလည်းမရှိပါလော။ ၎င်းသည်
သေပြီးသည့်နောက်၌ ရှိသည်လည်း မဟုတ်၊
မရှိသည်လည်း မဟုတ်ပါသလော။ ၎င်းသေပြီး
သည့်နောက်၌ ရှိသည်လည်း မဟုတ်၊ မရှိသည်
လည်း မဟုတ်ဟုဆိုသော ဤ အယူသည်သာ
လျှင် မှန်၍ တပါးသော အယူသည် မှားပါ
သလော။

ဗုဒ္ဓ။ ။ ပေါဋ္ဌပါဒ၊ တထာက၊ ဝါ-အရဟန္တပုဂ္ဂိုလ်
သည် သေပြီးသည့် နောက်၌ ရှိသည်လည်း
မဟုတ်၊ မရှိသည်လည်း မဟုတ်ဟုဆိုအပ်သော
ဤအယူသည်သာလျှင် မှန်၍ တပါးသောအယူ
သည် မှား၏ ဟူသော အထုကိုလည်း ငါမဖြေ
ကြား။

ပေါဋ္ဌပါဒ။ ။ အရှင်ဘုရား၊ မြတ်စွာဘုရားသည် အဘယ်
ကြောင့် ဤအရာကို မဖြေကြားပါသနည်း။

ဗုဒ္ဓ။ ။ ပေါဋ္ဌပါဒ ဤအရာသည် အကျိုးစီးပွား
နှင့် လောကုတ္တရာတရားနှင့် မစပ်၊ အကျင့်
မြတ်၏အစပင် မဟုတ်၊ ပြီးငွေရန် အလိုငှာ
မဖြစ်၊ တပ်မက်ခြင်းကင်းရန် အလိုငှာ မဖြစ်၊
ဝင့်ဆင်းရဲချုပ်ရန် အလိုငှာ မဖြစ်၊ ထူးသော
ဥာဏ်ဖြင့် သိရန် အလိုငှာ မဖြစ်၊ နိဗ္ဗာန်ကို
မျှော်မှောက်ပြုရန် အလိုငှာ မဖြစ်၊ ထို့ကြောင့်
ဤအရာကို ငါမဖြေကြား။

ပေါဋ္ဌပါဒ။ ။ အရှင်ဘုရား၊ မြတ်စွာဘုရား သည် အဘယ်
အရာကို ဖြေကြားပါသနည်း။

ဗုဒ္ဓ။ ။ ပေါဋ္ဌပါဒ- ဤကား ဆင်းရဲတည်းဟု ငါ
ဖြေကြား၏။ ဤကား ဆင်းရဲဖြစ်ပေါ်ခြင်း၏
အကြောင်းတည်းဟု ငါဖြေကြား၏။ ဤကား
ဆင်းရဲချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်တည်းဟု ငါဖြေကြား
၏။ ဤကား ဆင်းရဲချုပ်ရာ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်
ကြောင်း အကျင့်တည်းဟု ငါဖြေကြား၏။

ဤသို့ စသည်ဖြင့် လာရှိသော ပေါဋ္ဌပါဒသုတ်ဒေသနာ၌
ပါရှိတဲ့ ဗုဒ္ဓ၏အဖြေကို ထောက်ရှုခဲ့လျှင် နိဗ္ဗာန်နှင့် မဆိုတတ်
အတ္တခေါ် ဝိညာဉ်၏ ပြဿနာကို ဗုဒ္ဓရှင်တော်လည်း မဟော
ကြားအပ်တဲ့ အဗျာကတ စာရင်းသို့ ဗုဒ္ဓကိယ်တော်တိုင်သွင်း၍
ထားခဲ့တဲ့ တရားဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားသည်။

သို့ရာတွင် ဤလက္ခဏာသုတ်၌ မူကား “ဗုဒ္ဓံ ဘိက္ခုဝေ-
အနတ္တာ စသည်ဖြင့် ရုပ်-ဝေဒနာ-သညာ-သင်္ခါရ-ဝိညာဏ
တို့အား အတ္တ မဟုတ်ကြောင်းကို ကေနသိ-ကေနနိမြင်သဘော
ဖြင့် တိတိကျကျ ဟောပေတုထုတ်ကြားတော်မူခဲ့သည်ကို သတိ
ချုပ်ကြကုန်ရာသည်။

သို့ဖြစ်ရာ ယနေ့ကပ္ပာ၏ ခေတ်ဟောင်း ခေတ်သစ် တို့၌
ထင်လျှားသော အဘိဓမ္မာဆရာတို့သည် ဝိညာဉ်ခေါ် အတ္တရှိ
မရှိကို အကြောက်အကန့် ငြင်းခုံလျက် (ဝါ) အမြင်းအထန်
ဆွေးနွေးဝေဖန်လျက် ရှိကြကုန်၏။ အဘိဓမ္မာ ဆရာများနှင့်

သို့ပညာရှင်တို့၏ စိတ်ဝိညာဉ်ဆိုင်ရာ မူလအခြေခံအနုပညာနှင့် ပတ်သက်တဲ့ ဟောပြောချက်များကို နှိုင်းယှဉ်၍ ကြည့်လိုက်တဲ့ အခါမှာ အချင်းချင်း ဆန့်ကျင်ဖက်ဖြစ်သော ထင်မြင်ယူဆ ချက်များဖြင့် ရုပ်ဆွေးစေ့လိမ့်၍နေသော ဝက်သာကြီးထဲသို့ ကျွန်ုပ်တို့ ရောက်နေသလို ထင်မှတ်ရချေသည်။

အတ္တဆိုတဲ့ ဝိညာဉ်ကား မူချအားဖြင့် ဘာလဲ၊ အတ္တနှင့် စိတ်တို့၏ အဆက်အသွယ်ကား ဘာလဲ၊ ၎င်းတို့ ဘယ်ပုံ ဆက် သွယ်ကြသလဲ၊ ဝိညာဉ်၏ အတွင်းအနက်သဘောကား ဘာလဲ၊ အတွေးနှင့် ခံစားချက်တို့၏ ခြားနားချက်ကား ဘာလဲ၊ ညာဉ်ဆို ခါ ဘာလဲ၊ လွတ်လပ်သော အလိုဆန္ဒ၏ အနက်အဓိပ္ပာယ်ကား ဘာလဲ၊ အာရုံထင်ဟတ်ခြင်းဆိုခါဘာလဲ၊ အသိဉာဏ်နှင့် ဆင် ခြင်တုံ့ပညာတို့၏ ခြားနားချက်ကား ဘာလဲ၊ စိတ်၏လှုပ်ရှား မှုဟု ဆိုအပ်သော စိတ်လှိုင်း၏ တိကျသော သဘာဝကားဘာ လဲ၊ စိတ်ဝိညာဉ်ဆိုင်ရာသဘောတရားနှင့် ရုပ်ကာယ၏အကြား ဌာနိသော အဆက်အသွယ်ကား ဘာလဲ။

ဤသို့စသော အမေးပုစ္ဆာများနှင့် တကွ အခြားအလား တူ ပြဿနာတို့၏ အဖြေ တို့ကား အထူးထူး အပြားပြား များလှကုန်၏။ အဘိဓမ္မာ ဆရာ အသီးသီးတို့သည် သေ ကြေပျက်စီးခြင်းမှ ကင်း၍ နိစ္စတာဝရ တည်ရှိသော အတ္တ ဝါ- ဝိညာဉ်အတွက် မြောက်မြား လှ စွာသော သက်သေ သာဓကတို့ကို ထုတ်ဆောင်ခဲ့ကြကုန်၏။ သို့ရာတွင် ၎င်းတို့ကို တိတိကျကျ စစ်ဆေး ဝေဖန်လိုက်တဲ့ အခါမှာ မည်သည့်

သက်သေ သာဓကမျှ သိပ္ပံပညာ၏ ဘောင်မဝင်သည်ကို၎င်း၊ ယနေ့ကပွား၏ လက်တွေ့ဖြစ်သော နောက်ဆုံးပေါ် အမှန် တရားများနှင့် ပဏိကိညီသည်ကို၎င်း တွေ့မြင်နေရကြချေ သည်။

သာဓကများ

သို့ဖြစ်ရာ အတ္တခေါ် ဝိညာဉ်ရှိသည်ဟူသော အယူဝါဒ နှင့် ပတ်သက်ရာ၌ တင်ပြကြသော သက်သေသာဓက မြောက် မျိုးကို စစ်ဆေးကြည့်ရှုရန်လိုသည်။

(၁) ဘာသာရေးဆိုင်ရာ သာဓက။

၎င်း၏ အလိုအားဖြင့် ထာဝရတရားသခင်သည် လက်ပွန် မဆွ ကပ္ပာကစ၍ လူသားကိုပုန်ဆင်းပြီး နိစ္စတာဝရဖြစ်သော အတ္တကို(ဝါ)ဝိညာဉ်ကို လူသား၏ ကိုယ်အတွင်းသို့ နှာခေါင်း မှ မှုတ်၍ သွင်းခဲ့သည်။ ၎င်းသာဓကမှာ ယ နေ့ က ပွ ခ် ၌ အဏ္ဏာရီ ယံတမ်းကောင်းအဖြစ်ဖြင့် ရှုမှတ်ခြင်းကိုလျက် နေရ ချေပြီ။

(၂) အစီအစဉ်ရှိတဲ့ ကပ္ပာပညာဆိုင်ရာ သာဓက။

ဤကပ္ပာလောကအတွင်း၌ သက်ရှိသက်မဲ့ အရာအားလုံး တို့သည် အစီအစဉ်မှ မကင်းကြချေ။ ထို့ပြင် စာရိတ္တဖက် ဆိုင်ရာ၌လည်း အစီအစဉ်ရှိရပြန်ပင်၊ ယင်းသို့ရှိခြင်းကြောင့် မြဲသော၊ တမျိုးတည်း တည်ရှိသော၊ အတ္တရှိသည်ဆိုသော အယူသည်လည်း အခြေခံကင်းမဲ့သော တရား သေ ဝါဒ ဖြစ်သည်။

(၃) ဟေတုဝိဇ္ဇာ ဆိုင်ရာသာဓက။

လူသား၏ ရည်မှန်းချက် ပန်းတိုင်ကား မြင့်မားလှ၏။
ယင်းသို့ မြင့်မားလေလေ-ရှိတဲ့သော မြေပြင်ဖွားဖြစ်တဲ့
လူသား၏ အတ္တသည် သေပြီးနောက်၌လည်း ဘဝအစဉ် ဆက်
ခါ ဆက်ခါ ပြည့်စုံခြင်းသို့ရောက်အောင် ပြင်ဆင်မှုမ်းမံရန်
ထပ်တိုးပြည့်စုံရန် လိုလေလေဖြစ်သည်ဆိုတဲ့ အယူအဆလည်း
သက်သေမခိုင်သော၊ မှားယွင်းသော မနုဿသျှုတ္တ(၀၁)လူ
အကြောင်းအရာ ဖွင့်ဆိုချက်သာ ဖြစ်ပြန်သည်။

(၄) လောကဓာမ် သာဓက။

လူ့ဘဝ၏ ချို့ယွင်းချက်များနှင့် ကပ္ပဒုလ္လသား၏ မပြည့်
ဝသော အလိုဆန္ဒများ မုချအားဖြင့်ရှိနေကြရာ၊ သင်္ချိုင်း
ကုန်း၏ ဟိုမှာဘက်၌ရှိသော အနန္တလောကတွင် ထိုချို့ယွင်း
ချက်များကို ပြင်ဆင်မှုမ်းမံရန် လိုအပ်သည်ဆိုတဲ့ အချက်လည်း
သက်သက်ဥပ ၁၆၂၇၈၅ ယုံကြည်နေခြင်း၌သာ အခြေစိုက်တဲ့
အမြော်သာဖြစ်သည်။

(၅) နုရဝံသဆိုင်ရာ သာဓကများ

နိစ္စတာဝရဖြစ်၍ အမြဲတစေ တည်နေနိုင်တဲ့ အတ္တရှိသည်
ဆိုသော ယုံကြည်မှုကား တာဝရ ဘုရားသခင် ရှိသည်
ဆိုတဲ့ ယုံကြည်မှုမျိုးကဲ့သို့ပင် လူသားအားလုံးနှင့် ဆိုင်သော
သန္ဓေပါ သဘောတရား ဖြစ်သည်ဆိုသော သာဓကလဲ သဘာဝ
မကျတဲ့ အချက်ပင် ဖြစ်သည်။

(၆) သတ္တဝိဇ္ဇာဆိုင်ရာ သာဓက

အတ္တသည် ရုပ်လဲမဟုတ် နာမ်လဲမဟုတ်တဲ့ သဘောတရား
တခု ဖြစ်သည်။ ၎င်းကား ခွဲခြမ်းစိတ်ဖြာလို့ မရကောင်းသော
တခုတည်းသော အရာဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် လူသားသေ၍
သွားသော်လည်း ၎င်းနှင့်တပါတည်းရောနှောပြီး ပျက်စီးခြင်း
သို့ ရောက်၍ မသွားနိုင်ဆိုတဲ့ သက်သေပြချက် ဖြစ်သည်။ ၎င်း
လည်း စိတ်ဝိညာဉ်တို့၏ဖြစ်ပျက်အစဉ်ကို မှားယွင်းချွတ်ချော်စွာ
ပူးဆပ်၍ အခြေစိုက်အဖြင့် မှားယွင်းသော ဝိညာဏဝါဒတရပ်
ဖြစ်သည်။

မြဲသော(၀၁) ပျက်စီးခြင်းမရှိသော အတ္တနှင့် ပတ်သက်၍
ယခုဖော်ထုတ်၍ ပြခဲ့သော အယူအဆများနှင့်တကွ အခြား
အခြားသော အထောက်အထား သာဓကတို့ကလည်း ယနေ့
အချိန်၌ ခေယံခယိုင် အခြေမခိုင် ကြတော့ပြီ။ ယနေ့ခေတ်ပေါ်
သိပ္ပံပညာ၏ ဝေဖန်စစ်ဆေးတဲ့ခက်ကို မခံနိုင်တော့ပြီဖြစ်လေ
ရာကား မဲကြီးဆောင်ရာသို့သာ အမြဲတမ်းလိုက်ပါ၍ သွားကြ
ရလေပြီ။

မြော်မှန်းချက်တွေ

ဤသို့အားဖြင့် အတ္တ(၀၁) ဝိညာဉ်သည် မြဲ၏။ သေကြေ
ပျက်စီးခြင်းမှ ကင်းမီဟူ၍ လူသားထုတရပ်လုံး၏ ယုံကြည်
မှုကား ပဓာနအားဖြင့် အချက်နှစ်ခုကို အဓိပ္ပာယ်ပြု၍ နေချေ
သည်။ ၎င်းတို့တွင် ပထမအချက်ကား လူသား၏ ကိုယ်ခန္ဓာ
ပျက်ပြိုပြုန်း၍ သေဆုံးခြင်းသို့ ရောက်ပြီးနောက် လုပ်ဘိုင်း

၆

ကုန်း၏ ဟိမာဖက် အဝ၌ ပိုမိုကောင်းမွန်သော၊ ပိုမိုပြည့်စုံသော၊ သာလွန်၍ ပျော်ရွှင် မြူးတူးဘယ်ထုဖြစ်သော အခြေအနေကို မချွတ်မလွဲ အမြဲကန် ရရှိလိမ့်မည် ဆိုတဲ့ လူသား၏ အဓိပ္ပာယ်ရိပ် မြော်လင့်ချက်ဖြစ်သည်။

ဒုတိယအချက်မှာ ကြမ်းကြုတ်ရက်စက် ကရုဏာမသက်တဲ့ ရှင်သေမင်းက အတင်းအဓမ္မ တားမနိုင်ဆီးမရ ဗလက္ခာယ သဘောဖြင့် ဆွဲယူသွားခြင်းကို ခံရသော ကျွန်ုပ်ကိုရဲ့ ဘိုးဘွားမိ-ဖ၊ နှင့် ဆွေသား၊ ထောင်ရင်း အပေါင်းအသင်းတို့ကို တဖန် ပြန်လည်တွေ့ဆုံလိုသော လူသား၏ မြော်လင့် တောင့်တချက် ဖြစ်သည်။ ၎င်းနှစ်မျိုးတို့တွင် ပထမမြော်လင့်ချက်မှာ အန်ကိုပေးလို့ ဆေးကိုရ-ဆိုတဲ့ သဘောသွားနှင့် ကိုက်ညီဆီလျော်သောကြောင့် အတွေးနယ်၌ မှန်ကန်သည်ဟူ၍ ထင်မြင်ရစေကာ၊ လက်တွေ့အားဖြင့်မူကား ၎င်းမှာ ထောက်ခံချက်တခုမျှ အခိုင်အမာ မရှိချေ။

ကျွန်ုပ်တို့သည် ယခုမြေပြင်သားအဝ၌ ခံစားနေရသော ချွါယွင်းချက်နှင့် ဒုက္ခဆင်းရဲတို့မှ လွတ်မြောက်ခွင့် ရရှိရန် တောင်းဆိုနေကြကုန်သည်။ သို့ရာတွင် ၎င်းတောင်းဆိုသော ဆုလာဘ်ကို ကော်လံဘီယံရှိလိမ့်မည်ဟု တိကျသော အာမခံချက်ကား လုံးဝမရှိချေ။

ကျွန်ုပ်တို့သည် နာကျင်ကိုက်ခဲခြင်း၊ ဝမ်းနည်းပူဆွေးခြင်း များမရှိဘဲ အနန္တသုခချမ်းသာနှင့် ငြိမ်းမှု အပြည့်အဝရှိသော မိုးပေါ်က ဘုံအဝကို မျှော်မှန်းကြကုန်၏။ သို့သော်-အများစု ဖြစ်သော လူသားတို့မှာ လူသားချင်းချင်းပင် စိတ်ကူးနှင့်

ရေးဆွဲထားပြသော အနန္တသုခဘုံဆိုင်ရာ နတ်ဗြဟ္မာ အစွပ်ကားများကိုသာလျှင် ကြည့်ရှုသာယာကြရကုန်၏။

ဘာကြောင့်လဲဆိုလျှင် ရုပ်မဟုတ်သော အတ္တကို ရုပ်ဖွဲ့သွင်းသက်သက်ဖြစ်သော ပဉ္စာရုံတို့၏အာရုံ၌ တွေးယူမှုဖြင့် ခံစားနေစေခြင်းကြောင့်သာတည်း။

အမှန်ကိုဆိုရလျှင် ကပ္ပာမြေပြင်ဖွား ဖြစ်ကြကုန်သော အမျိုးမျိုး အစားစား ကွဲပြားလျက်ရှိကြကုန်တဲ့ လူသားအများတို့သည် မိမိတို့၏ ပင်ရင်းဝါသနာ အလိုအကြိုက် အားလျော်စွာ မိမိတို့အသီးသီးစိတ်ကူးအရ ဖြစ်စေလိုသော ကောင်းကင်ဘုံ နန်းတို့ကို မျှော်မှန်းပြီး ဆေးခြယ်လေ့ရှိကြကုန်၏။ ဆိုသင့်လှ၏၊ အမေရိကတိုက်ကြီး၌ မူလနေထိုင်ခဲ့ကြသော တိုင်းရင်းသားတို့သည် သူတို့မျှော်မှန်းသော ကောင်းကင်ဘုံနန်းဝယ် ကျွဲအုပ်-ခွားအုပ်-သမင်အုပ်တွေ အမြောက်အမြားနှင့် ခမ်းနားကြီးကျယ်သော အမဲလိုက်စေ့ တောတောင်နယ်မြေများ ရှိလိမ့်မည်ဟူ၍ ယုံကြည်ကြကုန်၏။

ထို့ပြင် မြောက်ဝင်ရိုးစွန်းနယ်မြေ၌ နေထိုင်ကြကုန်သော အီစကီးမိုး လူမျိုးတို့ကမူ မကုန်မခန်းနိုင်အောင် ပေါများလှသော ဝက်ဝံများ၊ ပင်လယ်ပျံများနှင့်တကွ အခြားဝန်ရိုးစွန်းနယ်၌ ပေါက်ဖွားသော တိရစ္ဆာန်များရှိတဲ့ ပူဆွေးသော နေထိုင်ခြည်သန်းတဲ့ ရေခဲတောင်ကြီးတွေကို သူတို့ရဲ့ ကောင်းကင် ဘုံနန်းမှာ တွေ့မြင်ရလိမ့်မည်ဟု ယုံကြည်မျှော်မှန်းကြလေကုန်သည်။

တဖန် သံကန္တာရတွင် ပေါက်ပွားကြတဲ့ လူသားများ၏ ယုံကြည်ချက်အရဆိုလျှင် သူတို့သွားရောက်ရမည့် ကောင်းကင် ဘုံနန်းသည် မြေသော စမ်းချောင်းကလေးများ။ တထွင်သွင် စီးဆင်းနေ၍၊ ၎င်းစမ်းချောင်းအားတို့ဖြင့် သွန်းလောင်းအပ်သဖြင့် အပြတစေ စိမ်းလန်းစိုပြေ၍နေသော (ဝါ) သစ်သီးဝလံ ပန်းမာလ် အမျိုးမျိုးစုံသော ဥယျာဉ်ကြီး ဖြစ်ပေလိမ့်မည်။

ထိုတိုကျွန်းကျဉ်းနှင့် လိုရင်းအချုပ်ကို ဆိုရလျှင် အတ္တ- (ဝါ)ဝိညာဉ်ကို အမြဲသာဝရ တည်နေသည်ဟူ၍ ယုံကြည် ယူဆကြသော သတ္တဝါဒီတို့၏ ဝါဒအတိုင်းဆိုက သူတို့သည် ဤမြေပြင်သားဘဝမှ မြင့်တက်၍ အနန္တအသက်နှင့် ထာဝရ တည်နေနိုင်သော ဓူဝကာယကို တောင့်တမြော်မှန်း တမ်းတ လျက် ရှိကြသောကြောင့်ပင်တည်း။

စိတ်ရှုပ်စရာ မြန်ပေါင်းထုပ်ရေး။

တဖန် မြသည်ဟုယုံထားသော ထာဝရတည်တဲ့ အတ္တ(ဝါ) ဝိညာဉ်ဝါဒမှ ရှင်ပြန်ထမြောက်ခြင်းဆိုတဲ့ အယူအဆ အစွဲ အလမ်းတမျိုး ထပ်တိုး မွေးဖွားခဲ့ပြန်လေသည်။

ဓူဝကာယ၊ သို့မဟုတ် ဓူဝကို ရှင်ပြန် ထမြောက်ခြင်းနှင့် ပတ်သက်သော(ဝါ)ဆက်လပ်လျက်နေသောကပ္ပာပန်းချီကျော် များ၏ လက်ရာ အရပ် ကားချပ်ပေါင်း မြောက်မြားစွာကို ကျွန်ုပ်တို့ တွေ့ဘူးကြကုန်သည်။

ဤတွင် တဖန်ပြန်လည်ရောက်လာသော အတ္တနှင့် (ဝါ) ဝိညာဉ်တို့သည် ရှင်ပြန်ထလာသော ဓူဝကာယတို့ ပေါင်းစပ်ပြီး

နောက် ဆင်းရဲချမ်းသာ ဒွန်တွဲရာဖြစ်တဲ့ ဤမြေပြင်မှာကဲ့သို့ပင် ကောင်းကင်ဘုံနန်း၌ သွားလာ၍ နေကြကုန်သည်။ သူတို့သည် သူတို့၏ရုပ်မျက်လုံးပြင်၊ နိကာယဝါ (ဝါ) အခြင်းအရာမှ ဆိတ်သွဉ်းသော (ဝါ)အထည် ကိုယ်ခြံပေါ်သော ထာဝရဘုရား သခင်ကို ပူးမြင်ကြရကုန်၏။ သူတို့သည် သူတို့၏ ရုပ်နားမြင့် ထာဝရဘုရားသခင်၏ အသံကို ကြားကြရကုန်၏။

အဆုံးပြောရလျှင် အတ္တနှင့်တကွသော ဓူဝကာယပြင် အနန္တကောင်းကင်ဘုံနန်းတွင် အနန္တ ချမ်းသာကို အနန္တ ကာလတိုင် ခံစား-စံစား၍ နေကြရကုန်၏ဟူ၍ ယုံကြည်နေ ကြကုန်သည်။ သို့ရာတွင် ကျွန်ုပ်တို့သည် အနန္တ(ဝါ)အဆုံး မရှိသော ဂဏားလုံး၏ အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို တကယ် နား လည်ကြပါကုန်၏လော။ ကျွန်ုပ်တို့ နားလည်တဲ့ အတိုင်း ဆိုရင် ကျွန်ုပ်တို့ အသီးသီး၏ ပုဂ္ဂလိက သက်တမ်းမှာ ကြားဖြတ် အနှောက်အယှက် အမျက်အဆီးမရှိဘဲ၊ မအို-မသေ အမြဲတစေ တည်နေမှပင် ဖြစ်ပါသည်။ သို့သော်...အနန္တ အသက်ရှည်ခြင်းဆိုတဲ့ ဝါဒကား သမံကာ၊ ရှုကာ စဉ်းစား ပြောကြားလိုက်တဲ့ အခါမှာ နှစ်သက်စရာ၊ မပစ်ရက်စရာ၊ မခွဲရက်စရာ၊ စွဲမက်စရာလို ထင်မှတ်ရစေကာ၊ အမှန်မှာတော့ ဤဝါဒဟာ ထိတ်လန့် ကြောက်ရွံ့ဖွယ် အင်မတန် အန္တရာယ် ကြီး ဖြစ်သည်ဟု လူတိုင်းဝန်ခံရမလို ဖြစ်၍နေချေသည်။ မှန်လှ၏။ ကျွန်ုပ်တို့လူသားအားလုံး ရှင်ပြန်ထမြောက်တဲ့ အချိန်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ရှိ အချစ်တော် ပျားသာမကဘဲ၊ ကျွန်ုပ်တို့ရဲ့ ရန်သူ

တော်များပါ ရှင်ပြန်အမြောက်၍ လာကြပေလိမ့်မည်။ ဤလူ
ဘဝ၌ အကျင့်စာရိတ္တ ပျက်ပြား ဖောက်ပြန် မွှောက်မှားခြင်း
ကြောင့် တစာစာတကြက်ကြက် အမြဲတမ်း ရန်ဘက်ဖြစ်နေ
ရသော အိမ်သူသက်ထား ဇနီးမယားနှင့်၎င်း၊ အပြစ်စေ မြည်
တုန်တောက်ထား၍ တညည်းညည်း တညူညူ၊ နှုတ်ခမ်းကြီး
စုနေတတ်သော ယောက္ခမ မိန်းမ သူကြီးမျိုးတို့နှင့်၎င်း၊ လူကြီး
မိဘတို့၏စကားအပြစ်တမ်းတော်လှန်၍ ထင်ရာမြင်ရာစိုင်းနေကြတဲ့
သားဆီးသွီးဆီးတို့နှင့်၎င်း အတူတူယှဉ်တွဲပြီး အမြဲထာဝရ အနန္တ
ကာလ တိုင်အောင်နေထိုင်ကြကုန်မည့် အရေးကား သေးသေး
မဟုတ်၊ အတွေးနှင့်ပင် အတော်ရင်နှင့်ဘွယ်ဖြစ်၍နေချေသည်။

အယ်လိုပုံစံနှင့် ဆုံကြမလဲ

ရုပ်ကာယ နှင့် အိုးစားကဲ့၍ သွားသော အတ္တ (၀၁)
ဝိညာဉ်သည် ဘဝ၏ တိုးတက်မှုတွင် အတယ်အဆင့်အတန်း
လောက်မှာ (၀၁) ဘယ်အရွယ် အစားလောက်မှာ အနန္တ
သုခကိုခံစားရမည်နည်း။ မွေးဖွားပြီးနောက် များမကြာမီ
သေမင်းရွာသို့ လိုက်ပါသွားကြကုန်သော ကလေးငယ်များ
ဟာ ကောင်းကင်ဘုံနန်းသို့ ရောက်တဲ့ အခါ၌ ဤကပ္ပာဗြေ
ပြင်မှ ကလေးတို့ကဲ့သို့ပင် ဘဝတည်မြဲရေးနှင့် တိုးတက်ရေး
တို့အတွက် ဆက်လက်ပြီး ကျောင်းတက်၍ နေကြကုန်လေ
ဦးမည်လော။ စစ်ပုံတွင် ကျဆုံးခံရသော သူရဲကောင်း
အာဇာနည်တို့ဟာ ကောင်းကင် ဘုံနန်းသို့ ရောက်တဲ့အခါ၊

လေ့ကျင့်ပြီး ဖြစ်၍ သူတို့ရဲ့ ကြယ်ဝသော အရည်အခြင်းကို
ဖော်ထုတ်ရဦးမည်လော။ အသက်အရွယ်ကို ကိုးဆယ်ကျော်၍
ချိနဲ့သော အားခွန်ဗလနှင့် သူငယ်ပြန်နေသော အဖိုးအို သို့
မဟုတ် အမယ်အိုသည် ကပ္ပာဗြေပြင်၌ ပြုလုပ်ထိုက်တဲ့ ကိစ္စ
တွေကို ပြောင်မြောက်အောင် ဆောင်ရွက်ပြီးနောက်၊ ကောင်း
ကင် ဘုံနန်းသို့ ရောက်သွားရာ၊ အိုမင်းချိနဲ့၍ သူငယ်ပြန်နေတဲ့
အရွယ်နှင့်ပင် အနန္တကာလတိုင်အောင် အသက်ရှည်၍ နေရ
မည်လော။ သို့မဟုတ် ထိုအဖိုးအို သို့မဟုတ် ထိုအဖွားအိုသည်
နန္ဒနယ်နယ် ၁၅-နှစ် ၁၆-နှစ် အရွယ်နှင့်ပင် အနန္တ သုခ
ခွမ်းသာကို ခံစား၍၊ အနန္တကာလကြာအောင် အသက်ရှည်၍
နေရမည်လော။ သို့တည်းမဟုတ် ၎င်းသည် ဘဝ၏ တိုးတက်
ရေး လမ်းစဉ်တွင် စောစောပိုင်း အဆင့်အတန်းသို့ ပြန်လည်
ရောက်ရှိရဦး မည်လော။ ဤသို့ စသော ပြဿနာပေါင်း
သောင်းခြောက်ထောင်နှင့် ရင်ဆိုင် တွေ့ကြတဲ့အခါမှာ အတ္တ
(၀၁)ဝိညာဉ်သည် နိစ္စ-ပြဇာ၊ အနာဒိ-အစပင်။ အနန္တ-အဆုံး
မထင်ဟူ၍ ယူဆကြသော အဘိဓမ္မာဆရာသည် ကျောက်ခဲ
ကျောက်ဝါ အခြေမျိုးသို့ ဆိုက်ရောက်ကြလေပြီ။

အရှိတရားမဟုတ်သော အတ္တ

အမှန်မှာ တိကျသော သိပ္ပံပညာသည် ထိုကဲ့သို့သော
မသဲမကဲ့ မပြတ်သားတဲ့ အယူအဆနှင့် ယုံကြည်ချက်များကို
မည်သည့်နည်းနှင့်မျှ မထောက်ခံတော့ချေ။ အဘယ်ကြောင့်

နည်း။ ထိုကဲ့သို့သော အယူအဆများသည် လူသား၏ ကျိုးကြောင်းနှစ်တန် ဝေဖန်လိုက် ဖိမ့်သ၊ ဝိစာရက ဆင်ခြင် သုံးသပ်မှု၌ အမဝင်ရုံမက မြောက်မြားလှစွာသော လူသား တို့ရဲ့ အာသာအန္တ တောင်တချက်များကို ကြေနပ်မှုရအောင် မဖြေစွမ်းနိုင်ကြသောကြောင့်တည်း။

သို့ဖြစ်ရာ ကျွန်ုပ်တို့သည် အမြဲသာဝရ အနန္တ ကာလတိုင် အောင် တည်ရှိသည်ဆိုသော အနန္တအတ္တ (ဝါ) ဝိညာဉ်နှင့် ပတ်သက်ရာ လူသားဆိုင်ရာ သိပ္ပံပညာ-စိတ်ဝိညာဉ် ဆိုင်ရာ ပညာ ဤကြောငါ့တည်ဆောက်လာပုံ ဆိုင်ရာ သိပ္ပံပညာ တို့၏ ဟောပြောချက်တို့ကို ကြယ်ကြယ်ပြန့်ပြန့် သုံးသပ်ဝေဖန် ကာ သေချာစေ့ငု ကြည့်ရှုခဲ့လျှင် အောက်ပါဆုံးဖြတ်ချက်ကို ပြတ်ပြတ်သားသား ချမှတ်ရပေလိမ့်မည်။

“လူသား၏ အတ္တသည် (ဝါ) ဝိညာဉ်သည် အမတ ဖြစ်၏။ မသေမျိုး ဖြစ်၏ဟူသော အယူဝါဒကား၊ သိပ္ပံပညာနည်း ယထာဘူတနည်း ကျနသေချာ စိစစ်ကြည့်သောအခါ အမှန် တရားနှင့် ဖြောင့်ဖြောင့်ကြီး ဆန့်ကျင်သော တရားသေဝါဒသာ ဖြစ်သည်”။ သိပ္ပံပညာ၏ အလိုအားဖြင့် အတ္တ(ဝါ)ဝိညာဉ် ဆိုတဲ့ သဘာဝကား၊ လူသား၏ အဆင်မျှဖြစ်သည်။ ၎င်းကို ထင်ထင်လျှားလျား လက်တွေ့အနေအားဖြင့် သက်သေသာကေ မပြနိုင်ချေ။ ထို့ကြောင့် ၎င်းအတ္တ(ဝါ) ဝိညာဉ်သည် ဧကန် မုချအားဖြင့် (ဝါ) လက်တွေ့သဘောအားဖြင့် ထင်လျှားမရှိ ဟု တိတိကျကျ ဆုံးဖြတ်ချက် ချမှတ်ရချေမည်။

ဗုဒ္ဓသည် ပထမ

ဤမျှသော စကားအစဉ်ဖြင့် ဤကပ္ပာလောက အတွင်း၌ ခန္ဓာငါးပါးဆိုတဲ့ ရုပ်နှင့်နာမ်မှတစ်ပါး အခြား ဘာမျှမရှိ ဟူသော အနက်အဓိပ္ပာယ်ပေါ်လွင်ခဲ့ပြီ။ သက်ရှိသက်မဲ့ ဟူသော သတ္တဝါ သင်္ခါရကိုသည်လည်း ထိုရုပ်နှင့် နာမ်ဆိုတဲ့ သဘာဝ တွင် အကြီးဝင်သဖြင့် ထိုသည့် ရုပ်နှင့် နာမ်တို့သည် အတ္တ မဟုတ်၊ အတ္တဟုတ်သောအရာ ဘာမျှ မရှိတော့ပြီ ဟူသော အတွင်းအနက်လည်း ပြီးလေတော့သည်။ ထို့ကြောင့် အတ္တ မရှိ ဆိုတဲ့ သဘောတရားလည်း ထင်လျှားလေတော့သတည်း။

ထိုသည့် ရုပ် နာမ် တို့တွင် ရုပ်သည် လက်တွေ့ ပျက်စွေ သဘာဝဖြစ်သည်။ ထိုသက်တွေ့ ရုပ်တွင် ပထဝီနှင့် အာပေါ ဆိုတဲ့ ဓာတ်သေ။ ထို့ပြင် တေဇောနှင့် ဝါယောဆိုတဲ့ ဓာတ် ရှင် နှစ်မျိုးလုံးပါဝင်သည်။ ထိုသည့်ဓာတ်သေနှင့် ဓာတ်ရှင်တို့ သည် အနာရီနှင့် အနန္တ(ဝါ)အမေတင် အဆုံး မမြင်သော မဟာဘူတ သဘာဝဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ၎င်းတို့ကိုကိစ္စတုံး လက်စသတ် ပျက်ပြားသွားအောင် ပျက်ဆီး၍ ပစ်ခြင်းငှာ မစွမ်းနိုင်ကြချေ။ ၎င်းတို့အား ပုံသဏ္ဌာန် ပြောင်း၍ပြောင်း၍ သွားအောင်သာ ပြုလုပ်ဖန်တီးနိုင်စွမ်းယုံ ရှိကြကုန်သည်။

မဟာဘူတဓာတ်၏ ရုပ်အစု တခုသည် ပျောက်ကွယ်သွား သည်ဟု ထင်မှတ်ရစေကာ စင်စစ်အားဖြင့် ပျောက်ခြင်း ပျက် ခြင်း ဧကန်ကင်းလျက် အသွင်တမျိုးမှ တမျိုးသို့ပြောင်းလဲခြင်း သဏ္ဌာန်တခုမှ အခြားသဏ္ဌာန်ကခုသို့ ရောက်သွားခြင်းသာ ဖြစ်

နိုင်သည်။ လူသားသည်၎င်း၊ အဘယ် တန်ခိုးပါဝါရှင်သည်
သော်၎င်း ဤမဟာဘုတ်ဇာတ်အား ပျောက်ပျက် ဆိတ်သုဉ်း
သွားခြင်းငှာ မစွမ်းနိုင်ကြချေ။

ဥပမာ...ထင်းတုံး၊ ကျောက်မီးသွေးထုံး တခုကို မီးရှိ
လိုက်လျှင် ကာဗွန်ဓာတ်အဖြစ်သို့ ပြောင်းသွားပေမည်။ ထို
ကာဗွန်ဓာတ်ကိုလိုက်၍ ဓာတ်ခွဲကြည့်ပြန်လျှင် မဟာဘုတ်ဇာတ်
သည် အချိုးအစား မညီမညွတ်ရှိမှတစ်ပါး ပျောက်ပျက်သွားရိုး
မတွေ့နိုင်ပေ။ အစဉ်တစိုက် သူ့အချိုးအစားနှင့်သူ အမြဲရှိနေ
မည်သာ ဖြစ်သည်။ သကြားခဲတခုကို ရေထဲသို့ ထည့်မူလိုက်
လျှင် အစိုင်အခဲတဝမှု စုစုတစ်ခု အရည်ကလာပ်အဖြစ် ပြောင်း
လဲသွားချေမည်။ ထိုအတူပင် အသစ်ဖြစ်သော ရုပ်ဖြစ်တခု
ဖြစ်ပေါ်၍လာသည်ဟု ထင်မှတ်ရသော ကိစ္စများ၌လည်း ပုံ
သဏ္ဌာန်ပြောင်းလဲမှုဆိုတဲ့ ပြဿနာတခုသာလျှင် ရှိပြီး မဟာ
ဘုတ်ကား ပင်ရင်းဓာတ်သား အစုအဝေးအဖြစ် တွေ့ရမည်
ဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားသည်။ မိုးဖွဲကလေးများချွေးချွင်းဆိုသည်
မှာလည်း ရေစက်၊ ရေပေါက်ကလေးတွေသဏ္ဌာန်ဖြင့် ကျဆင်း
လာသော အထက်အာကာသရှိ အာပေါ်ဓာတ်ပင် ဖြစ်သည်။
ထို့ပြင် သံတို မယ်စ တခုကို သံချေးတက်သည် ဆိုရာ၌လည်း
၎င်းသံစ၏အပေါ်လွှာသည် ရေနံသော်၎င်း၊ သို့မဟုတ် အာ
ကာသရှိ အုတ်စုလင်ဓာတ်နှင့်သော်၎င်း၊ ပူးပေါင်းမိခြင်းကိုပင်
သံချေးတက်ခြင်းဟုခေါ်ဆိုကြပါသည်။ အမှန်ဆိုရလျှင် အသစ်
အသစ်ဖြစ်သော (၀၇) ဘယ်အခါမှ မဖြစ်ပူး သေးသော

မဟာဘုတ်များကို ပေါ်ထွတ်မှု(၀၇)ပန်ဆင်းမှုကား သဘာဝ
ဓမ္မနယ်အတွင်း၌ အလျဉ်းမရှိနိုင်။ (၀၇) မဖြစ်နိုင်သော ကိစ္စ
တရပ်ဖြစ်ချေသည်။ ၎င်းပြင် တည်ရှိပြီးဖြစ်တဲ့ မဟာဘုတ်
ရုပ်မှန်ကလေးတခုကိုလည်း အပြီးအဆုံး နိဂုံးသတ် အနေဖြင့်
ဖျက်ဆီး၍ပင်ခြင်းငှာလည်း ဘယ်အခါမှ မစွမ်းနိုင်ချေ။ ဤသို့
ဇော်ပြအပ်သော လက်တွေ့အမှန်ကား ဓာတုဗေဒ ပညာ၏
နိုင်မာသော (၀၇) ငြင်းချက်ထုတ်၍မရသော အခြေခံသဘော
တရားဖြစ်သည်။

သို့ဖြစ်ရာ အို-လူသား အသင်၏ ပတ်ဝန်းကျင်ကို လှည့်
လည်၍ ကြည့်လိုက်စမ်းပါလော့။ အသင်သည် အရွေ့ကိုဘဲ
ဖြစ်ဖြစ်၊ အနောက်ကိုဘဲဖြစ်ဖြစ် အသင်အာရုံပြုမိတဲ့ နေရာကို
ကြည့်လိုက်စမ်းပါလော့။ ထိုထို အသင်ကြည့်ရာ အရပ်တို့၌
မဟာဘုတ်ဆိုတဲ့ ရုပ်ကလာပ်မှန်များကို မြင်ရပေလိမ့်မည်။ ထိုထို
မဟာဘုတ် ရုပ်ကလာပ်တို့သည် အမြဲတစေ ပူးပေါင်းလိုက်၊
ကွဲပြားလိုက် ဖြစ်နေကြကုန်၏။ ၎င်းတို့ ပူးပေါင်းမိတဲ့ အချိန်
မှာ အမြဲပင် ပုံသဏ္ဌာန်တခုခု ပေါ်ပေါက်၍ လာလေ့ရှိသည်။

ထို့ပြင် ၎င်းတို့ကွဲပြား၍ သွားတဲ့အချိန်၌ ထိုထိုပုံသဏ္ဌာန်
တို့သည် ပျောက်ကွယ်၍ သွားမြဲဖြစ်ကြပြန်သည်။ ၎င်းမဟာ
ဘုတ်ဇာတ်တို့တွင် အတယ်မြဲသည်ဆိုသော အတ္တကို မည်သို့
တွေ့နိုင်ကြကုန်မည်နည်း။ (၀၇) အဘယ်သို့လျှင် တည်ရှိကြ
လေမည်နည်း။

ယခုခေတ်အခါ၌ လူတိုင်း နားလည်ရန် လွယ်ကူသော
သာဓကတခုကို ဆောင်ကြည့်ကြစို့။

မော်တော်ကားစက်ခေါင်း တခုမှ စက်သည် တပ်ဆင်၍ သူ့ အချိုးအစား အစီအစဉ်အားလုံး နေထားတကျ ရှိသော အခါ ထိုစက်၏ အစာခတ်ဆီကို ထည့်၍ မောင်းကြပါလျှင် စက်လည်၍ အား-သို့မဟုတ် အသက်ဝင်လာပြီး လိုရာခရီးသို့ ပို့ဆောင်ပေးတော့သည်။

တဖန်တုံ့ ထိုစက်ကိုဖြုတ်ချပြီး အားလုံးစက်ပစ္စည်း အစိတ် အပိုင်းများကိုဖြုတ်၍ ဆေးကြောပြုပြင်သောအခါ တခြားစီ ဖြစ်၍ ဖုရိပင်ပိုင်ပေသည်။ နောက် ပြန်ဆင်၍ ထိုအင်ဂျင်ကို ခတ်ဆီထည့်၍ လှည့်လိုက်ပြန်သောအခါ အားသည် (၀၁) အသက်သည် ပြန်လည်၍ သူ့ကဝန်သူ ယူပြန် လေသည်။ အကယ်၍ တစ်တစ်သည် ထိုကားစက်၏ လည်ပုံသည် အသက်မှ ဖြစ်သည်။ သို့မဟုတ် တစ်တစ်သော အတ္တ (၀၁) ဝိညာဉ်က ဖြစ်စေသည်ဆိုအံ့။ စက်ကိုပျက်၍ ရှာကြည့်လော့။ အဘယ် ဝိညာဉ်(၀၁) အသက်ကိုမျှ တွေ့ကြရမည်မဟုတ်ချေ။

သတ္တဝါသည် အင်ဂျင်စက်ကဲ့သို့သော ကိုယ်ခန္ဓာ အစိတ် အပိုင်းတို့နှင့် တည်ဆောက် ထားချေသည်။ အချိုး အစား ညီညွတ်စွာ ပေါင်းစပ်တည်ရှိသော မဟာဓာတုတရပ်လည်း ဖြစ် မည်။ လေနှင့်အစာကိုလည်း စုပ်ယူနိုင်သည်ဆိုကာ ထိုခန္ဓာကိုယ် အင်ဂျင်သည် အသက်ဝင်လျက်ရှိပေမည်။ လေနှင့် အစာကိုမျှ စားသောက်ရှုထုတ်ခြင်း မပြုနိုင်သောအခါ ခတ်ဆီ မလိုက် သော အင်ဂျင်နှင့်မခြား စက်ရပ်လေတော့မည်သာတည်း။

သက်ရှိသတ္တဝါအားလုံး ရရှိနေကြတဲ့ ရုပ်ခန္ဓာနှင့် နာမ် ခန္ဓာတို့သည် ခန္ဓာငါးဝ ရုပ်နာမ်ဓမ္မတို့မှ တပါး၊ အခြား

သဘော သဘာဝ ဘာမျှ မရှိကြသောကြောင့် အတ္တဆိုတဲ့ အရာလဲ မရှိနိုင်ဟူ၍ ထင်ရှားပေပြီ။

ဗုဒ္ဓ၏ အနတ္တရောင်ခြည်သည်သာလျှင် မြူမသီ မှောင်မသန်း ဘဲ အယုမားအတ္တစွဲ ပျောက်သည်နှင့် တပြိုင်နက် လျှမ်းလျှမ်း တောက်၍ လာပေလိမ့်မည်။ ထိုအခါအမှောင်နယ်မှာပွားတဲ့ အမှောင်၏ ဖက်သား အတ္တနှင့်တကွ အတ္တ၏ စားကျက်မြင် သော တုံ့တဝဆိုတဲ့ အယုအဆများလည်း တခုပြီး တခု ပျက်ကွာ ပျက်ကွာ အမှောင်တွင်းသို့ အတင်းဝင်၍ သွားကြလေပြီ။ ယင်းသို့ ဝင်ပြေးကြသည်နှင့် တပြိုင်နက် အနတ္တ သဘော တရား အင်အားကြီးမားလာ၍လာကာ သတ္တဝါ အားလုံးတို့၏ အစိတ်အပိုင်းသော အတ္တစွဲကို အစအန မကျန်ရအောင် ရိုက်ခွဲနိုင်ကြပေလိမ့်မည်။

အတ္တစွဲသည် ကပ္ပာ၏ အကြောက်ဆင်းရဲ အမြော်ဆင်းရဲ ကို ဖန်ဆင်းပေးလိုက်တဲ့ လက်သယ်ဖြစ်သည်။ ၎င်းသည် ဘုံနှင့်ဘဝကို တည်ဆောက်တဲ့ လက်သမား ဆရာလည်း ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ဗုဒ္ဓဘုရားရှင်သည် အနတ္တ မီးရှူးတန် သောင်ကြီးကို ဝင်တော်မူခဲ့သည်။ ဤသို့ အနတ္တမီးရှူးရောင် ကိုဝင်လိုက်လျှင် ဝင်လိုက်ခြင်း ကြီးကျယ် ထုပ်နီးလှသော ကပ္ပဒုမ္မောင်ထူကြီး အပြီးသတ် ကွယ်ပျောက်၍၊ အနတ္တ အလင်းရောင်ကြီး ဝင်ပြောင်ထွန်းတောက်၍ လာလေတော့ သည်။ အကြောင်းမူကား ဗုဒ္ဓရှင်တော်သည် သာ၍ အနတ္တ ရောင်ခြည်ကို ဤလောက ကပ္ပဒုလ္လသားများသို့ လက်ပွန်မဆွ

စတင် ထွန်းလင်းတော်မူလိုက်သော ဘုရား ဖြစ်သောကြောင့်
တည်း။

ကျွန်ုပ်တို့သည် ထိုမျှသော စကားစဉ်ဖြင့် သိပ္ပံ၏အမြင်
လောကဓာတ်ဆရာတို့ကြီး၏ အထင်အမြင်က ပေါ်ပြန်ခဲ့ပြန်ပြန်။
ထိုသည့်အတွက် (၁) ဝိညာဉ်သည် ကေနအားဖြင့် လွှဲများ
သော အယူအစွဲဟူ၍ ထင်ရှားစေခဲ့လေပြီ။

အဟုတ်သော်တမူ ထိုအတွက်သည် လူသားတို့၏ ကြောင့်
ကျမူ တောင့်တမှုတွေကို အရင်းခံကာ ပေါ်ပေါက်လာတဲ့
ရှေးခေတ် အယူအဆ၏ အမွေအဆက် အမွေခံသာလျှင် ဖြစ်
ချေသည်။

အတ္တဆိုင်ရာ (၁) ဝိညာဉ်ဆိုင်ရာ အဘိဓမ္မာနှင့် ဒေသနာ
အရပ်ရပ်တို့သည် ဗုဒ္ဓခေတ်မတိုင်မီ ရှေးရှေးသော ပဝေ
သဏီ အဘိဓမ္မာကလေးစု၍ အဓိဋ္ဌိသညာကြောစွာ အခြေစိုက်
ပြီးဖြစ်ခဲ့ကြတဲ့ အိန္ဒိယ ဟိန္ဒူ ဗြဟ္မဏတို့နှင့် ဝေဒကျမ်းတို့သာ
လျှင် ဖြစ်ကြကုန်၏။ ထိုထိုကျမ်းများပါ ဒေသနာအဝဝကို
ဗြဟ္မဏတို့သည် ဦးထိပ် ရွက်ပန်ဆင်ကြပြီး လိုက်လိုက်လဲ့လဲ့
အသစ်အောင် အခိုင်အမြဲကြီး ယုံကြည် သက်ဝင်ခဲ့ကြသည့်
အတိုင်း ယနေ့ခေတ်တိုင် မယိမ်းမယိုင် ကျောက်စာတိုင်သို့
မြိုင်မြိုင်ကြီး လက်ခံနေကြတုန်းပင် ရှိကြချေသေးသည်။

ထိုသည့် ဟိန္ဒူဗြဟ္မဏတို့၏ အတ္တဝါဒသည် အိန္ဒိယ၏
မဇ္ဈိမဒေသကို ဗဟိုပြုကာ ကပ္ပာအရပ်ရပ်သို့ တစ်မှိမိခံ ပွား
များ စိကာ ပြန့်လွှင့် သွားခဲ့ရာ၊ ခေါမရောမ တည်းဟူသော
အနောက်ပတ်တဝို ဥရောပသို့သိုလင်း၊ စုမတ္တရာ-ဂျာဗား

ဗီယက်နန်-ကန်ဘိုးဒီးယား၊ ထိုဒီးယားမှစ၍ မြန်မာမကျန်
အရှေ့ဘက်သို့လည်း ပြန့်လွှင့်တင်ကျယ် အနယ်နယ်မှာပင်
အတော်ကြီး ချယ်လယ်ခဲ့ကြကုန်သည်မှာ ဗုဒ္ဓသာသနာ အရပ်
ရပ်သို့ မပြန့်ပွားခင် ဖလဒင်ကြီးက ကြိုတင်လက်ဦး ရောက်နှင့်
ခဲ့ကြပြီး ဖြစ်ကြပေသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ မြန်မာရာဇဝင် ပေါ်ကြွသော အနော်ရထာ
မပေါ်မီအချိန်က အလွန်လျှင် ဗိမ္ဗလုလုနှင့် ဗိမ္ဗကျနေခဲ့ကြတဲ့
အရိုးဆရာတို့သည်လည်း ထိုသည့် အတ္တနွယ်ပွား ဗြဟ္မဏ
ကိုယ်စားလှယ်ကြီးများသာလျှင် ဖြစ်ခဲ့ကြကုန်၏။

ပြည်ရာဇဝင် သိရိခေတ္တရာနှင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ တောင်တိုင်း
ကြီးအနီး ဗိဿနိုးမြို့ကြီးတို့သည်လည်း ထိုသည့် အတ္တဝါဒ
ဆရာ ဗြဟ္မဏတို့၏ မူလခြေကုတ် စခန်းကြီးများသာလျှင်
ဖြစ်ခဲ့ကြပြန်သည်။ အကြင် ဌာန ဂါမတို့၏ အမည်သညာ
ခေါ်ဆိုရာကို အကဲခတ်ခါမျှနှင့် သိရိခေတ္တရာ-ဗိဿနိုးခေါ်
ဆို ထိုသို့သော နာမည် ဝေါဟာရ အသံကပင် လုံးလုံးကြီး
ဗြဟ္မဏဟန်ဖြစ်နေကြောင်းကို အထင်အလင်း ခပ်ရှင်းရှင်း
သိသာလောက်ပေပြီ။

အိပ်ဂျီဝဲလ်၏ ကပ္ပာရာဇဝင် အတိုချုပ်နှင့် မြန်မာရာဇဝင်
ဆရာ မစ္စတာ ဟာဗေးတို့၏ စာပေများ၌လည်း ထိုသည့်
အကြောင်းအရာတွေကို ကောင်းစွာ ဖော်ပြခဲ့ကြကုန်သည်။

မြန်မာနိုင်ငံသို့ ဗုဒ္ဓသာသနာ ရောက်လာသည့်တိုင် ပြဿ
သံဂါယနာတင် မန္တလေးခေတ်ထိ ထိုဗြဟ္မဏဆရာတို့ကား

နှယ်နှယ်ရရမဟုတ်၊ ရေမြေ၊ သနင်း ရှင်ဘုရင်ဆိုတဲ့ အဝရင်
မင်းတွေကိုပင် မေခင်တွေ တွင်တွင်ကြီး ယောတတ်သဖြင့်
ရွှေတော်မောက် ပူးကပ်ခွင့်ရကြကုန်တဲ့အပြင် သိသိက်သွန်း
မင်္ဂလာမှာပင် သူမပါ မပြီးသလို-အခါပေး ရွှေဗဟိုမြို့တော်
ကြီးတွေ ကိုသော်မျှ သူတို့ သဘောကျ ဟိုရွှေ - ဒီပြောင်းနှင့်
ကောင်းကောင်းကြီး ချယ်လှယ်နိုင်ကြလေပြီ။

ဤသည်မှစ၍ ထီးနန်းနှင့် ဘုရင်လည်း ဖင်မမြ၊ လတွေ
လည်း ဆင်းရဲ၊ တိုင်းပြည်လည်းမဲ့၊ လယ်ယာမျှလည်း
အခြေမရကျနိုင်နှင့် တမျိုးလုံး ကလေကဝပြစ်ခါ၊ ထုဝေဝင်
စာတင်ရန်ပင် ရှုပ်ထွေးလှအောင် ပုဏ္ဏားတွေ ကြံဆောင်
ခြယ်လှယ်သမျှကို ခပ်လှလှပင် ခံခဲ့ကြရချေသည်။

သို့နှင့်မျှ... သံဝေပရ-မခိုင်မိကြသေးဘဲ... သင်္ကြန်စာက
သမုဒ္ဒရာမှာ ဘယ်နှစ်တင်း- ဟိမဝန္တာမှာ ဘယ်နှစ်တင်း-
လူ့ပြေမှာ ဘယ်နှစ်တင်း စတဲ့ မရေမရာ သိမ်သိမ်ဖျင်းဖျင်း
တွေကို ဘယ်တင်းနှင့်သတိုင်းခါ၊ ပြောချင်ရာ ပြောနေသည်
မစဉ်းစားကြဘဲ ယခုတိုင် ဆဲသမဲမဲ ယုံကြတုန်းရှိကြသေးရာ၊
ဗုဒ္ဓ၏ အနတ္တလို တရားကိုယ်အမှန် ဒေသနာသည် အတ္တတို့
၏ မရေမရာ ဝဲဩဂ၌ ချာလယ်လိုက်ခါ အဝပျောက်မတတ်
ကြံနေရလေပြီ။

သို့ကလောက် ခေတ်စား၍ လူကြိုက်များစွာ တွင်ကြယ်
လှတဲ့ အတ္တ (ဝါ) ဝိညာဉ် (ဝါ) ထိုအခိုင်အမာ ခေတ်

ရွှေကြာကြီးက အမြစ်တွယ်ပြီး လက်မလယ်အောင် ချယ်လှယ်
နှင်ခဲ့ပြီး ပြစ်သည့်အလျောက် ဗုဒ္ဓ၏ တရားတော်မှာပင်
ဗြဟ္မာကဝေဒတို့၏ စက်ရိပ်အောက်မှ လွတ်မြောက်ရန် ကြံစည်၍
အနတ္တထုတ်ဖော်မှုကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ထုတ်ဖော်ရန်မှာပင်
အတော်မလွယ်သော ကိစ္စဖြစ်နေပြန်ချေသည်။

နောက်အဝဆိုသော သင်္ချိုင်းကုန်း ဟိုဘက်ကျလျှင် ခပ်
လှလှ ရည်းစိမ်သူမ တခုခု ရစေခြင်းငှာ ရည်မှန်းသောအလှူ
အတန်းသည်ပင် အတ္တဝါဒ၏ မူအတိုင်းဖြစ်နေကြချေပြီ။

ကိုယ်ကျိုးမငဲ့တမ်း အများ၏ကောင်းကျိုး၊ လက်ငင်း
လိုရာဖြစ်ကြစေခြင်းအတွက်သာ ဗုဒ္ဓက အနတ္တဝါဒသဘောနှင့်
ဟောကြားတော်မူခဲ့၏။ ဗုဒ္ဓသည်မြင့်မြတ်သောစိတ် ပွား၍
လောဘတည်းဟူသော တရားအင်အား လျော့့ပါးမှု၏
ပရိစ္ဆယအဖြစ် မငဲ့တမ်း မမျှော်တမ်း အများအပို ဂွန့်လွှတ်မှု
ကိုသာ ဒါနဟူ၍ အတိအလင်း ခေါ်ဆိုတော်မူခဲ့လေသည်။

သို့ထုတွင် အတ္တသည် အများကောင်းကျိုးအတွက် ဂွန့်
လွှတ်မှုဆိုတဲ့ အနတ္တဒါနကို အတိုက်အခံပြုသော အနေနှင့်
တမလွန်တဝေထရအတွက် ကိုယ်ကျိုးသက်သက် အရင်းအနှီး
မြှုပ်နှံရန် သဘောဖြစ်တဲ့ အမြတ်ကြီးစားစံနှစ်နှင့် အမြတ်ကြီး
မျှော် ဒါနကို ထည့်သွင်း ဝါဒပြန့်ကာ ဗုဒ္ဓ၏ နောက်မှ
လိုက်ခါ ရှုပ်လှသည်ကို ကျနပ်တို့ အထင်အရှား တွေ့နေ
ကြရချေပြီ။

ပန်းကလေးတပွင့် လှယ်နှင့် စတုမဟာထုတ် နတ်ဘုံက
၇ ရွှေပြာသာဒ်ကြီးကို မျှော်ကိုးရခြင်းကား ဟုတ်သည် မဟုတ်

သည် အပသား - အတော်တော့ တွက်သား ကိုက်လှသော
စိတ်ကူးယဉ် အတ္ထဝါဒပါပေ။

ကျွန်ုပ်တို့ကို အမှီသဟဲပြုကာ (ဒဏ်ပုတဈေးဝင်း-ငွေတ
သောင်း၊ ရွေးကကောင်းလို့ ခုလဲကောင်း၊ နောင်ကောင်း
မှာပါ စိတ်ချပါ ဆိုတဲ့ မပွယ်မရာ-သူတောင်းစား ကဗျာ
များပင် ထွန်းကားလာခဲ့လေပြီ။)

အဟုတ်သော်တမူ၊ ထိုအယူအတ္ထစွဲသည်၊ လူသားတို့၏
တောင်တမူ-ကြောင့်ကျမှုတွေမှ အရင်းခံခါ ပေါ်ပေါက်လာ
သော ရွေးခေတ်အယူအစွဲတို့၏ အမွေခံတရားအကြွင်းအကျန်
အရပ်အရင်းတို့မှ အတက်ပေါက်ခါ ပြန်လည်ဝေသာလာ
သော ဗြဟ္မဏ ဝါဒဟောင်းသာလျှင် ကေနီအစစ် ဖြစ်နေ
ချေသည်။

အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တ ဟူသော ဗုဒ္ဓ၏ မူရင်း တရားကိုယ်
လက္ခဏာကြီးသုံးပါး၏ အနက်အဓိပ္ပာယ်မှာ အတ္တနယ်ဟူ၍
ဘာမျှ ပြောစရာ မကျန်အောင် အမှန်ကိုဆောင်ထားတဲ့
ပရမတ္ထသဘာဝ အစစ်သာလျှင် ဖြစ်ချေ၏။

ဤကြားထဲကပင် အတ္တဝါဒီတို့သည် မဖြစ်ညစ်ကြယ်
ဗုဒ္ဓ၏ အနတ္တနယ်မှာ အတင်းတွယ်ကပ်ခါ အတ္တရေးရာ ဒေသနာ
အပြာပြာကို ဗုဒ္ဓ၏ မူကွဲပတ်တော်ပမာ ဝေဝေသာသာ
ထည့်သွင်း လှည့်စားခဲ့ကြကုန်လေပြီ။

ထို့ကြောင့် ယခုတစ်နိမ့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ဗုဒ္ဓ အမြင်ဖြစ်
သော မူလ အနတ္တဒေသနာ အစဉ်နှင့် အံ့ချော် လွဲမှားတဲ့

ကျမ်းအများကို မကိုးကားမူ၍ ဘုရားရှင်၏ မူခပတ်တော်
အစစ်မှ အနှစ်ဖြစ်တဲ့ ဤအနတ္တသုတ်တော်ပါ တရားရင်းတို့ကို
အများနားရှင်းအောင် ဆက်လက်၍ ရှင်းလင်းပြပေရဦးအံ့။

ဓမ္မကွဉ်

ပထဝီ၊ အာပေါ၊ တေဇော၊ ဝါယော ဆိုတဲ့ သဘာဝကြီး
လေးမျိုးအား (ပါအား၊ ဝါ၊ တေ) ဓာတ်ကြီးလေးပါး ဟူသော
အမည်ဖြင့် အဘိဓမ္မာနယ်ပယ်၌ တွင်ကျယ်ခဲ့လေပြီ။ ၎င်းတို့ကို
ပထဝီနှင့် အာပေါ၊ တေဇောနှင့် ဝါယော ဟူ၍ နှစ်တွဲ ခွဲခြား
နိုင်သည်။ ၎င်းတို့တွင် ပ၊ နှင့် အာ-အတွဲကို ဓာတ်သေဟုခေါ်၍
တေနှင့် ဝါအတွဲကို ဓာတ်ရှင်ဟု နာမပညတ်တပ်ဆင်ထားလေ
သည်။ ၎င်းတို့သည် တေနှင့်တေ ခွဲခြားလို့ မရတဲ့ အမြဲတစေ
အနန္တကာလမှစပြီး တွဲ၍လာခဲ့ကြကုန်ရာ အနာဂတ်၌လည်း
၎င်းတို့သည် အဆုံးအပိုင်းအခြား မရှိတဲ့ ကာလတိုင်အောင်
အစဉ်အမြဲ ထာဝရပင် တွဲ၍နေကြပေလိမ့်ဦးမည်။ ၎င်းတို့သည်
ပြုပြင်မှုနှင့် ပြောင်းလဲမှုကိုသာ လက်ခံကြကုန်၏။ ပျက်စီးကုန်
ဆုံး နိဂုံးချုပ်ခြင်းကိုမူကား အပြင်းအထန် ငြင်းဆဲလေ့ရှိကြ
ကုန်၏။ ၎င်းတို့သည် ပရမတ္ထ သဘာဝအားဖြင့် တကယ်ရှိ-
အဟုတ်ရှိ၊ မုချဆတ်ဆတ် ှာငြင်းနိုင် မတတ်နိုင်အောင်ရှိခြင်း
ကြောင့် အရှိပရမတ်ကြီးများ ဖြစ်ကြကုန်၏။ ၎င်းတို့သည် နိစ္စ
မြတ်သဘောကို၎င်း၊ ဓူဝ၊ ခိုင်တဲ့သဘောကို၎င်း၊ သဿတ၊
တမျိုးထည်းတည်းတဲ့ သဘောကို၎င်း၊ အဝိနာသိ၊ မပျက်စီးတဲ့

သဘောကို၎င်း။ အဗ္ဗဗျာပီ။ အလုံးစုံ၌ ပြန့်နှံ့၍ တည်တံ့သဘော
ကို၎င်း။ အောင်ကြကုန်၏။

၎င်းသဘာဝကြီးလေးမျိုးတို့သည် အနန္တဖြစ်သော အချိုး
အစားတို့ဖြင့် ပြောင်းကာ လံကာ စပ်လျက် တည်ရှိကြရာ
အနန္တကွဲပြားမှုတို့ကို ထင်ရှားဖော်ထုတ်ရာ၌ ပဓာနဓိသုကာ
ကြီးများ ဖြစ်ကြကုန်၏။ ဤခတ်ကြီးလေးပါးတို့၏ ပေါင်းပုံ
စပ်ပုံ အချိုးအစား ကွဲပြားသလောက် သံတ္တလောကနှင့်သံခါရ
လောကအတွင်း၌ အကြီးဝင်တဲ့ သတ္တဝါနှင့် အရာအားလုံး
တို့၏ အမျိုးအစား ခြားနားမှုများလည်း ထင်ရှားပေါက်ပွား၍
လာလေသည်။ ဆိုလိုရင်းကား သဝိညာဏကလိုဆိုတဲ့ သက်ရှိ
လောကအတွင်း၌ရှိသော သတ္တဝါအနန္တတို့သည်၎င်း၊ ထိုသတ္တ
ဝါအနန္တတို့ရှိ ပုံသဏ္ဌာန်အနန္တတို့သည်၎င်း၊ အဝိညာဏကဟု
ခေါ်ကြတဲ့ သက်မဲ့လောကတွင် စာရင်းဝင်သော သီးပင်၊ ပွင့်
ပင်၊ ရွက်ပင်၊ နွယ်ပင်၊ ရိုးတံပင် အစရှိတဲ့ အပင်အနန္တတို့သည်
၎င်း၊ ထိုအနန္တစာရင်းဝင် အပင်သင်္ခါရတို့၏ ရသ-ဝိပါက-
ဂုဏ် ကိစ္စအနန္တတို့သည်၎င်း၊ ထိုခတ်ကြီးလေးပါး တို့၌သာ
အခြေခံကြကုန်၏။

သက်ရှိသက်မဲ့

တနည်းအားဖြင့်မူ သက်ရှိလောကကို ဣန္ဒြိယဗဒ္ဓရုပ်လောက
ဟူ၍၎င်း၊ သက်မဲ့လောကကို အနိန္ဒြိယဗဒ္ဓရုပ်လောက ဟူ၍
၎င်း ဆိုနိုင်သည်။ အာယုဥသ္မာဝိညာဉ်ဆိုတဲ့ သဘာဝသုံးမျိုး
နှင့်ယှဉ်စပ်သော စက္ခု၊ သောတ၊ ဃာန၊ ဇိဇ္ဇာ၊ ကာယ၊ ဟဒယ

ဟူသော စ,သ,ဗ,ဇ,က,ဟ,ဆိုတဲ့ အဇ္ဈတ္တိကရုပ် ခြောက်ခု
သည် ဣန္ဒြိယဗဒ္ဓရုပ် ဟူသော သက်ရှိ နာမဗညတကိုခံယူသည်။

ထို့ပြင် အာယုဓာတ်၊ ဥသ္မာဓာတ်နှင့် ဝိညာဏဓာတ်တို့
မယှဉ်မကပ်သော ရူပ,သဒ္ဓ,ဂန,ရသ,ဖောဋ္ဌဗ္ဗ,ဓမ္မ, ဟူသော
အပြင်ရုပ် ခြောက်မျိုးတို့ကိုမူကား အနိန္ဒြိယဗဒ္ဓရုပ် သက်မဲ့ ဟူ၍
သမုတ်ကြကုန်သည်။ ဥသ္မာဆိုတဲ့ အဓဇ္ဇတေဇောဖြင့် ကြေ
ညက်အောင် ချက်ပြီး၍ အကျက်အပြစ်သို့ရောက်နေသော ဝါ
ယောဆိုတဲ့ လေဓာတ်သည် အပူဓာတ်နှင့် တွဲ၍ အာယုဆိုတဲ့
ဘွဲ့ထူး ဂုဏ်ထူးကို ခံယူပြီးလျှင် ဝိညာဉ်ဓာတ်ကို ပြစ်ထွန်း
ပေါက်ပွားစေပေပြီ။ အကြင်အခါ၌ လေဓာတ်နှင့် အပူဓာတ်
တို့သည် သက်ရှိသတ္တဝါ၏ ရုပ်ကာယနှင့် အဆက်ပြတ်၍ သွား
ကြကုန်၏။ ထိုအခါ ထိုသတ္တဝါ၏ ဣန္ဒြိယဗဒ္ဓရုပ်သည် အနိန္ဒြိယ
ဗဒ္ဓရုပ်အဖြစ်သို့ ကူးပြောင်းသွားမြဲဖြစ်သည်။

တဖန် ဣန္ဒြိယဗဒ္ဓရုပ်ဟုခေါ်ဆိုအပ်သော သက်ရှိသတ္တဝါ
သည် ဓားသောက်-ရွှံ ထုတ် ဟူသော ကရိယာ သုံးမျိုးဖြင့်
အနိန္ဒြိယဗဒ္ဓရုပ်များကို ယူပြန်သည်။ ထိုနောက် အစာသစ်ထိမ်
မှားရှိတဲ့ ပါဏဂိုဏ်းဝါ အစာချက်မီးဖြင့် ၎င်းအနိန္ဒြိယဗဒ္ဓ
ရုပ်ပစ္စည်းတို့ကို သက်ရှိ ဣန္ဒြိယဗဒ္ဓရုပ်အဖြစ်သို့ ရောက်အောင်
ချက်လိုက်ပြန်သည်။ အမှန်ဆိုရလျှင် အပြင်ကပ္ပာလောကရှိ
သက်မဲ့ အနိန္ဒြိယဗဒ္ဓရုပ်များ၏ အထောက်အကူကို ရယူ၍သာ
လျှင် သက်ရှိ ဣန္ဒြိယဗဒ္ဓရုပ်များ အခုန်ကြာရှည် တည်နိုင်ကြ
ခြင်းဖြစ်ပေသည်။

ဤသို့အားဖြင့် ဣန္ဒြိယဗဒ္ဒ ရုပ်များသည် အနိန္ဒြိယဗဒ္ဒရုပ် အဖြစ်သို့ ကူးပြောင်းကြပြီးလျှင် ထိုအနိန္ဒြိယဗဒ္ဒရုပ်များပင် ဣန္ဒြိယဗဒ္ဒရုပ်အဖြစ်သို့ တပန် ပြန်လည် ကူးပြောင်း ခြင်းဖြင့် သံသရာဆိုတဲ့ ဘဝစက်ကြီး သွက်သွက်လည်၍ နေမြဲဖြစ်လေသည်။ ယင်းသို့ မရပ်မနား ဒလစပ် ပြေးလွှားကျင်လည်ခါ နေသော သဘာဝတို့တွင် အတ္တဆိုတဲ့ သီးခြားသဘောတရား တခုအတွင်း ဝပ်လျက် မတည်ရှိနိုင်ကြောင်း ထင်ရှားသည်။ စင်စစ်မှာ ထိုသို့ ပြေးလွှားကျင်လည်၍နေသော အရာများကား ဗ၊ အာ၊ ဝါ၊ တေ၊ ဆိုတဲ့ ဓာတ်ကြီးလေးခုတို့၏ အပြုစွမ်းအားကြောင့် အသွင်သဏ္ဌာန်၊ ပုံဟန် အမျိုးမျိုးကိုဆောင်တဲ့ဣန္ဒြိယဗဒ္ဒနှင့် အနိန္ဒြိယဗဒ္ဒရုပ်တရားအရတို့သာ ဖြစ်ချေသည်။ ထိုရုပ်တရားတို့သည် အပြစ်နှင့်အပျက်ဆိုတဲ့ သိုင်းကွက်ကို အမြဲတစေ နှင်းလျက်နေကြရာ ထို့ကြောင့် ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်း မကင်းတဲ့ ဣန္ဒြိယဗဒ္ဒနှင့် အနိန္ဒြိယဗဒ္ဒရုပ်တို့သည် အတ္တလည်း မဟုတ်နိုင်ကြ(၁၂)မဖြစ်နိုင်ကြချေ။

ရုပ်ပုန်သပျတို့၏အန္တိမ

အခြားတနည်းဖြင့်ကြည့်ကြပါဦးစို့။ သက်ရှိ-သက်မဲ့ ဆိုတဲ့ ဣန္ဒြိယဗဒ္ဒရုပ်နှင့် အနိန္ဒြိယဗဒ္ဒရုပ်အားလုံးကို ခြေမှန်းပျက်ဆီးပစ်လိုက်လျှင် ဘယ်အခြေအနေတွင် အဆုံးတိုင်ချိမ့်မည်နည်း။ ၎င်းတို့အားလုံးသည် မဟာဘူတအခြေသို့သာ ဆိုက်ရောက်ကြရပေလိမ့်မည်။ မှန်လှ၏။ မဟာဘူတသည် ရေပြင်နှင့်တူသည်။ ဣန္ဒြိယဗဒ္ဒနှင့် အနိန္ဒြိယဗဒ္ဒရုပ်များသည် ရေပြင်

မှာ ပေါ်ထွက်လာတဲ့ ရေမြင်များနှင့် တူကြကုန်၏။ ရေမြင်တို့သည် အဆင်းအရောင် ပုံပန်းသဏ္ဌာန်အားဖြင့် ကွဲပြားပုံအနန္တရှိကြစေကာ၊ ထိုရေမြင်များ ပျက်စီးတဲ့ အခါမှာ ရေအပြစ်သို့သာလျှင် ဦးဆိုက်ရပြန်ကြကုန်သကဲ့သို့၊ ထိုအတူပင် မဟာဘူတကို အမှီသဟဲပြု၍ ဖြစ်ပွားပေါ်ပေါက်၍လာကြကုန်သော ဣန္ဒြိယဗဒ္ဒရုပ်နှင့် အနိန္ဒြိယဗဒ္ဒရုပ်တို့ သည်လည်း နောက်ဆုံးတွင် မဟာဘူတ ဆိပ်ကမ်းသို့ ပြန်လည်ဆိုက်ရောက် မြဲ ဖြစ်ကြကုန်၏။

ယင်းသို့ ဖြစ်ရာ၊ ဖြစ်ချီ-ပျက်ချီ၊ ဆုတ်ချီ တက်ချီ အမြဲတမ်း စက်လည်၍ နေသော ဣန္ဒြိယဗဒ္ဒရုပ်နှင့် အနိန္ဒြိယဗဒ္ဒရုပ် လောကတွင် မပြိုမကွဲ အမြဲတည်တဲ့ အတ္တကို ရှာဖွေနေခြင်းမှာ အရှုံး၏ အိပ်မက်တွင် ထင်မြင်လာတဲ့ သိုက်စာကို လိုက်ရှာသကဲ့သို့သာ ဖြစ်ပေလိမ့်မည်။ အဆုံးသတ်ဆိုရလျှင် ထိုမြို့ဖြစ်တဲ့ ပျက်တဲ့ ပေါင်းဆုံကြုံတဲ့ အမြဲဖြစ်နေသော သက်ရှိ-သက်မဲ့ သဘာဝတို့တွင် ကြီးကြိုင်မှု စိုးဝိုင်မှု ရှိနိုင်ပါမည်လော၊ ဘယ်နည်းနှင့်မျှ မရှိနိုင်ချေ။

ထို့ကြောင့် အတ္တဆိုတဲ့ သဘောတရားလဲ ထင်ထင်လျှားလျှား မရှိနိုင်ဟူ၍ အတိအကျဆုံး ဖြတ်နိုင်လေသည်။ သက်ရှိနှင့် သက်မဲ့ဆိုတဲ့ ဣန္ဒြိယဗဒ္ဒနှင့် အနိန္ဒြိယဗဒ္ဒ ရုပ်တို့မှတစ်ပါး၊ တခြားသီးသန့်သဘာဝ ဖြစ်ရှိသည်ဆိုတဲ့ ထိုအတ္တသည် သီးသန့်တည်ရှိတဲ့ သဘောတရားမဖြစ်နိုင်ဘူးလားဟူ၍ စောစကတက်လာခဲ့ပြားအံ့။ ၎င်းအတ္တသည် လူသား၏ စိတ်ကူး၌သာ တည်ရှိနိုင်သည်ဟူ၍ ယတိပြတ် ပြောဆိုနိုင်သည်။

ထို့ကြောင့် သက်ရှိသက်ပဲ၊ ရုပ်တို့သည် အတ္တလဲ မဟုတ်
သည့်အပြင် အတ္တသည် ဘယ်နေရာ ဘယ်ရွာနန္ဒီမျှရှိတဲ့ သဘာ
ဝလဲ မဟုတ်ဟူ၍ တိကျပြတ်သားစွာ မှတ်သားကြကုန်ပြီးလျှင်
ဣန္ဒြိယဗဒ္ဒနှင့် အနိန္ဒြိယဗဒ္ဒ ရုပ်နှစ်မျိုးတို့လည်း အတ္တမဟုတ်ပဲ
အနတ္တအစစ် ကေနိပြစ်သည်ဟု မှတ်ယူကြကုန်ရာ၏။

ထို့ကြောင့် အနတ္တသာ ရှိသည်ဆိုတဲ့ အနက်သဘောကို
ရှင်းလင်းပြတ်သားရန် အတ္တဆိုတဲ့ သဘာဝမရှိဆိုတဲ့ အနက်
ကိုပါ သိမ်းကျုံး၍ ယူမှသာလျှင် ဗုဒ္ဓ၏အလိုတော်ကျ ပြစ်ပေ
လိမ့်မည်။

ရုပ်သည် အနတ္တ

မဟာဘုတ်ကြီး လေးခုသည် ရုပ်လောကဓာတ်ကြီး တခု
လုံး၏ အခြေခံဖြစ်သည်။ မြင်-ကြား-နံ-လျက်-ထိ ဆိုတဲ့
ရုပ်သဘာဝအားလုံးတို့၏ မိခင်အစစ်ဖြစ်သည်။ ထိုမဟာဘုတ်
ကြီး လေးပါးတို့၏ အချိုးအစား ပေါင်းပေါင်းစည်းပုံ၊ ပြောင်း
လဲမှုကြောင့် အဆင်းရုပ်အမျိုးမျိုး၊ အသံရုပ်အမျိုးမျိုး၊ အနံ့
ရုပ်အမျိုးမျိုး၊ အရသာရုပ်အမျိုးမျိုး၊ အတွေ့ရုပ်အမျိုးမျိုး
ကွဲပြားလာရသည်။ ယင်းသို့ အမြဲတစေ ဖောက်ပြန် ပြောင်း
လဲ၍ နေတတ်သောကြောင့် ၎င်းတို့ကို မပြသော ရုပ်တရား
တွေဟု ခေါ်ဆိုကြလေသည်။ ၎င်းတို့တွင် အာယု-ဥဉ္ဇာနှင့်
ဝိညာဉ်ဆိုတဲ့ သဘာဝသုံးရပ် ယှဉ်ကပ်၍ တွေ့ရလျက်နေသော
ထိုသည့်ရုပ်အရသည် ရုပ်မျှသာ ဖြစ်သည်။ အတ္တကား မဟုတ်
ပါချေ။ ထို့ကြောင့် ရုပ်တရားမှန်သမျှသည် အနတ္တဖြစ်သည်။

ဝေဒနာ ကွဲနွှာ

ဝေဒနာကား ခံစားမှုပင်။ မည်သူ၏ခံစားမှုနည်း။ စက္ခု-
သောတ-ဇာန-ဇိဌာ-ကာယ-ဟဒယ (စ-သ-ဃ-ဇ-က-ဟ)
ဤငြိမ်ခြောက်ခု၏ အပေါင်းအစု၏ ခံစားမှုသာ သမူဟ ဖြစ်
သည်။ ရုပ်ကာယရှိတဲ့ သတ္တဝါ၏ ခံစားမှုပင်။ လက်တွေ့ခံစား
သူ သတ္တဝါ၏အကြိုက်ကို လိုက်၍ ထိုဝေဒနာကို သုခဝေဒနာ
စသည်ဖြင့် ခွဲခြားနိုင်လေသည်။ ဝေဒနာကား၊ အမြဲတစေ
ထာဝရ တည်ရှိနေတဲ့ သဘောတရားကား မဟုတ်ပါချေ။
တခါတရံ အကြောင်းတရား ကြိုက်ကြုံ၍ တိုက်ဆွဲမိတဲ့ အခါ
မှာဖြစ်ပေါ်လာတတ်တဲ့ ပါဠိအခေါ်အားဖြင့် ပရိစ္ဆသမ္မုပ္ပါဒ်
ဝါ-မမာလို အဖြစ်တရားသာဖြစ်ချေသည်။ ၎င်းဝေဒနာသည်
မည်သို့သောအချိန်အခါ၌ မည်သို့သောအရာတို့ကို အမှီသဟ
အစွဲပြုကာ ဖြစ်ပေါ်၍လာသနည်း။ ဣန္ဒြိယဗဒ္ဒရုပ်စုဟုဆိုအပ်
သော သက်ရှိသတ္တဝါ၏ ကိုယ်ကာယ၌ စက္ခုပသာဒ ဆိုတဲ့
မျက်စိအကြည်ရုပ်၊ သောတပသာဒ နား အကြည်ရုပ်၊
ဇာနပသာဒဆိုတဲ့ နှာခေါင်းအကြည်ရုပ်၊ ဇိဌာပသာဒဆိုတဲ့
လျှာအကြည်ရုပ်၊ ကာယပသာဒ ဆိုတဲ့ ကိုယ် အကြည်ရုပ်
ဟဒယဝတ္ထု ဆိုတဲ့ မနော အကြည်ရုပ် ဟူ၍ အကြည်ရုပ်
ခြောက်မျိုးရှိကြကုန်၏။ ၎င်းတို့ကို အဋ္ဌတ္တိက (ဝါ) အတွင်း
ရုပ်ဟူ၍ ခေါ်ဆိုသမုတ်ကြကုန်၏။

ထိုမှတစ်ပါး အပြင်ကပွားလောက၌လည်း အနိန္ဒြိယဗဒ္ဒရုပ်
စုဟူ၍ သမုတ်အပ်သော ရူပဆိုတဲ့ အဆင်းရုပ်၊ သဒ္ဓဆိုတဲ့

အသံရပ်၊ ဂန္ဓသီတဲ အနံ့ရပ်၊ ရသသီတဲ အရသာရပ်၊ ဖောဋ္ဌဗ္ဗသီတဲ အတွေ့ရပ်၊ ဓမ္မသီတဲ ဓမ္မာရုံဟူ၍ အာရုံရပ်ခြောက်မျိုး ရှိလေသည်။ ၎င်းတို့ကို ဗဟိဒ္ဓရုပ် ဟူ၍လည်း နာမပညတ် တပ်ဆင်ကြကုန်သေး၏။ အတွင်းရပ်ဖြစ်တဲ့ အဗ္ဗုတ္တိက စက္ခုပသာဒသည် အကြင်အခါ၌ အပြင်ရပ် ဖြစ်သော ဗဟိဒ္ဓအဆင်းရုပ်ရံနှင့် တိုက်ဆိုင်မိ၏။ ထိုအခါ စက္ခုဝေဒနာဆိုတဲ့ မျက်စိ၏ ခံစားမှုဖြစ်ပေါ်လာ၏။ ထိုတကဲ့ နားအတွင်းမှာ ရှိတဲ့ သောတပသာဒ ရုပ်ကြည်သည် အပြင်အပ ဖြစ်သော အသံ သဒ္ဓါရံနှင့်၎င်း၊ နှာခေါင်းအတွင်းမှာရှိတဲ့ ဓာနပသာဒ ရုပ်ကြည်သည် အပြင်အပ ဖြစ်သော အနံ့ ဂန္ဓာရုံ နှင့် ၎င်း၊ လျှာ ဖြစ်သော ဇိဋ္ဌာပသာဒ ရုပ်ကြည်သည် အပြင်အပ ဖြစ်သော အရသာဆိုတဲ့ရသာရံဖြင့်၎င်း၊ အာရုံခံစားမှုမဖြစ်သော အံပင်၊ ခြေသည်း၊ လက်သည်း သွား စသည်မှတစ်ပါး၊ အခြား ရုပ်ကာယတရား ပြန့်နှံ့၍ တည်ရှိသော ကာယပသာဒရုပ် ကြည်သည်၊ အပြင်အပဖြစ်သော အတွေ့ဖောဋ္ဌဗ္ဗနှင့်၎င်း၊ ဟဒယဝတ္ထုရုပ် (၀၁) ဦးကျောက်၌ တည်ရှိသော မနောအကြည် ဓာတ်သည် ဓမ္မာရုံနှင့်၎င်း၊ အကြင်အခါ၌ ကြောင်းကျိုး ကြိုက်ကြံ့၍ တိုက်ဆိုင်မိ၏။ ထိုအခါ ထိုစက၌ နားကကြားလျှင် သောတ ဝေဒနာဆိုတဲ့ နား၏ခံစားမှု ပေါ်ထွက်လာမြဲ ဖြစ်သည်။ နှာခေါင်းမှဆိုလျှင် ဓာနဝေဒနာဆိုတဲ့ နှာခေါင်း၏ ခံစားမှုထင်ရှားလာမြဲ ဖြစ်သည်။ လျှာဆိုလျှင် ဇိဋ္ဌာဝေဒနာဆိုတဲ့ ခံစားမှု ပေါက်ပွားလာမြဲ ဖြစ်သည်။ ကိုယ်အင်္ဂါဖြစ်လျှင် ကာယဝေဒနာဆိုတဲ့ ကိုယ်ကာယ၏ ခံစားမှု

ဖြစ်လာမြဲဖြစ်သည်။ နှလုံးဖြစ်လျှင် မနောဝေဒနာ (၀၁) ဦးကျောက်၏ခံစားမှု မီးရှူးသန့်စင်မြဲဖြစ်သည်။

ထုန်ထိုင်းမှုန်မှိုင်း

ဆိုလိုရင်းမှာ အတွင်း ပသာဒရုပ်ကြည် တခုခုနှင့် အပြင် အာရုံတမျိုးမျိုးတို့ တွေ့ထိမှုဆိုတဲ့ဖဿသဘောကြောင့် ခံစားမှုဆိုတဲ့ ဝေဒနာ သဘာဝဖြစ်ပေါ်လာခြင်းပင် ဖြစ်သည်။ သတ္တဝါတစ်ဦး၏ ရုပ်ကာယရှိ ပသာဒရုပ်တို့သည် အကယ်၍ကား ထုန်ထိုင်း၍နေခဲ့ခြားအံ့။ အပြင်ပ ဖြစ်သော နူးညံ့တဲ့ (၀၁) ကြမ်းတမ်းတဲ့အာရုံတခုခု၏ ရိုက်ခတ်မှုကို ခံယူခြင်းငှာမစွမ်းနိုင်ပေရာ၊ ယင်းသို့ မစွမ်းနိုင်ခြင်းကြောင့် ဖဿအဖြစ်သို့ မရောက်ခဲ့သော် ဝေဒနာဆိုတဲ့ သဘောတရားလဲပေါ်ပေါက်နိုင်ချေ။ ပကတိမျက်စိမှန်မှိုင်းနေသူ လူသားတယောက်သည် အနီးမှကပ်လျက်ရပ်နေတဲ့ ဆင်သတ္တဝါ၏အစိတ်အပိုင်းများကို ပြတ်သားစွာ မမြင်နိုင်သကဲ့သို့တည်း။ ယင်းသို့ မမြင်နိုင်ခြင်းကြောင့် စက္ခုသမ္ပဿဇာဝေဒနာ မဖြစ်တော့ချေ။ ဤနည်းကိုမိ၍ သောတသမ္ပဿဇာဝေဒနာ စသည်တို့၏ ဖြစ်ပုံကို မှတ်ယူရ၏။

ဝေဒနာဆိုတဲ့ ခံစားမှုကား ဝေပုဂ္ဂိုလ်နှင့်တူ၏။ ဝေပုဂ္ဂိုလ်ဆိုသည်ကား မိုးပေါက်ကလေးတွေ၊ သို့မဟုတ် ကျောက်ခဲ အုတ်ခဲ စသည် ချေပြင်သို့ ကျရောက်တဲ့အချိန်မှာ ဝေပုဂ္ဂိုလ်နာပြင်၌ ပေါ်ထင်လာသော ဝေပုဂ္ဂိုလ်ကလေးတွေ ဖြစ်သည်။ ထိုဝေပုဂ္ဂိုလ်ကလေး (၀၁) ဝေပုဂ္ဂိုလ်ကလေးတို့သည် ချေပြင်၌ ခေတ္တဇာတိသော ရပ်တည်ပြီးနောက် ပျောက်ကွယ်၍သွားလေ့ ရှိကြကုန်၏။ ထို

အချိန်ကလေး(၀၁)ထိုကာလကလေးကို ဝေဒနာ၏ ဓကခေတ် ဟူ၍ ခေါ်ဆိုရလေသည်။

ဆက်နေသော ဓမ္မများ

မဟာဘုတ် ရုပ် ချေပြင်ကြီးကား ကျယ်ဝန်းလှစွာ၏။ ပကတိ ချေပြင်ကြီးမှာ အနိစ္စသမုဒ္ဓရာ၊ အတ္တလန်တိတ်၊ ပဓိ ဖိတ်သမုဒ္ဓရာစသည်ဖြင့် ခေဒအစိတ်အပိုင်းကြီးတွေ ကွဲပြားနေ သကဲ့သို့ပင် မဟာဘုတ် ရုပ်ချေပြင်ကြီး၌လည်း စက္ခု၊ ပင်လယ်၊ သောတပင်လယ် စသည်ဖြင့် ပင်လယ်ကြီးခြောက်ခုပမာ ရှိချေ သည်။ ယင်းသို့ ရှိခြင်းကြောင့် ကွဲပြားခြားနားသောနယ်ပယ်ကို အစွဲပြုကာ အမည်အမျိုးမျိုး တပ်ဆင်အသုံးပြုကြ လေသည်။ ၎င်းတို့ကား ဌာနအမည်ပညတ်ကိုလိုက်၍ စွဲမှတ်ခေါ်ဆိုနေကြ စေကာ ချေပြင်ကား တခုထည်းပင်တည်း။

စက္ခုချေပြင်သို့ ကျလာသောရုပ်ကို ရူပါရုံဟူ၍၎င်း၊ ထို အတူ သောတချေပြင်၌ ကျရောက်တဲ့ရုပ်ကို သဒ္ဓါရုံဟူ၍၎င်း၊ ယာနချေပြင်၌ ထင်လာတဲ့ရုပ်ကို ဂန္ဓာရုံဟူ၍၎င်း၊ ဗိဇ္ဇာချေပြင် သို့ ကျရောက်လာတဲ့ရုပ်ကို ရသာရုံဟူ၍၎င်း၊ ကာယချေပြင်တွင် ထင်လာသောရုပ်ကို ဗောဌဗ္ဗာရုံဟူ၍၎င်း၊ မနုချေပြင်တွင် ထင် လာတဲ့ရုပ်ကို ဓမ္မာရုံဟူ၍၎င်း ခေါ်ဆို သမုတ်၍ ထားကြ လေသည်။ ဌာနနှင့် နာမ ပညတ်တို့ကို ဖြုတ်လိုက်လျှင် ခေ တမျိုးထည်းသာ တည်ရှိတော့သလို အဆုံးတွင် လုပ်ဝန်းကိစ္စ များကို အမှီအစွဲပြု၍ခေါ်ဆိုကြတဲ့ စက္ခု၊ သောတစတဲ့ နာမ

ပညတ်တို့ကို ဖြုတ်ပစ်လိုက်လျှင် ဘူတရုပ်တမျိုးထည်း သက် သက်သာ ကျန်ရှိ၍နေမေလိမ့်မည်။

စက္ခုဆိုတဲ့ အတွင်းရုပ်ကြည်နှင့် ရူပဆိုတဲ့ အပြင်ရုပ် နှစ်ခု တိုက်ဆိုင်မိကြရာ၌ အဘယ့်ကြောင့် အတွင်းစက္ခုရုပ်တွင်သာ သိမှုရှိသည့် ဝင်ရောက်လာသနည်း။ အဘယ့်ကြောင့် ရူပရုပ်တွင် ဝိညာဏဓာတ် မယှဉ်မကပ်ချေသနည်း။ အေး.....မြေရချေအံ့။

အာယုဓာတ်

စက္ခုရုပ်ကား ပသာဒ စာရင်းဝင်ဖြစ်၍ နူးညံ့ သိမ်မွေ့ သော ရုပ်ကြည်တခုဖြစ်သည်။ ၎င်းရုပ်မှာ ဥဿာ-တေတေဆို တဲ့ အဗ္ဗဓာတ်ဖြင့်ပေါင်း၍ အာယု(၀၁)အသက်ဆိုတဲ့ ဘွဲ့ထူး နာမထူးကို ခံယူတဲ့ ဝါယောဓာတ်ရှိသည်။ ထို့ပြင် ၎င်းစက္ခု ပသာဒရုပ်မှာ ပူနွေးနွေးကလေးနေတဲ့ ဥဿာ(၀၁)အဓဇ္ဈဓာတ် သည် ပပြတ်အစဉ်ကပ်လျက်ရှိသည်။ ဤသို့ အာယုဓာတ် ခေါ် တဲ့ အသက်နှင့်ဥဿာဆိုတဲ့အဓဇ္ဈဓာတ် အပြုတမ်း ယှဉ်ကပ်လျက် ရှိနေခြင်းကြောင့် စက္ခုဆိုတဲ့ မျက်စိရုပ်တွင်ဝိညာဉ်ဆိုတဲ့ အသိ ဓာတ် ကိန်းဝပ်လာခြင်းဖြစ်သည်။

လိုရင်းမှာ အာယုနှင့် ဥဿာဓာတ် ယှဉ်ကပ်သော ကတ္တား သတ္တဝါ၏ ပသာဒရုပ်ကြည်မှာသာလျှင် ဝိညာဏဆိုတဲ့ အသိ ဓာတ်ကို ထပ်ဆင့်နိုင်၍ ဗဟိဒ္ဓအပြင်ရှိ ကပ်ဖြစ်ရုပ် တို့တွင် ၎င်းကို မတပ်မဆင် မတပ်မယှဉ်နိုင်ဟု ဆိုလိုသည်။

ဤသို့ဖြစ်ရာ ဝေဒနာဆိုတဲ့ ခံစားမှုဟော အတွင်း-အပ ရုပ်နှစ်ခုတို့ ထိခိုက်မိသောအခါမှ ပေါ်ထွက်လာတဲ့ နာမ်

သဘောတရားဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ၎င်းကို ခေတ္တဉာဏ်သည် ဟူ၍လည်း ခေါ်ဆိုနိုင်သည်။ ထိုသို့ ခေတ္တ ခဏကလေးသာ ဖြစ်ပွားပေါ်ပေါက်၍ လာတတ်သော သဘောတရားဖြစ်ခြင်းကြောင့် ထိုဝေဒနာသည် တည်မြဲစွာ ရှိသည်ဆိုတဲ့ အတ္တလဲ မဟုတ်နိုင်တဲ့အပြင် ထိုသည့်ဝေဒနာဆိုတဲ့ ခံစားမှုသဘောတရား အတွင်း၌လည်း ကိန်းဝပ်၍ မတည်ရှိနိုင်တော့ချေ။

သညကုန္ဒာ

မှတ်သားမှုကို ပါဠိဘာသာ အားဖြင့် သညာဟု ခေါ်သည်။ သို့ရာတွင် ထိုသညာဆိုတဲ့ ပါဠိစကားလုံးသည် မြန်မာနိုင်ငံတော်၌ လူအသုံး များသောကြောင့် တိုင်းရင်းဘာသာ စာလုံးလိုပင် မြန်မာစကားအဖြစ်သို့ ရောက်ရှိ၍ နေချေပြီ။ ၎င်းကား နာမ်သဘောတရား ဖြစ်ရာ ဘာကို မှတ်သနည်း၊ (ဝါ) ဘယ်ပုံမှတ်သနည်း၊ ရုပ်တရား ထိုသည် အသက်၌ ဖော်ထုတ်ခဲ့တဲ့ အတိုင်း အဋ္ဌတ္တနှင့် ဗဟိဒ္ဓ(ဝါ) အတွင်းရုပ်နှင့် အပြင်ရုပ်ဟူ၍ နှစ်မျိုးနှစ်စား ကွဲပြားလျက် တည်ရှိကြကုန်၏။ အကြင်အခါ “အတွင်းရုပ်”သည် “အပြင်ရုပ်”နှင့် တိုက်မိ၏။ ထိုအခါ ခံစားမှုပေါ်ကြောင်းကို ကျွန်ုပ်တို့ သိခဲ့ကြပြီ။ ယင်းသို့ ပေါ်ပေါက်လာသော ဝေဒနာဆိုတဲ့ ခံစားမှုကား ရေပွက်ပမာ ခဏတာမျှသာ တည်ရှိပြီး ပျောက်၍ သွားမြဲဖြစ်သည်။ မျက်စိ၌ မြင်သောခံစားမှု၊ နား၌ ပေါ်သော ခံစားမှု၊ နှာခေါင်း၌ဝင်သော ခံစားမှု၊ လျှာ၌ ထင်သော

ခံစားမှု၊ ကိုယ်၌ဖြစ်သော ခံစားမှုဟူသမျှလဲ သက်ဆုံးရှုံးတဲ့ သဘာဝများ မဟုတ်ကြချေ။

၎င်းခံစားမှုများကို နာမပညတ် တပ်ဆင်မှုကား သညာ၏ လုပ်ငန်းကိစ္စတစ်ရပ်ပင်။ အချို့ဆိုတဲ့ ခံစားမှုတစ်ရပ်ကို ကြည့်ပါဦး။ ထိုခံစားမှုတစ်ခုကို အခြေပြုကာ သကြား-ကြံသကာမှ တဆင့်တက်ခါ ကြံပင်ဆိုတဲ့ ခြပ်ကို၎င်း၊ ထန်းလျက်မှ တဆင့်တက်ခါ ထန်းပင် ပေပင်ခြပ်များကို၎င်း မှတ်သား နိုင်လေသည်။ ယင်းသို့ မှတ်သားခြင်းကြောင့် စ-သ-သ-ဇ-က-ဟ တို့၌ ထင်ဟပ်ခဲ့တဲ့ အာရုံကို အမှီပြုကာ ဖြစ်ပေါ်လာတဲ့ ရေပွက်ပမာ ခဏတာမျှဖြစ်သော ခံစားမှုတို့သည် ဤသညာ၏ အကူဖြင့်သာ သက်တော်ရှည်ဘဝသို့ ဆိုက်ရောက်ကြကုန်သည်။ တရားကိုယ်အရကား ဝေဒနာဆိုတဲ့ ခံစားမှုတွင် အဆုံးသတ်ရန် (ဝါ) ရပ်ဆိုင်းရန် ဖြစ်သည်။ သညာကို အလုပ်ပေးပြီး မှတ်သားမှုတွေ မပေါက်ပွားဘဲ အားထုတ်ကြရန် ဖြစ်သည်။ လိုရင်းမှာ ကာမအာရုံဖြစ်တဲ့ ရုပ်တရားတွေကို ကာမအနေဖြင့် ခိုင်ခိုင်မြဲမြဲ အသဲစွဲအောင် ကာမစွဲ မှတ်မထားနှင့်ဟု ဆိုလိုသည်။ အဘယ်ကြောင့်နည်း၊ အခြားတဖက်ကို ကြည့်လိုက်တဲ့အခါ သညာဆိုတဲ့ မှတ်သားမှုတွေ တိုးပွား လာလျှင် ထိုသို့ တိုးပွား လာတဲ့ သညာ တွေကို အကြောင်းအကျိုး ကိုက်ညီအောင် ဆင်ခြင်နိုင်ပါလျှင် ထိုသညာ အပေါင်းအစုသည် ပညာအဆင့်သို့ ရင့်ကျက်ပြီး တက်သွားနိုင်သောကြောင့် ဖြစ်သည်။

ကမ္ဘာ့ကုန်ကား- ရွပ်ရုံ၊ သွပ်ရုံ၊ ဂန္ဓာရုံ၊ ရသရုံ၊
 မောဌဗ္ဗရုံ ဟူ၍ ငါးမျိုးရှိသည်။ ဤငါးမျိုးတို့၏ ဓာတ်သား
 အစစ် ပရမတ်အနှစ်ကို ဆုပ်ကိုင်နိုင်လျှင် ၎င်းတို့သည် ရုပ်ဆိုင်
 ရုပ်ခဲတို့သာ ဖြစ်ကြကြောင်း တွေ့ရမည်။ သို့ရာတွင် ၎င်းတို့ကို
 ရွပ်(ဝါ) အဆင်း ဟူ၍၎င်း၊ သွပ် (ဝါ) အသံ ဟူ၍၎င်း၊
 ဂန္ဓ (ဝါ) အနံ့ဟူ၍၎င်း၊ ရသ (ဝါ) အရသာ ဟူ၍၎င်း၊
 မောဌဗ္ဗ (ဝါ) အတွေ့ဟူ၍၎င်း၊ အမည်နာမ တပ်ဆင်မှုကား
 သညာ၏ လုပ်ငန်းပင်။

သညာက လုပ်ပုံ

ထိုမှတစ်ပါး ထူးခြားသောသညာ၏ လုပ်ငန်းတရပ် ရှိသေး
 သည်။ ၎င်းကား အခြားမဟုတ်၊ အပြစ်ဆိုတဲ့ တရားတရ
 ထည်းကို၎င်း၏ အကြောင်းနှင့်အကျိုးအားလျော်စွာ လောဘ၊
 ဒေါသ၊ မောဟ စသည်ဖြင့် တပ်ဆင်၍ ဖော်တတ်ခြင်းပင်
 ဖြစ်သည်။

သို့ဖြစ်ရာ သညာသည် အကောင်အထည် ခြပ်ငိုတဲ့ ရုပ်
 တရား အမျိုးမျိုးကို၎င်း၊ ထို့ပြင် ခြပ် အကောင်အထည် မရှိ
 သော အဖြစ် နာမ်တရား အစားအစာကို၎င်း၊ အမည်နာမ
 တပ်ဆင်၍ ပေးတတ်လေသည်။ ဤသို့အားဖြင့် အရှိရုပ်
 တရားကို နာမည်ပေးမှုနှင့် အဖြစ်နာမ်ဓာတ်ကို တပ်ဆင်မှု
 ဆိုတဲ့ သညာ၏လုပ်ငန်းနှစ်ရပ်ကို အချင်းချင်း မရောစပ်မိစေ
 ရန် အထူးသတိချစ်သင့်သည်။ အဆင်းအရောင်၊ ပုံသဏ္ဌာန်
 အနေအထား စသည်တို့ကို အမှီပြုလျက် အရှိပရမတ်ကို အမည်

တပ်ဆင်၍ပေးသည်။ ထို့ပြင် အဖြစ်ပရမတ်ကို အမည်နာမ
 တပ်ဆင်ရာ၌မူကား၊ ဖြစ်ပေါ်လာတဲ့ သဘောသွားလက္ခဏာ
 ကို အမှီအဟု ပြုပြန်ခြင်းပင်။ ဤသို့အားဖြင့် ရုပ်ပရမတ်ကို
 ရုပ်သားစစ်စစ်ဟု မှတ်ယူမှုနှင့်တကွ အဖြစ် နာမ် ပရမတ်ကို
 လည်း အဖြစ်ပရမတ် စစ်စစ်ဟု မှတ်မှုတို့ကား တိမှန်သော
 သညာ၏ လုပ်ငန်းတို့ဖြစ်သည်။

အထည်ခြပ်နှင့် ပညတ်

ရုပ်အထည်ခြပ်နှင့် အမည်ပညတ် မတပ်မီ မထင်မိတဲ့
 သဘောကို “သညာဝိပလ္လာသ” ဟု ခေါ်သည်။ ဥပမာ
 ကြက်တူရွေး တကောင်သည် အပွင့်မြိုင်မြိုင် ပွင့်နေသော
 ပေါက်ပင်ထက်တွင် နားနေရာ၏။ ပေါက်ပင်၏ အရွက်
 များများနှင့် ကျေးသား၏ အမြီး အတောင် တို့သည်၎င်း၊
 ပေါက်ပင်ပွင့်နှင့် ကျေးသား၏ နှုတ်သီးတို့သည်၎င်း၊ ခွဲခြား၍
 မရနိုင်အောင် တူသော အရောင်ကို ဆောင်လျက်နေကြကုန်၏။
 ထိုအခါ ပိတ်း တကောင်သည် ပေါက်ပန်း၏ ဝတ်ရည်ကို
 စုပ်ယူရန် တဝီဝီ အသံပေးကာ ပျံ့ဝဲ၍ လာရာ၏။ ပိတ်း၏
 ဝတ်တွင် ကျေးသား၏နှုတ်သီးကို ပေါက်ပွင့်အစစ် ဖြစ်သည်
 ဟု ထင်မှတ်ခြင်းကြောင့် တပြည်းဖြည်း ကျေးသား၏ နှုတ်သီး
 အနီးသို့ ပျံ့ဝဲကာ ချည်းကပ်လေပြီ။ ကျေးသားတမူ ပိမိ၏
 နှုတ်သီးအနီးသို့ လှည့်ကာ ပတ်ကာ ရစ်ဝလာသော ပိတ်း
 ကောင်ကို ဇမ္ဗူသပြေသီးအမည်ကြီးဟု မှတ်ယူပြီးလျှင် မိမိ၏
 နှုတ်သီးကို ပွင့်ဟ၍ထားရှာလေပြီ။ ပိတ်းကလည်း နတ်ဘို့ပန်

ရေကန်အသင့် ကြာအသင့်ဆိုသလို သဘောပိုက်ပြီးလျှင် ဖွင့်ဟထားသော ကျေးသား၏ နှုတ်သီးတွင် နားခါ၊ ပန်းဝတ်ရည်ကို အတင်းစုတ်ယူလေတော့သည်။ ကျေးသားကလဲ စားရက်ကြုံလို့ မှတ်သိတ် ပျားစွဲလာသည်ဟု ထင်မှတ်ကာ သပြေသီးမှည့်ကြီးကို အတင်း နှုတ်သီးဖြင့် ကြိတ်ချေလေတော့သည်။ ယင်းသို့ တကောင်နှင့် တကောင် အထင် မှားကာ အလွတ်မပေးပဲ ဇွတ်အတင်း ထိုးစုတ်ခြင်း၊ ကြိတ်ချေခြင်းကို ပြုလုပ်ရင်းနှင့်ပင် နှစ်ယောက်စလုံး ဘဝအဆုံးသို့ ရောက်ခဲ့ကြလေသည်။ ဤဥပမာအတိုင်းပင် ဝတ္ထုအထည်ကိုယ် ခြပ်နှင့် သညာပညတ် မဟတိမိ မစပ်မိခဲ့သော်၊ ပိတ်းနှင့် ကျေးသားကဲ့သို့ ကြီးမားသော ဆင်းရဲသို့ ကျရောက်တတ်ချေသည်။ ထို့ကြောင့် “သညာဝိပ္ပလ္လာသ” ဆိုတဲ့ အမှတ်မှားမှုကို သတိပြု၍ ရှောင်ရှားကြကုန်၏။ ကိုယ်သညာကို ကိုယ်မပိုင်သဖြင့် အတ္တသဘော မခေါ်ဆိုနိုင်ရာ အနတ္တ၏သဘော လက္ခဏာ ထင်ရှား၍ သညာဝိပ္ပလ္လာသ ဖြစ်ရသည်ဟုလို....။

သင်္ခါရက္ခန္ဓာ

သင်္ခါရကား၊ ရုပ်သင်္ခါရနှင့် နာမ်သင်္ခါရဟူ၍ နှစ်မျိုးနှစ်စားရှိသည်။ ရုပ်သင်္ခါရကို “ပုံထုတ်မှု” ဟု ဖြန့်မာပြန်ဆိုနိုင်သည်။ သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၌ ရေတွက်အပ်သော နာမ်သင်္ခါရကား၊ အပြစ်ပရမတ်၏ သဘောလက္ခဏာတို့ကို အမည်မှည့်၍ ပေးခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏ စက္ခုပသာဒဟု ဆိုအပ်သော မျက်စိ ရုပ်ကြည်သည် အကြင်အခါ၌ လောဘနေယျ အာရုံ

နှင့် တိုက်ဆိုင်မိ၏။ ထိုအခါ သတိသမ္ပဇ် ကင်းလွတ်ခဲ့လျှင် လောဘ-တရား ဖွားကန့်ဖြစ်ပေါ်လာတတ်သည်။ ထိုအတူ ကျွန်ုပ်တို့၏ မျက်စိသည် အကြင်အခါ ဒေါသနေယျ အာရုံတို့နှင့် တြိုက်ကြုံမိ၏။ တိုက်ဆုံမိ၏။ ထိုအခါ ယောနိသော မနသိကာရဆိုတဲ့ အသင့်အတင့် နှလုံးသွင်းမှု မရှိခဲ့လျှင် ဒေါသတရားတွေအဖွားဖွား တသက်သက်ပေါ်ထွက်၍လာတတ်သည်။

ဆိုလိုရင်းကား ကျွန်ုပ်တို့၏ ရုပ်ကာယတွင် အကြုံးဝင်သော ပသာဒရုပ်တို့သည် အကြောင်းအားလျော်စွာ အပြင်ရုပ်တို့နှင့် အကြင်အခါ၌ တိုက်ဆုံမိကြကုန်၏။ ထိုစကား၌ ဖြစ်ပေါ်လာသော စိတ်၏ အခိုက်အတန့် လက္ခဏာကို နှုတ်ဖြင့်ခေါ်တွင်စေ ဖြစ်လာအောင် အမည်နာမ တပ်ဆင်၍ ပေးခြင်းပင်တည်း။ ယင်းသို့ အမည်အမျိုးမျိုးကိုဆောင်ကြကုန်သော နာမ်သင်္ခါရတရားတို့ကား အပြစ်သဘောကလေးကို အမှီအခွဲ သဟဲပြုကာ ဖြစ်ပေါ်၍လာတဲ့ သဘာဝတွေဖြစ်ခြင်းကြောင့် အတ္တလည်း မဟုတ်နိုင်တဲ့အပြင် ၎င်းတို့တွင် အတ္တလည်း အတွင်းဝင်၍ မဟည်နိုင်ချေ။ အစဉ်တစိုက် ဖြစ်ချင်သလိုဖြစ်ခါ ပြုပြင် ပြောင်းလဲနေသော သင်္ခါရ၏နယ်၌ တည်တံ့ ခိုင်ခန့်နေသော အတ္တဆိုတဲ့သဘောကို ရွာချန်မှာ ယုန်ဂျိုထက်ပင်ခက်ပေလိမ့်မည်တည်း။

ဝိညာဏက္ခန္ဓာ

ရုပ်နှင့်နာမ်၊ သို့မဟုတ် စိတ်နှင့်ရုပ်တို့၏ ဆက်သွယ်ပုံကား ဆန်းပြားလှ၏။ နာမ်ဝါဒီတို့၏ စိတ်နှင့်ပတ်သက်သော ယူဆပုံကို ရှေးဦးစွာ ပေးပြပေအံ့။

နာမ်ဝါဒီတို့၏အလိုအားဖြင့် နာမ်၏ လုပ်ငန်းများသည် ရုပ်ကာယနှင့် သီးခြားတည်ရှိသော စိတ်၏လုပ်ငန်းများ ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် ရုပ်ဝါဒီတို့၏ အယူအားဖြင့်မူကား နာမ်နှင့် ဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းများသည် အလွန် တိုးတက်နေသော ဦးကျောက် ဆိုတဲ့ရုပ်တရား၏ လုပ်ငန်းများဖြစ်ကြကုန်၏။ နာမ်နှင့်ဆိုင်သော ဖြစ်စဉ်များသည် ဦးကျောက်နှင့်ဆိုင်သောဖြစ်စဉ်များပင်(ဝါ) ရုပ်ပစ္စည်းဖြစ်သော ကိုယ်အင်္ဂါတရပ်၏ ဖြစ်စဉ်သာလျှင်ဖြစ်၏။

နာမ်ဖြစ်စဉ်တို့၏ အရေးကြီးသော သွင်ပြင်လက္ခဏာကား မြင်ကြား၊ နံ၊ ခံ၊ ကွေ့ စသော ဖြစ်စဉ်များ၏ အကူအညီဖြင့် သက်ရှိသတ္တဝါသည် မိမိ၏ ပတ်ဝန်းကျင် အခြေအနေများနှင့် ထူးခြားရှုပ်ထွေးသော အဆက်အသွယ် များကို အမြဲ တစေ တညဆောက်၍ နေခြင်းဖြစ်သည်။ ကျွန်ုပ်တို့သည် အရာဝတ္ထုများကို တွေ့မြင်သောအခါ ဦးကျောက်၏ စဉ်းစားတွေးတောမှုဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်ကို ဗဟိဒ္ဓာအာရုံများနှင့် အဆက်အသွယ်ပြုလုပ်နေခြင်းဖြစ်သည်။ ထို့ပြင် ကျွန်ုပ်တို့သည် အရာဝတ္ထုများ၏ အကြောင်းကို စဉ်းစားသောအခါ ဦးကျောက်၏ လုပ်ငန်းဖြစ်သော စဉ်းစားတွေးတောမှုဖြင့် အပြင်အာရုံများကို ဆုံစဉ်းနေရခြင်းဖြစ်လေသည်။

ဝိညာဉ်သည် နာမ်၊ သို့မဟုတ် စိတ်ဖြစ်မှုနှင့်သက်ဆိုင်သည်။ ကျွန်ုပ်တို့ ဝိညာဉ်၏ အကြောင်းအရာကို ဖော်ပြရန် အလို့ငှာ အတွင်းဘက်သို့ ကြည့်ရှုသောစံနစ်ကို အဓိပြုလေသည်။ ၎င်း

ကား ထွက်သက် ဝင်သက်နှင့် အာရုံနှင့် အာရမဏိက တို့၏ အတိုက်အခံဖြစ်သောအရာသာ ဖြစ်သည်။

ဝိညာဉ်သည် အသက်

ဇောတိသစ်စိတ်ပညာဆိုင်ရာ၌ အတွင်းသဘာဝကို ကြည့်ရှုရန် အသုံးပြုတဲ့ ဥပပါယနကား စိတ်ကိုခွဲခြမ်းစိပ်ဖြာမှုပင် ဖြစ်သည်။ စိတ်ကို ခွဲခြမ်းစိပ်ဖြာမှုကား လူမမာနှင့် စိတ်ပညာအရာတို့ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုနှင့် အသုံးပြုအပ်သော နည်းသစ် နည်းဆန်းတရပ် ဖြစ်သည်။ လူမမာအား သူ၏စိတ်၌ဖြစ်ပေါ်လာသမျှကို အစီရင်ခံရန် သူ၏အိပ်မက်များနှင့် အခြားစိတ်ကူးများကို ထုတ်ဖော်ပြောဆိုရန် သွေးဆောင်ခြင်းဖြင့် စိတ်ပညာဆရာသည် ဝိညာဏ်ဓာတ်၏အောက်၌ အဝိညာဏ် နယ်ပယ်ကို တွေ့ရှိသည်ဟု ဆိုသည်။ ထို့ကြောင့် စိတ်၏ အစိတ်အပိုင်းများ ပေါ်ထွက်ရာဌာနဖြစ်သည်။ ၎င်းတို့၏ လုပ်ငန်းများ ဆိုတဲ့ အနုမာနများကို နာမ်ဟူ၍ ဖော်ထုတ်ကြသည်။ ဝိညာဉ်ကို အပြင် ကပ္ပာလောကနှင့် အဆက်အသွယ်ရှိသော အရာဖြစ်သည်ဟု မှတ်ယူလျက် နာမ်အဘိဓမ္မာဆရာများ၊ စိတ်ပညာ ဆရာများက အတ္တဟုဆိုနေကြ၏။ သို့ရာတွင် သူသည် ရုပ်နာမ် ယဲက ခန္ဓာတခုသာဖြစ်ရာ ရုပ်နာမ်ချုပ်သောအခါ သူပါချုပ်သွားလေသည်။ အမှန်ကား အသက်ဟူ၍ သက်သက်မျှ ဖြစ်သည်။

နာမ်အဘိဓမ္မာ ဆရာများတို့သည် ဝိညာဏ်ဓာတ်၌အကြွမ်းဝင်သော သညာနှင့် အနုမာနများကို ထူးခြားသောအရာများ ဖြစ်သည်ဟု မှတ်ယူကြကုန်၏။ ၎င်းတို့သည် ကျွန်ုပ်တို့၏ဝိညာဏ်

ဓာတ် အပြင်ဘက်၌ရှိသော ရုပ်ပစ္စည်းအရာဝတ္ထုများနှင့် ကင်း
သော သီးသန့်တည်ရှိတဲ့ စိတ်သဘာဝ ဖြစ်သည်ဟု ယူဆကြ
ကုန်၏။

ဤသို့လည်း မဟုတ်နိုင်ပေ။ ထွက်သက်ဝင်သက်ကို မပျက်
အောင် ဆောင်ရွက်နေသော တေဇောဓာတ်နှင့် ဝါသော
ဓာတ် ၂-မျိုးပေါင်းထားသည့် အရာသာဖြစ်ပေသည်။ ထို့
ကြောင့် အသက်မှတစ်ပါး အခြားမဟုတ်ချေ။ အာရုံ ၆-ပါး
နိုးကြားကြည်လင်နေလျှင်လည်း ဝိညာဉ်ဆိုနိုင်ပြန်သည်။ သို့ရာ
တွင် သူ့ချဉ်းကား ဘာမျှသိသောသဘောမရှိပေ။ ဝေဒနာ
သည်-သခံရတို့နှင့် ပေါင်းမိမှ စိတ်ဟူ၍ ဖြစ် လာ သော
အရောအဖက်သဘောမျှ ဖြစ်သည်။

ဤအထက်ပါတို့ကား ဗုဒ္ဓ၏ အနတ္တဆိုင်ရာမှ အခိုင်အမာ
ဟောဆိုတော်မူခဲ့တဲ့ တရားတော်ကို တိုတိုတုတ်တုတ်နှင့် လိုရင်း
ချုပ်၍ ပြလိုက်ခြင်းမျှ ဖြစ်၏။

သို့ရာတွင် ဤသို့ ရှင်းရုံမျှနှင့်အနတ္တ၏ ပိုင်စိုးမှု မရှိသော
သဘောအနက်ကို ကေနံအမှန် အမြင်ပေါက် အလင်းရောက်နိုင်
ကြဦးမည် မဟုတ်ကြသေးပေ။

ထို့ကြောင့် ယခု ကျွန်ုပ်တို့သည် နွေစဉ် ဖြစ်တွေ့ ခံစား
နေရသော ပဋိက္ခလောက မျက်မှောက် လက်ငင်းဘဝသည်
အဆုံးမဝင်-မပြတ်အစဉ် ကျင်လည်နေရသော သံသရာခရီးပါ
တကားဟု အထင်အရှား အနက်အဓိပ္ပာယ်ပြည့်ဝစေရန် ထပ်မံ
စောကြောကြဦးစို့။

ပဟာဘူတသည် ပူလ

ဤသည့်စကြာဝဠာသည် ပထဝီ-အာပေါ-တေဇော-
ဝါယော ခေါ်တဲ့ ဓာတ်ကြီးလေးပါးကို အရင်းခံ၍သာလျှင်
ပေါ်ပေါက်လာခြင်း ဖြစ်သည်ဟု ဗုဒ္ဓဘုရားရှင် ဟောညွှန်
ခဲ့သည်ကို အကြမ်းဖျဉ်းမျှ သဘောရရုံ ကျွန်ုပ်တို့ ထုတ်ဖော်
ခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။

ယင်းစကြာဝဠာ၏ အဆက်အနွယ် ဤကပ္ပာမြေထုသည်
လည်း ထိုသည့် ဘူတရုပ်ကြီး၄-ပါး၏အစုအဝေး ရုပ်ဝတ္ထု
တို့မှတစ်ပါး အခြားဘာမျှမရှိ ဖြစ်ချေသည်။

သို့ဖြစ်လျှင် !ဤဘူတရုပ်ဖြစ်သော ရုပ်ချဉ်းသက်သက်
ဖြစ်တဲ့ (ပအာဝါဒတ) ဓာတ် လေးတွေသည် အသို့လျှင်
ဤကပ္ပာရှိ သက်ရှိလောကကို ဖန်တီးပေါ်ပေါက် စေလေ
သနည်းဟူသော ပြဿနာမှာ အခက်တကားတို့၌ သရဖူ
ဆောင်း၍နေလေသည်။

ထို့ကြောင့် ဤနေရာ၌ ကျွန်ုပ်တို့စကားလုံးနှင့် အတိုချုံး
၍ခေါ်ထားသော (ပအာဝါဒတ) ဓာတ်လေးတွေ၏ တခုစီ
တခုစီဖြစ်တဲ့ အနုမာနအသီးသီးကို ကျနသောချာစွာ ပထမ
ဖော်ထုတ်ကြည့်ကြရန် လိုချေသည်။

ယင်းဘူတရုပ်တို့အား ဗိဇ္ဇာဆရာသမား ဟူးယားတို့က
အနက်ကောက် ပြန်ဆိုထားတဲ့ “ခက်မာပထဝီ၊ ယိုစီးအာပေါ၊
လှုပ်ရှား ဝါယော၊ ပူအေး တေဇော....”ဆိုတဲ့ အဓိပ္ပာယ်ကို
လွယ်လွယ်နှင့် သဘောပေါက်ကြရန် မခက်စေကာမူ၊

အနတ္တ သဘာဝကို တကယ်ဖြစ်နိုင်တဲ့ သရုပ်ကော်ဟူ၍ကား အမှန်မရှိနိုင်သေးပေ။

ထို့ကြောင့် ရှင်းသည်ထက်ရှင်းရန် လင်းကြဦးမှ တော် ချိမ့်မည်။

(၁) ပထဝီသည် ခြပ်သဘောကို ဖြစ်ပေါ်စေတတ်တဲ့ သတ္တိသာလျှင်ဖြစ်၏။ အချို့က ပတဝီကို 'မြေ' ဟု မြန်ဆို ထားကြရာ၊ ကြားရသူအများက မြေကိုစွဲထားသော အာရုံ ဖြင့် မြူမြစ်သောခြပ်ကို မြင်တွေ့လျှင် ပထဝီဟုမထင်။ မြေမှုန့် မြေခဲကို တွေ့မှသာ ယထာဓိဟု မှတ်မှား ယောင်ဝါးသွားကြ လေရာ၊ ဤမှစ၍ အကြမ်းစားမြေသား၏ ဟိုဘက်ကရှိတဲ့ သတ္တိ(၈၁)အနုမြူထိ ပထဝီဟူ၍ မပေါက်မရောက်ကြတော့ချေ။

ဤမှစ၍ မြင်တွေ့နေကြသမျှ အထွေထွေ အစုစသော ရုပ်ဝတ္ထုအားလုံး သက်ရှိသက်မဲ့ တလောကလုံးသည် မြူတို့၏ စုပေါင်းပွဲစည်းထားတဲ့ ခြပ်သဏ္ဌာန် ဥပါဒါန် ရုပ်စုများ သက်သက်ပါကလားဟူ၍ မစုံမထင်- အမှန်ကိုမြင်ရန် ခဲယဉ်း ကုန်ကြချေတော့သည်။

မြေမှုန့်သည်ပင် မြူတို့ဖြင့် ပေါင်းစပ်ပွဲစည်းထားရာ ခြပ် သာ ဖြစ်သည်မဟုတ်လော။

ထို့ကြောင့် ပထဝီဆိုလျှင် မြူမှုန့်သမျှ ပရမာ အနုမြူထိ ခြပ်သဘောဖွဲ့ထားတဲ့ မြူသာလျှင် ပါကလားဟု အမှန်ထိ ရောက် သဘောပေါက်ထားကြကုန်ရာသည်။

ထိုပထဝီမြူ၏ သတ္တိကား မြူဆိုင်မြူခဲစုပေါင်း၍ အမြင်ခံ အကိုင်အထိခံ ခုထည် ခြပ်ရုပ်ခဲ ရုပ်လုံး ပုံသဏ္ဌာန်များအဖြစ် ပေါ်ပေါက်စေနိုင်ခြင်းသာ ဖြစ်သည်ဟူ၍ ဖြတ်သားစွာ စွဲထားကြရန် ဖြစ်သည်။

ထိုထိုသော အထည်ခြပ်စုရှိသော သက်ရှိသက်မဲ့ အား လုံးသော ရုပ်ဝတ္ထုအစုစုတို့ ကြေပျက်ခဲ့သော်၎င်း၊ ချေဖျက် လိုက်သော်၎င်း၊ ထိုသည်ဒဏ်တို့၏ နောက်ဆုံးဖြစ်ရာ အန္တိမ ကား မြူသာလျှင် မြန်၍ ဖြစ်ကြရခြင်းသာတည်း။

ထိုပထဝီဓာတ်၏ ပင်ကိုယ်မူလကား သက်မဲ့(၀၁)ဓာတ် သေရုပ်ဖြစ်သည်။

(၂) အာပေါဒေါ ဝေဓာတ်သည် လူတိုင်းသိကြသော ဝေဓာတ်တို့၌ ဦးစီးသော ပွဲစည်း ရုပ်ဓာတ်ပင်ဖြစ်၏။ ထို ဝေဓာတ်သည် ဝေဓာတ်ကြီးအဖြစ်၎င်း၊ အခိုးအငွေ့အဖြစ် ၎င်း၊ ဝေဓာတ် ဝေဓာတ်များအဖြစ်၎င်း တည်နိုင်၏။ မည်သည့် အသွင် သဏ္ဌာန်၌ဖြစ်စေ-ရုပ်သားအဖြစ်ကော်ပြောကိုင်တွယ် နိုင်၏။

သူ့သတ္တိကား ပွဲစည်းခြင်း သဘောဖြစ်သည်။ အာပေါ ဓာတ်ကို ဗလာဗေဒနည်းအရအားလည်း ဖြစ်နိုင်သည်။ယိုစီး သော သဘောလည်း ရှိသောကြောင့် ထို ယိုစီးမှုသည်ပင် အားအဖြစ် အရှိန်ကိုဖြစ်စေနိုင်သည်။

ပင်လယ် သမုဒ္ဒရာတို့မှ တက်လာကာ ရွာချလိုက်သော မိုးရေတို့ကြောင့် ပေါက်လာသော သီးပင် ပွင့်ပင် တို့သည်

လူသတ္တဝါတို့၏ အစာအဟာရ ဖြစ်လာကြလေသည်။ ထို အဟာရတို့၌ပါသော အရည်ကလပ်စသည် သမုဒ္ဒရာမှ ရေ ပါတကား။ ထိုသမုဒ္ဒရာ ရေတို့သည်လည်း အာပေါဓာတ် တို့၏ စုဝေးရာပါတကား။ ထိုအာပေါဓာတ်သည် အငွေ့ အဖြစ် အစဉ် ဤကပ္ပာ၌ ပျံ့လျက်၊ အရာဝတ္ထုရှုပ်အစုအားလုံး ၌ ရှိပါကလားဟူသော အသိကို ရောက်ရန်လို၏။

အာပေါဓာတ်၏ ဖွဲ့စည်းမှုနှင့် မကင်းကြကုန်တဲ့ သက်ရှိ သက်မဲ့ အားလုံးသော ရုပ်ဝတ္ထု အထည်ဖြစ်တို့ ကြေပျက် လျှင်၊ သို့မဟုတ် ချေပျက်လျှင် အဆွေးအရည် အားလုံး၏ နောက်ဆုံး အန္တိမကား အာပေါဓာတ်၌သာ နိဂုံးချုပ်ပါ တကားဟု သဘော ပေါက်သားကြရာမှ အမှန်သိ အမှန်မြင် ဘက်သို့ ရှုမှတ်နိုင်ကြချေမည်။

ထိုသည့် အာပေါဓာတ်၏ ပင်ကိုယ်မူလမှာ သက်မဲ့ရုပ်၊ (၁)ဓာတ်သေ ဖြစ်လေသည်။

(၃) ဝါယောဓာတ်၊ ၎င်းကား သက္ကာန်ထင်ရှားမမြင် ရစေကာမူ၊ ထိတွေ့စမ်းသပ်၍ ကောင်းစွာ တွေ့နိုင်သော ဓာတ်သားဖြစ်၏။ လေကို စိပေါင်း၍၎င်း၊ လေလုံး၌၎င်း သွင်းယူပြီးနောက် ဗုဒ္ဓယ်ဖြစ်ခါ ဝန်လေးများကိုပင် ခုခံထမ်း ထားနိုင်သောကြောင့် ရုပ်သားဖြစ်သည်။

ဖြစ်အဖြစ် သက္ကာန်အမှန် မမြင်ရမှီမှတစ်ပါး၊ ထင်ရှားစမ်း ယူ တွေ့ထိနိုင်သောကြောင့် ရုပ်အစစ်သာလျှင် ဖြစ်ကြောင်း ကောင်းစွာသဘောပေါက်နိုင်၏။

သူ့သတ္တိကား လှုပ်ရှားနေသော အင်အားပင် ဖြစ်သည်။ မှန်တိုင်း အပြစ်ဆင်းလာသောအခါ အကြီးဆုံးသော အား များအဖြစ် မြို့ရွာများကို မဆိုသားဘဲ- တောတောင်များကို သော်ယူ ရွှေ့လျားပြန်လွှင့် သွားစေနိုင်၏။ များလှစွာသော ရေထုကြီးမှာ ပင်လယ်မှတစ်ဆင့် ရေငွေ့ တက်လာသမျှကို လေ သည်ချိမ၊ ၍ ထိုထိုပင်လယ်ဒေသများသို့ သွန်သွန်လိုက်သောအခါ ကြီးမားလှသော ရေလွှမ်းမှုကြီး များကိုခံကြရချေသည်။ ဤမျှ များပြားသော ဗုဒ္ဓယ်အင်အားကို ချီ၊မ ရွှေ့ပြောင်း ဖျက်ဆီး ပစ်လိုက်ရာ၌ လေထု၏ အားသည် အလွန် များလှကြောင်းကို ထင်ရှားစွာ ကျွန်ုပ်တို့ တွေ့ကြရကုန်သည်။ ဝါယောဓာတ်လေ သည် မြို့နှင့် ရေဓာတ်တို့ကဲ့သို့ စုဝေးပြီးမနေ၊ ဤကပ္ပာကို ပတ်ဝါ အကြားမထင် ဒလစပ်ဆက်၍ တပြင်တည်းတည်၏။

ဇီဝိတရုပ်ရှိသော အားလုံးအော သတ္တဝါမှန်သမျှ ၎င်းကို ရှုထုတ်နေသော နှလုံးသားမှတစ်ဆင့် အာယုအဖြစ် ရပ်တည်ကြရ ကုန်လေသည်။ လှုပ်ရှားမှု တိုးတက် ကြီးထွားမှုစသော အား မှန်သမျှ လေကိုအရင်းခံကြရ၏။ အကြင်မျှသော တခဏ၌ ထိုဇီဝိတသည် လေသွင်းထုတ်မှုကို ရပ်ဆိုင်းတဲ့ ထိုတခဏ မှာပင် သဇီဝ သဘောမှ နိဇီဝ သဘောသို့ တမဟုတ်ခြင်း ရွှေ့လျော့၍ ကိစ္စချော့နိုင်သည်ဆိုကြစို့.....။

ထို့ကြောင့် ရုပ်ရှင်ခန္ဓာရှိသော သတ္တဝါအားလုံး ကြေ ပြုန်းသော်၎င်း၊ သေဆုံးသော်၎င်း၊ ထိုခန္ဓာ၏ အဋ္ဌတ္တိက ဝါယောဓာတ်သည် အပြင်ဗဟိဒ္ဓ ဝါယောဓာတ် အဖြစ်သို့ ရောက်၍ ပြန်လွှင့်သွားမြဲဖြစ်သည်။

ဝါယောဓာတ် လေ၏ ပင်ကိုယ် မူလ သဘာဝ ကား လှုပ်ရှားမှုဖြစ်၍ ဓာတ်ရှင်ဟု တိကျစွာ စွဲမှတ်ထားရ၏။

(၄) နောက်ဆုံး တေဇောဓာတ်သည် အများအားဖြင့် အပူဓာတ်သက်သက်ဟု ကောက်ယူကြရာ၊ ကေန်အားဖြင့် အပူအေး နှစ်မျိုးစလုံးပင် တေဇောဓာတ်ချည်းပင် ဖြစ်လေသည်။ သုညဇီကမ္မိအောက် အလွန်လှေ့သော အဓာတ်မှ အစ အလွန်ပူသော မီးကြီးများအထိ အားလုံးသည် တေဇော၏ သဘောချည်းသာ ဖြစ်ကြကုန်သည်။ ယင်းတေဇောကို မီးတောက်မီးလျှံများ အဖြစ်နှင့်၎င်း၊ မီးစွဲမီးခဲများအဖြစ် နှင့်၎င်း၊ ထင်ရှားစွာ တွေ့မြင်နိုင်သဖြင့် ရုပ်ဘူတအမှန် ကေန် ဖြစ်ချေသည်။ တေဇော၏ သဘောစရိုက်မှာ ပူလျှင်တက်ကြွ ဖွံ့ကား၍ လျှော့၍ ကြုံ့သိတ်သည်တတ်၏။

သူ့သတ္တိကား- အလင်းအမှောင် အရောင်အဆင်းမျိုးစုံ နှင့် အပူအေး ထုသိဉာဏ်မျိုးစုံကို ဖြစ်ပေါ်စေတတ်ခြင်း ဖြစ်၏။

သက်ရှိ ဗီဇတရုပ် အားလုံးတို့၌ တေဇောဓာတ်၏ အရှိန် ဖြင့် အပူဓာတ်များ ရရှိခါ ဥသ္မာဓာတ်ဖြစ်ပြီး ရုပ်ရှင်အဖြစ် သက်ရှိဘဝသို့ ရောက်ရှိလာကြရ ကုန်သည်။

တေဇောသည် ရှိသင့်သော သဘာဝ အမျိုးအစား အောက် လျှော့လျှင် သော်၎င်း၊ ပိုလျှင်သော်၎င်း၊ ဥသ္မာ ဓာတ်အဖြစ် ဝါယောနှင့် ပေါင်းစပ်မှုကို ထိခိုက်စေတတ် ကည်။ ဥသ္မာဓာတ် ပျက်လျှင် အာယုပ္ပန်စီးနိုင်၏။ ထိုအခါ သဇီဝသဘောမှ နိဇီဝသဘောသို့ ရောက်သွားပြန်၏။

ထိုအခါ တေဇောသည် ဝါယောနှင့် ပေါင်းစပ်ဖွဲ့စည်း ထားသော အဇ္ဈတ္တိကတေဇောဘဝမှ အပြင်ဗဟိဒ္ဓတေဇောသို့ ပြန်လည် ရောက်ရှိ၍ သွားလေသည်။

ယင်းတေဇော၏ မူလသဘောက ဓာတ်ရှင်သက်သက် ဖြစ်လေသည်။

ဤသို့လျှင် ဘူတရုပ်ကြီး ၄-ခု ရှိနေကြရာ၊ မြူနှင့် ရေဓာတ် ဖြစ်သော ပထဝီနှင့် အာပေါမ္မာ ဓာတ်သေရုပ် သဘာဝဖြစ်၍ လေနှင့် ပူဖြစ်သော ဝါယောနှင့် တေဇောမှာ ဓာတ်ရှင် ရုပ်သဘာဝများသာ ဖြစ်ကြကုန်ချေသည်။

ဤမျှပြင် (ပအာဝါတေ) မူလမဟာဘူတဓာတ်ကြီး ၄-ခု၏ တခုစီတို့၏ ပင်ကိုယ်သဘာဝသတ္တိရုပ် အသီးသီးကို သိကြပြီး နောက်၊ ထိုမဟာဘူတပေါ် မြူ၊ ရေ၊ လေ၊ ပူဇေ ဓာတ်သဘာဝ အသီးသီးတို့သည် ဤသည့် လောက၏ ရုပ်နာမ် သဘာဝကို သူ့စခန်းမှသူ မည်သို့ ပေါင်းစပ်ပါဝင် ဖွဲ့စည်းပေါ်ပေါက် စေသည်ဟူသော အဆင့်ကို တဖန်ဆက်၍ ကြည့်ကြစို့ဦးစို့.....။

ရုပ်နာမ်ဖွဲ့မှု

ဤကပ္ပာ၌ ဘူတရုပ်ကြီး ၄-ပါးမှတစ်ပါး၊ အခြားဘာမျှမဟု ဆိုခဲ့ပြီ။ ထိုဘူတရုပ်စု ၄-ပါးသည်သာ ကေန်အားဖြင့် ဤလောကသံသရာ၏ လက်သည် ဇာတ်ဆရာကြီးများဖြစ်သည် ဟူ၍ ဗုဒ္ဓဘုရားရှင် ဟောညွှန်တော်မူခဲ့ပြီ။

မြောက်ပိုင်းသာသနာဝင်တို့ကမူ ဤမဟာဘူတ၌ အနိုးဓာတ် (အိသာ)ကို ထပ်၍ ဖြည့်ကြခြင်းဖြင့် ဘူတဓာတ် ၅-ပါးအဖြစ် ငွင်းထိုက် ယူကြကုန်၏။ ဘုရားဟော မူရင်း၌ကား ၄-ပါးသာ ဖြစ်သည်။

ထိုသည့် ရုပ်သားအမှန် ကေန်ကိုင်တွယ် စမ်းသပ်တွေ့ထိ ထင်ရှားရှိသော ရုပ်သားဓာတ် မဟာဘူတသည် ပင်ကိုယ်မူလ ရုပ်သဘာဝကိုသာ အခြေခံ၍ အထည်ဖြစ်ပေါ်၍ ရုပ်အစုစုကို ဖြစ်စေသည်ဆိုသော အချက်၌ ကျွန်ုပ်တို့ ထင်ရှားစွာ သဘော ပေါက်ကြရန် မခက်ခဲကြစေကာ၊ ထိုရုပ်ဘူတဓာတ်သားမှ နာမ်သဘာဝမျှား မည်သို့ဖြစ်ပေါ်လာသနည်းဟူသော ကိစ္စမှာ အတော်မလွယ်သော အနုမာနဖြစ်နေချေသည်။

ထို့ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ရုပ်သားဖြစ်၍ နာမ်ဟူ၍ ထင်ရှားတုံ့ဖက် ဖြစ်ပေါ်လာသော ဝိဝ သို့မဟုတ် အာယုဆိုတဲ့ သဘာဝသည် မည်သို့လျှင် အကြင်မဟာဘူတက ဖြစ်စေလေ သည်ကို အောက်ပါ ဥပုဟရုဏ်များဖြင့်သာလျှင် ထင်ရှားစေ ကုန်တော့အံ့။

ဘူတရုပ် ၄-ပါးသည် သက်ရှိသတ္တဝါတခု ဖြစ်လာရန် “အမျိုးအစား”ကိုက်ညီသော အပွဲ အစည်းဖြစ်လာမှသာလျှင် သက်ရှိသတ္တဝါ၏ အဆင့်သို့ ရောက်ရှိလာမြဲ ဖြစ်သည်။ သက်ရှိ သဘာဝအဆင့် ရောက်လျှင်လည်း ထိုသက်ရှိ ရုပ်သဘာဝနှင့် ကိုက်ညီသော အမျိုးအစားသာလျှင် ဖြစ်ပြုဖြစ်သည်။

ဤကပ္ပာဇီ ပဌမ မူလ သက်မဲ့အဆင့်သည် ခေညီများ မှော်များ မှိုများမှ တစ်တစ် တောင်ခါ ဤသင်္ခါရလောကကို

ဖေါ်ထုတ်ခဲ့လေသည်။ ထိုသက်မဲ့ဘဝ ရုပ်သက္ကာန်များမှ တဆင့် ဆင့်တိုးပွားတက်လာခြင်းဖြင့် တဖန် သတ္တလောက တည်းဟူသော သက်ရှိဘဝသို့ မပြစ်လောက်သော ခေပိုး ခေမှားအဆင့်မှ တောင်အခြေခံခါ လူဆိုတဲ့ သတ္တဝါအဆင့် ထိ တိုးတက်ရောက်ရှိလာခဲ့ခြင်း ဖြစ်လေသည်။

ထို့ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ရုပ် ဘဝမှ နာမ်ဘဝမည်သို့ ရောက်ရှိလာပုံကို လေ့လာရန် အတော်အတန် အဆင့်အတန်း မြင့်၍ နာမ်ရိပ်နာမ်ငွေ ပါသော သစ်ပင်ချုံနွယ်များကို ဝေ၍ အက်ခပ်ကြကုန်ရာ၏။

ကျွန်ုပ်တို့သည် အဆက်နား၌ ဝါယောဓာတ် လေနှင့် စောဇောဓာတ် ပူဇော ၂-ခုမှာ ပင်ကိုယ်သတ္တိအရ ဓာတ်ရှင် ဘူတများ ဖြစ်သည်ဟု ဖော်ပြခဲ့ပြီးလေပြီ။

ထိုဓာတ်ရှင် ၂-ခုတို့တွင် စောဇောသည် ဥဿာဆိုတဲ့ ဆွဲကို ခံယူလိုက်သည်နှင့် တပြိုင်နက်၊ သူ၏တွဲဘက် ဝါယော ဓာတ်သည် “အာယု” အသက်ဆိုတဲ့ ဂုဏ်ကို တခါတည်း ဆင်မြန်းပြီး ဖြစ်သွားလေသည်။

ဤနေရာ၌ ခိုင်လုံသော သက်သေ ဥပုဟရုဏ်ကိုဆောင်ကြမှ သရုပ်ပေါ်ချေတော့မည်။

သစ်စေ့ တစေ့ ဆိုကြပါစို့...မန်ကျည်းစေ့-ထိုမန်ကျည်း စေ့ကို အပင်ပေါက်မည့်အစေ့ဟု ပြောကြပေအံ့၊ ပူးစေ့၊ ဖရုံစေ့ တို့ကိုလည်း အပင်ပေါက်မည့် အစေ့များ ဖြစ်ကြောင်း ကို မည်သူမျှ ငြင်းချက်ထုတ်မည် မဟုတ်ချေ။

သို့ရာတွင် ထိုအစေ့ကို ရေခဲသည်နှင့် ထည့်ထားသော ဘာမျှပေါက်လိမ့်မည် မဟုတ်သည်သာမက၊ မျိုးစေ့ ဗီဇ ဇာတိဇာတ်ပင် ပျက်စီး၍ သွားပေလိမ့်မည်။

ထိုသစ်စေ့တို့၌ အပင်အညောက် ပေါက်လာရန် အား လုံးပြည့်စုံစွာ ပါလာသည်ကားမှန်၏။ သို့ရာတွင် အပူဓာတ် နှင့် မြေဓာတ် အာပေါ်ရေဓာတ်တို့၏ မျှ တ ခုံ သော သဘောကိုသာ သူ လိုပေလိမ့်မည်။ ထိုမျှတသော နေရာတွင် ထားက အပင်ပေါက်မည် ဖြစ်ပေသည်။ လေဝင်ရန်လည်း လိုချေသေး၏။ သူနှင့်မျှတသော ဘူတသဘာဝ၌သာ အပင် အမြစ် ကောင်းစွာပေါက်လာချေမည်။

အချို့ သစ်စေ့ မျိုးစေ့ များသည် ခိုက်ပျိုးခါနီး ကာလ မတိုင်မှီက ကြိုတင်၍ အပူဓာတ်နှင့် လေဓာတ်မပြတ်အောင် မလွန်အောင် အမြဲသိုမှီးထားမှ ဇီဝသဘော မပျက် စိုက်ပျိုးရန် ဖြစ်ကြပေသည်။

ထိုသစ်စေ့တို့၌ ဇီဝသဘော ဘယ်ကလာသည်ကို အကဲ ခပ် ခပ်မိလောက်ပြီ။ မျှတသော အပူအနှေနှင့် လေဓာတ်ပင် ဖြစ်နေသည်။

ဤသင်္ခါရ လောကနှင့် ဆင်တူဖြစ်တဲ့ သတ္တလောကကို လည်း အသက်ဖြစ်နိုင်သော အချိုးအစား ကိုက်ညီမှုမရှိသော (ပအာဝါတေ) အဆင်မပြေသော အစုအဝေးကို ကြည့်လျှင် အသက်ဇီဝ ပျက်သွားတတ်သော သဘာဝရှိသည်ကို ပြန်လည် ဂရုပြုကြကုန်စေ။

ဥပမာ- ကြက်ဥကို ကြည့်ကြကုန်၊ ထိုကြက်ဥသည် ကြက် ကောင်လေး ပေါက်လာနိုင်သော လေဥ မဟုတ်သော ဥကောင် အမှန်ဖြစ်သည်ဟု ဆိုကြပါစို့။

ထိုဥ၌ ဇီဝသဘာဝ အပြည့်အစုံ ရှိသည် ဆိုရုံမျှတပါး၊ အသက် အာယုရှိပြီးဟု မည်သို့ ခေါ်ဆိုကြရမည်နည်း။ အကယ် တန်တု ထိုဥ၌ အသက်ရှိ ဖြစ်ပြီဟုဆိုက စာပွဲပေါ်၌ တင်ထား ကြည့်ပါလေ- ဘယ်သူလျှင် ကြက်ငယ်ကလေး ဖြစ်လာချေ တော့မည်နည်း။ ၂၄- ရက် ပြေပြေပင် ထိုစာပွဲပေါ်၌ ထားစေကာလည်း ထိုဥသည် အကြောင်းထူးမည့် လက္ခဏာ တစုံတရာ ဖြစ်တော့မည်မဟုတ်ပေ။

သို့ရာတွင် ထိုကြက်ဥကို ကြက်မ၏ ပူနွေးသော ဝမ်းဗိုက် အောက်သို့သော်၎င်း၊ လေဖြင့် အပူငွေ့ကောင်းစွာ ရသော ဥပေါက် ကရိယာထဲ၌သော်၎င်း ထားသောအခါ၊ ကြက်ငယ် ကလေး ပေါက်လာပေတော့မည်။

ထိုကြက်ငယ် ကလေးသည် သက်ရှိဖြစ်ကြောင်း ကေန် အမှန် ထင်ရှားရုံမျှမက၊ “ရုပ်- ဝေဒနာ- သညာ- သင်္ခါရ- ဝိညာဏ” စသော ခန္ဓာ ၅- ခုလည်း ဥကပေါက်သည် နှင့် တပြိုင်နက် ပါလာသည်ကို အမွှေး အတောင်မျှ မခြောက်ခင် ဘဝကပင် စ၍ တွေ့မြင်ရချေမည်။

ဥကပေါက်၍ ကြက်ငယ် သက်ရှိဘဝ ထင်ရှားဖြစ်လာ သည်နှင့် တပြိုင်နက်၊ ထိုကြက်ငယ်သည် သူ့ ဘဝ တာဝန်ကို သူ့ ဟာဝု အပြည့် ဟူဆောင် နိုင်သော စွမ်းရည် လက္ခဏာ အပြည့်အစုံ ပါရှိချေသည်။ သူ့၌ မိခင်ကြက်မကြီး ရှိသည်ဖြစ်စေ

မရှိသည်ဖြစ်စေ ပဓာနမဟုတ်။ သူ့အခြေအနေနှင့် ကိုက်ညီသော အစာ ရေ လေ အပူငွေ့ စသည် တို့ကိုသာ ဆီလျော်အောင် ရရှိပါက ကြက်မကြီး အဖြစ်သို့ ကြီးပြင်း ချောက်ရှိလာမည်မှာ သေချာလှပြီဖြစ်၏။

ဤနေရာ၌ မအေကို နို့ကပ်ရိုးပြီး မသွားနိုင် မလာနိုင်နှင့် ချေးသေး ကအစ မိခင်၏အကြောင့်ကျက် ခံယူလွန်းကြသော လူသား သတ္တဝါနှင့် ကြက်ငယ်သည် အလွန်ခြားနားသည်။ ဤအချက်မှာ ကံခေါ်သော ဥဿယ၏ အထုံလေ့သာလျှင် ဖြစ်သည်။ ပရိပရမ္ပ မိုးကျရွေ့ကိုယ် စိတ်ကူးထဲက ကံတစုံ တရာနှင့် ဘာမျှမဆိုင်ပေ။ ထိုမိုးကျ ရွေ့ကိုယ် ကံကိုယုံလျှင် ထိုကလေးကို ဘာမျှဂရုမပြုဘဲ ထားကြည့်နိုင်၏။ သူ့ငွေ့သူကြွယ် ထံမှာ မွေး၍ ကံကောင်းပါသည် ဆိုသောကလေးပင် ဂရုမဲ့ ပစ်ထားကြည့်က နောက်ဘဝက ဘာကံကမျှ သူ့ကို လူကြီး ဘဝ ရောက်စေတော့မည် မဟုတ်ပေ။ အေး... တဦးဦးက ဝင်လုပ်ပေးရမှ ကူညီ ဂရုပြုပေးမှ ကောင်းမည်သာ ဖြစ်ချေ သည်။ အပြုအစုကောင်းလေ...ကံကောင်းလေ ဖြစ်ချေမည်။

ကြက်ငယ်မှာ သူ့ကံကိုသူ ဖန်တီးချေတော့ပြီ။

ကျွန်ုပ်တို့သည် နာမ် သဘာဝမှ အတွက် ထိုကြက်ငယ်၏ သတ္တ ဗီဇအရင် နောက်ရင်းပိုင်း အဆင့်သို့လျှော့၍ သင်္ခါရ လောကကို တဖန်လိုက်၍ ကြည့်ကြဦးအံ့။

ဤသင်္ခါရလောကသည် သစ်ပင် တော တောင် တို့သာလျှင် ဖြစ်၍ သက်သေ ရုပ်လောက ဖြစ်ကြောင်းကို ကောင်းကောင်းကြီး လက်ခံကြပြီး ဖြစ်သည်။

သစ်ပင် ချုံနွယ်တို့သည်သစ်စေ့ကပေါက်သည်ဖြစ်စေ အမြစ် ခေါင်းရှိအမြစ် အစရှိ တို့မှ ပင် ပေါက်သည်ဖြစ်စေ ရုပ်ပွား ဖြစ်ပုံ အဝဉ်သာ ခြားကောမူ၊ ရုပ်ဘဝ ရုပ်တည် တိုးတက် ကြီးထွား သီးပွင့်လာပုံချင်း တို့၌ကား အားလုံးတူညီသော သဘာဝချည်းပင် ဖြစ်ချေသည်။

ကြက်ငယ်၌ ရုပ်နာမ်သည် ကြက်ဥတုင်း၌ မည်သို့ပေါ်လာ သည်ကို အကဲခတ်ရန် အတန်ရှုပ်ထွေးချေသော် - ဤသင်္ခါရ လောကသား သစ်ပင် ချုံနွယ်တို့ကို စေ့ငှစွာလေ့လာလျှင် ရုပ်နာမ်၏အစကို ခြေထုခံမိ ချေတော့မည်။

ထိုသစ်ပင် ချုံနွယ်တို့ကိုကြိတ်ချေလိုက်ကြသော် မူလဘူတရုပ် လေးပါး (ပဇာဝါဂေတ) တွေကိုသာ ပြန်၍ရပေလိမ့်မည်။ သီးခြားနာမ်ဘာဝ သစ်ပင်၏ ကြီးထွားမှုလက္ခဏာ တစုံတရာ ကိုမျှ ရှာတွေ့ကြမည် မဟုတ်ချေ။

သို့ဖြစ်ကောထိုသစ်ပင်ချုံနွယ်များ တနေ့တခြားကြီးထွား လာခြင်း ဖြန့်ဝါပြာ ကြက်သွေးစသော အထောင်မုါးစုံ ပန်း ပွင့်များ ပွင့်လာကြခြင်း၊ ရင်းတို့၏အသီးအစေ့ တို့၌ ဇီဝသဘော အင်္ဂါအစုံ တဆက်တည်း ထုတ်လုပ်ပေးလိုက်နိုင်ခြင်း စသည် တို့ကို တဆင့်ပြီး တဆင့် ကြည့်ကြသောသခါ၊ ရုပ်နာမ်၏ သဘောလက္ခဏာ သန္ဓေတည်လာပုံတွေကို အကဲခတ်နိုင် ကြပေ လိမ့်မည်။

မြေနှင့်ရေမှ ခြပ်အဖြစ်ရခြင်း၊ လေနှင့်အပူတို့မှ ဆင့်တိုး ကြီး ထွားခြင်းတို့သည် မပြတ်အစဉ် ယှဉ်တွဲ ဖြစ်ပေါ်လာ

သည်။ ဤနေရာ၌ ရုပ်နှင့်အား ဖြစ်မှုအခြေကို အကဲခတ်ကြကုန်။ ထိုအားမှတဆင့် ရုပ်ကို ဆင်ပွားအကျိုးပြုပုံကို လေ့လာသောအခါ နာမ်၏အဝပိုင်း နာမ်၏အခြေကို သွား၍ သစ်ပင်တို့၌ ကွက်ကွက်ကွင်းကွင်း လက်ဝင်း တွေ့ကြရအောင် အနီးကပ်၍ ကြည့်ကြဦးအံ့။

ဥပမာ-ဗူးပင် ပရံပင်စသော နွယ်ပင်ဆိုကြပါစို့။ ထိုနွယ်ပင်များသည် အစေ့မှပေါက်၍ တနေ့တခြား ကြီးထွားလာသည့်အတိုင်း ပျော့နှံ့သော နွယ်ပင်တဝ အခြား အပင်ချုံ သို့မဟုတ် ဗူးပင်ပရံပင်စသည်တို့ကို မှီခိုအားပြုတွယ်တက်ကြပေတော့သည်။ ဘယ်သို့တက်သနည်း...တက်နည်းတက်ဟန်ကို ကြည့်ကြဦး။

နွယ်ပင်တို့၏ ဧရိယာဝါသနာအလျောက်တက်စရာ တက်အားအကူ အပံ့များကို ထိုနွယ်ပင်တို့၌ ပေါက်လာလေသည်။ မှီတွယ်ကုပ်ချည်တက်နိုင်ရန် ထိုအပင်တို့၏ အရွက်ဝင်း နွယ်မမှ မှီတွယ်ရာ၌ ချည်နှောင်ကုပ်လိမ်ရန် နွယ်လိမ်ငယ်များ အမွေးအမြှင်များသည် ရိုးတီးယားတား အလကား မနေကြပေ။ ကုပ်တက်ရာ နွယ်မ လမ်းရွှေ့ တလျှောက် အတက် အဝ အကိုင် တုတ်စသည်တို့ကို တယမ်းယမ်းစမ်းခါ ထိမိထိရာ အတက်၊ အလက်၊ အခွံနီးအစ တို့ကို စပရိန်လို ကျွံင်လို တခါထည်း လိမ်ကုပ်၍ ထားကြလေတော့သည်။ ဤလိမ်ကုပ်မှုသည် ညအခါ အလင်းရောင်မရှိသော အချိန်တွင် တတွန့်တွန့်နှင့်ဆွဲလိမ်လိုက်ရာ၊ နံနက်လင်းသောအခါ ၅-ပတ် ၆-ပတ်မျှထိ လိမ်၍ ကုပ်ချည်ပြီးဖြစ်သွားကြကုန်သည်။

ဤသို့ကုပ်လိမ်ချည်နှောင်ခါ နွယ်ပင်မ၏ ရွှေတိုးကြီးထွားပွင့်သီးလာရေးကို ကူညီလှလှ ပြုကြကုန်သည်။ အားထုတ်လိမ်ကုပ်ကြကုန်သည်။

ဤနွယ်လိမ်အမြင်များသည် မည်သည့် သဘောသတ္တိကို အခြေခံ၍ ဤသို့ ပင်မ၏ ခရီးရောက်ရေးကို ကျနသေချာစွာ လိမ်ပတ်ကုပ်ချည်တက်ကြကုန်ချေသနည်း ပင်မ၏ ဗီဇ သဘာဝက ဤနွယ်လိမ် ကလေးများ ပေါက်စေ၍ တာဝန်ခံခဲ့ဝေခါ ဘဝရပ်တည်ရေး အလုပ်ကိစ္စအဝဝကို အားပြုပုံသည်၊ မည်သို့သော အကြောင်းမဲ့သဘာဝ ဖြစ်လေသနည်း။

နောက်တမျိုးကြည့်ကြဦးစို့... ထိကရုံးပင် ဆိုကြပါစော့။ ထိုလိုက်သည်နှင့် တပြိုင်နက် တွန့်ကနဲ အကပ်ပါပုံမှာ လူတိုင်း သိထိက အပင် ဖြစ်သည်။

ထိုအပင်၏ တွန့်တက်ပုံ ရုန်းတတ်ပုံ သဘာဝသည် ဘာသဘောကို အခြေခံသနည်း။

ဗမာပြည်အရပ်ရပ်၌ ရေနား ချောင်းနားတလျှောက် နွယ်ရှင်ပင်များကို ကြား သိ ကြ သူ အများ ရှိကြပေ လိမ့်မည်။ အကယ်ပင် ရေနှင့်တွေ့လျှင် လိမ့်ဘွန်၍ သွားကြကုန်၏။ ထို့ပြင် ပင်လယ်ရေပြင်၏ အောက်၌ ကျောက်ဆောင် များတွင် ပေါက်ကြသော ဆီးအင်ဒိုမီခေါ် အပင်များသည် လှပသော ပန်းပွင့်များသဏ္ဌာန် ဖြစ်ကြစေကာ၊ ငါးကလေးနှင့် ရေပိုး ရေမွှားများက ထိမိလျှင် ပွင့်ချပ်များက ပိတ်၍ ဆွဲယူ စားပစ်ခြင်း၊ ဆူမထူးကူးနန်းနှင့် ဩစတြေးလီယာတိုက် မြောက်ပိုင်း သော များထဲ၌ သားစားသစ်ပင်များမှာ အတော်အတန်ငယ်တော

တိရစ္ဆာန်များကို ရွက်ရွက်ခတ်၍ ဖမ်းယူစားတတ်ခြင်း စသည်
တို့ကို စွယ်စုံကျမ်းများ၌ ခေါ်ဝေါ်ခံရတတ် ကူ ပြောပြပါရှိသည်ကို
ကျွန်ုပ်တို့ တွေ့ကြုံရချေသည်။

ဤသို့ဖြင့် သင်္ခါရလောကသား သစ်ပင်များဖြစ်သော ဗူး
ပင်က နွယ်လိမ်ကလေးများတွင် လိမ်ကုပ်တက်တတ်ပုံ၊ ထိကရုံးပင်
များ ရုန်းကြပုံ၊ နွယ်ရှင်နှင့်တကွ သားစားသစ်ပင်များ ရှိနေပုံ
များကို ထောက်ရှုပါက ရုပ်သာလျှင် ကေနံထင်ရှားနေတဲ့
သစ်ပင်ချုံနွယ်တို့၏ ဗီဝသဘောမှာ နာမ်ဘာဝ၏ သဘော
လက္ခဏာကို အကဲခတ်နိုင်ကြချေပြီ။

ဤရုပ်သား ကေနံဖြစ်သော သစ်ပင်ချုံနွယ်တို့၌ ယင်း
သစ်ပင်တို့၏ ဆင့်တိုးကြီးထွားရေးအတွက် အဘယ် သဘာဝ
၏ သတ္တိက အသိလျှင် ထိုသစ်ပင်တို့ကို ၎င်းတို့အကျိုးငှာ ဖြစ်
သော သက်ဆိုင်ရာ ဓလေ့ သဘာဝများကို ဖြစ်ပေါ်စေနေကြ
ကုန်သနည်း-?

ထိုသစ်ပင်တို့အား အခန်းထဲ၌ စိုက်ပျိုးထားပါက နေပူ
ရောင်အလင်းရှိရာ အပေါက်များ ဘက်သို့ ကိုင်းညွတ်ခြင်း
ကုက္ကိုစသော သစ်အိပ်ပင်မျိုးစသော ရွက်ရွက်ပင်မျိုးများမှာ
နေပူရောင်အလင်းရှိ အချိန်အခါများ၌ ရွက်တံများ ကား
သော်လည်း ညအခါ နေဝင်ချိန်များ၌ အိပ်တတ်ကြခြင်း
အပွင့်တို့သည် နံနက်စောစော အာရုံလာစေရန် ပွင့်အာတတ်ခြင်း
နီ ဝါ ပြု ပြာ ကြက်သွေးစသော အရောင်များကို နေရောင်
မရသောအခါများ၌ မပွင့်နိုင်ခြင်း နေရောင်သို့ ထုတ်ပေး
မှ ဆိုင်ရာသဘာဝအရောင်များကို ပွင့်ကြခြင်း စသည်တို့ကား

သစ်ပင်ချုံနွယ် တို့၏ သိမ်မွေ့သော ရုပ်သဘာဝ၌ အထင်
အရှား ရှိနေသော်လည်း နုလွန်းသောကြောင့် အာယုသဘော
နာမ်ဘာဝကို ထင်ရှားစွာ မပြောနိုင်ကြပေသောအခါမျိုးရှိ၏။ သို့ရာ
တွင် နာမ်ဟူ၍ လုံးဝမဝေါ်ဆိုနိုင်သော အဆင့် မဟုတ် သော်
လည်း သစ်ပင်တို့၏ ဗီဝသဘောသည် လေနှင့်နေရောင်အပူ
ဓာတ်များကို အရင်းခံကြကြောင်း ကောင်းစွာ ထင်ရှားအကဲ
ဖြတ်နိုင်လေပြီ။

ထိုလေနှင့်နေတို့နှင့် ကင်းလွတ်ရာ၌မူ သစ်ပင်၏ ရုပ်ဘာဝ
သည် ကြီးပွားမှု ဆင့်တိုးပွားထက်မှုများ လုံးဝ အားပျော့
လျက်ရှိသည်ကို တွေ့ရ၏။ ထို့ကြောင့် ဝါယောဓာတ် လေ
နှင့် တေဇောဓာတ် အပူဓာတ်တို့သည် နာမ်ဘာဝ ပေါ်
ပေါက်စေမှု၌ အရင်းခံသူတဓာတ်များ ဖြစ်နေကြလေပြီ။

မဟာဘူတ ၄-ပါးတို့၏ တရစီဖြစ်သော အနုမာနကို စဉ်း
စားဆက်စပ်သောအခါ ဓာတ်သေဖြစ်သော ပနှင့် အာသည်
ရုပ်ဖြစ်တည်၍ ဓာတ်ရှင်ဝါဒနှင့် တေသည်အားအဖြစ် ဗီဝ
ဘာဝကို ပူးပေါင်းခါ ထိုရုပ်ဖြစ်၏ ဆင့်ပွား တိုးလာမှုနှင့်
ယင်းဆင့်တိုးပွားမှုဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းများကို တာဝန်ယူကြပြီးလျှင်
ဤသင်္ခါရလောကကို ထူထောင်လိုက်ကြသည်ကို သိရလေပြီ။

ဤမျှဖြင့် သက်ပဲ့ဝေကြသော သင်္ခါရလောကရှိ သစ်ပင်
ချုံနွယ်၏ တည်ဆောက် ထူထောင် ဆင့်တိုးပွားတိုးတက်မှု
သဘောလက္ခဏာကို ကြည့်၍ လေ့လာကြပြီးနောက် ထိုသစ်
ပင်တို့၌ရှိသော ရုပ်နာမ်၏ အနုမာနကို အခြေခံ အနိမ့်ဆုံး

အဆင့်မှတဖန်ဆက်၍ ယင်းသစ်ပင်တို့နှင့် အနည်းငယ်မျှသာ ခြားနားသော သက်ရှိသဘာဝခေါ် တီကောင်၊ မျှော့၊ ကျွတ်၊ ပိုးလောက်တို့ကို တဆင့် ကြည့်ကြသောအခါ ထိုသတ္တဝါတို့ တွင် သက်ရှိဟု ဆိုရယုံမျှသာလျှင်ဖြစ်သော ဗီဝသဘောအာယု ရှိကာမျှကို တွေ့ကြရပြန်သည်။

ထိုဇဉ်း သတ္တဝါ တီကောင်၊ မျှော့၊ ကျွတ်တို့သည် သက်ရှိ ဗီဝဖြစ်ပါလျက် အခြားသော သက်ရှိ သတ္တဝါများကဲ့သို့ ပဉ္စ ဝိညာဉ်အစုံကို မရမရှိကြဘဲ ကာယဝိညာဉ်တမျိုးတည်း သက် သက်ဖြစ်တဲ့ ကိုယ်နှင့်ထိတွေ့မှု အာရုံကိုသာမှီ၍ ဘဝတခုတည် ထောင်ကြရလေသည်။ သို့ဖြစ်ရာ ဗူးပင်က နွယ်လိမ်ကလေး များ ကုပ်လိမ်ဘယ်တတ်ခြင်း၊ ထိကရုံးပင်များ ညှိုးရုံးတတ် ခြင်းတို့ကို ပြန်ကြည့်လျှင် သစ်ပင်မျိုး၌လည်း တီကောင်၊ မျှော့ ကျွတ်တို့ရှိသော ကာယဝိညာဉ်မျိုးပါရှိဟန် လက္ခဏာကိုယှဉ် တွဲ သဘောပေါက်ရန် ရှိချေသည်။

အချို့ ဂမ္ဘာ့ကမ္ဘာမြင်း စသော သစ်ပင်များနှင့် တီကောင် ပိုးလောက်တို့၏ ကာယဝိညာဉ်သဘောမှာ အတော်ဆင်ဆင် ဖြစ်လာသည်။ သားစားသစ်ပင်မျိုးနှင့်မူ ဇဉ်းအနွယ် သက်ရှိ သတ္တဝါတို့နှင့် အာရုံတမျိုးတော့သည်ကို တွေ့ရသည်။

အကျယ်စဉ်းစားလျှင် နာမ်သဘာဝသည် မိုးကျရွာကိုယ်လို သီးခြားအတ္တတခု (၁)ဝိညာဉ်တခုဖြစ်လာခြင်းမဟုတ် ၏ လေနှင့်အပူသာလျှင်ဖြစ်သော ဓာတ်ရှင်သဘာဝ ဝါယောနှင့် တေဇောတို့၏လက်ရာအစစ်ဖြစ်ရသည်ဟု တထစ်ချ အကဲဖြတ် နိုင်ကြချေပြီ။

လေနှင့်အပူ ဘက်ညီအချိုးကိုက် ပေါင်းစပ်မိလျှင် ကပ္ပာ ၌ အားအကြီးဆုံးသော မုန်တိုင်းပျား၊ လေ၊ ဆင်နာမောင်း များ သမုဒ္ဒထုတမျှရှိသော ရေအဟုန်ဒုက္ခကို ချီမလာပြီး ကုန်းတက်၌ ပုံးလွမ်းအောင် သွန်ချပစ်နိုင်ပုံများကို ခိုင်လုံစွာ တွေ့နိုင်ကြသည်ဖြစ်ရာ သက်မဲ့ ခေါ်သော သစ်ပင်ချုံနွယ်များ နှင့်တကွ သက်ရှိဟူသမျှ သတ္တဝါတို့၌ ရှိလာသော အာဇီဝ သဘာဝသည် အခြားမဟုတ်၊ ဤသည့်ဝါယောနှင့် တေဇော ဓာတ်ကြီးတို့မှ ရသော အာယုသာလျှင် ဖြစ်ကြောင်းလည်း ကောင်းကောင်းကြီး တွေ့နိုင်ကြချေပြီ။

ယခု ကျွန်ုပ်တို့သည် အဝိညာဏက သင်္ခါရ ရုပ်လောကမှ ဆက်၍ သဝိညာဏက သတ္တလောက ဖြစ်လာပုံကို အမြဲတမ်းမျှ အခြေခံခဲ့ပြီဖြစ်ရာ ဆက်လက်၍ တဖန် သက်ရှိ ဗီဝကိုလေ့လာ ကြဦးစို့။

ပဉ္စကုဋ္ဌာ(ဝါ)ခန္ဓာ ၅-ပါး

သတ္တဝါတို့၏ အမိဝမ်းတွင်း ပဋိသန္ဓေချိန်ကာလ တည်ခါ စသည် သင်္ခါရလောကမှ သစ်စေ့တို့နှင့်တာမျှခြားပေ။

ပဋိသန္ဓေ အရင်ပိုင်းကာလ မွေးခါးမှ အင်္ဂါရုံလင်လာချိန် ထိ အစေ့မှ အပင်ပေါက်လာသော သစ်ပင် ချုံနွယ် တို့၏ သဘာဝထက် တာမျှမလိုသေးပေ။ ကာယဝိညာဉ် သက်သက်မှ တပါး အခြားတာမျှမလိုသေး ဖြစ်ပေသည်။

သန္ဓေရင့်ကာလ ရုပ်ကာယသည် ကေနီအားဖြင့် သက်ရှိ သဘာဝ မျက်ရုံ၊ နှာ၊ နှာ၊ လျှာ၊ ကိုယ် ဟဒယ စသောအင်္ဂါရုံ

ရှိနေပြီး ဖြစ်ပါလျက် ထိုသန္ဓေသားသည် ဘာကို သိလေ
သနည်း။ ထိုအနေသဘာဝသည် သစ်ပင်တို့နှင့် ဘာမျှမခြား၊
သုခ၊ဒုက္ခ၊သောမနဿ၊ ဒေါမနဿ ဘာတခုမျှ မဖြစ်သေးချေ။
ဖြစ်နိုင်ရန်လည်း အကြောင်းမဆိုက်သေးပေ။

ထိုသက်ရှိသတ္တဝါလောင်းလျှာ သန္ဓေသား အဆင့်၌ပင်
ဝါယောဓာတ်၏ လှုပ်ရှားခြင်း၊ တေဇောဓာတ်၏ ကြွယ်ွန်
မှုကားခြင်း ၂ မျိုးတို့ အချိုးကိုက် ပူးစပ်မိသောအာယုဓာတ်
သည် ဗီဇသဘောသို့ ရောက်ရှိလာချေပြီ။ သို့ရာတွင် ထိုအာယု
ဓာတ် အသက်ဓာတ်သည် မမတင် အလုပ်ခွင်သို့ မဝင်နိုင်သေး
ချေ။ထို့ ကြောင့် ဝိညာဉ်သည် လုံးဝဆိတ်သုဉ်းလျက်ရှိသေး၏။

သစ်ပင်၏ အာဟာရကို မြေကြီးတွင်ရှိ အမြစ်မှတစ်ဆင့် ရရှိ
နေသကဲ့ ထိုသန္ဓေသား၏ အဟာရကိုလည်း မိခင်၏ အစာအိမ်
နှင့် ဆက်သားသောချက်ကြိုးမှ ရရှိနေခြင်းတို့မှာ အတော်တူညီ
နေကြကုန်၏။ အခြေခံသဘာဝတူနေပြီ။

ရှင်းလင်းသော ဥဒါဟရက်များသည် ယခုခေတ် သိပ္ပံ ဆိုင်
ရာ အချက်အလက်များ၌ ပေါ်လူချေသည်။ထိုမှူးဖွားတော့အံ့
ဆဲဆဲ ဝမ်းထဲသန္ဓေသား၏ အခြေအနေသည်စက်ပစ္စည်းအစိတ်
အပိုင်းအားလုံးကို တပ်ဆင်ပြီး ဓာတ်ဆီ ပီး စသည်များ အရံ
သင့် ဆက်ပြီးသော မော်တော်ကား အင်ဂျင်ကဲ့သို့ ဖြစ်နေ
သည်။ စက်သည် စက်နှိုးရန် အသင့်အခြေအနေထံ ပြည့်စုံစွာ
အစစ ချိန်ကိုက်တပ်ဆင်ထားရုံမှတစ်ပါး စက်မနှိုးသေး၍ စက်
ကား မလည်သေးပေ။

ထို့အတူ သန္ဓေသား၌လည်း အင်္ဂါစုံ အပြည့်အဝနှင့်
အာယုသဘော ထင်ရှားနေသော်လည်း မိခင်ဝမ်း၏ အပြင်သို့
ဖွားမြောက် မရောက်လာသေး၍ နာမ်သဘော ဝိညာဉ်သဘော
ထင်ရှားမဖြစ်လာသေးပေ။

အင်ဂျင် မလည်သေးသကဲ့သို့ သန္ဓေသား၌လည်း ရုပ်ပစ္စည်း
အစုံရှိနေပြီ ဖြစ်ပါလျက် ထွက်သက်ဝင်သက်မရှိသေး၊ စက်သည်
မနှိုးသော်လည်း အပျက်မဟုတ်သလို... ထိုသန္ဓေသားမှာလည်း
ထွက်သက်ဝင်သက် မလုပ်သော်လည်း အသေဟူ၍ မဆိုနိုင်
ဖြစ်သည်။

ဤနေရာ ဤအဆင့်တွင် အတ္တ၏ သဘာဝကို အထူး
သတိထား လေ့လာကြရန် လိုချေသည်။ အတ္တသည် ငါ-ဟူသော
အသိအစွဲတခု ဖြစ်လေသည်။ တနည်း- ကိုယ်စိုးကိုယ်ပိုင် အသိ
အမှတ်သဘောဖြစ်၏။

ယခုမှူးဖွားဆဲဆဲကလေးတစ်ဦး၌ အတယ်မည်သော ငါဟူသော
အတ္တကိုမဆိုထားဘိ အသိဟူသော ဝိညာဉ်၏ သဘာဝကိုပင်
မရောက်သေးသည်ကို တွေ့ရချေသည်။ ဤအဆင့်ရှိ ချုပ်နာမ်
သဘာဝကိုလေ့လာသောအခါ မြဲသောအတ္တတရား၏ နိစ္စ-ဇူဝ-
သဿတ အဝိနာသိ-သဗ္ဗဗျာပိ သဘောတွေကို မတွေ့ရချေ။

ဓာတ်ဆီအသင့် ရှိပြီးထားသော မော်တော်ကားစက်၌
ဓာတ်ဆီငွေ့နှင့် မီးတွေ့သောအခါ စက်တွင်းရှိ ပေစတင်တွေကို
တုန်းကန်လိုက်သည်မှ စ၍ အင်ဂျင်သည် တဝီဝီနှင့် စက်နှိုး
လာလေပြီ။

ထို့အတူ သန္ဓေသားသည် နေ့စေ့၍ အမိဝမ်းမှ ကျွတ်ထွက်

ဗျားမြင်သာလေလျှင် နှာခေါင်းပေါက်၊ လည်ချောင်းပေါက် များ၌ရှိသော အကာအမှေးများ ပွင့်သွားသည်နှင့် တပြိုင်နက် ထွက်သက်ဝင်သက် လေကို ရှူထုတ်ရန် အဆုတ်က ပူချည်ရွံ့ချည် အလုပ်ကို စ၍ လုပ်လိုက်ပေတော့သည်။ ထိုအခါ အပြင်ကပွာ လေသည် အောက်ဆီဂျင် ဓာတ်ငွေ့နှင့် အတူ သားငယ်၏ အဆုတ်သို့ ဝင်ရောက်လေလျှင် အမိဝမ်း၌ ချက်ကြိုးမှ ဆက်ခါ အားယူထားသော ဥသွာ အသက်ဓာတ်သည် အပြင်လေနှင့် ဆက်စပ်၍ သွားမိလေသည်။

ဤအခါတွင်မှ လူသားဖြစ်လျှင် ထိုသားငယ်သည် ထင်ရှားသော သက်ရှိသဘာဝသို့ ရောက်ရှိပေတော့သည်။

အကယ်၍ ထိုကလေးသည် အမိဝမ်းမှ ကျွတ်မြောက် အပြင်သို့ ကောင်းစွာ ရောက်လာပါလျှင် ထွက်သက်ဝင်သက် လေကို သွင်းထုတ်နိုင်ရန် အဆုတ်က အလုပ်မလုပ်ဆေးပါက ဝမ်းဆွဲက ခိုက်ပုတ်ပေးလိုက်မှသာ ကလေး၏ ကာယဝိညာဉ် သဘာဝအရ (ဝါး)ကနဲ အော်လိုက်သည်တွင် အဆုတ်သည် စတင်၍ ပူချည် ရွံ့ချည် အလုပ်ကို လုပ်ကိုင်ပေးတော့သည်။ ထို့နောက် ကာယကို အဆုတ်မှ လေခွနေသမျှ သက်ရှိဖြစ်နေ တော့သည်။

အဆုတ်၏ ရွံ့ချည် ပူချည် လေကို နှစ်ယူပြန်ထုတ်သော အခြေခံသဘောကို သေချာစွာ အကဲခတ်က လေသည်သာလျှင် သက်ရှိလုပ်ဘာဝ၏ အာယု-ဥသွာ အဓိကအသက်ဖြစ်သည်ကို သဘောပေါက်ကြပေလိမ့်မည်။ ဝိညာဉ် သို့မဟုတ် အဏ္ဏကို အသက်ဇီဝ တစုံတရာဟု ထင်လျှင် ထိုသက်ရှိ သတ္တ

လောက မြင်မြင်သမျှသည် လေကိုသွင်းထုတ်ရန်မလို အပိုလို ဖြစ်နေချေတော့မည်သာတည်း။

ထိုသည့်တကမ္မာမှစ၍ ထိုလူပေါက်ကလေးများသည် လေ ကိုသာ မှန်မှန်သွင်းလိုက် ထုတ်လိုက်နှင့် အတွင်းဓာတ်ဖြစ်သော ဥသွာအသက်ကို အဆက်မပြတ်အောင် အားပေး သွား တော့သည်။ ဥသွာ ဓာတ်သည် လေနှင့် အပူဓာတ်ကိုစစ်၍ ဖြစ်သော အသက်ဓာတ်ပင် ဖြစ်ချေသည်။

နာရီအား သံပတ်ပေးပြီးနောက် ဆံချီချိန်သီးကို စ၍လည် ရန် လှုံ့ဆော်ပေးခဲ့ရခြင်းဖြင့် အဆက်မပြတ်သော သက် ရှိဘာဝကို တည်ဆောက်လိုက်ခြင်း ဖြစ်၏။ အဆုတ်သည် အမြဲလှုံ့ဆော်ပုတ်ခတ်မှ နိုးလာသည်မဟုတ်။ အချို့ဝမ်းမှ ကျွတ်ထွက်သောအချိန်နှင့်ပင် လှုပ်ရှားရှုံ့ပူရန် စတင်ပြီး ဖြစ် သွားသည်လည်းရှိ၏။

ယင်းသို့ ထွက်သက်ဝင်သက် စတင် လှုပ်ရှားရုံမျှသာ ရှိသေးသော ဝမ်းမှကျွတ်ကလေးငယ်သည် ဘာသိသနည်း။ ထွက်သက်ဝင်သက်ပင် အရှိန်ရစေမျှကာလဝယ် သူ့ခန္ဓာကိုယ် ၏ စက်ယန္တရားသည် အာရုံကြောမှ ကောင်းစွာ မဆက် တတ်သေးပေ။

မော်တော်ကားသည် စက်နိုးလာပြီ ဖြစ်သောကြောင့် အင်ဂျင်ကတော့ ကောင်းပါပြီဆိုပါတော့ - ဂီယာထိုး၍ရ၏ လော - ကလပ်လွှတ်၍ဖြစ်၏လော - သီးတွေ ကောင်းစွာရှိ၏ လော - ဘရိတ်တွေမိ၏လော - လက်ကိုင်ဂျွေ ကျေ၍ ပတ်၍ ရ၏လော... အေး-တခုခုနေထုံမကျလျှင် စက်နိုးထားသော

အင်ဂျင်မှာ စက်နှိုးရုံမှတစ်ပါး၊ တပဝါးမျှ မောင်း၍ ရုဦးမည် မဟုတ်ပေ။

မွေးခါစ ထွက်သက် ဝင်သက်ရှုနေသော ကလေးငယ် လည်း ထိုအတိုင်းပင်ဖြစ်ပေသည်။ မျက်စိ၊ နား၊ လျှာ စသည်အားလုံး ကောင်းမွန်စွာ ပါ၏လော အကန်းအပင်း အ၊အ ကလေးများ ဖြစ်နေချေမည်လော။

မပါ၍ အကန်းအပင်း ဖြစ်နေပါလျှင် သက်ရှိ ရုပ်နာမ် ဘာဝ သတ္တဝါဖြစ်ရုံမှတစ်ပါး၊ အသိလျှင် ပဉ္စပါဒါနက္ခန္ဓာပင် သဘာဝကမ္မဏာကို ရချေတော့မည်နည်း။ တိကောင် ၊ ထိ ကရုံးပင် ဗူးပင်များဘဝနှင့် ဘာများ ခြားနားတော့မည်နည်း။

ဂိယာတွေ ကလပ်တွေ မကောင်း၍ မောင်းမဖြစ်သော မော်တော်ကားနှင့် ဘာမျှမခြားနားတော့ပါပေ။

ရုပ်နာမ်ဟူ၍ တွဲခါ သက်ရှိဖြစ်ပါသည်ဆိုရုံမှတစ်ပါး၊ မျက်စိ မပါလျှင် မျက်စိနှင့်ဆိုင်ရာ စက္ခုဝိညာဉ် သူ့အဖို့ ချို့တဲ့ ချေတော့မည်။ နားမပါလျှင် သောတဝိညာဉ် ချို့တဲ့ချေ တော့မည်။ လျှာမပါလျှင် ဗီဇာဝိညာဉ်သာမက ကောင်း မပြောနိုင်၍ ဆက်ဆံမှုဆိုင်ရာပါ ချို့ယွင်းပေတော့မည်။

ထိုအခါ သူသည် မျက်စိ၊ နား၊ နှာ၊ လျှာ စသည့်အင်္ဂါ မပါမရှိသော ဆီကောင်—မျှော့ကျွတ်-ပိုးလောက်ကောင်စတဲ့ ဝဇ္ဇန္တ သတ္တဝါအဆင့်ထက်—များစွာပိုတော့မည် မဟုတ်ပေ။ ဤနေရာတွင်လည်း ဘာမဆို စိတ်သည်ပဓာန-စိတ်သာ လျှင် အရေးအကြီးဆုံးဆိုသော စိတ်ဝါဒ သမားများသည် ဤကဲ့သို့သော ပဿာဒရုပ်ပျက်၍ ဆိုင်ရာဝိညာဉ် ချုပ်ငြိမ်းနေ

သည့် ဘဝမျိုးက လူကိုမည်သို့ဆိုကြမည်နည်း။ သူသည် ဘာမျှ မမြင်ဘူး မကြားဘူးသောကြောင့် ဘာကို တွေ့ရကြုံရမည် နည်း။ မမြင်ဘူး မကြားဘူးသော အရာတစ်ခုခုကို ကြံတတ် ပန်တတ်ရန်မှာ မလွယ်လှပေ။ စိတ်ဝိပဿနာ တခုခုတွေက ပြေးခါ ကြုံ၍ တွေးထိုက် သိထိုက် စဉ်းစားထိုက်သည်မဟုတ်ပါလော။ စကားသံမျှလည်း အကုသတတ် သင်ယူနိုင်ရန် ကြားမှတ်နိုင် ခွင့်မရှိ ဖြစ်နေလျှင် အကန်းအပင်းအပင်းသည် သူ့အဖို့ ဘာ စိတ်က ဦးဆောင် စဉ်းစားစရာ ရှိချေတော့မည်နည်း။ စိတ်ဟူ သည် မြင်ဘူးသော်၎င်း၊ ကြားဘူးသော်၎င်း ရှိထားမှ ထိုထို ရုပ်ဝတ္ထုတို့ သဏ္ဌာန်ပေါ်၌ မှီပေါ်စကောင်းသော သဘာဝ ဖြစ်လေသည်။ ယခု ရုပ်သဘာဝ၌ ပဿာဒရုပ်အားလုံးမျှနီး ပါး ပျက်စီးနေသူမှာ ရုပ်ကိုမရှိ၍ မြင်၊ ကြား၊ နှံ၊ သိ၊ တွေ့ ဖြစ်မှ သာ စိတ်ဟူသော အတွေးအသိပေါ်ရစကောင်းသော စိတ် သဘာဝ၌ ရုပ်ကိုမမြင်၊ ရုပ်ကိုမကြားလျှင် ဘာမျှဖြစ်ရော တွေး စရာမရှိတော့ပြီကို သဘောပေါက်ကြရာ၏။

အေး...တခုတော့ရသည်။ ထိုလူမျိုးမှာ ကာယဝိညာဉ်၊ ဇာနဝိညာဉ်များလောက်သာ ရနိုင်မည်ဖြစ်၍ အလွန်ကျဉ်း မြောင်းလှသော အတွေးအခေါ်ကလေးများသာ ရရှိရပေ တော့မည်။ ပဿာဒရုပ် ပျက်နေသည့် ပျက်နေသောအင်္ဂါဆိုင်ရာ ဝိညာဉ်သည် ကွယ်ပျောက်နေမည်သာ ဖြစ်ချေသည်။ ဝိညာဉ် သည် အတ္တဟုဆိုသူများလည်း ဤအချက်၌ ဝိညာဉ်ပျက်နေ လျှင် အဘယ် အတ္တလားမည်နည်း။

ထိုသတ္တဝါ ဇဉ်းလွှာသားကလေးများကို တနည်းနည်းနှင့် အစားအသောက်ဝင်အောင် ကျွေးမွေးထားပါက သူ့အခြေအနေသည် သစ်ပင်ချုံနှယ်တို့၏အဆင့်ထက် များစွာ ထူးခြားလှမည် ဟုတ်ပေ။ ဘာကောင်းမျှလည်း သူကြားမည်မဟုတ်၍ တုန်လှုပ်ထိခိုက်မည်မဟုတ်။ ဘယ်လို ချောတာ လှတာမျှလည်း သူမြင်မည်မဟုတ်၍ ဘာမျှ ထူးထွေဖောက်ပြားလှမည်မဟုတ်။ ထူးဆန်းသောရုပ်၊ ကြောက်စရာကောင်းသောရုပ် ဟူ၍လည်း သူ့မှာ အာရုံကပ်စရာမရှိ၊ ထူးထူးထွေထွေ ဆက်စပ် တွေးတောနိုင်ဘို့လည်း မရှိတော့မည်မဟုတ်။ သစ်ပင်သည် မှောင်ထဲ၌ ထားသောအခါ အလင်းရှိရာ ပြုတင်းပေါက် ဘက်သို့ ယိမ်းယိုင်ခြင်း၊ ထိကမ်းပင်ညှိုးသလို ညှိုးတတ်ခြင်း၊ ဂမ္ဘန်းဂမ္ဘန်း စသော သစ်ပင်တို့၏ ကာယဝိညာဉ်မျိုးသာလျှင် ဆူရဌာပေတော့မည်။

ရုပ်အင်္ဂါမပုံသောအခါ ထိုရုပ်ကိုအမှီပြုရမှ ပေါ်လာသော အာရုံ ကွယ်ပျောက်ချုပ်ငြိမ်းနေမည် ကေန်ဖြစ်ရာ ယင်းသို့ ကွယ်ပျောက်နေသော အာရုံမှ အဘယ်စိတ်မျိုးမှ ပေါ်ပေါက်လာနိုင်ရန် မရှိတော့ချေ။

ပထဝီနှင့်အာပေါသည် ရုပ်ကာယဖြစ်သဏ္ဌာန်ကို ဖော်ထုတ်၍ ဝါယောနှင့်တေဇောက အချိုးကျ ပေါင်းစပ်လိုက်သော အခါ သတ္တိမန္တရုပ် ဖြစ်လာချေပြီ။ ထိုသတ္တိမန္တ ရုပ်စုကား သင်္ခါရလောက၌ သစ်ပင်ချုံနှယ်တို့ ဖြစ်လာ၏။ ထိုမှတစ်ဆင့် ထိကမ်း စသောအပင်မျိုးများ၊ နွယ်ခွင်စသော အပင်များ၊

သားစားပင် စသည့် ကာယဝိညာဉ်ကို သိသာ ထင်ရှားစွာ ဆောင်လာသော အပင်များအဆင့်သို့ ကူးလာလျှင် ရုပ်၌ နာမ် ဘာဝ၏ သန္ဓေအစကို ကျွန်ုပ်တို့ တွေ့ကြုံရလေပြီ။

ထိုမှတစ်ဆင့် ယင်းသစ်ပင်တို့နှင့် အလားတူ ချေးချေးကူးကူး အဆင့်သို့ရောက်သောအခါ ရုပ်၌ နာမ် ထင်ရှားစွာထင် လာပြီ ဟူ၍ ကျွန်ုပ်တို့ ဆိုနိုင်၏။ ထိုနောက်မှ ဆင့်တိုးဖွဲ့ကား လာပြီးလျှင် ကာယဝိညာဉ်မျှကို အားကိုး၍ တွားသွားသောအဆင့်မှ တဆင့်တိုး၍ ပဉ္စဝိညာဉ်၏ရုပ်စုများ ကိုယ်ကာယ၌တပ်ဆင်ပေါ်ပေါက်လာကြသောအခါ ကုန်းထလာပြီး လေးဘက်ထောက် သတ္တလောက၏ အခြေခံအောက်အဆင့်သို့ ကောင်းစွာ ကူးခဲ့လေသည်။ သတ္တိရုပ်ဖြစ်ပြီ။

ဤကုန်း၍ လေးဘက်ထောက်ဘာဝ တိရစ္ဆာန် အဆင့်၌ စကားပြောဆိုမှုဆိုင်ရာအထိ မဖြစ်မြောက်သောအခါ အချင်းချင်း တဖြည်းဖြည်း ပူးပေါင်းယှဉ်တွဲမိကြရာမှ စကားပြောနိုင်သောအဆင့်အထိ တိုးတက်လာကြရလေသည်။ ရုပ်နာမ်၏ ဘာဝအရင်းအစကို ခြေထုခံလိုက်ကြလျှင် အထူးမဟုတ်၊ မဟာဘူတ၏ သတ္တိဂုဏ်သည်သာ လက်သယ်ပင်ရင်း ဖြစ်နေသည်ကို ပြန်၍ အကဲခပ်ကြရလေတော့သည်။ အဘယ်အတ္တကမျှ ဝိညာဉ်သဘော ရောက်ရှိလာခြင်းမဟုတ်၊ ပထဝီနှင့်အာပေါဖြစ်၌ ဝါယောနှင့်တေဇော၏ အချိုးအစပ်စွဲစည်းမှုမှ အာယုသဘော ဥဿာဖြစ်လာခြင်းပင် နာမ်ဟူ၍ ခေါ်ဆိုကြခြင်းသာ ဖြစ်လေသည်။

မျက်စိနှာ၊ နှာ၊ လျှာ၊ ကိုယ် အပြည့်လည်းပါ၍ အားလုံး ကောင်းမွန်သော ပသာဒရုပ်ကြည် ရှိလာသော မွေးဖွားစကလေးငယ်သည် အလေ့အကျင့် မရသေးသော အစဉ်း၌ သာ ၎င်း၏ ရူပက္ခန္ဓာ၊ ဝေဒနက္ခန္ဓာ၊ သညက္ခန္ဓာ၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓာ ဝိညာဏက္ခန္ဓာဆိုတဲ့ ၅-ခုသော ခန္ဓာတို့သည် အစမတွေ့သေး ခင်သာ ခေတ္တမျှ မနိုးမကြားရှိနေမည် ဖြစ်သော်လည်း ထွက်သက် ဝင်သက် အရှိန်အနည်းငယ် ရလာသည်နှင့် တပြိုင်နက် အာရုံကြောထိုင်ရာ ၆-ဒွါရမှ ပို့သမျှ အလုပ်တာဝန်တို့ကို ထို ၅-ခန္ဓာက လက်ခံ အလုပ်လုပ်ကြပေတော့သည်။

ဤမျှနှင့် ရုပ်နာမ်မှ ခန္ဓာငါးပါးသို့ တဆင့် စတင်ရောက်ရှိ လာချေပြီ။

ကောင်းစွာတပ်ဆင်ပြီးဖြစ်သော စက်ကြီးတစ်ခုမှ လှည့်ပတ် အားဖြင့် ဆက်လှည့်လိုက်သော လျှပ်စစ် ဒိုင်နမိုသည်အင်ပီယာ ဓာတ်အား ရေချိန်မီအောင် တက်လာသောအခါ လျှပ်စစ် ဓာတ်အားများကို ဂါယာကြိုးများမှတဆင့် မိုလွတ်လိုက်လျှင် ထိုလျှပ်စစ် ဓာတ်အားများနှင့် ဆက်ထားတဲ့ ကရိယာများ အားလုံး တပြိုင်တည်း ဓာတ်အားဝင်သွားသကဲ့သို့တည်း။

ထိုအတူ စင်ကြယ် ကောင်းမွန်သော မျက်စိ၊ နှာ၊ လျှာ၊ ကိုယ်၊ တည်းဟူသော ၅-ဒွါရရှိ ကြည်လင်သော ပသာဒ ရုပ်တို့သည် အာရုံထင်ဟပ်မှု အားလုံးတို့ကို သိမ်းကျုံး၍ ထို ၅-ခုသောခန္ဓာများဆီသို့ ပို့ဆောင်ကြကုန်လေသည်။ ဤမှစ၍ သိမှုဆိုသော ဝိညာဉ်၏ လုပ်ငန်းစလေတော့သည်။

သူ၏ ထွက်သက် ဝင်သက်ဖြစ်သော လေသွင်း လေထုတ် လုပ်ငန်းသည်လည်း မပြတ်မနား ဒလစပ်လုပ်၍ နေတော့ သည်။ တဖင် တကူးတကန့် အားထုတ်လုပ်ရန်ပင်မလို အာယု ဥသ္မာစိတ်သည် သူ့သဘာဝဓမ္မတာအရ ထိုလေသွင်း လေထုတ် လုပ်ငန်းကို ရုပ်ကာယ၏ ကြီးထွားဖွံ့ဖြိုးမှု အင်အားပွားများ ရေး၏ နိယာမသဘောအရ နီးနေလျှင်လည်း ရှူထုတ်နေ၏။ အဝီနေလျှင်လည်း ရှူထုတ်နေ၏။ ယုတ်စွာအဆုံး ဘာမျှ မသိအောင် သတိပေးနေသော်လည်း ရှူထုတ် လုပ်နေချေ တော့သည်။

ဤရှူထုတ်လုပ်ငန်း၏ အဓိကမှာ လေသွင်းလေထုတ်သာ ဖြစ်ရာ၊ ထိုလေဝါယောဓာတ်သည်ပင် အသက်ဟူ၍ ထင်ရှား ဖြစ်ခါ၊ ထိုရုပ်ကာယသည် သက်ရှိ ဣန္ဒြိယဗန္ဓရုပ် ဟူ၍ တည်ရှိနေချေတော့သည်။

မဇ္ဈိမ နိကာယ် မူလပဏ္ဏာသက ပါဠိတော်၌ သျှင်သာရိပုတ္တရာ မထေရ်မြတ်အား သျှင်မဟာကောဠိက မထေရ်က ဤဣန္ဒြိယဗန္ဓ သက်ရှိတာဝန်သည် မည်သို့ အကြောင်းကို အမှီသဟဲပြု၍ ဖြစ်ပေါ်လာသနည်းဟု မေးလျှောက်သောအခါ၊ သျှင်သာရိ ပုတ္တရာမထေရ်က မီးတောက်နှင့် မီးရောင်ကို ဥပမာပြု၍ ရှင်လင်း မိန့်ဆိုတော်မူသည်။

“ငါ့သျှင်မဟာကောဠိက... ဤမီးတောက်ကြောင့် မီးရောင် ပေါ်လာ၏။ မီးရောင်ကြောင့်လည်း မီးတောက်ကို တွေ့မြင် ရသည်။ ဤသို့ဖြင့် ဥသ္မာဓာတ်နှင့် အာယုအသက်တို့သည်

တခုနှင့်တခု အမှီသဟဲပြု၍သာလျှင် ပေါ်ပေါက်လာသည်”ဟု
ဟောတော်မူ၏။

ဤအာယုဇာတ်နှင့် ဥဿာဇာတ်တို့ တွဲပြန်တိုက်ဆိုင်စေသော
သဘောအဓိပ္ပာယ်သည် အပူဇာတ်နှင့် လေဇာတ်တို့၌ အသက်
ဖြစ်ပေါ်လာခြင်းပင် ဖြစ်သည်ဟု တိုက်ရိုက် ပေါ်ပြထား
လေသည်။

ဤအသက်အာယုဇာတ်သည် အာရုံကြောနှင့် ဆက်သွား
လျှင် ပဉ္စာရုံ၏ အကြည်ဓာတ်ကို ဖြစ်စေလေသည်။

သို့ရာတွင် မပျက်မစီး ပကတိ အကောင်းဖြစ်သော မျက်စိ၊
နား၊ နှာ၊ လျှာ၊ ကိုယ်တို့ ဖြစ်ရန်လို၏။

ဤသို့ စတင် အလုပ်လုပ်လာပြီဖြစ်သော မျက်စိ၊ နား၊ နှာ၊
လျှာ၊ ကိုယ်တို့၏ ပဉ္စပသာဒတို့၌ ဟဒယခေါ် မနောဓ္ဓာရ၏
လုပ်ငန်း ဝင်ပါလာသောအခါမူကား၊ ထို လူသားလေး၏
သံသရာသည် ထင်ရှားပေါ်လွင်လာချေတော့ပြီ။

သံသရာ

ဤနေရာ၌ သတိချပ်ရန် တခုရှိနေသည်။ မနောခေါ်သော
ဦးဇောက်မှာ အမှန်အားဖြင့် သညက္ခန္ဓာ၏ အဓိကအင်္ဂါပင်
ဖြစ်ပါ၏။ သို့ရာတွင် ထိုဦးဇောက်သည် အာရုံကြောပေါင်း
များစွာဖြင့် သွေးသား ဆက်သွယ် လုပ်ရှားမှုကို အခြေခံ
ရရှိထားမှသာလျှင် ထိုဦးဇောက်၏ သညက္ခန္ဓာ၏ တာဝန်
များကို ခကြပြန်နိုင်ပေသည်။ ထို့ကြောင့် ဦးဇောက်ကို
သညာ၏ အဓိကခန္ဓာအဖြစ် ကော်လက်ခံရမည် ဖြစ်သော်လည်း

ဟဒယခေါ်သော နှလုံးအိမ်မှ အာရုံသွေးကြောများ၏
ဦးဆောင်ပေးမှု မရရှိပါက၊ ထိုဦးဇောက်ချဉ်းသက်သက်
ဘာမျှ ဖြစ်နိုင်ဘွယ် မရှိလေသောကြောင့်၊ ကျွန်ုပ်တို့သည်
အဓိက ဆက်သွယ်ရေး အာရုံကြောတို့၏ ပေါင်း ဆုံရာ
အချက်အချာ ဟဒယနှလုံးကို သညက္ခန္ဓာ ဖြစ်သော
ပင်မ ဦးဇောက်နှင့်ပေါင်းစပ်၍ ခန္ဓာတရအဖြစ် တပါထည်း
ပေါင်းယူလိုက်ကြရခြင်း ဖြစ်ပေသည်။ ထို့ကြောင့် ဟဒယ
ဟုဆိုလျှင် ဦးဇောက်ပါတဆက်ထည်းပါရှိပြီး သညက္ခန္ဓာပင်
ဖြစ်သည်ဟု မှတ်ယူကြပါလေကုန်။

ဤသို့လျှင် ရုပ်၊ ဝေဒနာ၊ သညာ၊ သင်္ခါရ၊ ဝိညာဏ
စသော ငါးခုသော ခန္ဓာအစုံတို့သည် ၎င်းတို့ဆိုင်ရာ လုပ်
ငန်းကို စကြသည်နှင့် တပြိုင်နက်၊ ထိုလူသားကလေး၏ သံသ
ရာ မည်သို့ စတင်လာသည်ကို အောက်ပါ ဥဒါဟရုတ်ဖြင့်
ထင်ရှားစေကြဦးအံ့။

စက်ကြီးတခုအတွက်ဖြစ်သော စက်ပစ္စည်း အစိတ်အပိုင်း
များကို တခုစီယူ၍ တပ်ဆင်လိုက်ကြသောအခါ၊ စက်ကြီး
အကောင်အထည် ပေါ်၍လာလေပြီ။ သူ့ကရိယာ အစိတ်
အပိုင်းများသည် သူ့နေရာနှင့်သူ ချိန်ကိုက်အောင် ညှိလိုက်
ကြပြန်သည်။ ထိုနောက် ဆီထည့်ပြီး မီးပွင့်စေတတ်သည့်
ကရိယာကိုပါ ပွင့်လိုက်ကြချေပြီ။

အင်္ဂါရုံပါသော ကလေးသည် မိခင်ဝမ်းမှ ကျွတ်လာ
ပြီးဆိုကြပါစို့.... သို့ရာတွင် ထိုကလေး၏ အဆုတ်သည် ထွက်
သက် ဝင်သက် မရွှေ့ထုတ်သေး၍၊ ဝမ်းဆွဲက ရှိုက်လိုက်သဖြင့်

“ဝါး” ကနဲအော်လိုက်ရာမှ ထွက်သက် ဝင်သက် စတင် လာပြီး ထိုမှဆက်၍ အသက်မှန်မှန် ဂျူထုတ်လေပြီ။

စက်ကြီးလည်း တစ်တစ်သော တောတာ ကရိယာနှင့် ချော်လှဲလိုက်လေရာ၊ တဝန်းဝန်းနှင့် လည်၍သွားလေပြီ။

စက်ကြီးလည်၍ အရှိန်ရသည်နှင့် တပြိုင်နက်၊ ဒိုင်နိုမို ဓာတ်အား ကရိယာပါ ဆက်၍လည်ကြပြန်လေသည်။ ဒိုင်နိုမို လည်လာ၍ အရှိန်ရပြီး အင်ပီယာအား လိုသော ခံချိန်သို့ တက်လာလျှင် ခလပ်ကို ဆက်တင် ပေးလိုက်သောအခါ၊ ဝါယာကြိုးတွေသို့တဆင့် ဓာတ်အားများ ကူးစက်သွားကြ လေပြီ။

ကလေးငယ်မှာလည်း ထွက်သက် ဝင်သက် ဂျူထုတ်လာ ပြီး အာရုံကြောများ နိုးလာလေပြီ။

စက်ကြီးမှ ဓာတ်အားများ ကူးဆက်သွားရာ တလျှောက် ဆက်စပ်နေသော မီးတွေလည်း လင်းလာကြပြီ။ မီးလုံး၊ မီးချောင်း၊ မီးဝိုင်း၊ မီးရောင်စုံ ပြုပြန်ဝါ အစိမ်း၊ ကြက်သွေး အားလုံးပွင့်၍လာချေပြီ။ မီးစာလုံး၊ မီးအရပ်တွေပါ မှိတ်ချည် ဖွင့်ချည်အားလုံးဖြစ်လာကြပြီ။ ချော့မီးတွေအသံဖြစ်လာကုန်ပြီ။ ပန်ကာ လေယပ် တွေလည်း လည်ကုန်ပြီ။ ခေတင်သော မော်ဘာ ခေတုတ် စက်တွေလည်း ခေတုတ်တင်ပေးကုန်ပြီ။ ရုပ်ရှင်ရုံတွေလည်း ဇာတ်ကားတွေပြကုန်ပြီ။ သတင်းစာစက် တွေနှိပ်ကုန်ပြီ။ ဓာတ်ပုံဆိုင်တွေလည်း အလုပ်လုပ်ကုန်ပြီ။ ဆန်စက်၊ ဆီစက်၊ လှစက်များပါ ဆိုင်ရာလုပ်ငန်းတွေ လုပ် ကုန်ပြီ။ အလုပ်ရုံတွေမှ ပစ္စည်းတွေထွက်လာပြီ။ သံရည်ကြို

စက်တွေပါ အချဉ်ကြို ပုံလောင်းကုန်ပြီ။ ထိုသံထည်တွေကို တွင်စက်တွေ၊ ဖောက်စက်တွေ၊ ချော့စက်တွေနှင့် ပစ္စည်းတွေ လုပ်ကြပြီ။ ထိုပစ္စည်းများ၌ စက်ပစ္စည်းတွေ ပြုလုပ်ကြပြီး စက်တွေ ဆင်ကြပြန်သည်။ ထိုစက်တွေကို တခါ ပြန်၍ တပ်ဆင် ကြပြီး မြို့တကာကိုပို့ခါ မီးထွန်းခြင်း၊ ခေဒီယံပြည့်ခြင်း၊ ပန်ကာလည်ခြင်း၊ ရုပ်ရှင်ပြခြင်း၊ အလုပ်ရုံတွေမှ ပစ္စည်းထုတ် လုပ်ခြင်းတွေ တစ်ပြန်၍ ပွားတိုးလာကြပြန်သည်။

မီးတွေလင်းလာသောအခါ လူကောင်းတွေကဝမ်းသာသလို သူ့ခိုးတွေက မကျေနပ်ကြပေ။ ခေဒီယံမှ တောက်တီးတောက်တဲ သံတွေကို သာယာကြည်နူးသရွှိသလို နားကြားပြင်းကပ်သူတွေ လည်း ရှိလာသည်။ ရုပ်ရှင်ရုံတွေ၌ ရယ်သံကြားသလို မျက်စည် ထွက်သူများလည်း ပေါ်လာပြီး ပန်ကာ လေယပ်တွေကြောင့် အဆိုးပြေသလို အမေိပြီး နှာပိတ် ဇက်လေးသူတွေလည်း ရှိလာပြီ။ အလုပ်ရုံတွေမှ ထွက်ကုန်တွေအတွက် ဈေးကွက်တွေ ကျယ်ပြန့်လာသလို ထိုပစ္စည်းတွေ အပေါ်၌ လောဘတက်သူ လှယ်ကသူတွေလည်း ပေါ်လာသည်။ အလုပ်သမားတွေ သမိတ် မှောက်ခြင်း လျှပ်စစ်ဓာတ်ထိုက်၍ မသာပေါ်ခြင်းများလည်း မကင်းကြတော့ပေ။ သို့ကလဲ ငိုသူရယ်သူ ဝမ်းနည်းဝမ်းသာ ဖြစ်ကြသူတွေသည် ထိုစက်မှ ဓာတ်အားရောက်ရာ တလျှောက် ဖြစ်ချင်ရာတွေ ရှောက်မြင်ကုန်ကြလေတော့သည်။

ဤနှင့် အလားတူစွာပင် လူသား၏အာရုံကြောနှင့် ဆက်စပ် နေသော ပဉ္စဒ္ဓါရနှင့်ခန္ဓာငါးပါးတလျှောက် ထင်ဟပ် ဖြစ်ပေါ် လာမှု ကိစ္စအဝဝသည် ထိုလူသားလေး၏ သံသရာပေတည်း။

လူသားသည် မျက်စိမှမြင်သော ရုပ်ပစ္စည်းတို့ အပေါ်၌ နှစ်လိုခြင်း၊ ခွံမွန်းခြင်းရှိသလိုအခြားပညာဒတ္တိမှ ခံယူ ထင်ဟပ် သမျှ အာရုံတို့ကိုလည်း ဝမ်း နည်းခြင်း၊ ဝမ်းသာ ခြင်း၊ ကျေနပ်ခြင်း၊ မကျေနပ်ခြင်း၊ တောင့်တခြင်း၊ ကြောင့်ကျခြင်း စသော များလှစွာသော လောကဓံ၏ အတိုက်အခံ အရုံကို သူ ကြုံတွေ့ခံစားရပေတော့ပြီ။

ပဋိစ္စ သမုပ္ပါဒ်

မျက်စိ၊ နား၊ နှာ၊ လျှာ၊ ကိုယ်၊ ဟယော တည်းဟူသော အတွင်းပညာဒရုပ်(၆) ခုနှင့် အဆင်း၊ အသိ၊ အနံ့၊ အရသာ၊ ကိုယ်၊ အတွေ့ အတွေးတည်းဟူသော အပြင်အာရုံ ၆ ခုတို့ တိုက်ဆိုင်ကြရာမှ မျက်စိအသိ၊ နားအသိ၊ နှာအသိ၊ လျှာအသိ၊ ကိုယ်အသိ၊ ဦးနှောက်အသိတို့ ပေါက်ဖွားလာကြချေပြီ။

ဤအသိတို့ကို အမှီပြု၍သာလျှင် အတွေး အခေါ် အယူ အဆ အပြော အဆို လှုပ်ရှားမှု ဆိုင်ရာ သွားရေး လာရေး စားသောက် နေထိုင်ရေး ပေါင်းသင်း ဆက်ဆံရေး စသော ရေးပေါင်းများစွာ တွဲဆက်၍ မောင်းဝင်လာလေပြီ။ အလေ့ အကျင့်လေ၊ ဓမ္မိက်၊ ဝါသနာစသည်တို့လည်း အလေ့အတ သန်ရာသန်ရာကိုမှီ၍ ဖြစ်လာကြသည်။ ဤမှစ၍ ဘဝအဖြစ် တည်ရာ သံသရာကို ချဲလေတော့သည်။

ဤသို့ပေါ်ပေါက်လာသော အာရုံထင်ဟပ်မှုတို့၏ နောက်မှ အဝိဇ္ဇာ ပစ္စယာ၊ သင်္ခါရာ အချို့သော ပဋိစ္စ သမုပ္ပါဒ် စက် ရဟတ်သည် တကောက်ကောက် လိုက်ခါ မပြတ် လည်ချေ

တော့ရာ ရုပ်နာမ် ၂ ခု ပူးပေါင်းမှုဖြင့် ဣန္ဒြိယဗဒ္ဓ ရုပ်စသော လျှင် ဖြစ်သော မဟာဘူတ၏ အစုအဝေး ခန္ဓာဘာဝသည် မဆုံးနိုင်သော ဝဲဩဆသို့ ဝင်ခဲ့လေပြီ။

ဆက်၍ ရုပ်စ၏ ခန္ဓာ ၅ ခုမှ အရှိန် ကောင်းလာလေလေ လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟဆိုတဲ့ ကိလေသာ ၃ ပါး ကလည်း တဆင့် တက်၍ ထိုးပွား လာပြန်ချေသည်။ ထိုအါ အဝိဇ္ဇာ တည်းဟူသော အမှောင်ထုတွင်းဝယ် အမှားအမှန် အကောင်း အဆိုး ခွဲခြားမမြင် ပုထုဇဉ်ဘာဝ ထင်မိထင်ရာ ဂယောင် ချောက်ချား စမ်းတဝါးဝါး နှင့် သောဟမသို့၊ ငါဖြစ်၏ ဟူသော မာနစွဲ၊ ဇောမမ၊ ဤဟာ ငါတည်းဟူသောတဏှာစွဲ၊ သောမေအတ္တာ၊ ငါစိုး ငါပိုင် တည်းဟူသော ဒိဋ္ဌိစွဲအစရှိတဲ့ တဏှာမာန။ ဒိဋ္ဌိပပဉ္စတရား ၃-ပါးက တခါတည်း ဖုံးလွှမ်း လာပြီးလျှင် အတ္တလမ်းစဉ်ကြီးကို အရှုတ်အစွဲ မှားယွင်းစွာ လက်ခံကြလေကုန်တော့သည်။

၁။ ထို့ကြောင့် စားမှုသောက်မှုတို့ဖြင့် ရအပ်သော မြူ တို့၏ ဖွဲ့စည်းပေါင်းစပ်မှုဖြင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော ခြပ်သဏ္ဌာန် ရုပ်ကာယကို သတ္တဝါတို့သည် တကယ်အမှီ အင်္ဂါအထည်ဖြစ် ဟူ၍ ထင်မှတ်ခါ ဤရုပ်သည် ငါပိုင်ကိုယ်ခန္ဓာ ဖြစ်သည် ဟူ၍၎င်း.....

၂။ အာရုံ ၆-ပါးကို ခံစားမိသောအခါ ငါခံစားသည် ဟူ၍၎င်း.....

၃။ ဤသို့ မြင်ရ ကြားရ နံရ စားရ တွေ့ရ ကြုံရသမျှ ကိစ္စအဝဝသည် ငါ၏ မှတ်သားမှုများသာတည်းဟူ၎င်း.....

၄။ ပြုလုပ်ဖြစ်ပေါ်လာသမျှ မဟာဘူတ၏ သတ္တိပန္နရုပ်
တို့၏ ပုံထုတ်ရရှိမှု အစုစုတို့အား ငါသည်သာ ပုံထုတ် ပြုလုပ်
စီရင်ခြင်းဖြစ်သည်ဟု၎င်း.....။

၅။ မြင်ကြား နှ့် စား ထိ တွေ့ ရသမျှ အာရုံ အမျိုးမျိုး
တို့သည်လည်း ငါသိတာတွေသာ ဖြစ်သည်ဟူ၎င်း.....။

ဤသို့ စုံယူ မှတ်သားခါ တလောကလုံးအား ဝါမြင်
ငါကြား၊ ငါနံ၊ ငါစား၊ ငါတွေ့ ဟူ၍ မနောက လက်ခံလိုက်
ကြကုန်လေပြီ။ ထိုသည့်အခါ ပညတ်သားဟူသမျှကို သက္ကာယ
ဝင်၍ ဥပါဒါန် ဖြစ်ပြီးလျှင် ငါရှိ (ဝါ) အတ္တရှိသည် ဟူ၍
တောက်လျှောက်ကြီး အထင်မှား၍ ကုန်ကြလေပြီ။

ထိုသည့် ငါစွဲအတ္တ(ဝါ)ဥပါဒါန်ကြီး ဝင်လာသောအခါ
ဤလောကီနယ်တခွင် ရှိရှိသမျှ ပုပ္ဖုဒ္ဓတို့အား အမြင်မှန်နှင့်
မကြည့်တတ်တော့ဘဲ ရုပ်လောကအားလုံး တကယ်အစစ်အမှန်
တွေချည်းဟု ထိုလူသားတို့ ယူဆကြကုန်လေပြီ။

ဤမှအစ ဗုဒ္ဓ၏အနတ္တကို တရားအဖြစ် သမကာလျှ်ကာမျှ
ဝတ်ရွတ်စဉ် အလွတ်ကျက်သလို ရွတ်ဆိုကြရုံမှတစ်ပါး အနက်
အဓိပ္ပာယ် သဘောသွားမှာ တခြား၊ အကျင့်စွဲမှာ တလမ်း
ဖြစ်လာတော့၏။ ကမ္မသကတ လမ်းစဉ်ကြီး၏ အဓိပ္ပာယ်မှာ
အံ့ချော်၍ ဝင်လာတော့သည်။

ဆိုင်တဆိုင်မှ ပစ္စည်းတွေကို ဝင်ကြည့်ရုံ ကြည့်သောအခါ
ငါဟာ မဟုတ်သေး၊ ဝယ်လိုက်သည်နှင့် ငါဟာဖြစ်လာ၏။
ထိုအခါ မူလဆိုင်တဆိုင်လုံး မီးလောင် သွားသော်လည်း သူ
မနုဗျောတော့။ သူဝယ်လာတဲ့ပစ္စည်းကလေး မီးလောင်ပေါက်

သောအခါ ငါဟာ မီးလောင်ပေါက်ရမလားဟု သူဆိုသည်။
ထိုငါဟာကလေးကို ညတွင် သူခိုး ခိုးသွားသောအခါ ငါဟာ
ဟူသော သူပြော သော်လည်း ပစ္စည်းသည်ကား ယူသွားသူ
သူခိုး၏လက်ထဲသို့ ရောက်သွားတော့ပြီ။ သူခိုးကလည်း ငါဟာ
ဟု စွဲသွားချေပြီ။

အစိုးရထံမှ ခေတ္တသဘော နှစ်ချုပ်နှင့် ငှားရသော မြေ
ကိုပင် ငါမြေဟုဆိုကာ မြဲတတ်၏။ ထိုမြဲထဲသို့ မသိလို ဝင်မိ
သူသည် ပိုင်နယ်ကျူးလွန်မှု ဖြစ်ရလေသည်။ စင်စင်ကေန်
သူ၏ခန္ဓာ ရုပ်ကာယ သည်ပင် သူပိုင် သူဆိုင် ထင်မှတ်ကာ
ငါတည်းဟူသော အတ္တကြီးစွဲနေရာ ဥပ္ပါဒဝယ သဘော
အနာဓိအနန္တ-အဝိနာသိ ဤသခါရနယ်ကြီးထဲ၌ အမြဲရှိသည်
ထင်နေသော ငါအတွက် သင်္ချိုင်းယိဘက်က ဘုံဘဝ အထွေ
တွေကိုပါ တောင့်တမြော်မှန်းလာချေတော့သည်။

အမှန် လူသားတို့ မြင်တွေ့ ထင်ဟပ် နေကြရ ကုန်သော
ပစ္စက္ခဘဝ အတွေ့အကြုံ တွေသည် ရုပ်ရှင်ရုံထဲက ရောင်စုံ
ကားချုပ်ကြီးသာတည်း။ ထိုအထဲက ရူပါရုံတွေ သဒ္ဓါရုံတွေ
တော့၊ တောင်၊ အဆောက်အဦတွေ အားလုံးတို့သည် မှန်ဘီ
လူးနှင့် မီးထိုးပြထားသော ပိတ်ကားပေါ်မှ အရိပ်တွေနှင့်
အလားတူ ဥပါဒါန်တွေ ချည်းသာလျှင် ဖြစ်ကြကုန်သည်။

ချစ်စရာ မုန်းစရာ စွဲစရာ မက်စရာ ရှုံစရာ ကြောက်စရာ
ထိတ်စရာ လန့်စရာ အမြင်-အကြား အားလုံးတို့သည် ဘာ
ကုန်မျှ တကယ်မဟုတ်၊ ကော်ပြားလိပ်ပေါ်မှ အရိပ်များနှင့်
ထိုကော်ပြား ဘေးမှ ဆောင်းထရက် မော်ဂျူလိုက် အသံ

လှိုင်းကို အင်ပလီဖိုင်ယာနှင့် အသံချဲ့ ပို့ထားသော ရုပ်
ပစ္စည်းမှ ထွက်ကုန်ဖြစ်တဲ့ မာယာတို့ချည်းသာလျှင် ဖြစ်ကြ
ချေသည်။

သို့ရာတွင် ထိုဇာတ်ကားမှ အာရုံထင်ဟပ်ခါ သူရယ်သည်
သူငိုသည် သူသဘောကျသည် သူမကျေနပ်ဖြစ်သည် သူမက်
မောသည် သူတောင်တည်။ ပိတ်ကားကြီးပေါ်သို့ ရုပ်ရှင်
ရိုက်ခါ မီးထိုးပြထားသော ကော်ပြားပေါ်က အရိပ်တွေသာ
အရောင်စုံ လာ၍ ထင်ဟပ်နေတာပါကလား ဟူသော အသိ
တရားမျိုးသည် သူ့တွင် အဝဇ္ဇာက ကွယ်ထားလေရာ၊ ယင်းသို့
မြင်သမျှ ကြားသမျှတွေကို အစစ် အမှန် အရှိ အဟုတ် ရုပ်
ပစ္စည်းတွေပမာ သူ ထင်မှတ် တွယ်တာနေလေပြီ။

ထိုဇာတ်ကားပေါ်က ထင်ဟပ်နေသော အရိပ်ထဲမှ အရုပ်
တွေကို မည်သူမည်ဝါဟု သူမှတ်မှားနေ၏။ မည်သို့ပြောသည်၊
မည်သို့ဆိုသည်ဟု သူယုံနေ၏။ ထိုသဏ္ဌာန်တွေ၏ အရိပ်မှာ
ပညတ်သားလူပင် မဟုတ်ကြသေး၊ အရိပ်မျှ စင်စစ်သာ ဖြစ်
ကြသေးသည်။ မြင်တွေ့ ကြားမှတ်နေသော ပဉ္စဒ္ဓာရက သူ့
ကို လှည့်စားထားတော့၏။

ကောင်းပါပြီ၊ သူထင်တာတွေ တကယ် ဟုတ်မဟုတ် လက်
တွေ့သဘော စောကြောလိုက်ကြဦးစို့၊ ပိတ်ကားကြီးမှာ ပိတ်
ကားကြီးသာ ကေနိဖြစ်နေ၏။ ရှိ၏နောက်မှ အပေါ်သို့ တက်
၍ ကြည့်ကြ ပြန်သော အခါလည်း ပရိဂျက်တာ ပြစက်နှင့်
ကော်ပြားလိပ်မှတစ်ပါး ဘာမျှမတွေ့ရတော့ပေ။

သို့ရာတွင် သူ့မှာ ဥပါဒါန်အဖြစ် စွဲနေ၏။ အိမ်သို့ရောက်
သောအခါ ဇာတ်လမ်းကို တခမ်းတနား လွမ်းစရာ ဆွေးစရာ
ဖြစ်ခါ ပြန်၍ပြောချေတော့သည်။ ကြားရသူ ပုထုဇဉ်သား
ပရိသတ်များကလည်း တဆင်ခံစား ဝမ်းနည်း ဝမ်းသာတွေ
ကူးစက်ပြီး လက်ခံထင်ဟပ်ကြပြန်သည်။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်သည်
ဆက်၍ ကူးသွားတော့ပြီ။

အရင်းစစ်လိုက်သောအခါ ရုပ်ရှင်ဆရာ ဒါရိုက်တာ တို့၏
လက်ထုသာလျှင် ဖြစ်နေတော့၏။ သူတို့ပန်တီးလိုက်သော ထို
သည့် ရုပ်နာမ်အတင်သဘောသည်ကား ကေနိအဓိတရားကား
မဟုတ်၊ ထိုဇာတ်ဆရာတို့ လုပ်ကြံသမျှကို အဟုတ်အမှန် အရှိ
တွေဟုထင်သူ ဥပါဒါန်သမားတို့သည်သာ ခုတ်းအဖြစ် အသုံး
တော်ခံလိုက်ကြရချေသည်။

ထို့ကြောင့်လည်း ရုပ်နာမ်အစုအဝေး ပွားတီးလာသမျှကို
ငါ့သား၊ ငါ့သမီး၊ ငါ့အိုး၊ ငါ့အိမ်၊ ငါ့ပစ္စည်း၊ ငါ့ဥစ္စာတွေနှင့်
ငါ့မြင်၊ ငါ့ကြား၊ ငါ့တွေ့၊ ငါ့ဆိုင်၊ ငါ့ပိုင်တွေ ခွဲမှတ်မှား
လာတော့ရာ မရှိမဟုတ်တရားအစစ်မှ အရှိအဟုတ်တရား အဖြစ်
သို့ ရောက်ခါ ဤသံသရာ ပေါ်လာရချေတော့၏။

တကယ်ရှိ တကယ်ဟုတ်တဲ့ မူရင်းဘူတကား-ပ အာဝါတေ
ဇာတ် ၄-တွေသည်သာလျှင် ဤပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်သံသရာ၏ဇာတ်
ဆရာတွေ ဖြစ်ကြပေတော့သည်။

သမုဒယသံယောဇဉ်

ကိလေသာ၌ ယစ်မှူးနေသမျှ ငါသည် ရွှေက အတွင်ပြေး
နေ၏။ ထိုငါကြီးကို အရှိစစ်မှန်နေသမျှ ကာလပတ်လုံး
ပျက်စီးနား၊ နှာ၊ လျှာ၊ ကိုယ်တို့မှ ဥပါဒါန် ဝိညာဉ်တွေကိုသာ
တွင်တွင်ကြီး ပွဲနေရာဥပါဒါန်ရှင်ရဲတို့၏နောက်၌သာ တကောက်
ထောက်လိုက်ပါနေကြကုန်လေပြီ။

ထိုငါတည်းဟူသော အတ္တကြီးကို စွဲယူ ထင်ဟတ်မိသည်မှ
စ၍ ကာမဂုဏ်၊ ကာမဂုဏ်၌ စွဲမက်ခြင်း၊ ဘာဝတဏှာ၊ ဘဝ
ဖြစ်မှုတို့၌ စွဲမက်ခြင်း၊ ဝိဘာဝတဏှာ ဘဝစည်းစိမ်၌ တွယ်တာ
ခြင်း၊ စွဲမက်ခြင်းတို့ ဒလစပ်ဆက်ခါဆက်ခါ လိုက်ပါ၍ဆင်ခြင်
လာပေတော့သည်။ သားတွက်၊ သမီးတွက် ရွှေရေး၊ နောင်ရေး
အကုန်တို့ကော ဖတ်ဖတ်မောသည်ကိုမျှ သတိမရကြလေကုန်။

ယင်းသည်အခါ ဤသံသရာဝယ် မနားတမ်း လည်ရန်သာ
ဆင့်တိုးပွားများလာကြကုန်ချေပြီ။

မနက်ဖြစ်ပြီ၊ ညနေထွက်ပြီ၊ နေ့ဖြစ်ပြီ၊ ညဖြစ်ပြီ စသည်
တို့ကိုပါ မှတ်ယူလာ၏။ နာရီကိုကြည့်ခါ ဘယ်နှစ်နာရီ ဘယ်
အချိန် ဘယ်ကာလဟု ထပ်ဆင့်လာပြန်သည်။

စကြဝဠာ၏ တန်ဆာဓမ္မတာ နေလတို့သည် သူ့ဟာသူ
သွားနေကြခြင်းဖြစ်၏။ သောပေးထားသော နာရီသည် သူ့ဟာ
သူ အိမ်မြှောင်က လှည့်ပတ်နေမည်သာဖြစ်၏။

သတ္တလောဘ ပညတ်နယ်သား သံသရာ ခရီးသွား တို့သည်
ရက်ကိုကြည့် အချိန်ကိုမှတ်ကြကုန်ခါ သညက္ခန္ဓာက ဆုံးဖြတ်

ပေးသမျှ ဥပါဒါန်တရားတွေကို ဦးထိပ်ရွက်ပန်ဆင်ကြပြီးလျှင်
ဝေဒနက္ခန္ဓာ၌ သုခ၊ ဒုက္ခ၊ သောမနဿ၊ ဝေါမနဿ၊ ဗျာပါဒ၊
ဝိတက်၊ ဝိစာရတွေ အားလုံးသိမ်းကျုံး တပွေ့ကြီး ခံစားကြ
ကုန်လျက် မိမိတို့၏သင်္ခါရက္ခန္ဓာအဖို့ ပုံထုတ်ပြုလုပ်မှုတမျိုးမျိုး
အတွက် အချိန်နာရီ၏ ကျွန်သဘောက်ဘဝအထိ ကျဆုံးသော
ဝဋ်ဒုက္ခကို မြိန်မြိန်ကြီး ရွှေရွှံ့ယူကြလေကုန်ပြီ။

ဘူတရုပ်၏ အပေါင်းအဖွဲ့ သဘောအရ ထင်ဟတ်သမျှ
ရူပါရုံတို့အား ချစ်စရာ ခင်စရာဟု သူတွယ်တာလာပြီ။ သတ္တ
လောကတည်ဆောက်ရေး သဘာဝအရ ပေါ်ပေါက်လာသမျှ
ခြေရံ အပေါင်းအသင်း မယား သားသမီးတို့အား ငါ့တလုံး
ရှေ့ကတင်ခါ သမုဒယပွဲနှောင်ပြီး သံယောဇဉ်အကျဉ်းထောင်
ကို ပြောင်ပြောင်ပင် ဝင်၍ တိုးချေပြီ။

တနေ့တခြား တဆင့်ထက်တဆင့် ကြီးထွား ပွံ့ကား၍လာ
သော ငါအစုအတ္တနယ်သည် ကျယ်သည်ထက် ကျယ်လာလေ
လျှင် ဤမျှနှင့် တင်းမတိမ်သေးဘဲ ဘဝဆက်တိုင်း ရွှေလည်တဲ့
ခါ ပျော်ပွဲဝင်လိုပါသည်ဟူ၍ ဆုတောင်းကုန်ကြပြန်လေသည်။

အာရုံတို့၏ နောက်သို့သာ တကောက်ကောက် အစဉ်မပြတ်
မမောတမ်း လိုက်လာသော လူသားသည်မဟာဘူတ၏အနုမာန
ကို သူမသိ မမြင် ငါ(ဝါ)အတ္တဟူသော အထင်တရား သည်
သာ နိစ္စဒုဝ္ဗ၊ ထာဝရ၊ ဓမ္မအစစ်ဟု စွဲ၍ ဝိညာဉ်ကိုပင် သီးခြား
တခု ကိုယ်ပိုင်ပြုနေသောကြောင့် ဇာတိဇရာ ဗျာဓိ မရကတို့၏
တကယ်ဒုက္ခအစစ်ကို သူ မသိမမြင်နိုင်တော့ပေ။

ဗုဒ္ဓဘုရားရှင်က ဇာတိဧက ပျာဓိမရကတို့၏ ကုန်ရာငြိမ်းရာ နိဗ္ဗာန်ကိုသာ အရေးတကြီး ညွှန်ပြဟောဖော်ခဲ့၏။ သို့ရာတွင် အတ္တစုံလူသားသည် ထိုစဉ်က ကျင်လယ်မှု ကလျောက်သို့သာ တောင့်တဆုံတောင်းချေတော့သည်။

ယင်းသို့ဖြင့် ဇာတိဒုက္ခ၊ ဧရာဒုက္ခ၊ ပျာဓိဒုက္ခ၊ မရက ဒုက္ခတို့ သာလျှင် ထပ်တလဲလဲကြုံရမှုနှင့် ကင်းရာ လွတ်ရာ ငြိမ်းရာ မြတ်ရာ အစစ်အမှန် အသစ်တန်ခိုးဓာတ်ကို သူ မထင်မမြင် နိုင်ခြင်း၏ အရင်းမူလသည်လည်း ကေန်စင်စစ် ကာမဂုဏ် ၅-ပါး၌သာ ထင်ဟက်ခံယူနေသော ခန္ဓာ ၅-ခုကိုအတ္တ(ဝါ) ငါဟူ၍ စွဲမှတ်နေခြင်းကြောင့်သာ ဖြစ်ရချေသည်။

ယင်းသို့ဖြစ်ရခြင်းကား အဝိဇ္ဇာမှောင်ထု ကြီးမား လှတဲ့ အတွက် သူ့ဘဲ၊ ငါဘဲ၊ အဖြူ၊ အမဲ မကွဲဘဲ တန်းတန်းစွဲအတ္တဝိဒ္ဓိ သက္ကာယတွေဝင်လာမှုကြောင့်ဖြစ်သည်။

ထိုမျှအဝိဇ္ဇာ ပိုးလွှမ်းထားသော မှောင်ထု၏ အောက်မှ ထွက်ပေါက်ရှာသောအခါ ယနေ့ပစ္စုပ္ပန်လူသားသည် နောက် ဘဝကိုသာ ဇွတ်တိုး၍ မြော်လေတော့သည်။ အမြော်တရားစုံ ကလည်း ဒုတိယအောင် ကြီးထွားလျက်နေချေပြီ။

ဤသို့ရှေ့ နောက်ဘဝဆိုသော ဥပါဒါန်အစွဲတွေ အမှိုက် ရွပ်လာကြပါက အဝိဇ္ဇာနှင့်တကွာမှ ရေသောက်မြစ် ပေါက် လာကာ အတ္တပင်ကြီး ပို၍ပွားစီးပြီး ငါ တည်းဟူသော သက္ကာယသည် တောက်လျှောက်မပြတ် သီးပွင့်ရပေတော့မည်။ ထိုသို့ သီးပွင့်လာလေလေ ဆုံသရာမပြတ်လေလေဖြစ်ချေမည်။

မျက်စိအသိ၊ နားအသိ၊ ကိုယ်အသိ၊ အတိအတွေတော့၌ ဟဒယ အလုပ်က ဝင်ပါလာလျှင် သံသရာဖြစ်ရမည်မှာကေန်ပါပေ။

ရုပ်နာမ် ၂-ခုဖြစ်တဲ့ သက်ရှိရုပ် (ဝါ) ဣန္ဒြိယဗဒ္ဓရုပ်အစ သာလျှင်ဖြစ်သော သတ္တဝါလူသားတို့၌ ဤသည် ၅-ခန္ဓာ အစုအဝေးမှ တပါး အခြားဘာမျှမရှိ။ ထိုသို့ မရှိ ကေန်အမှန် ဖြစ်တဲ့အတိုင်း ယင်း ၅-ခန္ဓာ၌ ပုဂ္ဂိုလ်၊ သတ္တဝါ၊ ငါ၊ သူ တပါး၊ ယောက်ျား၊ မိန်းမဟူ၍ ပုဂ္ဂိုလ်တို့ ထင်မှတ် နေတဲ့ သက္ကာယ မှောင်ထုကို ထိုးဖောက်၊ အလင်းရောက်အောင် သိလိုက်ကြပါက မရှိတဲ့အတ္တ“ငါ”တည်းဟူသော အယူအစွဲ မှာ တခါထဲ ပျောက်လျှင် ပျက်စီးသွားပေလိမ့်မည်။ ယင်းသို့ ငါစွဲကိုစွဲ အတ္တအမှတ် ပြုတ်ထွက်သည်မှစ၍...

၁။ ဤ ရုပ်ကာယသည် မြို့နှင့် ရေဝတ်တို့ ပေါင်းစပ် ပွဲ့ စည်းထားရာ ခြပ်သက္ကာန်မျှသာ တကားဟု သိလျှင် ပုဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါတို့၏ ရုပ်ကာယမဟုတ်၊ ရူပက္ခန္ဓာ၏ အစုအဝေးမျှ ပါကလားဟု အသိဉာဏ်ပေါ်လျှင် အမြင်မှန်ဆိုက်ပြီ။

၂။ ခံစားရခြင်း ဟူသမျှသည် ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါ မည်သူ မည်ဝါတို့၏ ခံစားခြင်းမျှမဟုတ်၊ ဝေဒနာက္ခန္ဓာ အစုအဝေး တို့၏ အာရုံမျှပါတကားဟုသိလျှင် အမြင်မှန်ဆိုက်ပြီ။

၃။ စဉ်းစား တွေးတော မှတ်သားခြင်း ဟူသမျှသည် ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါတို့၏ မှတ်သားခြင်းမဟုတ်၊ သဗ္ဗက္ခန္ဓာအစု အဝေးဖြစ်တဲ့ ဟဒယ၊ နှင့် ဦးနှောက်တို့၏ မှတ်သားတွေး တောကြခြင်းသာပါ တကားဟုသိလျှင် အမြင်မှန်ဆိုက်ပြီ။

၄။ ပြုလုပ် ပုံထုတ် ပြောင်းလဲ ဖြစ်နေသမျှသည် ပုဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါတို့က ပြုလုပ်ပုံထုတ်နေကြခြင်းမဟုတ်၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓာ အစုအဝေးကသာလျှင် သူ့သဘာဝ သူ့ဆောင် ပြုလုပ်နေပါ ကလားဟုသိလျှင် အမြင်မှန်ဆိုက်ပြီ။

၅။ ခံစား ထင်ဟပ်မှု အားလုံး ဖြစ်သော အာရုံတို့ကို သိခြင်းမှန်သမျှသည် ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါမည်သူတို့၏ သိခြင်းမျှ မဟုတ်၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာ အစုအဝေးက သိခြင်းသာ ဖြစ်ပါ ကလားဟုသိလျှင် အမြင်မှန်ဆိုက်ပြီ။

ပုထုဇဉ်လူသားနှင့် အဓိယာတို့၏ ခြားနားချက်မှာလည်း ဤအမြင်မှန်ဆိုက်မှုပင် ဖြစ်လေသည်။

မြစ်မှု၊ ကြားမှု၊ နံမှု၊ လျက်မှု၊ ထိမှု၊ တွေ့မှုဟူသောကိစ္စတော့ သည် အဓိယာတို့၏ စိန်သားပြင်ပမာ-မာကျော ပြောင်စင် ပကတိ ကြည်လင်သော ဟဒယဝတ္ထုတွင် အာရုံဟူ၍ စွဲထင် မကပ်ငြိတော့ပေ။

ပုထုဇဉ်တို့တွင်ကား ဟဒယဝတ္ထု၌ မစင်မကြယ် ဂျေး ဝလဗျစ် တွယ်နေသည်ဖြစ်လေရာ၊ ဟတ်သမျှအာရုံ အကုန် ကပ်ငြိ ထင်ရှား၍သာ နေကြကုန်ချေသည်။

ထိုသည့်ဂျေးတော့ မပြောင်စင်တိုင်း အရောင်မကြည်လင် နိုင်ဘဲ ဥပါဒါန် အစွဲမျိုးစုံတော့သာ ကပ်သည်ထက် ကပ် ဟတ်သည်ထက် ဟတ်နေတော့ရာ၊ ဘဝပြတ်ရေး ခရီးစဉ်နှင့် ပါစင်အောင် ကွာလှမ်းပြီးလျှင် ဥပါဒါန် ပစ္စယာ ဘဝေါ လျှသည်နှင့်အညီ အသစ်ဖြစ်သော ဇာတိဇရာ ဗျာဓိ မရဏကိစ္စ ကိုသာ ဆက်ကြပေဦးတော့မည်။

အတ္တနှင့် အနတ္တ

ဤသည့်ဘဝ ယခုရပ်ကာယသည် ဧရာရင့်ရော်-ဗျာဓိ နာသော်-မရဏသေရေးနှင့် ပြေးမလွတ်ကေနီ ဖြစ်ပြန်လေ ရာ၊ သက်ရှိ ဣန္ဒြိယဗဒ္ဓ ရုပ်ကာယအဖြစ် ပေါင်းစပ်ဖွဲ့စည်း ထားတဲ့ ပအာဝါတေ ဘူတဓုပ်ဇာတ်တို့သည် ရူပရုပ်အဖွဲ့ အစည်း ပျက်သည်နှင့် တပြိုင်နက်၊ သက်မဲ့အနိန္ဒြိယ ဗဒ္ဓ ရုပ်ပျက်ဘဝသို့ ကူးပြောင်းသွားကြချေတော့မည်။

ထိုအခါ ခြပ်သဏ္ဌာန်ရုပ်ဓာတ်ဖြစ်သော ဘူတရုပ်ပ-နှင့် အာသည် ယိုစီး ကြေပျက်သည်နှင့်အမျှ ဝါ၊ နှင့် တေ၊ ရုပ် ဓာတ်တို့လည်း အာယုဓာတ် ဥဿာအဖြစ် ပေါင်းစပ်မှု ကွဲ ကွာ၍ နိဗ္ဗိဝရုပ်ကာယမှ ထွက်ခွာကြသဖြင့် အပြင်ဗဟိဒ္ဓဘူတ ရုပ်ရင်းနှင့် ရောနှောသွားကြချေသည်။

ဤသည်ပင် ဘဝတခု၏နိဂုံး ကိစ္စတုံးခြင်းပင် ဖြစ်ချေ၏။

ရုပ် နာမ် ဓမ္မသင်္ခါရတို့ကို ရှုကြည့်ဆင်ခြင်ရာ၌ ဝိမသ- ဝိစာရဉာဏ်သည် အဓိကဖြစ်သည်။ ဗုဒ္ဓ၏ ကိလေသာပြတ် ရေး-ဘဝပြတ်ရေး- ဒုက္ခဋ္ဌိမ်းရေး၏ အခြေခံမူလ အနတ္တ ဓေသနာသည်၊ ဗြဟ္မဏတို့၏ တုံ့စဉ်စံနိစ္စ-ဂူဝ-ထာဝရ အနတ္တ တရားစုတို့နှင့် ရုပ်တွေ၊ ရောနှောနေသော လွှမ်းမူရာ၊ မကဲ မောစရာ ဒဏ္ဍာရီပုံပြင် - ဇာတ်ဝတ္ထု အသွင် တွေကလည်း စာပေနယ် တခွင်မှာ တွင်တွင်ကြီး ပါရှိနေချေသည်။ ထို့ ကြောင့် နာမ် အတ္တတရား၏ တမလွန်ဘဝ အစဉ်တို့ကို လက်ညှိုးထိုးထားသော သင်းချိုင်း၏ ဟိုမှာဘက်က ကောင်း

ကျီးထိုးကျီးအမျိုးမျိုးသောဥပါဒါန်တရားဖြစ်တဲ့ အကြောက်နှင့် အမြော်များသည် အမှန်စင်စစ်အားဖြင့် ဗုဒ္ဓ၏ ပစ္စက္ခသဘော သိဒ္ဓိဋ္ဌိကော-မျက်မြင် ကိုယ်တွေ၊ အကာလိကော-အခါမလင့်၊ ဗေပိပဿိကော၊ လာတည့်ကြည့်လှည့် [ဆိုတဲ့ သုက္ခာတော၊ တရားဂုဏ်တော်နှင့် များစွာအနိကျင်၍ အနတ္တ၏ ဒေသနာအစဉ်နှင့် အဝင်ရန် အလွန်ခဲယဉ်းသော ဥပါဒါန်အစွဲ အတ္တနယ်တွင်းသား တရားများသာ ဖြစ်ကြကုန်၏။

ယခုသော် ထိုထိုမြဲဟူ၍အဝေဒတို့၏ ပရိယာယ်နှင့် ဖြယ်လွယ် သွတ်ဆွင်းထားကုန်သော ထိုထိုအတ္တဘက်သားတရားတို့သည် ယနေ့ပစ္စက္ခ လူသားတို့၏ အတွေးအခေါ်နယ်တွင် ကောင်းစွာ အောင်မြင်၍ တွင်တွင်ကြီး ပြန့်ပွားနေခဲ့ပြီးဖြစ်သည့်အလျောက်၊ ထိုသည့် မမှန် အမှား ဘုံစဉ်တရားကို စွဲလမ်းတောင်တမဲ့ အခြေခံတဲ့ ဒါန သီလတွေသည် တမလွန် အမြတ်အစွန်းကြီး ရရှိမှုအတွက် အရင်းအနှီးမြှုပ်နှံ ရေး လမ်းစဉ်သို့ လုံးလုံးကြီးကျရောက်လာချေလေပြီ။ အချို့မှာ ကုဋေမူအမြတ်ကို လက်ငင်းပင် မြော်ကြကုန်သည်။

ယင်းဒါနမျိုး၏ ဖောဇာကို အသေအချာစဉ်းစားကြပါက သဒ္ဓာသဘောနှင့် ရက်စရာ ဇွန်လွတ်ခြင်းမဟုတ်၊ ညောင်စေ့လောက်နှင့် ညောင်ပင်ကြီးမျှကို မှန်းကြသော တမလွန်အမြတ်ကြီးစား ဒါနများသာဟု ပြတ်ပြတ်သားသား ဆိုနိုင်ချေတော့ပြီ။

ဘာကြောင့်နည်း....

ဤလောကလူသား အများသော အစုကြီးသည် ဓမ္မတာအစဉ်ကပင် ငါ့ဟူ၍ ထင်မြင် လုံ့လမှုကို အခြေခံခဲ့လေသောကြောင့် ဤသည့်ငါ့စွဲ အတ္တအတုံးအခဲကြီးသည်၊ ဤလူသားတို့၏ ဒုက္ခပိုးကိုမွေးရာ၊ လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟဆိုတဲ့ ကိလေသာ၏ ပင်ရင်းထင်းကြီးတွေသာ ဖြစ်နေသည်ဟု ဗုဒ္ဓဘုရားရှင် စတင်တွေ့မြင်တော်မူခဲ့၏။

ယင်းသည့် ငါ့စွဲဥပါဒါန်သည် ကိလေသာပြတ်ရေး ခုက္ကဋ္ဌိမ်းစာ၌ ကန်လန်ကြီးခံနေတဲ့ အဓိကတာတမံကြီးသာ ဟူ၍ သိမြင်တော်မူသည့်အတိုင်း....

ရုပ်နာမ်နှင့်တကွ သဒ္ဓာ ၅-ခု အဖြစ်သော သတ္တဝါနှင့်တကွ မြင်မြင်သမျှ ရုပ်ဝတ္ထုအားလုံးတို့သည် အနိစ္စမမြဲတဲ့သဘော၊ ဒုက္ခဆင်းရဲတဲ့သဘော၊ အနတ္တ ကိုယ်စိုး ကိုယ်ပိုင်မရှိတဲ့သဘောကို ပြတ်ပြတ်သားသား သိကြစိမ့်သောငှာ အနတ္တဒေသနာ၌ အတ္တမဟုတ်ကြောင်းထင်ရှား စေခဲ့လေသည်။

ထိုသည့်အတ္တ (ဝါ) ငါတတ်ထားသော အစွဲကလေးသည်သာ ဤသံသရာ၌ လက်သယ်ဖြစ်သည့် အလျောက်၊ ဤသံသရာ ဝဋ်ဒုက္ခဘေးမှ ဒိဋ္ဌဓမ္မာ မျက်မြင် ပတ္တဓမ္မာ ခိုင်လုံသော အထောက်အထား၊ ဝိတိတ ဓမ္မာ၊ ကိုယ်တွေ့ ပရိယောဂါဒ ဓမ္မာ၊ ကိုယ်၌ ပျံ့၍ ခံစား သိနား လည်မှုအတွက် ယခုလက်ငင်း ငါပိုင် ငါဆိုင် ပစ္စည်း အားလုံးမှ ငါတည်းဟူသော ဝိသေသနကောင်းလုံးကလေးကို ဖြုတ်လိုက် ကြပါလျှင် ငါအိမ်ဟူသော သဘောမှ သာမန် ယေဘုယျ အိမ်ဟူသော ဝေါဟာရသို့ ပြောင်းလေမည်။ ထိုအခါ အိမ်

မရှိသူတိုင်း အတွက်နေရ၍ ပုံပါသက သဘောသို့ သက်ရောက်
သွားလျှင် ငါတည်းဟူသော ဝိသေသန ပြတ်လက် သွား
သော အိမ်ဖြစ်၍၊ မည်သူနေနေ၊ မည်သူထိုင်ထိုင်၊ ကိုယ်ပင်နေ
စေဦးတော့ စိုးရိမ်ခြင်း၊ တွယ်တာခြင်း၊ ခင်မင်ခြင်းစသော
သမုဒယနယ်မှ လွတ်သွားပြီးဖြစ်လေရာ၊ လက်ငင်း ချမ်းသာ
သော အကျိုးကို ရရှိလေပြီ။

ထိုအတူ ငါ့မယား၊ ငါ့သား၊ ငါ့ပစ္စည်းအားလုံးမှအစ
နောက်ဆုံး မိမိကိုယ်၏ ငါ့လက်၊ ငါ့ခြေ၊ ငါ့မျက်စိ၊
ငါ့ဦးခေါင်းအထိ ငါ့ခွံနှင့် ဝိသေသနပြု၍ သုံးစွဲမတ်ယူထား
သမျှ ရုပ်နာမ်အဝဝတို့မှ ငါတည်းဟူသော စကားတလုံးကို
ဖြုတ်လိုက်ကြလျှင် သက္ကာယပြုတ်ခါ သမုဒယနယ်မှ လွတ်
သွားသော သုခချမ်းသာသည် အကယ်ပင် လက်ငင်းတွယ်
တာမကင်းစွာ မြေလှုပ်တကားဟူ၍ အနက်ထင်ထင် အမှန်
မြင်နိုင်ကြလေပြီ။ ဗုဒ္ဓသည် ဤသည့်ငါ့ခွံ (အတ္တ) ပြတ်ရေးကို
ရှေ့သောအားဖြင့် အနတ္တဓါန ပေးလှူခြင်း သဘောကို
ဟော ညွှန်တော်မူခဲ့ဖူး ကေန ဖြစ်ခဲ့ချေသည်။ ယခုကား
ငါ့နောက်ဘဝဘို့ဆိုတဲ့ အတ္တသက်သက်ဖြစ်နေကြသည်။

ယင်းသို့လျှင် ငါ့ပြုတ်ခါ အတ္တကော်ကွင်းမှ လွတ်ကင်းလာ
သော လူ့ဘွယ်ပစ္စည်းကို ရယူသုံးစွဲကြသူတို့၌လည်း လက်
ငင်းကျိုးရ မြေချမ်းသာကြကုန်သည်ဖြစ်ရာ..... ဤခါနရေး၌
ငါ့ပြုတ်စွာ လူဒါန်းကြပါမူ သစ္စာကေန ဖြစ်ခြင်းမှန်ပေ
လိမ့်မည်ကိုလည်း အလေးအနက် စဉ်းစားထိုက်ကြကုန်လေပြီ။

ဝိညာဉ်ချုပ်မှု

ရုပ်နှင့်နာမ် ကွဲစပ်၍ နေသော သက်ရှိ တူနွယ်ဗဒ္ဓရုပ်
သားသည် ဥဿာဓာတ်နှင့် အာယုပြတ်သည်နှင့် တပြိုင်နက်၊
သက်မဲ့ အနိန္ဒိယဗဒ္ဓရုပ် လောကသို့ ပြောင်း၍ သွားပြန်
သည်။ ထိုအခါ ဇ-သ-သ-ဇ-က-ဟ ဆိုတဲ့ စက်ယန္တရား
ခြောက်ခုတို့လည်း အလည်ရပ်မြဲ ဖြစ်သည်။ ယင်းသို့ ရုပ်လိုက်
တဲ့အခါ၊ ဝိညာဉ်ပေါ်ထွက်ရန် လမ်းပေါက် အကုန်ပိတ်၍
သွားလေပြီ။ ဤဖြစ်ရပ်အားလုံးသည် မဟာဘူတရုပ်ကြီးတို့၏
အချိုးအစား ပြောင်းလဲ ပေါင်းစပ်မှုတွင် အခြေခံကိစ္စသည်။

ဤနေရာ၌ သတိတချပ်ချပ်ဘို့ ရှိပြန်လေသည်။ ရုပ်ပြနာမ်နှင့်
တကွသော အနိန္ဒိယဗဒ္ဓရုပ် အပေါင်းတို့သည် ဘူတရုပ် ၄-ပါး
(ပအာဝါတေ) အရင်းခံသော အကြောင်း အကျိုးဆက်
သဘာဝမှ ပေါ်ပေါက်လာခြင်းသာ ဖြစ်ကြကုန်၏။

သို့ရာတွင် မဟာဘူတ ရုပ်ဓာတ်ကမူ တူပြန်သော အကြောင်း
အကျိုးဆက်တရား စုနှင့် ကင်းလွတ်စွာ တည်သော နိစ္စသာဝရ
ဘူတရုပ် ပရမတ် ဓာတ်သက်သက်သာ ဖြစ်ချေသည်။

ဆိုလိုရင်းမှာ သူကသာ အမိန့်ပေးသော အစဉ်သာရှိ၍
သူကား မည်သည့် အကြောင်း အကျိုး တရား၏ အမိန့်ကိုမျှ
မနာခံသော ပရမတ္ထ သဘာဝသာလျှင် ဖြစ်သည်။

ဤအချက်ကို ရုပ်ပိုင်း အဘိဓမ္မာက ကောင်းစွာအတည်ပြု
လက်ခံပြီဖြစ်ရာ..... မပေါက်မပြန် အစဉ်သာဝရ တည်သော

ပရမတ်သား “ဘုတရုပ်” နှင့် ပညတ်ဘာဝပေါက်ပြန်မပြု ပြောင်းလဲနေတဲ့ “ရွှေပရုပ်” တို့ ခြားနားပုံကို သတိထားကြကုန်ရအံ့။

ဤပရမတ်ရုပ် ဘုတရတ်နှင့် ပညတ်ရုပ် ရုပ်သဘောတို့ ရွှပ်ထွေးကုန်လျှင် ဗုဒ္ဓ၏ တရားတော်များပင် အတော်ခက်ခဲသော ပြဿနာများဖြစ်ပေါ် လာတတ်ချေသည်။

အာဓိကပွဲကအစချိန်သော ဗြဟ္မဏ ဆရာ ကြီး ထို့ သည် ဤဘုတရတ်ကြီး ၄- ခုကိုပင် ဗြဟ္မာကြီး ၄-ယောက်ဟု ပြောခဲ့ကြလေသလော စောကြောစရာ ဖြစ်လာ၏။ အရင်းစစ်သော် မဟာဘုတသည်ပင် အမျိုးမျိုးသော ပေါင်းစပ်ပုံ အမျိုးအစားအရ ဤလောကရှိ မြင်မြင်သမျှ သင်္ခါရဝတ္ထုရုပ် အစုစုကို ဖွဲ့စည်း ပေါ်ပေါက်စေပြီးလျှင် ထိုထိုသို့သော သက်ရှိ သက်မဲ့ အသွင်သဏ္ဌာန် အပုံဖွဲ့ အပြားပြားကို ဖြစ်ပေါ် စေပေသည်။ အကြောင်းအကျိုးမပြတ် ဆက်၍ ဖြစ်ပေါ်လာသော ထိုသည့် ဥပါဒါန်ရုပ် အစုစုသည် ဒုန်ရင်းမူလ မဟာဘုတသို့ ပြန်လည် ရောက်စပ်သွားကြခြင်းဖြင့် ဝေတ္တမျှ ဖွဲ့စည်းအပ်သော အသွင်သဏ္ဌာန်တို့၏ နိဂုံးခါးပတ်ကို အပြီးသတ်ကြသည်ချည်း ဖြစ်ကြကုန်၏။

ဤနိယာမ အစဉ်အလာအရ လူသားတို့၏ ဇီဝိန်ချုပ်ပုံကို လေ့လာသောအခါ၊ ကျွန်ုပ်တို့သည် လူသား၏ သေမှု ရှင်မှုသည် ဝါယောဓေ၊ ဥဿာဇီဝလေ့ဝေဇာတ်သည်သာလျှင်နောက်ဤဆုံးပခေနေ အရင်းခံဖြစ်သည်ကို တွေ့ရလေသည်။

လေကိုသွင်းသော အသက်ရှူမှုကို မပြုနိုင်လျှင် ဇီဝဓာတ် ရုပ် ဆိုင်းသွားပြီး။ ထိုအခါမှသာလျှင် သေ ပြီ ဟူသော အဆုံးအဖြတ်ကို ချမှတ်နိုင်ကြ၏။

ဝိညာဉ်ချုပ်တိုင်း လူသေသည် ဆိုသော အဓိပ္ပါယ်ကို အလွယ်နှင့် မချမှတ်နိုင်ကြလေကုန်။ ဝိညာဉ်ဆိုသော သိပ္ပံဆိုင်ရာ အာရုံတင်ရာ ပျက်ကွက်လျှင် ထိုဆိုင်ရာအာရုံ၏ ချုပ်ပျက်သွားခြင်းဟူသော ကျွန်ုပ်တို့ ဆိုနိုင်ကြကုန်၏။

သို့ရာတွင် လူကံသက် ဝင်သက် ရှိသေးသမျှ သက်ရှိ ဣန္ဒြိယဗဒ္ဓရုပ်တူ၍ ခေါ်ဆိုမှတ်ယူကြရကုန်၏။

ထို့ကြောင့် ဝိညာဉ်သည် ငါ့ဟူသော အတ္တပဲဟူ၍ယူရန် အကြောင်းလုံလောက်သော အဓိပ္ပာယ် တစ်ခုတရာ ဘာမျှမရှိ ပြန်ချေ။

သေမှုဆိုသော မရဏကိစ္စနှင့်ဆက်၍ ဥပမာတခု ယူ၍ ကြည့်ကြဦးစို့.....

စက်ကောင်းစွာသွားနေသော နာရီတခုသည် အချိန်ကို ရင်း၏လက်တံဖြင့် မပြတ်လှည့်၍ပြုနေ၏။

သူ့အချိန်ရောက်လျှင် ရောက်ရာနာရီကွက်အရ၊ တခွင်ခွင်နှင့်တီးခါ၊ နာရီထိုး ချက်သံကိုပင် ပေးလိုက်ချေသေးသည်။ နာရီကွက်ကွက်ပေါ် လက်တံရောက်သည့်အတိုင်း အချိန်နှင့်ကိုက်၍ ထိုးချက်နာရီသံကိုလည်း အချက်မှန်မှန်တီးလိုက်သေး၏။

ဤမျှနှင့် နာရီတွင် ရုပ်ထော နာရီပာလွဲ၍ လှုပ်ရှားနေသကဲ့သို့ ယူဆနိုင်၏။

ထိုနာရီ၏ အဓိကအားမှာ နာရီသံပတ်သာလျှင်ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် နာရီသံပတ်သည် နာရီ၏အချိန်ကို ပြနိုင်ခြင်းမရှိ၊ အိမ်မြှောင် လက်တံကသာ ပြသည်။ အိမ်မြှောင်လက်တံက ကော အချိန်သိ၍ပြသလော... ဤလိုလည်းမဟုတ်၊ ဂဏန်း ကွက်ကသာဖြစ်သည်။ ထိုဂဏန်းကွက်က နာရီအချိန်ကိုသိ၍ နာရီတီးသံပေါ်လာသလော - ယင်းသို့လည်းမဟုတ်၊ ဂဏန်း ကွက်ပေါ် အိမ်မြှောင် လက်တံ တည့်တွည့် ထောက်၍သာ တီးသံပေါ်လာသည်။ ထိုသို့တီးသံပြုသည်မှာလည်း ထိုနာရီ စက်၏ ခလပ်က ချိန်ညှိထားသောခလပ် ပြတ်လာ၍သာ ဖြစ် သည်။ နာရီစက်ကို ဖျက်၍ ဝိညာဉ် တစုံတရာရှိသလျှင် ဘာမျှ တွေ့ကြုံရမည်ကားမဟုတ်၊ ပိုထားသော နာရီစက် အစိတ်အပိုင်းတွေကို ပြန်၍ သူ့နေရာနှင့်သူ ပြန်တတ်လိုက် သောအခါ တီးခြင်း၊ ထိုးခြင်း၊ အချိန်ပြခြင်းတွေကို လုပ်နေ ပြန်သည်။

နာရီ သံပတ်သည် ဝိညာဉ်ပေလော... သို့ရာတွင် နာရီ သံပတ်မှာ အားအဖြစ်ခွေးထားသော သံပတ်မှတစ်ပါး၊ ဘာမျှ မရှိဖြစ်ပြန်သည်။ ဝိညာဉ် (ဝါ) အတ္တဆိုသော သဘောမှာ ဤနာရီကဲ့သို့ ခန္ဓာ ၅ ပါးနှင့် ဘယ်လျှ မဆက်၍မရ ဖြစ်နေ ပြန်သည်။

နာရီကို ခန္ဓာအဖြစ် ပိုင်းလိုက်သောအခါ၊ ဂဏန်းကွက် ခန္ဓာ၊ အိမ်မြှောင်လက်တံ လည်ပတ်ခြင်းဆိုင်ရာခန္ဓာ၊ တီးသံ မြည်အောင်ခေါက်သော ကရိယာဆိုင်ရာ ခန္ဓာ၊ တီးသံမြည်

စသော အသံတွေ၊ သို့မဟုတ် ဘဲလိခန္ဓာ၊ သံပတ်အား ခန္ဓာ တဲ့ ခန္ဓာတို့၏ အစုအပေါင်း ပဲ့စည်း တပ်ဆင်ထားပုံကို ဤနာရီစက်၌ တွေ့ရချေမည်။

ထိုနာရီသည် ဆိုင်ရာခန္ဓာများပြည့်စုံ၍ စက်သွားပြီလေား မဟုတ်ပေ၊ သံပတ်ကို အားဖြစ်အောင် သော့တပ်လှည့်ပေ၊ မုသာ ရုပ်နာမ်သဘောဝင်လာချေသည်။ ဤတွင်မှ စက်သွား ပြီး ၎င်း၏ဆက်ဆိုင်ရာ ကိစ္စအဝဝကိုလုပ်ချေ၏။ သော့မမလှည့် ဘဲ ဝိညာဉ်ဝင်လာပြီး စက်သွားအောင်ကား မည်မျှများ သော ငှက်ပျောပွဲအုန်းပွဲနှင့် ဆုတောင်းတောင်း - ဗြဟ္မဏ ပုဏ္ဏားဆရာတစ်ပါးကြီးကိုပင်ခေါ်၍ ရန်ရှိသမျှ ဂါထာမန္ဓာန် အကုန်ရှုတ်ရှုတ် - နတ်မင်း ဗြဟ္မာမင်းတွေကို ၇-ရက် ၇-လ ပွဲကြီးပေးကာ၊ ဆုတောင်းတွေကို နေ့ညမပြတ် တောင်းစေ ကာလည်း ရကောင်းမိုးပို၍ထွက်ပြန်သည်။ နာရီကား တုတ် တုတ်မျှ လှုပ်မည်မဟုတ်ပေ။

အေး... သော့ကလေးသာ လှည့်လိုက်ပါက၊ တခဏနှင့် ထိုနာရီအသက်ဝင်လာချေတော့သည်။

ဤနေရာ၌ သက်ရှိ လူသတ္တဝါနှင့် နာရီစသော စက် ယန္တရားများ မကွဲပါ။ ဝိညာဏခန္ဓာ - သညက္ခန္ဓာတွေက အတ္တ သဘောဝိညာဉ်ဖြစ်ပါသည်ဟု စောဒက တက်စရာရှိ ချေပြန်သည်။ ထို့ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် လူသေမှုဆိုင်ရာ မရဏကိစ္စကို တဖန် ပြန်၍လေ့လာကြဦးစို့...။

ဝေဒနာ၏ဖိစီးမှုဖြင့် ရုပ်ခန္ဓာချေ့ချေ့ ပျက်စီးဆုံးသဲဆဲဖြစ်သူ တဦးသည် တဖြည်းဖြည်း မျက်စိများ ပြာဝေလာပြီး မှုန်သွား

ကာ ဘာမျှမမြင်ရတော့ဘဲ၊ စက္ခုဝိညာဉ်ချုပ်လေပြီ။ ဟဒယ နှလုံးသွေးအား လျော့ပါးလာသည်နှင့် အမျှ၊ ခြေလက်တို့မှ သွေးများဆုတ်လာလျှင် ထို သွေးများဆုတ်သွားသော အင်္ဂါ အစိတ်အပိုင်းများ၌ ကာယဝိညာဉ်ချုပ်လေပြီ။

နှလုံးအား လျော့ပါးသည်နှင့် တဆက်တည်း ဦးနှောက် ရှိသွေးအားများပါ နှေးကန့်လေးလံလာပြီး မနောဝိညာဉ်ပါ ချုပ်လေပြီ။

အချို့တို့မှာ ရောဂါအလိုက် နှာခေါင်းမှ အနံ့သိမှုဖြစ် သော ဟာနဝိညာဉ်နှင့် မေးခိုင်မလွပ်နိုင်ပြီ ဖြစ်သောကြောင့် ဇီဝှာဝိညာဉ်တို့ပါ အားလုံးရှိသမျှ ဝိညာဉ်တွေ ချုပ်ကုန်ပြီဖြစ် သော်လည်း ထွက်သက်ဝင်သက် ရှုထုတ်နေသော နှလုံးက မရပ်မနားသေးလျှင် အသိုလျှင် သေပြီဟု ဆိုရမည်နည်း။

သို့ကလို ထွက်သက်ဝင်သက် တည်းဟူသောလေကို ရှုထုတ် နေသေးသမျှကာလပတ်လုံးဥသ္မာဇီဝဓာတ်မပျက်သေးပေ။

ဥသ္မာဇီဝဓာတ် ရှိသေးသမျှ သက်ရှိထင်ရှားဇီဝိတရုပ် သား သာလျှင်ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် ငါဟူသော အတ္တသည် ဝိညာဉ် ချုပ်ရာ၌ ထေ့၍ ချုပ်သွားပြီဖြစ်ကြောင်းကား ဘာမျှမသိတော့ ခြင်းက လွန်စွာထင်ရှားသော သာဓက ဖြစ်နေချေသည်။

ဤအခြေ၌ နှမြော၊ တွန့်တို၊ တွယ်တာ၊ မက်မော၊ ရွံမုန်း၊ ထိတ်လန့်၊ ငါဟာ သူ့ဟာ ဘာကိုမျှ မသိရုံမျှမက ဆေးခံ၌ မေ့ဆေးပေး၍ ဝမ်းခွဲ-အူကိုဆက်၊နှလုံးသီးပွတ်မကျန် ပြုပြင် လုပ်ကိုင်နေနိုင်သည့်သဘောကို စောကြောကြရာသည်။

အကယ်တစေ- ထိုအတ္တသည် ငါဟူသော အစွဲဖြင့် နိစ္စ၊ ရူပ၊ အဝိနာသီ၊ သဗ္ဗဗျာပီသဘောဖြင့် ထာဝရ ရှိနေသော ဝိညာဉ်တာဝန်ဖြစ်ပါက သိသို့ကောင်းလှချေ၏။ယခုကား မသေ ခင်က ပျောက်နေ၏။

ဤမျှဆိုပါက အတ္တသည် ထာဝရ ဝိညာဉ်မဟုတ်၊ ငါမှန်း၊ သူမှန်း၊ ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါ ဘာတခုကိုမျှ မသိတော့တဲ့အခြေတိုင် အသက်ရှူလျက်ထင်ရှား-ဇီဝိတရုပ်သား ပကတိ ရှိလျက်က ပျောက်ပျက် ချုပ်ကွယ်နိုင်သော လက္ခဏာ ထင်ရှားသည်။

ဝိညာဉ်ချုပ်သည်ဖြစ်စေ၊ မရှိသည်ဖြစ်စေ- ဝါယောဓာတ် လေသည် လူသား၏ခန္ဓာထဲရှိ ဥသ္မာအပူဓာတ်နှင့် ပေါင်းစပ် ရှုသွင်းနေသမျှ ကာလပတ်လုံး လူသား၏ အသက် (ဝါ) အာယုဟူ၍ အစဉ်ဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားစေသည်။

ထို့ကြောင့် အသက်ဖြစ်သော ဝါယောဓာတ် လေကို ရှုထုတ်နေသော အဆုတ်၏ အားပျက်သွားမှ သာလျှင် သဗ္ဗန် ပြန်ရှု- သွင်းလေမယူနိုင်မှ ဥသ္မာပျက်၍ အသက်သေပြီဟု စင်စစ်စကောန် ဆိုနိုင်ပေတော့သည်။ ဥသ္မာအာယုဓာတ်သည် အဆုတ်ကို လှုပ်ရှားစေသကဲ့သို့ အဆုတ် လှုပ်ရှားမှုကြောင့် လည်း... ဥသ္မာအာယုဓာတ် ဖြစ်နေရပြန်သည် ဆိုသော ဘျင်သာရပုတ္တရာနှင့် ရှင်မဟာကောဠိကတို့၏ ချာလည်လိုက် နေသော အမေးအဖြေသဘောကဲ့သို့တည်း။

ဥသ္မာဇီဝဓာတ်ပျက်မှ ခွဲထွက်သော လေသည် လေသာလျှင် ဖြစ်၍၊ အဇ္ဈတ္တိက ဝါယောအဖြစ်မှ ဗဟိဒ္ဓဝါယောအဖြစ်သို့ ရောက်ရှိပြီး၊အပြင်လေနှင့်ရောကာ လွှင့်ပါးသွားပေတော့သည်။

နောက်ဆုံး လေမထွက်ခင် စောစောကပင် ချုပ်ပျောက် ကွယ်ပျံ့ပြီး ဖြစ်သောကြောင့် အသက်ဝိညာဉ် (ဝါ) အတ္တ ဟူ၍မျှ ဤရုပ်ကာယမှ ထွက်စရာလည်း မရှိ၊ ထွက်ဘူးခြင်း လည်း မဖြစ်နိုင်သဖြင့် အတ္တ (ဝါ) ဝိညာဉ်သည် အဓိပ္ပါယ်မရှိ သော အယူအစွဲ အမှားသာလျှင် ဖြစ်ပေသည်။

ဥပါဒါန်

ထို့ကြောင့် ဗုဒ္ဓဘုရားရှင်သည် အသက် ဝိညာဉ် မျှ ဤ လောက၌ ဤကိုယ်မှ ဟိုကိုယ် အဖြစ်သို့ ရုပ်ခန္ဓာ ပြောင်းလဲ ကူးသန်း သွားခြင်းမရှိ၊ ရုပ်နာမ်ချုပ်လျှင် ဝိညာဉ်သည်ပါ ချုပ် သည်ဟူ၍ မဟာတဏှာ သစ်ယုသုတ်၌ ဝိညာဉ်ကို ထာဝရ စွဲ၍ ဟောမှား ပြောမှား ဖြစ်သွားသော သာတ် ရဟန်းကို အထင်အရှား ဟောတော်မူခဲ့၏။

ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် တရားတော်၌ တဏှာ ပစ္စယာ ဥပါဒါန် ဥပါဒါန် ပစ္စယာ ဘဝေါ- ဘဝ ပစ္စယာ ဇာတိ.... ဟူသော ဆေရာကျင်လည်မဲ့အရ- တဏှာမပြတ်၍ ဥပါဒါန် ဖြစ်နေ သော ရုပ်ခန္ဓာစု ပျက်စီးလျှင် ထိုခန္ဓာမှ ဘူ တ ရုပ် ထို့သည် ဥပါဒါန်ငွေ့ပါသော ဘူတရုပ်တို့သာလျှင် ဖြစ်ရချေသည်။

ရေမွှေးပုလင်းထဲမှ ထွက်သောလေသည် ရေမွှေးနံ့ ရသ ကဲ့သို့ မစင်ပုံးထဲမှ ထွက်သောလေသည် မစင်နံ့ မကင်း သကဲ့သို့ ယူဆရာ၏။

ထို့ကြောင့် ဥ ပါ ဒါန် မကင်းသော လေသည် အပြင် ဗဟိဒ္ဓ၌ ပျောက်သွားသည်ဟု မဆိုနိုင်။ အပြင်လေနှင့်

ရောစပ် သွားသည်ဟူသော ဆိုနိုင်၏။ အကြောင်းမူကား လေသည် ပရမတ္ထ သဘာဝ ဘူတရုပ် လေသာဖြစ်၍၊ ပျောက်သွားရိုး မေ့တာ မရှိချေ။

ရှင်းလင်း ထင်ရှားသော အထောက်အထားကို ယခုသိပ္ပံ ခေတ်၌ ထင်ရှား မြင်တွေ့ရ၏။ ဗမာပြည် အသွလွင်ရုံမှ လွတ်လိုက်သော လေလှိုင်းသာမက ကပ္ပာပေါ်ရှိ ခေည်သည် အသံလှိုင်းမျှ ပျောက်သွားသည်ကို မတွေ့ရသော အချက်က ထင်ရှားနေ၏။ ရေဒီယို ကရိယာသာ ရှိလျှင် ကပ္ပာပေါ်၌ မည်သည့်နေရာကမဆို ဖမ်းယူနိုင်ကြကုန်သည်။ စဉ်းစားစရာ ရှိသည်ကား အသံလှိုင်း ပီတာသည် အလွတ်နှင့် အဖမ်း တူညီမှသာလျှင် လာ၍မြည်ခြင်းပင်ဖြစ်သည်။

လူ၏ဥပါဒါန် မိတာနှင့် လူ၏လောသောလေသည် လူ၏ ဥပါဒါန်မိတာ၌သာ လာ၍ငြိမ်ပေသည်။

ပျက်စီးသွားသော ဘူတရုပ်တို့၏ အပွဲအစည်းဖြစ်သော သတ္တဝါတိုင်း၏ သက်မဲ့ အိန္ဒြိယ ဗဒ္ဓရုပ်မျှားမှ နောက်ဆုံး ငိုဝိန် ပျက်လေပျားအားလုံး ပြန်ထွက် လာကြမည်မှားကား မငြင်းနိုင်ပေ။ သို့ရာတွင် လူ၏ ဥပါဒါန်မိတာတွင် ဆက်မိရန် မှာ လူမှနောက်ဆုံးထွက်လာသော လူသား၏ ဥပါဒါန်လေ သည်သာလျှင် ဖြစ်ရပေလိမ့်မည်။

အခြားသော ဥပမာတခုနေ၍ ကြည့်ကြဦးစို့....ရန်ကုန်မြို့ ကြက်တန်းခေါ်နေရာ၌ စက်ပစ္စည်းပေါင်း အမျိုးစုံ စုပေါင်း ထောင်းချလျက်ရှိ၏။ ထိုနေရာသို့ စက်ကရိယာပြုလုပ်သူ မျိုးစုံ လာ၍ စက်ပစ္စည်းများကို ဝယ်ကြလေသည်။

လူစက် တည်လိုသူက လူ့စက်နှင့်ဆိုင်ရာ အစိတ်အပိုင်းကို သာ ဝယ်ယူ၏။ ဆန်စက်က အစိတ်အပိုင်းကို သူမယူပေ။ မော်တော်ကား အင်ဂျင် ပြုလုပ်မည့် သူသည်လည်း မော်တော်ကားနှင့် ဆိုင်သော မော်တော်ကား ပစ္စည်းကိုသာလျှင် သူယူသည် အပ်ချုပ်ဝက်ခေါင်းက ပစ္စည်းကို သူအလကား ရစေဦး မယူပေ။

လူသားမိဘတို့သည် မိမိတို့၏ သန္ဓေမှ ခွေးကို မွေးထုတ်လိုကြအံ့လော၊ ဆင်ကိုကော မွေးထုတ်လိုကြ အံ့လော၊ လူသားမိဘတို့သည် လူသားကိုသာ မွေးထုတ်လိုကြပေလိမ့်မည်။ ထိုအခါ သူတို့၏ ဗီဇဓာတ်အပို အဘယ် သတ္တဝါမှ ထွက်လာသော နောက်ဆုံးလေမျိုးမှ စားသောက် ချွေ့ဝိုက်သော အထဲတွင် ဗီဇဓာတ်အဖြစ် ခြွေ့ကုပ်ခံကြမည် မဟုတ်ချေ။ လူသား၏ အသွေးအသားသည် လူသားမှ ထွက်လာသော ဥဿာ ဓာတ်ပျက် ဝါယော ဓာတ်ကိုသာ မိတာတူဖြစ်၍၊ မလိုလည်းမရ လိုလည်း ရထဲကပင်ဖြစ်ရပေမည်။

အကြောင်းမူကား ရေဒီယိုသည် မိတာရွှေ့ ကိရိယာကိုသာ ရှောင်လှည့်လျှင် မလိုသောလိုသော မိတာတူမှ လွတ်လိုက်တဲ့အသံကို တူသော မိတာနေရာ၌ အစဉ်မီနေသောကြောင့် ဖြစ်ချေသည်။ နားမထောင်ချင်သော ထောင်ချင်သော ဘာသော ညာသော နားမလယ်၊ မိတာတူငြိမ်လျှင် အသံပြည်၍လာသည်။ မတူလျှင် အလျဉ်းကို မမြည်ခြင်းမှာ လောကလေလှိုင်း၏ ဓမ္မတာပင်ဖြစ်နေသောကြောင့်တည်း။

ယခုတုတဝါယောသည် လေသာလျှင် ဖြစ်သည်။ ဥပါဒါန်အနေနှင့် လူသားကိုမိသော ဥပါဒါန် ရုပ်သားကား အခြား အဘယ်သတ္တဝါတွင်မျှ မရှိနိုင်ပေ။ အကြောင်းမူကား သတ္တဝါအားလုံးအနက် လူသားသည်သာ စကားပြောဆိုမှု လုပ်ငန်းရှိသော တမျိုးတည်းသော သတ္တဝါဖြစ်လေရာ— လူသားနှင့် တူညီသော ဥပါဒါန် ရုပ်သားသည် လူသားလူချင်း တပါး၊ အခြားသတ္တဝါ မည်သည့် ခွေး၊ ကြက်၊ ငှက်၊ ခွေး၊ ကျွဲတို့မျှ မရှိနိုင်တော့ချေ။

ဘဝနှင့် ကိလေသာပြတ်လျှင် ဥပါဒါန်ပြတ်၍၊ ဇာတိတဖန် ပြန်ဘွယ်မရှိဖြစ်သည်။ ယင်းသို့မှ တဘဝနှင့် ဥပါဒါန် မပြတ်ကြလျှင် ထိုဥပါဒါန်မပြတ်သော ရုပ်ကာယမှ လွင့်ပါးသော ဘုတရုပ်တို့သည် အဘယ်သို့သော ဇာတိသာလျှင် ဖြစ်ကြမည်ကို အထူးတောင်း-ငေး-ငေး-တောင်းနေရာ မလို၊ နားမှ ကြားချင်တိုင်း ကြားထားတဲ့ စကားတွေ၏ ခြောက်လှန့်လှည့်စား ဖျားယောင်းမှုတွေကို ဂယောင်ချောက်ချား ဖြစ်ရာ ဘာမျှမရှိတော့ပေပြီ။

ဤနေရာတွင် လူပြောများလှသော ဆက်မှား ပြတ်မှား မှားနှင်မှားကို အနည်းငယ် ရှင်းရန်ရှိလာသည်။

ဝိညာဉ်ကို အတ္တ (ဝါ) ငါ-ဟူသော အမှတ်ဖြင့် ဇာတိဆက်သည်ဟု ယူဆကြလျှင် အတ္တ (ဝါ) ငါ-တည်းဟူသော သဘောမှာ ဘာမျှကန်မရှိသို့ အမှန်ဖြစ်၍၊ ထိုမရှိသော ဝိညာဉ် ဝါ-အတ္တက ဆက်သည်ဆိုက သဿတဒိဋ္ဌိ ဆက်မှားမည်၏။

ထိုသည့်အတွက် (၁၂) ငါသည်လည်း... မရှိကေန် တကယ် မှန်သောကြောင့် ဤမရှိသောအတွက်ဖြင့် ဆက်စရာဇာတ် ဘာမျှ မရှိတော့၍ ပြတ်ပြီဟု ဆိုကလည်း မပြတ် သော ကြောင့် ဥစ္စေတဝိဉ္ဇာ ပြတ်မှား-မည်ပြန်သည်။

အသို့ဖြစ်လျှင် အဘယ်နည်းဟုဆိုက ကျွန်ုပ်တို့ ပြောခဲ့ သည့်အတိုင်း မဟာဘူတ (ပသာဝါတေ) သည် လောက အားလုံး၏ ပင်မဘူတ ဖြစ်ကြောင်း ဥပါဒါန် မကင်း လျှင် ဥပါဒါန်ဘူတရုပ်အဖြစ်နှင့်သာ ဤသံသရာ၏ ဇာတိ ဇရာ ဗျာတိမရဏတို့၏ ရေယဉ်ကျေးတွင် ပျော့လျက်သာ နေကြခြင်းဖြင့် ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် ဝိဿယ၌ ကျင်လည်ကြရပေ တော့သည်။

ထို့ကြောင့် ဗုဒ္ဓပြတ်စွာက....

စက္ခုနံ ဘိက္ခုဝေ၊ အဓိယ သစ္စာနံ အန နုပောဓာ အပဋိ ဝေဝါ ယဏာဘူတံ အဓဿနာ ဇေတိယ မစ္စာနံ သန္တာဝိတံ သံသရိတံမမဉ္ဇေဝ တုမှာ ကဉ္စ။

“ရဟန်းတို့ သစ္စာ ၄-ပါး တရားတို့ကို မသိမမြင်ကြခြင်း ကြောင့် ငါဘုရားနှင့်တကွ သင်ချင်သားတို့သည် အစမထင် အဆုံးမမြင်သော ဤသံသရာ၌ ကျင်လည်ခဲ့ရပေါင်း များလှ ချေပြီ။

ဤသို့လျှင် ဇာတိတဖန် ပြန်ရလေရာတိုင်း၌ မျက်စိ၊ နား၊ နှာ၊ လျှာ ကိုယ်တို့ဖြစ်သော အခံဇာတ် ငါးပါးနှင့် အဆင်၊ အသံ၊ အနံ့၊ အရသာ၊ ကိုယ်အတွေ့ဆိုတဲ့ အတိုက်ဇာတ်တို့ သည် အစဉ်မပြတ် ထိခိုက်နေကြရခြင်းဖြင့် အစစ်အမှန်တကယ်

မဟုတ်သော သတ္တိမန္တရုပ် အစုစုတို့အား (၁၂) ဥပါဒါန်ရုပ် အမျိုးမျိုးတို့အား အစစ်အမှန် အဋ္ဌိတရားတွေပမာ ထင်မှတ် မှားခါ စွဲလမ်းကွယ်တာရမှုကို အကြောင်းပြု၍ ဤကာမဂုဏ် တို့၏ နောက်မှ တကောက်ကောက် လိုက်ပါ၍ ကာမ၏မဆုံး နိုင်သော အလိုအပြင်သာ လှည့်ပတ်ကွယ်တာ မက်မောခဲ့ကြရ သည်မှာ ဒုက္ခချည်းသာ ကေန် ဖြစ်နေကြရကုန်လေပြီ။

ဤဒုက္ခအားလုံး၏ အရင်းခံမှာလည်း မဟာဘူတ၏လှည့် ပတ်မှုဖြစ်သော ချက်လှည့်သည်သာ အမှန်ဖြစ်နေလေပြီ။

ယင်းသို့ဖြစ်စဉ် အမှန်ကိုမြင်အောင်မကြည့်ကြသည်မှာလည်း အမှောင်ထု အတိသာလျှင်ဖြစ်သော အဝိဇ္ဇာနယ်တွင်း ဖြစ်၍ မမြင်မကန်းစမ်း အရမ်းထင်ရာ ကိလေသာတို့ ဆွဲဆောင်ရာသို့ အတွင် လိုက်ပါ နေကြရှာကြသောကြောင့်သာ ဖြစ်ချေသည်။

ရုပ်တရား၌ နာမ်၌ ၄-ခု ပူးပေါင်းပြု၍ ဖွဲ့မှုသဏ္ဌာန် ရုပ်နာမ်ကာယ ဤဘဝအား ငါသာလျှင် ကေန်ဖြစ်ပြန်သည် အမှန်ဟု အစဉ်စွဲတို့ အမြဲအတ္တ ထာဝရဟု ထင်ယောင်ဝိုးဝါး အမှတ်မှားကြကုန်လေပြီ။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ရုပ်ကာယ၌ အင်္ဂါတရပ်အဖြစ်ဖြင့် အကြမ်း ဝင်သော နှာခေါင်း လိုဏ်ဂူအတွင်း၌ တည်ရှိသော အတွင်း ဘာနပဿာဒသည် အပြင် လောကရှိသော အနံ့ ဂန္ဓာရုံနှင့် အကြင်အခါလာထိခိုက်မိ၏။ ထိုအခါ ဘာနဝိညာဉ်ဟု ထိုအပ် သော နှာခေါင်းအသိဖြစ်ပေါ်လာသည်။ (ဘာန ဂန္ဓာ = ဘာ န ဝိညာဉ်)

ကျွန်ုပ်တို့၏ ရုပ်ကာယ၊ တွင် အင်္ဂါအစိတ်အပိုင်း အရပ်
အပြင်ဖြင့် ပါဝင်သော ပါးစပ်လျှောက်ကြိုးအတွင်း၌ သွားတည်း
ဟူသော၊ တပ်စည်းခိုးတို့ဖြင့် ကာရန်၍ ထား အပ် သော
လျှာသည်ရှိ၏။ ၎င်းသည် အကြင်အခါ၌၊ အပြင်ပ ရုပ်ဖြစ်
သော၊ ခြောက်မျိုးသော ရသာရုံနှင့် တိုက်ဆုံမိ၏။ ထိုအခါ
ဇီဝှါဝိညာဉ်ဟု ခေါ်ဆိုအပ်သော လျှာအသိ ဖြစ် ပေါ် လာ
သည်။ (ဇီဝှါ+ရသ = ဇီဝှါဝိညာဉ်)

ကျွန်ုပ်တို့၏ အာရုံကြောမရှိသော ဆံပင်၊ ခြေသီး၊ လက်သီး
မှ တပါး၊ အခြားအာရုံကြောနှင့် ဆက်နေသော ကိုယ်ကာယ
တပြင်လုံး၌ ကာယပသာဒရုပ် လွှမ်းမိုး၍တည်ရှိ၏။ ကာယ
ပသာဒသရုပ်တည်ရှိရာ၊ ကိုယ်အင်္ဂါ အစိတ်အပိုင်းတခုခုသည်
ဗဟိဒ္ဓဖြစ်သော အက္ခေဖောဌဗ္ဗနှင့် အကြင်အခါ ထိခိုက်မိ၏။
ထိုအခါ၊ ကာယဝိညာဉ်ဟု ဆိုအပ်သော ကိုယ်အသိဖြစ်ပေါ်
လာသည်။ (ကာယ+ဖောဌဗ္ဗ = ကာယဝိညာဉ်)

ကျွန်ုပ်တို့၏ မနောဟုဆိုအပ်သော ဟဒယအကြည်သည်
အကြင်အခါ၌၊ ဦးနှောက်မှာ သိုလှောင်၍ ထား သော အ
တိတ်ပဉ္စာရုံနှင့် တိုက်ဆုံမိ၏။ ထိုအခါ မနောဝိညာဉ်ဟု
ခေါ်ဆိုအပ်သော မနအသိဖြစ်ပေါ်၍လာသည်။ (မနော+
ပဉ္စာရုံ = မနောဝိညာဉ်)

ဤသို့သောနည်းအားဖြင့် စဉ်းစား ဝေဖန်သောအခါ၌လည်း
အမြဲထာဝရ မဖြစ်မစဲ တည်ရှိနေပါသည်ဆိုသော အတ္တသဘော
ကို မက္ခေမကြံရချေ။ ထို့ပြင်လည်း ဝိညာဉ်ဟု ခေါ်ဆိုအပ်
သော သဘာဝသည်လည်း၊ သီးခြားသန့်သန့် တည်ရှိသော

• စုစုံခြေ

သဘာဝမဟုတ်သည့်အပြင်၊ ထိုထိုသက်ဆိုင်ရာ အတွင်းရုပ်နှင့်
အပြင်ရုပ်တို့ တိုက်ဆုံမိကြရာမှ ဖြစ်ပေါ်လာသော သဘာဝ
အစစ်ကန်ဖြစ်ကြောင်း ထင်ရှားသည်။

ဝေဒနာဆိုသည်မှာ လှုပ်ရှား၍နေသော ရုပ်တရား (အတွင်း
အာယတန ၆-ပါး + အပြင်အာယတန ၆-ပါး = သံသရာ)
ဖြစ်၏ ဂုဏ်တရပ်ဖြစ်သည်။ လှုပ်ရှား၍နေသော စက္ခုရုပ်နှင့်
ရူပရုပ်တို့ တိုက်ဆုံမိတဲ့အခါမှာ စက္ခုဝိညာဉ်ဖြစ်ပေါ်၍လာ
သည်။ ၎င်းသုံးမျိုးပေါင်းစပ်မိခြင်းကြောင့်ပင် ဖဿဖြစ်ပေါ်
ရသည်။ အဲဒါလို ဖဿဖြစ်ခြင်းကြောင့် (ဝါ) မြန်မာစကား
ရိုးရိုးပြောရလျှင် အဲဒါလို အတွင်းရုပ်နှင့် အပြင်ရုပ်တို့ ထိမိ
ခြင်းကြောင့် ဝေဒနာဆိုတဲ့ ခံစားမှုပေါ်သည်။ အဲဒီခံစားမှု
သည် ဦးနှောက်ကို၎င်း၊ အကြောမျှားကို၎င်း၊ စက္ခုပသာဒ
ရုပ်ကို၎င်း အပျိုပြုသည်။ လိုရင်းမှာ အတိအကျ သဘာဝဓမ္မ
အားလျော်စွာ ဖွဲ့စည်းထားသော ရုပ်တရားကို အမှီသဟ
ပြုသည်ဟု ဆိုလိုသည်။ ထို့ကြောင့် ဝေဒနာအတွေးနှင့် ဝိညာဉ်
တို့သည် ထူးခြား သီးသန့်ဖွဲ့စည်း၍ထားသော ရုပ်သားမှ ဖြစ်
ပေါ်လာသော အမြင်မြတ်ဆုံးသော ဂုဏ်တရားများဖြစ်သည်။
ဤဂုဏ်တရားများသည် ဖြစ်ပေါ်ပြီးသည်၏ နောက်၌လည်း၊
ဆက်လက်၍ မတည်ပဲ ချုပ်ဆုံးခြင်းသို့ ရောက်မြဲဖြစ်ကြရာ၊
အဘယ်မှာလျှင် ၎င်းတို့သည် အမြဲရှိတဲ့ အတ္တဖြစ်နိုင်ကြတော့
မည်နည်း။ စင်စစ်မှာ ဗုဒ္ဓ၏ အနတ္တအစစ်သာလျှင် ကေန္တ
မြစ်ကြကန်သတည်း။

တစ်နံ-ပဋိလောမနည်းအားဖြင့် ရှုပါဦး....

အတွင်းကာယ၌ ရှိသော စက္ခုပသာဒ ရုပ်ကြည်သည် မည်သည့်အချိန်အခါ၊ မည်သည့်နေရာ၌...မည်သည့်အကြောင်းကြောင့်မျှ အပြင်ရုပ်ဖြစ်သော ရူပါနုရုပ်နှင့် ကြုံကြိုက်၍ ဆိုတိုက်မိခြင်းမဖြစ်ခဲ့လျှင် စက္ခုဝိညာဉ်ဆိုတဲ့ မျက်စိအသိစိတ် ဘယ်အခါမျှ မဖြစ်နိုင်ချေ။ ယင်းသို့ မဖြစ်ခြင်းကြောင့် ပဿဆိုတဲ့ ထိမှုမပေါ်တော့ချေ။ ထို့ကြောင့်ပင် ခံစားမှု ဝေဒနာလည်း ဖြစ်ခွင့်မရတော့ပြီ။

ထို့အတူ အတွင်းကာယ၌ ရှိသော သောတာပသာဒ ရုပ်ကြည်သည် အပြင်ဗဟိဒ္ဓရုပ်ဖြစ်သော သဒ္ဓါနှင့် မည်သည့်အချိန်အခါ၊ မည်သည့်နေရာ၌ မည်သည့်အကြောင်းကြောင့်မျှ ကြုံကြိုက်-ဆိုတိုက်မိခြင်း မဖြစ်ခဲ့လျှင် သောတဝိညာဉ်ဆိုတဲ့ နားအသိစိတ်၊ ထို့အတူ နှာခေါင်းအသိစိတ်၊ လျှာအသိစိတ်၊ ကိုယ်အသိစိတ်၊ မန အသိစိတ်၊ ဘယ်အခါမျှ မဖြစ်တော့ချေ။ ယင်းသို့ မဖြစ်ခြင်းကြောင့် ပဿဆိုတဲ့ထိမှု တဆက်တည်းပင် ဝေဒနာဆိုတဲ့ ခံစားမှုလည်း ဖြစ်ခွင့်မရတော့ချေ။ (သ,ဇ,က,ဟ,တို့၌လည်း အတူတူ)

ဆိုလိုရင်းမှာ ဝ,သ,ဗ,ဇ,က,ဟ,ဆိုတဲ့ အတွင်း စက်ခြောက်လုံးတို့သည် အဆင်း, အသံ, အနံ့, ရသာ,အတွေ့, အထွေးဆိုတဲ့ အပြင်မှဆီလျော်ရာ စက်ဆီများကို ရရှိမှသာ လှုပ်လှုပ်ရှားရှား အလုပ်လုပ်၍ သွားလာနိုင်သည်။ ဤသို့သော လှုပ်ရှားမှုနှင့် ရုပ်နားမှု နှစ်မျိုးလုံးကို သိမ်းကျုံး၍ သဘောပိုင်လျှင် အတ္တဆိုတဲ့ ဥပါဒ်အစိုင်အခဲ ပြုကွဲ၍ သွားပေလိမ့်မည်။ လက်စတုံး နိဂုံးသတ်၍ သွားပေလိမ့်မည်။

ဤသို့အားဖြင့် ရုပ်၊ ဝေဒနာ၊ သညာ၊ သင်္ခါရ၊ ဝိညာဉ်တို့သည် အတ္တမဟုတ်ကြောင်း ထင်ရှားတဲ့အပြင် ၎င်း ၆-ပါး စုတို့၏ အတွင်း၌၎င်း၊ (၁၇) သီးသန့်အပြင်၌၎င်း၊ အတ္တဆိုတဲ့ သဘောမရှိကြောင်းပါ လယ်ပြင် သင်သွားသကဲ့သို့ ထင်ရှား ခဲ့လေပြီ။

ထိုသည့်အတ္တ ပြတ်ကျ၍ သွားပြီဖြစ်သော ယောဂါဝေရ ပုဂ္ဂိုလ်သည် စက္ခု ရူပ စက္ခု ဝိညာဏတို့ ပေါင်းဆုံခြင်းကြောင့် ပဿ ဝေဒနာတွေဖြစ်၍ ချုပ်သွားသည်ကိုမြင်၏။ ဖြစ် ပျက် ဖြစ် ပျက် နှင့် လည်နေသော စက်ကွက်အားလုံးကို မြင်၏။ မြင်သော် ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် ဖြစ်ချီ ပျက် ချီ စက်လည်နေတဲ့ ထိုအရာသည် သံသရာတွေကို ဘာအဖြစ်နှင့်မှ မစွဲနိုင်တော့ပြီ။

အဖန်လဲလဲ ဤကာမနယ်ဝဲ၌ ကျင်လည်ရမှုသည် ဘာမျှ အနှစ်သာရမရှိ၊ ငြီးငွေ့ပျင်းပန်းစရာကြီးသာလျှင် ဖြစ်သော ဤသံသရာပါတကား...

ဤခန္ဓာ ၅-ပါး၏ တိုက်ခတ် ထင်ဟတ်မှုတို့သည်လည်း အစစ်ဧကန်ဟူ၍ ဘာတခုမျှ မဟုတ်ကြပါလေတကား...

သာယာမှုဟူ၍ ဘာမျှမရ၊ စွဲမက်စရာ တွယ်တာစရာဟူ၍ ဘာမျှမရှိဟူ၍သိလျှင် ကိလေသာ ပြတ်လေပြီ။ ကိလေသာ ပြတ်လျှင် သံသရာမှ လွတ်လေပြီ။ ဘဝတဖန် ဖြစ်ရခြင်း၌ ဇာတ်သိမ်းချေပြီ။

မဟာဘူတ၏ လှည့်စားမှုကို တွေ့ရလေပြီ။ အစစ်ဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်သတ္တဝါ ၀၁ သူတပါးဟူ၍ ဤလောက၌ ထင်ရှား

ဘာမျှမရှိ။ ရုပ်နာမ်၏အစ ဟောဘူတကိုသာ တွေ့ရချေ
တော့သည်။

အတိတ်ကို ပြန်လည်စဉ်းစားစရာ မလို၊ သောကဗျာပါဒ
တွေချည်းသာ အဖက်တင်သည်။ အနာဂတ်သည် မလာ
သေး။ မလာသေးသည့်တိုင် ဝိတက် ဝိစာရတွေသာလျှင်
အနာဂတ်ကို လှမ်းမြော်ရာမှ ပေါ်လာချေသည်။

အတိတ်နှင့် အနာဂတ်သည် ဗျာပါဒနှင့် ဝိတက်တွေ
စုတက်လာစေသော အတွေးအတော တွေသာလျှင် ဖြစ်ကြ
ကုန်၏။

ပစ္စုပ္ပန်သည်သာလျှင် ဝိဇ္ဇာဉာဏ်အလင်းကို ရှင်းရှင်းမြင်
နိုင်သောနေရာဖြစ်၏။ (မဂ္ဂင်) သမာဓိ၌သည် ပစ္စုပ္ပန်၌သာ
ထင်လင်းသော တရားဖြစ်ချေသည်။

ဓုက္ခရှိခြင်းမှန်၏။ ဓုက္ခဖြစ်ကြောင်းမှန်၏။ ဓုက္ခငြိမ်းမည်
မှန်၏။ ဓုက္ခငြိမ်းရေးမှန်သည်။

ဤအမှန်တရားတို့၏ အချုပ်အချာကား အနတ္တသာလျှင်
ဖြစ်ချေသည်။

ငါသည် ဓုက္ခအရင်းအမြစ်

တရ်စရာအဘိ အသျှင်ရာစ မထေရ်သည် ဗုဒ္ဓအား
ဤသို့ လျှောက်ထားလေပြီ။

ကတ်နုခေါ် ဘန္တေဇာနတော ပဿတော ဣမသ္မိံစ
သဝိညာဏကော ကာယေ၊ ဗာဟိဒ္ဓာစ သဗ္ဗနိမိတ္တေသု
အဟံကာရ မမံကာရ မာနာနုယယာန ဟောန္တိ။

အရှင်ဘုရား၊ အဘယ်သို့ မြင်လျှင် ဝိညာဉ်တင်း
လင်းရှိတဲ့ ဤကိုယ်ကာယ၌၎င်း၊ အပြင်အပ ဖြစ်တဲ့
နိမိတ်အားလုံးတို့၌၎င်း၊ ငါ့-ငါ့ဟာစွဲ၊ ငါ၊ ငါစွဲတို့
မဖြစ်ပါကုန်သနည်း။ (ရာဇဗေဒ)

ယံကိဉ္စ ခုရေပုံ အတိတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နံ အဇ္ဈတ္တံ ဝါ၊
ဗဟိဒ္ဓါဝါ၊ ဩဋ္ဌာရိကံဝါ၊ သုရမံဝါ၊ ဟိနံဝါ ပဏိတံဝါ၊
ယံဒုရေ-သန္တိကေဝါ၊ သဗ္ဗံ ရူပံ နေတံမမ နေသော ဟမသ္မိ
နပေသော အတ္တာတိ၊ ဧဝမေတံ သဗ္ဗပ္ပညာယ ပဿတိ၊ ဧဝံခေါ
ရာဇ၊ ဇာနကော၊ စေ ပဿတော၊ ဣမသ္မိံစ ကာယေ သဝိညာ
ဏကေ ကာယေ၊ ဗဟိဒ္ဓာစ သဗ္ဗနိမိတ္တေသု အဟံကာရ မမံ
ကာရ မာနာနုယယာ နဟောန္တိ။

အို ရာဇ၊ အတိတ်အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်၌ဖြစ်သော
(ဝါ) အတွင်း အပ၌ဖြစ်သော (ဝါ) ကြမ်းတမ်း
သော၊ နူးညံ့သော(ဝါ)ယုတ်သော မြတ်သော(ဝါ)
နီးသောဝေးသော အကြင်ရုပ်ဟူသမျှသည်ရှိ၏။ ထို
အလုံးစုံသောရုပ်ဟူသမျှသည် ငါ့ဟာ မဟုတ်၊ ငါ
လည်းမဟုတ်။ ငါ၏အတ္တလည်း မဟုတ်။ ဤသို့ပညာ
ဖြင့် ရှု၏။ အိုရာဇ၊ ဤသို့သိမြင်ခဲ့သော် ဝိညာဉ်နှင့်
တကွသော ဤကိုယ်၌၎င်း၊ အပြင်အပဖြစ်တဲ့ နိမိတ်တို့
၌၎င်း ငါ့-ငါ့ဟာစွဲ၊ ငါ၊ ငါစွဲတို့ မဖြစ်ကြလေ
ကုန်။ (ဗုဒ္ဓ ဖြေ)

(ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိ ရာဇသုတ်)

ဗုဒ္ဓဘုရားရှင်သည် ဘုရားအဖြစ်သို့ စတင်ရောက်၍ အလွန်
တောက်ပပြင်းထန်သော သဗ္ဗညုတဉာဏ်အလင်းသို့ရသည့်အခါ
ဤမည်သော မိဂဒါဝုန်တော၌ မဟာသက္ကရာဇ် ၁၀၃-ခုနှစ်
ဝါဆိုလပြည့်နေ့ညတွင် မဂ္ဂင်္ဂိ အရင်းခံသော သစ္စာ ၄ တန်
အမှန်တရားအဖြစ် ဓမ္မစကြာကို စ၍ ဟောတော်မူပြီးနောက်
လဆုပ် ၅ ရက်နေ့တွင် ခန္ဓာ ၅ ပါးသာလျှင်ရှိသော ရုပ်နာမ်
သဘာဝ၌ အတ္တဟူ၍မရှိ။ အနတ္တသာလျှင် ကော်ပြစ်ကြကုန်
သည်ဟူ၍ ဟောတော်မူခဲ့ချေသည်။ အတ္တခေတ်ကြီးကိုအမြစ်မှ
စ၍ တော်လှန်သော ဘုရားမှာ ဤသည့်ဗုဒ္ဓသာလျှင် တသူ
တည်းသာ ဘုရားဖြစ်တော်မူခဲ့ပေသည်။

ဗုဒ္ဓ၏ မူရင်းအစ ပဌမဝစန ကဏ္ဍတော်ရင်း ၂ ပုဒ်ကား
ဓမ္မစကြာနှင့် အနတ္တလက္ခဏာ ဤ ၂ သုတ်သာလျှင် ဗုဒ္ဓဘုရား
ရှင်၏ အနှစ်အခဲ အစင်တရားရင်းများ ဖြစ်သည်ကိုမူ ငြင်းချက်
မရှိ ဗုဒ္ဓသာသနာတလျှောက်လုံး၌ လက်ခံပြီး ဖြစ်ခဲ့ကြကုန်၏။

ထိုသည့် ဗုဒ္ဓ၏ ပဌမဝါ မိဂဒါဝုန်ဒေသနာ၌ဤသုတ်တော်
၂ ပုဒ်ပါ အနက်အဓိပ္ပာယ်ကို ဟောကြားခါမျှနှင့် ပဉ္စဝဂ္ဂီ
၅ ဦးနှင့်တကွ ယဿ သတိသားနှင့် အပေါင်းပါ ၆ ကျိပ်
သော သာဝကကြီးများသည် ဗုဒ္ဓ၏ ပဌမဦးဆုံး ဝါကာလ
အတွင်း အဓိယာကြီးများ စာရင်းသို့ သွတ်သွင်းဆိုက်ရောက်
တော်မူကြရကုန်သည်။

ထိုမျှထိမီးရှူးမီးတိုင်ကြီးများသဖွယ် လွန်စွာစင်ကြယ်သော
သစ္စာ ၄ ချက်နှင့် အနတ္တဒေသနာကြီးများ ထင်ရှားအရင်းခံ

ထားသည့် အကြားမှ နှောင်းခေတ် ဆရာအများသည် ဗုဒ္ဓ၏
အနတ္တနယ်တိုင်းသို့ အတ္တတရားစုံများ တစ်မိမိစီမိ ထိုးသွင်းမှု
နှောက်ခံကြရာ ယခုသော်တမူ စိတ်ဝိညာဉ်ကို ထာဝရအရိတရား
ကြီးများပမာ ထူထောင်ကြလေကုန်ရာ အတ္တလောကကြီးမှာ
အတန်ကြီးမား အင်အားကောင်းနေလေတော့ပြီ။

ဤသို့ အတ္တဘက်သား၏ အင်အားစုံများ ဒုဒ္ဓယ်ရလာသည်
နှင့်အမျှ ဗုဒ္ဓဘက်သား အနတ္တဝါဒသမားတို့အား ရန်မူချေ
မှုန်းရန်ပင် စုံရုံးကြလေကုန်ပြီ။ ငါတည်းဟူသော အတ္တနယ်
ထဲက ၃၀ ဆူအရိတရ ခိုင်မာရေးကို အပြင်းအထန် ကျားကန်
သည်သဘောဖြင့် စိတ်ဝိညာဉ်ပေါင်းမိုးမွန်၍နေသော အဘယ်
ဇရပ်မှ မကျန်အောင်ပင် ဂိုထားခဲ့သည်။

ထိုသည့်အကြားမှပင် အတော်အတန် အလင်းရကြသော
သူတို့က ဤငါတည်းဟူသော ပုဂ္ဂလိက ငါပိုင်-ငါဆိုင်ရေ
မြေ တောတောင် ပစ္စည်းဝတ္ထု အစုစုသို့ ငါချင်းပိုင်သော
ငါရေး-ငါတ၏ ပဉ္စပက္ခနယ်ပယ်မှ ဖျက်သိမ်း၍ အများပိုင်
အများဆိုင် အားလုံးပြည်သူတို့ဆိုင်သဘောသို့ ရှေ့ရှု ချီတက်
လာရန် ကြွေးကြော်သံများ မြည်ဟည်းစ ပြုလာချေပြီ။

လောကီ၏ ဘုံဝါဒသဘောသည် သက်မဲ့ ရုပ်ဝတ္ထုပစ္စည်း
တို့၌ အခြေခံထားသော်လည်း ဗုဒ္ဓ၏အလိုကား ဤသည့်သက်မဲ့
ဖြစ်သော ဗဟိဒ္ဓရုပ်ပစ္စည်းကိုသာမက ခန္ဓာကိုယ်သက်ရှိကာယ
အတ္တတ္တိကရုပ်ဖြစ်တဲ့ မျက်စိ၊ နား၊ နှာ၊ လျှာ၊ ကိုယ်ဘို၏ လှုံ့
ဆော်ရာဖြစ်သော ရုပ်ဝေဒနာ သညာ သင်္ခါရ ဝိညာဏတို့

သည်ပင် မည်သူမျှ အပိုင်စိုးသော (၁၂) ပိုင်စိုးခြင်းမရှိသော အနတ္တ သဘာဝချည်း ဖြစ်သည်ဟူ၍ ခေတ်တိုင်း၏ အရွှေ့သို့ ယူနေရာ သိန်းနှင့်ချီကာ ပြတ်သားစွာ ညွှန်းတော်မူခဲ့ပြီး ဖြစ်ခဲ့သည်။ နှစ်ပေါင်း ၂၅၀၀ သာကျော်ခဲ့ပြီ။ အဘယ် အဘိဓမ္မာ အရာမျှ ဗုဒ္ဓကို ကျော်၍ မတက်နိုင်ကြလေကုန်။ ဘယ်မျှ မြင့်မား၍ ဘယ်မျှ ကြီးထွားတဲ့အဘိဓမ္မာ အယူအဆပင် ဖြစ်စေကာမူ ကပ္ပဒုလ္လသား၏ နေ့စဉ် လက်တွေ့၌ မျက်မြင် ကိုယ်တွေ့ မတတ်ဆင်နိုင်ပါက အဘိဓမ္မာတခြား၊ လူသားတခြားဖြစ်ခါ အပိုသာလျှင် ရှိပေလိမ့်မည်။

ဗုဒ္ဓ၏မူရင်း အဘိဓမ္မာအလိုအရ အဘိဓမ္မာနှင့် လူသားမှာ ခွဲခြား၍ ရှစ်ကောင်းသော သဘာဝမဟုတ်ဟူ၍ ဗုဒ္ဓအဘိဓမ္မာတွင် ထင်လင်းစွာ ကျွန်ုပ်တို့ရေးခဲ့ပြီ။

ကပ္ပဒုလ္လသားတို့၏ တခုထည်းသော(၁၂) မဖြစ်နိုင်သော အဓိက အလိုဆန္ဒကား ပုခက်နှင့် ခေါင်း အကြားရှိ ပစ္စုပ္ပန်တိတိဖြစ်သော ပစ္စုပ္ပန်သိအတွင်း၌ ကိုယ်ရော စိတ်ပါ ကေန့်ချမ်းသာမှုရရေးပင် ဖြစ်သည်။

သို့ရာတွင် လူသားအများစုသည် သင်းချိုင်းကုန်းကိုကျော်ပြီး မြော်ရမည့်လုပ်ငန်းကို အဘိဓမ္မာတခုအပြစ် သတ်မှတ်ယုံကြည်နေကြကုန်သေး၏။

ဤသို့ ယုံကြည်ကြရင်းကပင် ငါ့အိမ်၊ ငါ့အိမ်၊ ငါ့လယ်၊ ငါ့ကျောင်း၊ ငါ့ရွာ၊ ငါ့မယား၊ ငါ့သား စတဲ့ ငါတွေ

တကွေးကြီး တပ်ဆင်ထားသော ဗဟိရက်စွာ အဝဝ၌ အတ္တ၏ဘက်သား ငါစွဲတရားတို့ဖြင့် ကျင်လည် တွယ်ကပ် မက်မော၍သာ နေကြပြန်သည်။

ခုကွဲအားလုံး၌ အဆိုးဆိုးကား၊ ဤသည့် ငါတလုံးတပ်ဆင်ကာ သုံးနေမှုသာ ဖြစ်ချေသည်။ ယနေ့ ငါတလုံးကို လျှော့ပုဒ် စွန့်လွှတ်လိုက်သည်နှင့် တပြိုင်နက်၊ ထိုငါတပ်ဆင်ထားရာ ရုပ်ပစ္စည်းတခု အပေါ်မှာရှိသော သမုဒယဝိစိကိစ္စာ အဝဝသည် တချက်တည်း ကင်းငြိမ်းမြေ - ပကတိ ခိဋ္ဌချမ်းသာရလေတော့သည်။

သို့ရာတွင် အတ္တအတုံးအခဲ ငါစွဲ သက္ကာယ နယ်သား လူအများသည် ငါ့မြေတကွက်မှ ငါတလုံး အပြုတ် မခံနိုင်အောင် တွယ်တာနေဆဲပင်ရှိသေးရာ၊ ဗုဒ္ဓ၏ အနတ္တဒေသနာကိုပင် မရေမရာသော အဓိပ္ပာယ် ပြန်ဆိုချက်များနှင့် သွက်သွက်လည်အောင် လုံးလွှဲတိမ်းရွှောင်လျက်ရှိနေကြသေး၏။

ငါ့အလုပ်ရုံ၊ ငါ့စက်ရုံ၊ ငါ့ခြံမြေ၊ ငါ့လယ်ယာ၊ ငါ့ကျောင်း၊ ငါ့ကန် တည်းဟူသော အတ္တစွဲ ငါ တပ်ဆင်မှုမှ စွန့်လွှတ်၍ အများပိုင်၊ အများဆိုင်မရအဆင့်သို့ ချီတက်စေရန်မှာ အတန်ပင်ခက်သော အတားအဆီးများနှင့် အများကြီး တွေ့ကြုံကြရဦးမည်ပင် ဖြစ်နေကြပေလိမ့်ဦးမည်။

ငါသည်ပင် အများဖြစ်သည်ဆိုသော “ပရ” အဆင့်ကို ရောက်ကြရမည့်အစား၊ အများသည့် ငါ့အတွက်ဟူသော အတ္တ၏ ဗဟိရက်စွာ ယိမ်းယိုင်ရာကိုပင် သေလုမျောပါး

ကြောက်လန့်တယ်တာ ကုတ်ကပ်လျက်ရှိရုံမက၊ ငါရေးစွန့်၍ အများရေးကို ရွှေ့ကြပါ ပြောသူ ဟောသူများကိုပင် ဘယ်သူ့ဘက်သား-ဘယ်ဝါဒ သူလျှီ စသော ထိုထို မရေ မရာတွေနှင့် အသေအချာစွပ်စွဲဆဲဆိုနေကြကုန်လေပြီ။

ဗုဒ္ဓ၏စစ်မှန်သော အနတ္တဒေသနာစုကိုပင် အံ့တုဝံ့ကြ ကုန်သော အတ္တဘက်သား တမလွန် မြှော်သမားတို့သည် ခေတ်လူများ ချမှတ်လျက်ရှိသော ပုံပါသက အများအကျိုး လမ်းစဉ်များကို အဘယ်နေရာတွင် အမဝင်အောင် လုပ်ကြံ ဖန်တီးကြမည်ကို ကျွန်ုပ်တို့ ဂရုပြုထိုက်ကြချေသည်။

ယခုလူသား ခံဉာဏ်နေရသော ကိုယ်၏ဆင်းရဲမှု၊ စိတ်၏ မချမ်းသာမှု ဟူသမျှ အားလုံးပင် အတ္တတည်းဟူသော ငါ ရေးတုက်တာ-ငါစွဲဥပါဒါန်တို့၌ အရင်းအမြစ် အခြေခံလျက် ရှိနေ၏။ ထို့ကြောင့် လူသား၏ ဒု မှန်သမျှတို့၏ အခြေခံ အတ္တကို ညွှတ်ထောက်ခံ လက်သပ် မွေးကျေးထားသမျှ မြေပွေး နို့တိုက်-ခါးပိုက်နှိုက် လက်ခံသည်နှင့်မခြား၊ ဒုက္ခတွေ့သာ အစဉ်ပွားများနေမည်သာ ဖြစ်ပေသည်။

ထို့ကြောင့် ဘုရားက၊ အိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့၊ ဧဝံ ဤသို့၊ ဘာမျှမပိုင်စိုးသော သဘာဝကို ဟောခဲ့သည့်အတိုင်း၊ ပဿ ပဿန္တော၊ ကျနသေချာ ပြတ်သားစွာ ရှုမှတ် ဆင်ခြင်သည် ရှိသော်... သုတဝါ၊ ဗဟုသုတ အကြားအမြင်နှင့် ပြည့်စုံ သော၊ အရိယ သာဝကော၊ ဘုရား၏ တပြည့်မြတ်သည် ရှုပသ္မိံပိ၊ ရုပ်၌၎င်း ဝေဒနာ၊ ခံစားမှုအာရုံ၌၎င်း၊ သညာယဝိ၊

မှတ်သားမှု၌၎င်း၊ သင်္ခါရေသုဝိ၊ ပြုလုပ်ပုံထုတ်ပုံ၌၎င်း၊ ဝိညာဏသ္မိံပိ၊ သိမှု၌၎င်း၊ နိဗ္ဗိန္ဒတိ၊ အနှစ်သာရဟူ၍ ဗလာ သာလျှင်ဖြစ်သော ဤခန္ဓာ၅-ခုတို့၏ အစုအဝေး ရုပ်ကာယ အပေါ်၌ ငြီးငွေ့ ပြင်းမုန်းလေပြီ။

နိဗ္ဗိန္ဒံ ငြီးငွေ့ပျင်းမုန်းလေသော်၊ ဝိရဇ္ဇတိ တွယ် တာ မက်မောခြား တကွာသည် ပြတ်ကင်းလေ၏။ ဝိရာဂါတွယ်ကပ်စရာ ကော်မပါတော့သောကြောင့်၊ ဝိမုစ္စတိ လွတ်လေပြီ။ ဝိမုတ္တသ္မိံ လွတ်သော်၊ ဝိမုတ္တမ္ပိတိ လွတ်လေပြီဟု၊ ညာဏံ ဥာဏံဖြင့် သိ ခြင်းသို့ ဟောတိ ဖြစ်ချေပြီ။

ဇောတိ အဝသစ်ဟူ၍၊ ခိဏာ ကုန်ပြီ။ မြဟ္မာ ဒရိယံ မြတ်သောအကျင့်၌လည်း၊ ဝုသ်တိ ကိစ္စငြိမ်းပြီ။ ကရုဏိယံ ပြုစရာဟူ၍၊ ကတံ ဘာမျှမကျန် လုပ်ပြီးပြီ။ ဣတ္တတ္တာယ ဤရုပ်ခန္ဓာအစဉ်မှ၊ အပရံ တခြားဘယ် အဝ ရုပ်မျှ၊ နတ္ထိ မရှိပြီ။ ဣတိ ဤသို့ ပဇာနာတိ အလင်းပေါက်ခါ ထွန်းတောက်သဖြင့် ကြလေပြီ။

ဗုဒ္ဓဘုရား၏ အနတ္တတရားအဆုံး၌ ငါးဦးသော ဝဂ္ဂီကြီး တို့သည် သစ္စာ ၄-ချက်၌ ထက်အောက်မကျန် အကုန် ပေါက်ခါ အလင်းရောင် ရောက်ပြီး ဖြစ်ကြသည့် အတိုင်း၊ အနတ္တဒေသနာပါ ပရမတ်တရား၌ ထင်ရှားတဖန် မြင်ကြ ပြန်ရာ၊ ကျေးဇူးတင်၍နှင့် သားသမင်တို့ရှိနေသော မိဂဓာဝုန်

ပတ်ဝန်းကျင်မှစ၍၊ ဤသတ္တလောက၊ သင်္ခါရလောက၊
 ဩကာသလောက တည်းဟူသော သုံးပါးသော လောက၌
 သက်ရှိ သက်မဲ့ ရုပ်ဝတ္ထုဟူသမျှ၌ အမှန်တောက်လျှောက်
 အလင်းပေါက်ခြင်တော်မူကြလေကုန်ရာ၊ ဤလောက ကပ္ပာ
 သည် ကေန့်အားဖြင့် ဘာမျှတကယ်မဟုတ်၊ ဥပါဒါန်ရုပ်စု
 သာလျှင်ဖြစ်သော မဟာဘူတ (ပအာဝါတေ) ဓာတ်လေး
 ထွေတို့၏ မူဖြစ်တို့ပါကား... အရည် အငွေ့တို့သာပါ
 ကကား... လေထု၏ လှုပ်ရှားမှု သဘောမျှသာပါကကား-
 ပူ၊ ဓ သဘာဝ ဓာတ်သာလျှင်ပါ ကလားဟူ၍... အနတ္တ
 ရောင်ခြည်ဖြင့် မှောင်မသိ ထင်လင်းစွာ ရုပ်တည်တော်မူကြ
 ကုန်လေသတည်း။

သျှင်ဥက္ကဋ္ဌ

တောင်တွင်း ဆရာတော်